

پرفروشترین کتیب له لیستی ئەمازۆن و نیویورک تایمز

— تۆ به دهوله مەندی —

له دایک بوویت

— بۆب پروکتۆر —

ئێستا ئەتوانیت ئەو دهوله مەندییه
بدۆزیتەوه و گەشەهێی پێ بدەیت

وهەرکتیرانی له زینگیزییهوه:

سامان کهریم

YOU WERE BORN RICH
BOB PROCTOR

پیرست

۵ دەستپیک

۸ پیشه کی

به شی یه که م

۱۳ من وپاره

به شی دووه م

۴۰ چه ندیک پاره به سه؟

به شی سییه م

۵۷ دروستکهری وینه

به شی چواره م

۸۵ تو بیکه و

۸۵ بو خوی دابنی

به شی پینجه م

۱۰۳ چاوه پروانی

۱۰۳ زور زیاتر بکه

به شی شه شه م

۱۲۱ یاسای له رینه وه و

۱۲۱..... سنه رنج پراکيشان

به شی حوتهم

۱۴۳..... چاونه ترسه کان

به شی هه شته م

۱۶۶..... ده می گويزان

۱۶۶..... ده می گويزان

به شی توپه م

۱۸۸..... به پیچه وانه

۱۸۸..... بیرمه که ره وه

به شی ده یه م

۲۱۲..... یاسای بوژانه وه

۲۱۲..... له کاتی فهاغدا

دەستپىك

لەوانەيە زىگ زىگلەر باشتىن ھاندەر بىت، مارك فىكتور ھانسىن باشتىن چىرۆكخوان بىت، ئەنتۆنى رۇبىنس لەوانەيە باشتىن گەشەپىدەرى كەسايەتى بىت، بەلام بۆب پرۆكتەر باشتىن موفەكىرە. كاتىك باسى رىكخستنى ژيان دەكات ھىچ كەسىكى پى ناگات. ئەو زۆر بە ئاسانى باشتىنە. بۆب پرۆكتەر بىرۆكەكان كۆدەكاتەو ەك چۆن ئىمىلدا ماركۆس پىلاوى كۆدەكردەو. بىرۆكەكانى ەك كۆمەلىك سەربازى ناياب رىكدەخات، بىرۆكەيەك بەرەو بىرۆكەى داھاتوو بەشىۋەيەكى مەنتقى تاكو تەواوى رىگاگە دروست دەكات.

لەم كىتەبەدا (تۆ بە دەولەمەندى لە داىك بوويت)، بۆب پرۆكتەر ھەنگاۋ بە ھەنگاۋ دەتبات بۆ دۆزىنەۋەيەكى سەرسورھىنەر ئەۋىش سەركەۋتن ھەموو كات ئەۋە نىە كە بگەيت بەۋ شتەى كە نىتە، بەلكو لە برى ئەۋە گەيشتن بەۋەى كە پىۋىستە خۆت رىك بەخەيتەۋە. ەك چۆن بۆب بە وريايىيەۋە ئەم كىتەبەى داناۋە ئاۋا خويندەۋە بە جوانى، يەكسەر خۆم دۆزىۋە كە دەرئەنجامى كىتەبەكەم لە پەيوەندى و پرۆژەكانمدا جى بەجى دەكرد. ھەر بۆيە گىرنگى كىتەبەكەم بۆ دەرکەۋت. تۆش ئەتوانى دەرئەنجامى ئەم كىتەبە لە ژيانى خۆتدا جىبەجى بەكەيت. كارىگەرى لەسەرت دەبىت پىش ئەۋەى بەشى كۆتايى تەواۋ بەكەيت.

زۆرىنەى كات بۆب دەلىت كە پىشنىارى تازە ناخاتە ۋو، لە راستىدا ئىمە بە شىۋەيەكى غەرىزى ئەۋ راستيانە دەزانىن. پەنگە لەۋ پوۋەۋە كەمىك بى فىزى پەچاۋ كىرەبىت.

هەندىك جياوازى ھەست پى ئەكراد دەخاتە پوو كە تازە بوو بە لای منەرە
وہ ھەندىك جياوازى لە نىوان سەر كە وتن و شكستدا. تەنانەت ئەرەم
دۆزىە وە كە ھەندىك لە بىرۆكە ئاشكراد پونە كانى لە بورای سەر كە وتندا
دامركاوە و پىزلى ئەگىراوە لە ژيانمدا.

ئەو بىرۆكانەى كە وام بىردە كرده وە ئەيزانم و لىى تى دەگەم، ئەوانەى
بە شىوہ يەكى شەخسى بە شدارىم پى كردن لە چالاكى ژيانمدا، نۆرەب
باشى پىكم خستنه وە بۆ ئەوہى بە ئاسانى بە كارىان بەيىنم. "كردار"
ئەمە ئەو وشە يە بوو كە دەھات بە مېشكدا، ئەو تىۆريانەى كە ل
كتىبى (تۆ بە دەولە مەندى لە داىك بویت) دا كارى بۆ ھەموو يەك كە ئەكرە،
لە ھەرشوینىك و ھەر كاتىكدا.

لە بىرتىبىت، بۆب پىرۆكتەر بە ستەرىكى پاستە و خۆيە لە زانستى تازەى
سەر كە وتن كە دەگە پىتە وە بۆ گەرە سەرمايە دارو چاكە خواز ئەندىز
كارنگى.

نەينىبە كانى كارىنگىش لە ناپليۆن ھىلە وە سىروشى وەرگرتبوو، لە كتىبى
بىر كە رە وە دەولمەند بە، كە كۆمە لىك كتىبى لە بوارى فەلسەفەى
سەر كە وتندا نوسى كە ئىستا بە شىكى گەرە يە لە كتىبخانەى مۆدىرن.
لە بەرامبەردا ناپليۆن ھىل گۆچانە كەى دا يە دەستى ئىرل نايتن جەل كە
ئەویش داويە تى بە دەستى بۆب پىرۆكتەر وە.

بۆب پىرۆكتەر لە سەر پىى كە سە عىملاقە كانى وەك نايتن جەل و كۆنانت
دانىشت، وە بە جىگىرى ماوە تە وە لە نىوان تە و اوى قسە كەرد
نوسەرە كاندا، پىز و خۆشە وىستى بۆيان زىاد دەكا پىش ئەوہى ھەولى
ئەوہ بدات بنىاتى خۆى لە سەر ئەوان بكات. بە لام ھەركات زانىارى خۆى

له گهل ئه و بنه ما نه مره ی نه واندا به شداری پی بکات، هه لقولینی زانیاریه کانی هه رگیز ناوه ستیت. کتیبه کانی، شریته دهنگیه کانی، نامه ئینته رنیتیه کانی که به ملیۆنان کهس که یشتوو هه له ریگای ئیمه یلی تاییه تی خوئی (insights@bobprocter.com) وه پرسیار کردن له ریگای به نامه ی خوڤایی "بیروکه ی نه مرۆ" که پۆژه که ی خووم له گهل ده ست پی کرد.

که واته کاتیک ده چیه ناو حکمه تی بۆب پرۆکته ره وه، تو زۆر له وه زیاتر ده بیت که تازه ترین "داهینراوی سه رکه وتن" ی ببینیت له ماوه ی ده سالدا. تو ده چیه ناو به رجه سته کردنی لیکۆلینه وه یه کی به رده وام له سروشتی مرۆف و سه رکه وتنه کانی که دریز ده بیته وه بۆ سی جیل.

بۆب پرۆکته ر سکرتری زانستی سه رکه وتنه، وه ئه م کتیبه به هیزه شی چه ندین گه نجینه ی زۆرمان پیشان ده دات، خویندنه وه ی ئه م کتیبه گرنه.

بۆگ وید، هاوکاری تاییه تی پیشووی سه رۆک جۆرج بوش له کۆشکی

پی

پيشه‌کى

گەر بۆ شتىكى نوى ده‌گه‌رپيت له ژياندا، شتىك زياتر بيت له به‌ديه‌نان، مه‌ژين بيت يان ريگايه‌كى تازه بيت بۆ نه‌وه‌ى له‌سه‌رى گه‌شت بكه‌يت، نه‌وا تو ئىستا دوزيوته‌وه. دانيشه به ئارامى و نه‌م

كتيبه دامه‌نى تاكو ته‌واوى نه‌كه‌يت. جوړه جادويه‌كى تايبه‌تى

تيدايه. ريگام بده نه‌زمونى خوتم به‌كورتى له‌گه‌ل بۆب پروكته‌ردا

له‌گه‌ل نه‌و زانياريانه‌ى كه پيى به‌خشيم بۆ بگيرمه‌وه. له ئابى ۲۰۰۶ دا،

چوم بۆ سيميناريك له فانكوفر(كه‌نه‌دا وه‌رگيپ) و واشنتون وه ژيانم به ته‌واوى له‌سه‌ر ئاراسته‌يه‌كى جياواز جولاند.

له ماوه‌ى بيست سالى پيشوو، سه‌رپه‌رشتيكاريكى زور باشى بوارى ياسايى بووم، نه‌مزاني نه‌و زانياريانه‌ى كه له و سيميناره‌دا وه‌رى ده‌گرم ده‌بيته هوى وازه‌ينانم له پيشه‌ى ياسا، واز له ياسا نه‌هينم و پيشه‌يه‌كى تر هه‌لده‌بژيرم.

نه‌و زانياريه‌ى كه ده‌بيته هوى به‌ديه‌ينانى گوڤرانكاريه‌كى ته‌واوه‌تى له مندا، نه‌و زانياريه‌ى كه ئىستا له‌به‌رده‌ستى تودايه.

بۆب پروكته‌ر نه‌و سيميناره‌ى به‌رپوه ده‌برد كه من ئاماده‌ى بووم، وه له پيشى ژوده‌كه‌دا بيروكه‌كانى زور به خيراى ده‌ته‌قاند، كومه‌له بيروكه‌يه‌ك نيمه‌ى به‌ره‌و گه‌شتيك ده‌برد. وه ئيمه به ئاراسته‌ى پيچه‌وانه‌وه گه‌شتمان ده‌كرد، نه‌و ئاراسته‌ پيچه‌وانه‌ى كه به دريژايى ژيانم له‌سه‌رى پوشتبووم.

به دريژايي خویندنی ناسایی و ژيانی پیشه ییم له سەر پێگایه کی لاسایی
که ره وه بووم، که پێژهی له سه دا نه وه دی خه لکی ته وای ژيانیان
له سهری ده پۆن. وه له نیتوان نه و گروپه دا، من له سه رو هه مویانه وه بووم،
خۆشیم له وه ده بینی که زۆرینه ی خه لکی به سه رکه وتنی راسته قینه ی
ده زانی. له گه ل نه وه شدا، کاتیگ شوین بیروکه کانی بۆب پرۆکتەر که وتم،
هه ستم نه کرد که به دريژايي ژيانم له به نديخانه دا ژياوم، وه له کۆتايیدا
هه ستم نه کرد نازادیم دۆزیوه ته وه.

نهم چند وشه که مه ی دوایی به رده وام و دوباره له میشکما دهنگی
ده دایه وه، نه و نه یوت "زۆرینه ی خه لک له فیلمی ژيانیاندا زیاده ن" وه
بۆم ده رکه وت که به هیچ شیوه یه ک من نه ستیره ی فیلمی ژيانی خۆم
نه بووم. به راستی من زیاده بووم. که سیکی تر هه میسه نه ستیره که بوو،
هه میسه هه ولمداوه خۆشحالیان بکه م. هه ولم نه دا پیوانه ی خۆم به رز
بکه مه وه بۆ ناستیک که ناستی نه وان بیته، هه رگیز له ناستیکدا
نه ده وه ستام که برۆا بکه م به لای نه وانه وه قبولکراوم.

ته مه نم ۴۳ سال بوو، نه و شتانه م ده کرد که ده بوو به بیری خه لکیدا
به اتایه له ژيانمدا. له کاتیگدا له و سیمیناره دا دانیشتبووم زۆریک له و
بیروکانه م وه رگرت که وا بۆت ده رده که ویت، خه یالی خۆم پی چالاک
ده کرد. خه ونی نه وه م ده بینی که ژيانم چۆن ده بوو گه ر ته نها شوین
پێگای خۆم بکه و تمایه، شته کانی خۆم بکر دایه، به باشترین توانای خۆم
هه موو پۆژیک نه نجامم بدایه.

زۆر به په رۆش بووم، وه نه توانم به لیتت پی بده م گه ر پێگا به خۆت بده یته
به سۆزیک قوله وه له گه ل نه م بیروکانه ی که وا ده یخوینیته وه، نه و تۆش

په روښت بۇ دروست ده بښت، مه به ستم له په روښي نه وه يه كه ده تواني
نه وه ي خه ونى پټوه ده بينيت نه جامى بده يت.

له و سيميناره دا بوو كه به راستى زانيم نيمه به ده وله مهندي له دايك
بووين. به لى توش، منيش، وه هه روه ها هه موو كه سيكي تريش. به لام
له گه ل نه وه شدا، شوينكه وتنى ريگاي كه سيكي تر ده بښته هوى
به فيرودانى نه و ده وله مهنديه. به راستى هه رگيز گه شه به و ده وله مهنديه
ناده ين نه بين به كه سيك كه خوا نه يه وښت بين.

تو له سه ر ريگايه كي كه هه ست به نه زمونى هيژيكي گه وره بكه يت، كه
له ناو ميشكته وه هه لده قوليت، نه وه ده گورپيت كه چوڼ هه ست بكه يت،
نه وه ده گورپيت كه چوڼ كرده وه بكه يت، به گشتى و به ته واوى
تيگه يشتنى تو له باره ي ژيانه وه ده گورپيت.

بؤب پرؤكته ر كاريكي زور جوانى كرده وه هه ر له سه ره تاي به شه كاني نه م
كتيپه وه تاكو كوتايى وه ك خوښندنه وه ي نه خشه يه كي ئاسان كه له و
شوښنه ي وه ستاويت ريپه ريت ده كات بو نه و شوښنه ي كه ده ته وښت.

پر كړدنى ميشكته به و بيروكانه ي له م كتيپه دايه ژيانت يه كسه ر ده بښته
گه شتيكي سه رنج راكيش. به لام نه م گه شته وه ك نه وه نيه كه به ره و پوى
گولتيكي جوان برؤيت له باخچه يه كدا. كاتيك نه م كتيپه داده نييت ده بښت
پوبه پوى كومه ليك شت ببښته وه، كه ند و كوسپ و ريگا خواروخچه كان،
به مانايه كي تر، كومه له كه سيكي به پيز و زورينه ي نه وانه ي كه ده يان
ناسيت.

من له نه زمونى خومه وه نه دويم، نه مه شتيك نيه به خه يال پويدا بښت.
هه ر كه ده ست كرده به ژيان بو خه ونه كه ت، پيوسته نه وه له ميشكته

بیت که تو به ناپاسته‌ی پیچه‌وانه ده‌جولیتت به‌ره و ئه و لایه‌ی که مهرج
بوو بوی بچیت.

له‌سەر دیواری بیره‌وه‌ری کۆریا له واشنتۆن، به خه‌تیکی ئه‌ستور ئه‌م
وشانه هه‌لکۆلراوه "نازادی به خۆپایی نیه". ئه‌گه‌ر بته‌ویت ئه‌و ژيانه‌ی
خۆت ده‌ته‌ویت بژیت، ئه‌و ریگایه‌ی خۆت ده‌ته‌ویت له‌سه‌ری بژیت، تیپگه
له‌وه‌ی نرخه‌که‌ی زۆره، وه به ئاسانی به‌ده‌ست نایه‌ت.

هه‌رچه‌نده خه‌لاته‌کان گه‌وره بیت، به‌لام ئه‌وان خه‌لاتیکی بچوکت ده‌که‌ن،
گروپیك له خه‌لکی خه‌لاته‌کان کۆ ده‌که‌نه‌وه. من ئیستا خۆشی له‌و
خه‌لاتانه ده‌بینم، وه خۆشی ئه‌بینم له تیپکه‌لای کۆردنی ئه‌و که‌سانه‌ی که
له‌و جۆره که‌سانه‌ن.

تۆ پاستیه‌کی جوان ده‌بینیت کاتیك ئه‌زمونی ئازادی ده‌که‌ین، ئیمه
که‌سانیک بۆلای خۆمان پاده‌کیشین که‌ه‌زیان به ئازادی بیت.

به‌لی، خه‌لاته‌کان زۆرن وه بۆ هه‌موو که‌سیکن. ئیستا بریاریک بده ئایا
ئهم کتیبه ئه‌خوینیت و ئه‌خوینیته‌وه تاوه‌کو زۆر باش ئه‌و ریگایه‌ی بۆب
پروکتەر بۆی داناوین جیبه‌جیبی بکه‌یت و شاره‌زای بیت.

وه بۆ ئه‌وه‌ی زۆر خۆشحال بیت به‌گه‌شته‌که‌ت، ئه‌و وانانه‌ت له‌بیربیت که
له‌لایه‌ن گۆرانی بیژ و شاعیر ئۆسکار هامیرشتاین ه‌وه نوسراوه که
ه‌لیت "جه‌ره‌س جه‌ره‌س نیه تا‌کو لئی نه‌ده‌یت، گۆرانی گۆرانی نیه
تا‌کو نه‌یلئیت، خۆشه‌ویستی له‌ناو دایدا بۆ هیشته‌وه دانه‌نراوه،
نۆشه‌ویستی خۆشه‌ویستی نیه تا‌کو نه‌یبه‌خشیت" هه‌ر که ده‌ستت کرد
، ژیان له‌گه‌ل ئه‌و بیروکه‌ جووانانه‌دا، ئه‌و کات به‌پاستی خۆشیان لی
ه‌بینی وه په‌خشی ده‌که‌یت بۆ خه‌لکی.

ئەو ئاراستەيەى وەرمگرت لەو سىمىنارەدا بەو كۆتايى ھات كە بووم
بەشك لەناو بازىنەى كۆمپانىيائى بۆب پىرۆكتەر وە شتگەلىكى
سەرسوپھىنەر پوياندا كاتىك ئەو ئامانجەم دانا.
ئەمپۇ من سەرۆك و بەرپۆەبەرى جىبەجىكارى گروپى كۆمپانىياكانى بۆب
پىرۆكتەرم، كە لە ۸۹ ولاتدا كاردەكات، وە ھەموو پۆژىك شوپنەوارى
تازە دەدۆزىتەو.

ساندرا ل. گالاگىەر ، دكتور جوريس
سەرۆك & بەرپۆەبەرى جىبەجى كار
گروپى كۆمپانىياكانى ژيانىكى سەرکەوتوو

ئەوانەى پاستىيەكان دەزانن
فېردەبن كە خوشيان بوپت
ئەوانەى پاستىيەكانيان خوش دەوېت
فېردەبن كە تيايدا بژين

بەشى يەكەم

من وپاره

من وپاره

ئوتىلى (ئىدج ۆتەر بىچ)

لە سالى ۱۹۲۳، لە ئوتىلى ئىدج ۆتەر بىچ لە شيكاگو، ھەشت سەرمایەدارى گەرەى جىهان چاويان بەيەك كەوت. ئەم ھەشت پىاوه كۆنترۆلى پارەيەكى زۆر زياتر لە حكومەتى ئەمريكايان دەکرد لەو كاتەدا. ئەوان پىك ھاتبوون لە :

۱. سەرۆكى گەرەترىن كۆمپانىي پۆلا
 ۲. سەرۆكى گەرەترىن كۆمپانىي گاز
 ۳. مەزنترىن ئالوگۆركارى گەنم
 ۴. سەرۆكى بازارى بۆرسەى نيو يۆرك
 ۵. ئەندامىكى كابىنەى سەرۆكايەتى
 ۶. مەزنترىن كەسى ۆل ستريت
 ۷. سەرۆكى مەزنترىن پاوانخووزى جىهان
 ۸. سەرۆكى بانكى چارەسەرى جىھانى
- بە دلئىيەو دەبىت مەرۆف دانى پىا بنىت كە، ئەم كۆمەلە پىاوه سەرکەوتوو كە لە شوينەدا كۆبونەتەو، بەلای كەمەو، پىاوانىكن كە نھىنى بە دەست خستنى پارەيان دۆزيو تەو.

ئىستا با بىنين پاش ۲۵ سال چى به سەر ئەم پياوانه دا هات :

- سەرۆكى گەورە ترين كۆمپانىيائى پۆلا، چارلس شواب، بۆ ماروئى، سال له سەر قەرزكردنى پارە ئەژيا پيش ئەوهى به ئيفلاسى بمرىت.
- سەرۆكى گەورە ترين كۆمپانىيائى گاز، ھووارد ھۆپسۆن، شىت بوو.
- مەزنترين ئالوگۆرپكارى گەنم، ئارسەر كەتن، به ئيفلاسى لە دەره رهى ولات مرد.

• سەرۆكى بازارى بۆرسەى نيو يۆرك، رىچارڊ ويتنى، نىردرابز به ندىخانەى چاكسازى سىنگ سىنگ.

• ئەندامى كابىنەى سەرۆكايەتى، ئەلبىرت فۆل، لىخۆشبوونى به ندىخانەى بۆ دەرچوو بۆ ئەوهى له مالەوه بمرىت.

- مەزنترين كەسى ۆل سترىت، جىسى لىقەرمۆر، خۆى ئىنتىچار كرد.
- سەرۆكى مەزنترين پاوانخووزى جيهان، ئىقار كروگەر، خۆى كوشت.
- سەرۆكى بانكى چاره سەرى جيهانى، لىۆن فرەيزەر، ئەویش خۆى ئىنتىچار كرد.

هەريەك لەم پياوانە زۆر باش فيرى هونەرى پارە پەيدا كردن بوبوون، بەلام وا دياربوو هيچ يەككەك لەوان هەرگيز فيرى ئەوه نەبوبوون كە چۆن ژيانىكى دەوله مەندانە بژين، كە مافى خۆيان بوو.

چىرۆك گەلىكى لەم جۆره چەند مانايەكى هەيه، بەلام خەلكانىكى نەزان رەنگە بلين "سەيركە، پيم وتى شتىكى باش نيه ئەوه موو پارەيهت مەبىت، زۆر خراپە" يان دەلین "ئەمە پيشانت ئەدات كە خەلكانى دەوله مەند بەراستى دلخۆش نين"، بەلام بىگومان ئەوه راست نيه. بۆ ئەم هەشت كەسە وا دەر دەكەويت كە لەسەر خولگەى خۆيان خزاون.

خه لكانیكى زۆرى دهوله مەندەن كه زۆر خووشحالن، شت گه لیكى زۆر
ئەكەن به پاره كانیان، تەندروستانه ئەژین، ژیانىكى هاوسەنگیان هەیه .
ئەوت لەبیر بێت كه پاره له هەموو كالاىهكى تر زیاتر كاریگەرى هەیه له
ژیانتا كه تۆبیری لى دەكه یته وه . له پاستیدا، زیانى كتوپر یان بە دەست
هینانى پاره كاریگەرى لەسەر هەلوێستت دەبێت ماوه یهكى زۆر .
له بهرئەوه، پێویسته به وه قایل بیت كه هەموو كه سێك پێویسته
تێگەشتنیكى قولی هەبێت لەسەرئەوهی كه پاره چیه، وه ئەو یاسایانه
بزانیت كه دەبێتە هۆی راكێشانی . له گەل ئەوه شدا، پاستى تال ئەوهیه
كه له ۱۰ كهس ۱ كهس ئەوه ناكات . له سه دا ۹۵ ی خه لك به وه ندهی كه
دهستیان ده كه ویت پازین، له كاتیكدا چه ز ده كەن زیاتریان هەبێت تا
بیخه نه سندوقه كه یانه وه، هەرگیز تینه گەشتن له وهی كه هەموو ئەوهی
ئەیانویست به دەستیان دەهینا .

پى بده كه مێك له باسه كه ده ربچم، له كاتی گەشت كردنت به م كتیبه دا،
رهنگه خواستی ئەوت بۆ دروست بێت مېشكت بكه یته گه پریده، یان بېر
له كه سێك ئەكه یته وه كه ئەناسیت و پاره یهكى زۆرى دەست كه وتوو
یان بېر له كه سێك ئەكه یته وه كه ئیفلاسی كردوو . به لام ئەمه ویت
پیشناری ئەوت بۆ بكم كه تەنها تەركیز له سەر خۆت بكه یته،
له بهرئەوهی ئەوهی كه سێكى تر هەیه تى یان نیه تى، هیچ كاریگەریه كى
له سەر تۆ نابیت، ئەوه بارودۆخى دارایی خۆته كه ده ته ویت چاکی
بكه یته .

پاره گرنگه

یه کیک له هه له تیگه یشتنه به ربلاوه کان له سهر پاره، په یوه سته به گرنگیه که یه وه. بۆ نمونه، چهند جار گویت له خه لک بووه له گفتوگۆدا دهوتریت "پاره هه موو شتیک نیه". یان "پاره گرنگی نیه" یان "گرنگی به پاره نادهم". زۆر باشه، ئه و خه لکانه ی که وا ده لئین په نکه گرنگی به پاره نه دهن، به لام گره ویان له گه لدا ده که م که ده لالی سه یاره کانیاں گرنگی به پاره نه دهن، سه وزه ومیوه فروشه کانیاں گرنگی پی ئه دات، وه ئه و که سه ی که خاوه نی خانوه کانیانه گرنگی پی ئه دات. له راستیدا، نابیت نکولی له و راستیه بکریت که پاره گرنگه به لای هه ر که سیکه وه که له کۆمه لگایه کی پیشکه وتوودا بژی. له بهر ئه وه، مشتومر کردنی ئه وه ی بوتریت ئه مه نه وه نده ی ئه وه گرنگ نیه، قسه یه کی نابه جییه. هیچ شتیک ناتوانیت جیگای پاره بگریته وه له و شوینه ی که به کارده هیتریت!

پاره وه ک خزمه تکاریک

ئیسستا، پاش ئه وه ی گرنگی پاره مان ده رخست، ریگام بده ئه م ناگادارییه ت پی بدهم، هه میسه ئه وه ت له بیربیت، که پاره خزمه تکاره "تۆ سه رداریت. زۆر وریا به که هاوکیشه که پیچه وانه نه که یته وه، له بهر ئه وه ی زۆریک له خه لکانی خاوه ن زیره کی به رز به و جوړه یان کردووه، وه زیانیکی گه وده ی لیداون. به داخه وه، زۆریک له و داماوانه پاره یان خوش ویستوه و خه لکیان به کار هیناوه، که پیشلی یه کیک له یاسا سه ره تاییه گرنگه کانی سه رکه وتنی سه رمایه دارییان کردووه. تۆ

ھەمیشە پېۋىستە خەلكت خوش بویت و پارە بە کاربھېنى، نەك
 پېچەوانەكەى!
 ئەفسانەيەكى تر كە زۆرىك لە خەلكى حەز بە قبول كردنى ئەكەن
 دەربارەى پارە كە ئەویش بریتىيە لە وتنى "بەخت" يان "خوا
 پىداوہ" (دەربېرنى وەرگىڤ) بۇ نمونە، ھەركاتىك خەلكى كۆ دەبنەوہ بۆ
 ئەوہى باسى كەسىك بکەن لە نىوانياندا كەسىكى تىدايە كە دەلئيت،
 "ھارى تەنھا بەختى ھەبوو" يان "ھارى لە شوينىكى گونجاو و لە
 كاتىكى گونجاودا بوو" بەلام ئەمەويت دلناتان بکەمەوہ بە دەربېرنىكى
 تر سەرەپاي ئەوہى كە "بەخت" بە ئاشكرائى كارىگەرىيەكى ئەوتوى
 ھەيە لە سەرکەوتنى سەرمايەداريدا، بەلام بەتەنھا بەس نىە، پارە خۆى
 كارىگەرىيەكەيە و دەبیت بەردەوام بە دەست بھېنرئيت. بېروام پى بکە، ھىچ
 كەسىك لەم ژيانەدا بەخۆپايى سوارت ناكات و ئەو خەلكانەى كە بە
 ئاسانى پارە پەيدا دەكەن يان ئىشى نەعنا ئەكەن يان لەسەر پىگان بۆ
 چونە بەندىخانە، ئەگەر ھىشتاكە نەگەيشتبنە ئەوئ. لەبەرئەوہ، ھەمیشە
 ئەوہت لە مېشكدە بېت كە سامانى باش ھۆكارىكە بۆ سەرکەوتنى دارايى،
 سەرکەوتنى دارايى ھەمیشە پېۋىستى بە دوو ھۆكارى تر ھەيە، پەنجدان
 و كارى بەردەوام!

پارە پېۋىستە بەردەوام ئالو وئىرى پى بكرئيت
 سىيەم شت كە پېۋىستە بىزانى دەربارەى پارە ئەوہيە كە قىمەتى پارە
 لەوہدايە بەردەوام بە کاربھېنرئيت. ھەركات پارە لە ئالو وئىرى پى كردن
 دەرهئىنرا، نرخیكى ئەوتوى نامىنئيت وەك پۆژنامەيەكى كۆنى لىدئيت يان

وہ قتوی بیبسی بہ تالی لیدیت. بۆ تیگہ یشتن لہم پړیسایہ، پامینہ لہم

چیرۆکہ:

لہ سەر پەفەہی کتیبیک، لہ مالە کہ مەدا، پەرداخیکی زیوی پەساسیم ھەبە
کہ لە بەر لیدوانیک وەک دیاری وەر مگرتبوو. ئیستا، ھەرکاتیک ئە پۆمە وە
مالە وە ھەموو پارە وردەکانی ناو گیرفانی ئە خەمە ناوی. ئینجا، ھەرکات
کوپە کہ خەریکە پڕ بییت، ئە بیبە خشم بە یەکیک لہ مندالە کانم، یان یەکیک
لہ دوو ئامۆزا گەنجە کانم. ھەر یەکیکیان سەرە دەگریتبۆ ئە وەہی کوپە کہ
وەرگرن وە بیگومان بە پەروشە وە چاوە پوانی سەرەہی خۆیان دەکەن. ئەو
خالەہی کہ دەمە ویت تیبینی بکەن ئە وەہی لہ کاتیکدا کوپە کہ پڕ دەبییت
لە پارە، بیگومان پارە کہی ناوی قیمەتی نیە ھەرچۆنیک بییت،
لە بەر ئە وەہی لە ناو کوپە کہ دا دانراوہ، کاریکی سودبە خشی پی ناکریت وە
تەنانەت گرنگیە کی ئە و تۆی نیە.

ھەرکات کوپە کہ پڕ دەبییت لە پارە و تەسلیمی یەکیک لہ مندالە کان
دەکریت، ئە و کاتە قیمەتی خۆی پەیدا دەکات، بۆ نمونە، ھەفتەہی
پابردوو، تی جەہی، یەکیک لہ ئامۆزا کانم، پارە کہی وەرگرت. پاستە و خۆ لہ
دەستمی برد، رایکرد بۆ قوتابخانەہی گۆلف و ھەندیک وانەہی گۆلفی پی
کری. ئیستا، بە پاستی نازانم ئەم یاریزانی گۆلفە چی لہ پارە کہ کرد ھەر
کہ دەستی کەوت، بە لام ھەست بە دلنیایی ئە کہم بە وەہی کہ بلیم تازە
پارە کہ ناگەرینیتە وە بۆ ناو کوپی سەر پەفە کہ! نا، ھیچ ناکۆکیە ک
لە بارەہی وە نیە. پارە بۆ ئە وە نہ کراوہ لہ ئالو و یرکردن دەربھینریت،
بە لکو بۆ ئە وەہی بە کاربھینریت، خۆشی لی ببینریت و ئالو و یری پی
بکریت!

ئەمە ئەمبات بۇ پونكردنه وهى چيرۆكىكى دراماتيكي تر له سەر هه مان
 بابەت، به ناوى چيرۆكى "به پيژ چاپمانى پير" :

به پيژ چاپمان پياويكى پيرى به پيژ بوو كه له چه ند مائىك خوارترى
 ماله كهى ئيمه ده ژيا كاتىك كه من منداڵ بووم. هه رچه نده جياوازيه كى
 زۆر له نيوان ته مه نى هه ردوكماندا هه بوو، به لام من و به پيژ چاپمان زۆر
 خيرا بوينه هاوپيى يه كترى وه زۆرينه ي كات ئەمبيني كه پالى به
 گاليسكه بچوكه كه يه وه ئەنا بۇ سه رو خواره وه له سەر پارچه ته خته يه ك.
 ئەبيني، به پيژ چاپمان وه ك وه ك ده لالى گاليسكه كارى ده كرد وه ژيانى
 خوى به شتى فري دراوى خه لكى دابين كردبوو. چه ندين سال تىپه رين،
 له گه ل ئەوه شدا، به پيژ چاپمان زياتر و زياتر ئەچه مايه وه له و كاره تاقت
 پروكيينه ي تاكو پۆژيكيان، پاش جه نگی جيهانى دووه م، كوچى دوايى
 كرد. له وكاته وهى كه به ته نها ئەژيا وادياربوو هيچ خزميكي نزيكى نه بوو
 له نزيكيه وه بژى، پوليس چوونه ماله كهى بۇ ئەوهى كه ل و په له كهى
 بگوازنه وه. جيگاي سه رسورمان نه بوو كه ماله كه كۆمه لىك كه ل و په لى
 كوونى ناومالى تيدا بوو وه جوراوجۆر بوو له شتى له ياد نه چووى
 رابردووى به پيژ چاپمان. له گه ل ئەوه دا، پوليس توشى په شوكاوى بوون
 چونكه زياتر له سه د هه زار دۆلاريان دۆزیه وه له چه كى پارهى كووندا له ناو
 سندوقه كانى ناو ماله كه دا!

پوداويكى هينده نه خوازاو بوو هه ر خيرا بووه مانشيى پۆژنامه كان،
 پۆژنامه ي تۆرنتۆ ده يلى ستارله په په ي يه كه مى پۆژنامه كه يدا چيرۆكىكى
 بلاوكرده وه پۆژيكي تر ده رباره ي به پيژ چاپمان كه پرسيارىكى پونى

کردبوو: بۆچی تاقه كه سيك يه كسانه به سه د هزار دۆلار؟ بۆ پاره كه ي
خستۆته ناو چهند سندوقيكى كۆنه وه و له و ناوه دا بلا بوۆته وه؟

هه رچه نده من له و كاته دا زۆر گه نچ بووم، منيش هه مان پرسيام له خۆم
ئه كرد؟ بۆچی كه سيكى وهك به پيژ چاپمان به و شيوه هه ژاران هه ژي،
له كاتيكا پاره يه كي زۆري له ژير ده ستدايه؟ ئه و ئه يتواني پاره كه ي بۆ
خۆشى خۆي به كار به يني. ئه يتواني وه به ره يناني پي بكات بۆ ئه وه ي
زياتر بۆ خۆي بگه رپته وه وه به و پاره يه هه لي كاري بۆ خه لكي
بره خساندايه. يان ئه يتواني بينيريته بانق و سودي بچوايه ته سه ر بۆي.
به لام له بري ئه وه، برياري دا بيخاته ناو سندوقيكه وه يان سه ر په فه يه ك
به لام ئه و واي ليكره هيج سوديكي نه بيت.

سه ره پاي ئه وه ي كه له و كاته دا من زۆر گه نچ بووم، منيش هه مان
پرسيام له خۆم ده كرد، كه بۆچی پياويكي وهك به پيژ چاپمان ئه وه ي
هه لباژاردوه كه زۆر به هه ژاري بژي، له كاتيكا پاره يه كي زۆر
له به رده ستدايه؟ ئه و ئه يتواني پاره كه ي بۆ خۆشى خۆي به كار به ينايه.
ئه يتواني وه به ره ينان له پاره كه يدا بكات و زياتري بۆ بگه رپته وه وه
چه نده ها هه لي كاري بۆ خه لكي تر بره خساندايه يان پاره كه ي بنا ردايه بۆ
بانق و سودي بۆ بگه رپته وه. به لام له بري ئه وه، پاره كه ي خسته
سندوقيكى كۆنه وه و له سه ر په فه يه ك داينا و به ته واوي بي كه لكي كرد. نا
هاورپيكانم، هيج گوماننك له وه دا نيه كه پاره بۆ ئه وه نه كراوه بخريته
كه نجينه وه. به لكو بۆ ئه وه كراوه به كار بخريته، خۆشى لي ببينريته، ئالو
ويري پي بكرته. بۆيه تكايه، ئه ته ويته هه رچيه ك له پاره كه ت بكه يت،
هه مان هه له ي به پيژ چاپماني داماو مه كه ره وه!

تکایه تیبینی ئەو بە کاتیك پێشنیاری ئەو دەکەم پارەکەت "ئالو
وێر" پێیکە مەبەستم "بەفیرۆدانی" نیه. جیهانیك جیاوازی لەنیوان ئەو
دوو تیگە یشتنەدا هەیه وە ئەگەر هیشتا جیاوازیەکانی نیوان ئەو دوو
تیگە یشتنەت نەدۆزیووەتەو، هیواخوازم بەم زوانە لەم کتێبەدا درکی پێ
بکەیت.

مەشقی وشیاری ئابوری

ئێستا پاش ئەو هی چەند تایبەتمەندیەکی پارەمان زانی، پێگام بدەن
بە کورتی تەکنیکیکی ئاسانتان پێ بلیم ئەتوانی راستەوخۆ بەکاری بهیینی
بۆ راکیشانی ئەو برە پارەیهی که بە شایستەیی ئەزانیت بۆ خۆت. یەکەم
شت که ئەمە ویت بیکەیت خۆت بکە بە پەسمیک لەناو چاوی میشتکتا، لە
ژوریکدا دانیشتویت لەگەڵ کۆمەلێک هاوڕیتدا. ئینجا ئەمە ویت نیەتی
خۆتیان پێ بلییت که دەتەویت دەولەمەند بی، بەلای کەمەو ئەو وەندە
دەولەمەند بیت که بەو پێگایە بژیت که خۆت بۆ خۆتی هەڵدەبژیری.
ئێستا، بیهینەرە بەرچاوت چ هەستیکت پێ دەبەخشییت. ئەگەر وەک
زۆرینەیی خەلک بیت، ئەوا پەنگە هەست بە ناپەهەتیەکی زۆر بکەیت،
پەنگە ئەو وەندە هەست بە ناپەهەتی بکەیت که پەشیمان بیتەو ئەو هی
که بە هاوڕیکانت وتوو، پەنگە بلییت تەنها گالتم کرد. لەگەڵ
ئەو وەشدا، ئەو خەلکانەیی دەولەمەندن هەرگیز هەست بە خۆشحالی ناکەن
ئەگەر بابەتی پارە بیتە سەر باس. بۆچی؟ لییان بپرسە؟ لەبەرئەو هی
زۆرینەیی وەلامەکان ئاشکراو پونە، لەبەرئەو هی پارەیان زۆرە! . بەلام

ئەو ۋە لاما راستەكە نىيە . پىۋىستە ئەو ۋە بزانىت كە خەلك ھەست بە
خۇشخالى ناكەن دەربارەى پارە لەبەرئەۋەى ھەيانە ، ئەوان ھەيانە بۇيە
ھەست بە خۇشخالى ئەكەن . بە مانايەكى تر ، يەكك لە ۋە ھۆكارانەى كە
ۋاى كىردۈە دەۋلەمەندەكان پارەيان ھەببىت ئەۋەيە كە گەشەيان بە
ۋشيارى خۇيان داۋە كە دواتر بە "ۋشيارى ئابورى" باسى ئەكەين .
لەبەرئەۋە ، گەر بمانەۋىت پارە بۇ خۇمان رابكىشىن ئەۋا پىۋىستە
ۋشيارى ئابورى لەخۇماندا گەشە پىۋى بدەين .

ئەۋ پرسىيارەى ئىستالات دروست بوۋە ئەۋەيە كە "چۇن ۋشيارى
ئابورى لە خۇمدا گەشە پىۋى بدەم؟" رىم بدە شى بىكەمەۋە . باشتىن رىگا
بۇ گەشەپىدانى ۋشيارى ئابورى ئەۋەيە كە لە چاۋى ئەقلىتەۋە خۇت
بىينى ، ۋە بىرى ئەۋ پارەيە دىيارى بىكەيت كە بە شايستەى خۇتى
ئەزانىت . ھۆكارى ئەۋەى كە لاشعورى مرقۇ ناتوانىت جىاۋازى بىكات
لەنىۋان بىرە پارەى راستەقىنە ۋ خەيالدا ئەۋ كات زۇر خۇشخالى دەبىت
لەگەل بىرۆكەى پارەدا . لەئەنجامدا ، دەست دەكەيت بە رابكىشانى بۇ
خۇت .

ۋەك ئەۋە دىيارە كە يارىيەك بىكەيت ، بەلام رىگام بدە بەلىنت پىۋى بدەم
ئەمە يەككە لە ژىرتىن شتىك كە ئەتوانى بىكەيت . كاتىك سەرکەۋتوۋ
ئەبىت لە بىرواپىھىنانى عەقلى ناۋەكىتدا (لاشعور) كە تۆ دەۋلەمەندى ۋە
ھەست بە خۇشخالى دەكەيت كە دەۋلەمەندى ، ئەۋا عەقلى ناۋەكىت
ئۆتوماتىكى ئەگەرپىت بۇ ئەۋ رىگايانەى كە ھەستى خەياليت بۇ
دەۋلەمەندى بەشىۋەيەكى مادى باس لەخۇى بىكات .

له گەر ئەم چەند دێرپەری پابردوو بە لای تۆو و دەردە کە ویت تەنھا
خە یالکی تەنکە، بۆ ئیستا قبولیان بکە و بەردە وامبە لە خویندنه وە.
ئیمە لە چەند شوینیکی ئەم کتیبەدا مامەلە لە گەل وشیاری داراییدا
، هەکەین وە گرنتیت ئەکەم کە پیش ئەو هی ئەم کتیبە تەواو بکەیت، ئەوا
ئەو دێرانه مانایەکی زیاتر بە تۆ دە بەخشن.

مە ترسە

ئیستا لە سەر وە باسی تەکنیکی کمان کرد کە هاوکاریت دەکات لە
پەیدا کردنی سامانیکی زیاتر بە دەست بهینیت، پێگام بدە ئەم ئاگا دارییە
دور مە و دایەت پی بلیم. ئە گەر ئە تە ویت پارەت هە بیت، شتیک کە
هەر گیزاو هەر گیز نابیت بیکەیت ئەو هیە پارا بیت کە کە ئایا ئە و برە
پارە هی کە بە شایستە هی خۆتی ئە زانی بە دەستی دە هی نی، یان ئایا
پارێزگاری لی ئە کەیت، پێگام بدە زیاتر پونی بکە مە وە .
لە ئینجیلدا، ئیش، گەر و ترین ئازار چە شتن بوو لە سەر دەمی ئینجیلدا،
دە بیتە ئەم هۆی ئە مە هی خوارە وە:

"سەیری بکە، ئەو شتە هی لی دە ترسم هات بەرە و پووم" ئیستا، بۆستە و
پرسیار لە خۆت بکە، گەر ئەم قسە هی راست بیت، ئەم وشە ئینجیلیانە
مانای چی دە بە خشییت لەم سەر دە مە هی ئیستاماندا کە گرنگی بە پارە
ئە دەین. باشە، شتیک کە بە دلنیا ییە وە مە بە ستیان بوو ئەو هیە گەر زۆر
دودل بین لە سەر نە بونی بری پێویستی پارە، یان گەر ئیمە بەردە وام
دودل بین دەربارە هی لە دەست دانی ئە و برە پارە هی کە هە مانە، ئەوا ئیمە
بە بی گومان بە بی سود دودل نە بوین. چە ندیک ئە یوب پیغە مەر بە دەست

نه خوښه كانيه وه نالاندى ئهوا ئيمهش ئه وهنده توشى نه بونى و
له دهستدانى پاره ده بين.

بو ئه وهى نمونهى هاوچه رخ باس بكهين، پيم بدهن دوباره كه يس
تراژيديه كهى به پيز چاپمانى داماو باس بكهينه وه، وهك ئه وهى له بيرانه،
ئو پياويكى پيرى به پيز بوو كه هيچ بره پاره يه كهى له خويدا سهرف
نه كرد كه زور به قورسى به دهستى هينا بوو. به لام پرسياره كه ئه وه به
"بوچى هيچى لى سهرف نه كرد؟" زورترين وه لامه كان بو ئه وه ده چيت
كه بلين له بهرئه وهى ترساوه له وهى ئه گهر پاره كهى سهرف بكات ئه وا
هه ژار ده بيت وه له بهرئه وه ناچار ئه بيت كه به هه ژارى بژى. به لى هه روا
بوو، له بهر ترسه كهى، هه ر به هه ژارى ژيا! يان، بو ئه وهى زور ئينجيليانه
بيلين "ئه وشتهى كه زور لى ده ترسا يه خهى گرت"

له به شه كانى داهاتوودا ليكدانه وه يه كهى زياتر ده كهيت بو ئه و پارادوكسه
كه بوچى له ژيانماندا سهرنجى زياتر له و شتانه ده دهين كه كه مترين
ئاره زوومان بوى هه يه. به لام بو ئيستا، ئه وهنده به سه بلين، دودل بوون
ده ربارهى پاره هه ميشه ئه نجامى پيچه وانهى لى ده كه ويته وه. ئه م
پيسايه راسته، ته نانهت ئه گهر ئه و قسه كو نه ش دوباره بكه يته وه كه
ده لىت "كه ميك پاره هه لگره بو پوژيكي باراناويى" (مانا كورد يه كهى
مالى سپى بو پوژى رهش - وه رگيڤ).

پيوسته له م كاته دا له شتيكى تر ورياتان بكه مه وه:
گر به پاستى ئه ته ويته برى ئه و پاره يهى تازه به دهستت هيناوه زياد
بكه يت، يه كه م شت كه پيوسته فيرى بيت ئه وه يه كه مترين گرنگى
بده يت به قسهى ئه وانهى له چوارده ورتن وه گرنگى زيارتر به دهنگه كهى

ناخت بدهيت كه به دهنگيكي نزم قسه ت له گه لدا دهكات و ده لئيت،
 پيويسته زياتر هه ولبدهيت كه كه مترين كاريگه ريت له ده ره وه ي خوت لي
 بكرت وه زياتر ئاره زوو متمانه بده به و غه ريزه و هه سته ي كه
 له ناختدايه . پيم بده زياتر ئه مه پونبكه مه وه .
 زورينه ي ئه و خه لكانه ي كه شكست ده هينن له كو كردنه وه ي بپه
 پاره يه كي زور بو ئه وه ي به و ستايلى ژيانه بزئين كه حه زيان لئيه ئه و
 كه سانه ن كه له ژير كاريگه ري بيروپاي خه لكانى تردان . بو نمونه ، ئه وانه
 زورينه يان له و خه لكانه ن كه ريگا ئه دن ئابوريزانه كان خه فه تيان بده ني
 و دلته نكيان بكه ن يان له ريگاي پوزنامه و گوڤار يان هه واله كان و
 پاگه يان دن كه له برى ئه وان بيرده كه نه وه . به لام وه ك ناپليون هيل له
 كتتيه به ناوبانگه كه يدا ئاماژه ي پيداوه ، (بىر بكه ره وه و ده وله مه ند به)،
 بيروبوچونى خه لكى هه رزانترين كالاي سهر زه وين . له پاستيدا ، نزيكه ي
 هه مووكه سيك كومه له كه سيكى واى هه يه ئاماده يه بوئه وه ي هه ركه سيكى
 ويست به بيروبوچونى خوى هه لى بخه له تيئى گه ر تو قبوليان بكه يت .
 له به رئه وه ، ئه گه ر ئه زانى له پابردوودا به زورى به بيروبوچونى كه سيك
 كاريگه ر بويت ، هه ر ئيستا بريارى خوت بده و پيش ئه وه ي زياتر
 بخوينيته وه له م شوينه دا ، ئه وا ئيتر گوى بو ئاموزگار يكاره كه ي ناخت
 ده گريت ، له هه مانكاتدا گوئكانت بو ئاموزگار يه كانى خواش
 ده گريت ، له بيرت بيت گه ر ئه وه ت كرد هيج هوكار يك ناتوانيت ريگرى
 سه ركه وتنى داراييت لي بكات له ماوه يه كي ديارى كراوا .

تیگه یشتن به رامبه ر له به رکردن
 وهك ئەوهی بهرده وامیت له سه ر خویندنه وهی په ره کانی ئەم کتیبه،
 گه شه به هۆشیاری توانا و به هره کانی ئاگاییت ئەدهیت که له قولایی
 ناخندایه. پیوهیسته ئەوه بزانیته، ئەوهش له گه ل زانیاری راستدا ئەبیت،
 ئەتوانی ئەو به هره گه شه پی نه دراوانه به کاربهینیت بۆ به ده ستهینانی
 ئەو شته باشانهی که شایستهی تویه. به لام ریگام بده جاریکی تروریان
 بکه مه وه، ژماره و بری خویندنه وه یان له به رکردنی چهند کتیبیک ئەر
 سه رکه وتنه ت پی نابه خشیت که هه ولی بۆ ئەدهیت. ته نها تیگه یشتن ر
 جیبه جی کردنی بیروکه کانی ئەم کتیبه جیاوازی بۆ تو دروست ده کات.
 له به رئه وه، هیچ په له ت نه بیت بۆ ته واو کردنی کتیبه که، له به رئه وهی
 ته واو کردنی کتیبه که ئامانجی تو نیه. وهك پیشتر ئاماژه مان پیندا،
 تیگه یشتن و جیبه جی کردنی ئەوهی ئەخوینیته وه ئامانجی تویه.
 له به رئه وه گه ر تو بتوانی پۆژی لاپه ره یهك هه رس بکه یته به باشی ئەوه
 پیویسترین شته بۆ تو که بیکه یته بۆ ئەوهی بگه یته ئامانجه که ت. گه ر
 ده پرسیت بۆچی ئەم کتیبه مانای "خواردن و تامکردن" ده گه یه نیت
 له بری مانای "قوت دان" به یهك جار خویندنه وه، با ئەوه ت له به رچار
 بیت که له به رئه وهی که به ره می زیاتر له بیست سال شیکردنه وهی
 وردی ریگا زۆر سه رکه وتوو هکان و ریگا زۆر سه رنه که وتوو هکانه.

به هیز بوون له ریگای به شداری پی کردنه وه

وشه یه کی تر له ئامۆژگاری، ژماره یه کی زۆر که م خه لک گه ر هه شبینت،
 ئەتوانن سه رکه وتوو بن له هه ر شتی کدا له ریگای توانای خو یانه وه، بۆیه
 پیشنیارت بۆ ده که م هه ولیده که به لای که مه وه که سیك بدۆزیته وه که

بتوانى بەشدارى پى بىكەيت و گىتوگۆى لەگەلدا بىكەيت لە و بىرۆكانەى كە
لە م كىتەبە دا پىشان دراوہ .

گەشە پىكردىنى وشىارى

لە و بىرۆاىە دام پازى دەبىت بە و راستىەى كە جىگای تىبىنىە كە تەواوى
مرۆقاىە تى ەەرگىز خۆشيان لە ەىچ شتىك نە دەبىنى گەر نە يانزانىاىە
چىە . بۆ نمونە ، خۆشىمان لەگەشت كردن بە فرۆكەى زۆر خىرا نە دەبىنى
تاكو براكانى پرايت ەوشىارى چۆنىتى فرىنيان زانى . تۆماس ئە دىسۆن
گەشەى بە وىنەى جولاًو دا وە بۆ ئىمەى كرد بە جۆرىكى تازە لە خۆشى
بىنين . دكتور جۆناس سالك گەشەى بە پلازماى خوین دا كە بەرگرى لە
نە خۆشىەكى ترسىنەرى ئىفلىجى مندال بىكات كە زۆرتروەك پۆلىۆ
ناسراوہ ، وە بە ەوى دۆزىنەوہ تازەكەى سالكەوہ زۆر بە دەگمەن
دەبىستى مندالىك ەبىت ئە مرۆ ئە و نە خۆشىەى ەبىت . ئە لىكساندەر
گراھام بىل ەوشىارى بە كارھىناو زانى كە چۆن دەنگى مرۆڤ بگوىزىتەوہ
لە رىگای واىەرى كانزايىەوہ ، وە بە و ەوىەوہ ەموومان ئىستا خۆشى لە
بە كارھىنانى تە لە فۆن دەبىنين .

پىويست بە وتن ناكات ، ئە توانم بەردەوام بم و نمونە لەسەر نمونەت بۆ
بەينمەوہ . لەگەل ئە وەشدا ، ئە و مە بەستەى ئە مە وىت بىخەمە مىشكتەوہ
ئە وەىە كە ئە و داھىنانانە يان زانىارى دەربارەى ئە و داھىنراوانە ەموو
كات بونيان ەبووہ . لە راستىدا ، ئە و ەموو زانىارىانە چۆن بوو يان ەەر
چىەك بووہ وەك يەك لە ەموو شوپىنىك و كاتىكدا پىشان دراوہ . بە لام
كارەكە پىويستى بە وە بووہ كە سىك ەموو بىرۆكەكان پىكەوہ بلكىنىت

وه گه شهی پيښدات بو ئه و شتهی که پيی ده لئين وشياری، پيش ئه وهی
ئيمه سويان لی ببينين.

ئيمه له ناو زه ریايه ک له وزه ی فکريدا ئه ژين، که هرچی زانياريه ک
هه بوييت له بهرده ستماندا بونی هه يه. وه هه روه ها ئيمه به فره یی
ده وره دراوين. له راستيدا، له هر شوينیکی سروشت پروانیت چاومان
په يوه ندی ده کات به زورترين شته وه، سروشتيک که شتيک ناناسين
به ناوی "سهرنه که وتوو" له بهرئه وه نابيت هه رگيز بونی هه بويت، وه نابيت
هه رگيز بونی هه بويت، بيچگه بوونی وشياری نه بويت. به لام گه رده سن
بکيت به چونه ناو ئه م جيهانه ده وله مهنده وه، ئه و کات پيوست ئه بين
له سهرت که بير بکيه ته وه. به مانايه کی تر، پيوسته ميشکت بکيه ته وه
بو ئه و جوگه وزه فکريه که وينه يه ک بو تو دروست ده کات، يان
گه شه کردنی وشياری له ميشکتا دروست ده کات.

تو ده زانيت که به سه دان و هه زاران له خه لکی به پيز و باش و زرد
ئيشکه ره يه که له پيناوی مانه وه ياندا له سهر ئه م زه ويه ن و هيشتا
ده وله مهنده نه بوون. بو ئه و به پيزانه، ژيان نه گوڤه ته نها خوڤ هه له اتن و
خوڤ ناو ابوونه. به لام ئه و بيرۆکانه ی که له م په رانه دا پيشاندراره به و
هيوایه دانراوه که بيرکردنه وه ت بگوڤييت وه سروشی ئه وه ت پيښدات که
ئه م جوڤه بيرکردنه وه تازه يه به کاربه يينيت.

هوشياری بریتيه له، هه ميشه ش وابووه، که گه شه ی پيڤدراوه له رينگای
ئه نديشه وه، وه بيگويدانه ئه وه ی بارودوخی ژيانی ئيستات چوڤ ده بويت،
گه ر هيوای ئه وه بخوازيت چاکی بکيه ت و ببیته که سيکی ده وله مهنده،
وه ک ئه وه ی ئه م کتیه پيشنيارت بو ده کات ده توانی ده وله مهنده بويت،

ئىستا پيويسته ئو ھوشيارى دولەمەند بوونە بخەيتە ميشكتەوہ. نەك كاتىك كە كتيبەكەت تەواو كرد. نەك كاتىك بە شيكى كتيبەكەت تەواو كرد. نەك سبەينى، يان ھەفتەى ئايندە، يان مانگى داھاتوو، يان سالى داھاتوو. ئەبىت ئىستا ئوہ بگەيت. ئەنديشە وبيركردنەوہ باشترين كردارە كە مروڤ ئەتوانيت ھەموو شتيكى پى بگات. بەداخەوہ ھيشتا خەلكىكى زور كەم بيردەكەنەوہ، ئەوان دەرۋنى خويان بەو باوہرە دەخەلەتېنن كە ھەندىك شتى تر لە ميشكياندايە، ئەوان بيردەكەنەوہ، بەلام راستيەكە ئەوہيە زورينەى خەلكى بەسادەيى ھەندىك پراھىنانى ميشكى دەكەن كە پى دەوترىت "يادەوہرى"، ئەوان ھەر فليمە كۆنەكە لى ئەدەنەوہ، ھەروہا جارىكى تر وینە كۆنەكان ئەھيننەوہ بەردەم شاشەى عەقلىان و ناويان لى ناوہ ئەنديشە.

كارى لەپيشينە ئەوہيە كە ئەم پىگا نوپيەى بيركردنەوہ و ئەنديشە بەكاربھينيت لەم ساتە بەدواوہ، لەبەرئەوہى ھەر كە ئەمەت كرد، ھەموو ريشالئىكى جەستەت بەم وزە فكريە نوپيە پر دەبىت. لاشەى تۆ مليونان خانەى تىدايە، وە ھەر يەككە لەو خانانە كاردانەوہ و جولەى بەو شيوەى بيركردنەوہيە دەبىت كە تۆ بىرى پى دەكەيتەوہ. بۆيە ئەو چركەيەى بىر لە خاوبونەوہ و ئيسراحت دەكەيتەوہ جەستەت ھەست بە خاوبونەوہ و ئيسراحت كردن دەكات. وە ھەركات بىر لە قەلەقى و ترس بگەيتەوہ ئەوا جەستەت توند و گرژ دەبىت. ھەركات بىرت لە خۆت كردەوہ كە زور دولەمەند بویت، كەسە سەركەوتووەكان ئەو كەسانەن كە دەورە دراون بە دەريايەك لە وزەى فكري، لەدەريايەكى گەورەدا مەلە دەكەن، لاشەو ميشكت يەكسەر ئەگورپىت بە لەلەرى سەركەوتن، ھەر وەك موغناتيس

هەر شتیک پتیویست بیت رای ده کیشیت بۆخوی بۆ ئه وهی دهوله مند

بیت.

ئه زانم بۆ سه ره تا کان، ئه م بیروکانه سه یر ده رده که ویت به لای
هه رکه سیکه وه که بیری لیده کاته وه. له گه ل ئه وه شدا ئه وان له سه ره هه قن،
بۆ ناگایی ئه قل هه میسه هۆشیاری، ده وله مهن دی ده هیئتیه دنیا ی مادیت.
ئه وه قورس نیه، ته نانه ت بۆ مندا له کانی سه رده می ئیستاش که له
خیزانئیک ی زۆر ده وله مند له دایک بوون وه ک که نه دی و برۆنغمان که
سه رکه وتوانه بیربکه نه وه و ئه و هۆشیاریه داراییه یان هه بیت، له به رئه وه ی
ئه وه تاکه جۆری بیرکردنه وه یه که بیریان پی کردۆته وه، هه ر له له دایک
بونیا نه وه، ئیمه ئه لئین ئه وان توانای گونجانیا ن هه بووه له گه ل ئه و
هۆشیاریه دا.

هه رچه نده زۆرینه ی خه لکی له ژینگه یه کی وه هادا له دایک نه بووه وه
ده وره نه دراو ن به و جۆره بیرکردنه وان. که واته ئیمه پتیویسته له سه رمان
گه شه به تیکه یشتنی ئه مانه ی خواره وه بده ین :

۱. ئیمه چۆن گونجینراوین .

۲. چۆن ئه و ئه نجامه مان ده ست بکه ویت که هه ولی بۆ ئه ده ین.

۳. چۆن رینگاکانی بیرکردنه وه مان بگۆرین یان گونجاندمان چۆن
بگۆرین.

ئه وه شتیک ی ئاسان نیه بۆ کردن. کۆمه لیک ریسای پتیویسته.
ئاره زوویه کی زۆری ده ویت. رهنج و ماندوبونی ده ویت. هه ر له به رئه وه یه
که خه لکیکی زۆر که م به راستی ده گۆریت. له گه ل ئه وه شدا، ئه مه ویت

ئەو بزانىت سەربارى قورسى ئەو كارە، ئەتوانرىت بكرىت، ئەتوانرىت بكرىت لە ماوہىەكى زۆر كورتدا. ئەو قەرەبوہى كە لە پىناوى ئەو پەنجەدا وەرى دەگرىت دلخۆشت دەكات. ئەزانم واىە لە بەرئەوہى خۆم كردومە، وەزۆر كەس ئەناسم كە ھەمان شتىان كردووہ. ئىستا پىويستە بۆ تۆش كە وا بكەيت. ئەو پاستىەى كە دەستت پى كردووہ لە پىگای خويندەنەوہى ئەم كتیبە ھەموو ئەو پىداوويستىانەى تىدايە كە دەتەويت، گەر ئارەزويەكت ھەبىت بۆ گۆپان. زياتر لەوہش، پىگايەك ھەيە، پىگايەكى دلنيا بۆ ئەوہى كە ئارەزووى دەكەيت، وە ئەم كتیبە پىگاگە پيشانى تۆ دەدات.

ھىزىكى راستەقىنە لە ناختايە

كەمتر لە ئاستى وشيارىت خەزىنەيەكى مەزن لە عەقلى لاشعورت ھەيە وە ئەو بەشىكە لە كەسايەتت دەمانەويت كاريگەرى لەسەر دابنىين لە پىگای شىوازى

وہ. بۆ ئەوہى بتوانين ئەو كارە بكەين، پابمىنە لەم پونكردنەوہىەى خوارەوہ:

ھەر بىرۆكە و پلانتيك يان مەبەستىك ئەتوانرىت بچىنرىت لە ئەقلى لاشعوردا لە پىگای دوبارەكردنەوہى فكرەكانەوہ وە بەھىز بكرىت بە ئيمان و چاوہ پوانكردن. پەنگە پىرسىت "ئەم پونكردنەوہىە ئەتوانىت نيشاندەرى ئەوہ بىت كە پاست بىت لە پىگای تاقىكردنەوہ و تىبىنى كردنەوہ، يان ھىچ پىگايەكى زانراو يان تەكنىكىك ھەيە كە لە پىگايەوہ دلنيا بىنەوہ، وە گەر پىگايەك يان تەكنىكىك ھەيە، ئايا بۆ ھەموو

که سیک به ردهسته؟" هه موو ئه م پرسیارانه به وه لامی دوپاتکراوی به لئ
وه لام ده دینه وه، به لئ هه یه. له کاتی خویندنه وهی ئه م کتیبه دا، تاقی
کردنه وه و مه شقه کانی که ده یان بینیت له لاپه ره کانی داها توودا، ئه و کات
بۆ خۆت وه لامی هه موو پرسیاره کان ئه ده یته وه. له بهر ئه وهی وه ک مرۆ
بپوا به شتیک ناکه ین تا کو بۆ خۆمان به راستی نه یدۆزینه وه.

ئه م کتیبه به هیوا یه کی راستگۆ یانه وه نوسراوه که ده تبات به ره و
دۆزینه وه یه کی زۆر که له گه لتا ده مینیتته وه به دوباره کردنه وهی ئه و
بیرۆکه به هیزانه. پێویسته پاره وه ک خزمه تکار یکی گو ی پرایه لی ئیشکر
سه یر بکه یت، که ئه توانی دایمه زرینیت بۆ ئه وهی پاره ی زیاترت بۆ په یدا
بکات، وه ئه توانی به کاری بکه یت بۆ دابینکردنی خزمه تی دورتر له نیوان
ئه و خزمه تانه ی که خۆت ئه توانیت پێشکه شی بکه یت. زۆر پێویسته
هه ست به خۆشحالی بکه یت کاتی ک باسی پاره ده که یت، له بهر ئه وهی
به راستی تۆ به "ده وله مهندی له دایکبوویت". هه موو ئامیر یکی ئه قلی
پێویستت له به رده سته دایه بۆ راکێشانی ئه و بیرۆکانه ی چوارده وری
گرتویت، بۆ دروست کردنی ئه و هۆشپاریه ی که پێویسته دروستی بکه یت
بۆ ئه وهی ئه و سامانه ت بۆ به ده ست به یینیت که ئه ته ویت هه تبیت. ته نها
نه بونی و سنورداری بونیان هه یه کاتی ک ئه مانه ویت ژور یکی له مێشکماندا
بۆ دروست بکه ین، به لام هۆشیاری سه رمایه داری نه بونی و سنورداری
ناناسیت. به ته واوی ئه و تو یژاله ی که به سه ره مێشکه
سه رسور هینره که ته وه یه لای به ره، ئه وهی که په یوه سته به توانای
به ده ست هینانه وه، وه تی بگه له وهی ئه و سامانه ی که تۆ به دوا یدا
ده گه رییت، وه به رده وامیش وایه، ئه ویش له به رامبه ردا بۆ تۆ ئه گه رییت.

بۆيە دەرگاكانى ھۆشيارى ئەقلىت بىكەرەۋە و دەست بىكە بە بە دەست
ھىنانى.

پارەى عەقلى

راستەوخۇ دەست بىكە بە يارىيەكى ئەقلى لەگەل خۇتدا، نەرىتېك بۇ
خۇت دروست بىكە و بېھىنەرە بەرچاوت كە سەرۋەتېكى زۆرت ھەيە. بىر
لە ھەندېك شت لە و شتانە بىكەرەۋە كە ئەتەۋىت بە و پارەيە بىكەيت وە
ئىنجا بە عەقلىت بونيان بخەرە بەرچاوت. عەقلى لاشعورت ناتوانىت
جىاۋازى لە نىۋان ئە و شتەدا بىكات كە خەيالى دەكەيت لەگەل ئەۋەى كە
لە پاستىدا خاۋەنىت، ئەم مەشقە زۆر بەخىرايى يارمەتت ئەدات گەشە
بە ھۆشيارى سەرمايە داربونت بدەيت. لەبىرت بىت، ئەۋە ياساى
تەۋاۋەتى بونى تۆيە، كە پىۋىستە سەرەتا بە لاشعورى شتەكەت ھەبىت
بەرلەۋەى بە راستى ھەتبىت!

ھەرۋەھا لەۋەش تىبگە ھەموو كەسىك بە شىۋەيەكى قسە لەگەل خۇيدا
دەكات — لە پاستىدا، ھەندېك كەس بە دەنگى بەرز قسە لەگەل خۇيان
ئەكەن. لە بەرئەۋە، لەكاتىكدا ئەتەۋىت قسە لەگەل خۇتدا بىكەيت،
ھەمىشە قسە دەربارەى ئەۋە بىكە كە چەند خۇشە دەۋلەمەند بىت.
پىرۋزبايى لەخۇت بىكە كە دەۋلەمەند بويت وە گوى لە وانى تىرىش بگرە
كە پىرۋزبايىت لى دەكەن. پىۋىستە ئەۋە بزانىت كە ھەرچەندە ئەمە وا
دەرکەۋىت بۇ تۆ كە يارىيەكەۋ ئەنجامى ئەدەيت، ئەۋا دلىيا بە كە تۆ
ژىرانەترىن شتېك دەكەيت كە تواناى كردنىت ھەبىت. لە بەرزترىن
ئاستەۋە بۇ نزمترىن ئاست ئىشى لەسەر بىكە.

تۆ دەستت کردوه به پینگایهك كه پى دەوتریت گه شه کردنى خود. نۆ
 له سه ره و پینگایهت كه فیربیت زۆر زیاتر له وه ههیه بۆ تۆ كه چار
 ببینیت، وه تۆ پێویسته له مه تیبگهت "هۆکاری شاراوه له كه سایهتی
 تۆ"، گه رگه شه به كه سایهتیت بدهیت به شیوهیهکی پێكو پێك،
 له راستیدا به شیکى گرنگ له خۆت نابینیت له به ره وه ی له سروشتدا دیار
 نیه . له راستیدا، زۆر به زووی نه وه ت بۆ دهرده كه ویت كه تۆ له سه رسی
 شیوازی بوون ده بیت له هه مان کاتدا: تۆی پۆحی، كه عه قل و فکرت هه ی
 وه له ناو جهسته یه کی به رجه سته دا نه ژیت.

بۆ نه وه ی به باشی له م بیروکه لیله تیبگه ی، پێویسته نه وه به خیت
 میشکته وه كه تۆ له هه مان کاتدا له سی ناستی بووندا ده ژیت.

۱. حاله تی بیرکردنه وه پۆحانه کان (ناستی به رز)

۲. حاله تی بیرکردنه وه عه قلیه کان (ناستی مامناوه ند)

۳. حاله ی به ده ست هینانی نه نجام (ناستی نزم)

له به ره وه، له پینگای کردنی نه وه ی پێشنیاریم کرد بۆ تۆ، ته نها "سروشتی
 خوی" به کارده هینیت بۆ هه لبژاردنی نه م بیروکانه "پاره شتیکی
 به سووده" "خه لکم خۆش نه ویت وه من پاره به کارنه هینم"، "پاره
 خزمه تکاره و من سه رکرده ی نه وم"، له م حاله ته دا نه مه بیروکه یه ک
 دروست ده کات. بیروکه که ده کریت نه مه بیت "سامان که سایه تیه کی
 مه زنه" یان "سه رکه وتنی راسته قینه ی دارایی". زۆر وریا به نه و
 بیروکانه، وه ک بیروکه ی "سه رکه وتنی دارایی" هه رگیز له خۆیه وه دروست
 نابیت، ده بیت که سایه تی مرؤف بجیتته ناو پرۆسه که وه، له پینگای
 بیرکردنه وه له و بیروکانه ی که نه توانریت به کاربهینریت بۆ نه وه ی بیروکه

دروست بکات. ئەمە ھەموو شتیکیە کەوای کردووہ مرۆڤ "پیرۆز" بیټ، یان ئەتوانین بلیین مرۆڤ بونەوہ ریکی داھینەرە - مەزنترین دروستکراوی خودایە! کەواتە لە رێگای بوونی ئەم بیروکە جوانەوہ، یان وینە ی سەرکەوتنی داراییەوہ لە ناو میشتکتا، لەکوټاییدا ئەتوانیت ئەم بیروکە یە بۆ ژيانت بخەیتە بەرچاو (واتە لەبەرئەنجامدا). وە لەرێگە ی ئەم کتیبەوہ خۆت پیشبختەیت، بە راستی ئەیبینی کە چی پودەدات!

ئێستا، با چەند ھەنگاویک بگەرینەوہ دواوہ. ئەوہت لەبیرە کە نوسیومە لە برێگەکانی پیشوودا، کە تۆ لە ئاستی بەرزەوہ بۆ ئاستی نزم کاری لەسەر دەکەیت. ئەوہ ی مەبەستم بووہ ئەوہیە کە تۆ بەم جۆرە ئیش ئەکەیت:

بیرکردنەوہ کان (ئاستی پۆج)

بۆ

بیروکە (ئاستی ئەقلی)

بۆ

شت (ئاستی بەرجەستە)

لەبری ئەوہ ی بەم جۆرە ئیش بکەیت -

شت (ئاستی بەرجەستە)

بۆ

بیرکردنەوہ کان (ئاستی پۆج)

بۆ

بیروکە (ئاستی ئەقلی)

ۋەك چۆن لە ۋە دە چىت لە پابردودا تۆش وابوبىت ۋە زۆرىنەى تۆش
 خەلكىش بەردەوام ئەۋە دەكەن لە داھاتودا. ئەمە بۆ ئەۋەى بلىنەى
 زۆرىنەى خەلكى سەيرى بەرئەنجامى ژيانىان دەكەن ۋە ئىنجانەى
 بەرئەنجامانە دەكەنە بنەمايەك بۆ ئەۋ بىرۆكانەى كە بەكارى دەھىنن بۆ
 ئەۋەى بىرۆكەى ژيانىانى لەسەر دروست بكەن. بۆ نمونە، گەر سەير
 بكەن كە حسابى بانكىان بەتالە (بەرئەنجام)، ئەوان بىرۆكەى نەبونى يان
 زەرەروزيان ھەلدەبژىرن ۋە ئەۋ بىرۆكانە بەكار دەھىنن بۆ دروستكردنى
 بىرۆكەى ھەژارى، ھەرچەندە، ئەۋ بىرۆكەيەى لە مېشكىياندا ھەليانگرتورە
 دەبىت بەرئەنجامەكەى لە داھاتودا بەسەريان بىت، كەچى ئەوان
 لەپاستيدا ھەمان شت كە زۆر دوبارەى دەكەنەۋە ئەۋەيە كە دەلەن
 "نايانەۋىت": ماناى، حسابىكى بانكى بەتال. ئەبىتە ھۆى ھىنانەى
 بازنەى ژيانى خۆ كوشتن، ۋە زۆر بە پونى، ئەمە ئەۋ پىگايە نىە كە خوا
 بۆى داناوین بۆ ژيان !

پەنگە خۆت بە خۆت بلىت ئەمە بيانويەكى بى مانايە، لە بەرئەۋەى گەر
 حساب بانكى بەتال بوو، ئىتر بەتالە. شتىكى زۆر ناراستە سەيرى حساب
 بانكىەكى بەتال بكەيت ۋە سامانىكى زۆر بەھىنيتە بەرچاوت. بەلام
 ئەمەۋىت ئەۋە بزانيت، ھەر ئەمە ئەۋ ھۆكارەيە كە ھەژارى دەھىلتەۋە ۋە
 ھەزار ھەزارتر دەكات !

تۆ پىۋىستە لەۋە تىبگەيت كە حساب بانكى ئىستات، بازرگانى تۆيە،
 تەندروستى تۆيە، ژيانى كۆمەلايەتى تۆيە، پىگەى تۆيە لە كارد، ...
 ۋە ھەر ھە، ھىچ نىە جگە لە نمايشكردنى بىر كەرنەۋە مادىەكانى
 پىشۋوت. گەر بە دلسۆزانە دەتەۋىت بگورپىت يان چاكسازى لە

به رئه نجامي جيهاني ماديتدا بکهيت، ئهوا پئويسته بيرکردنه وه کانت بگورپت وه پئويسته دست به جي ئه و کاره بکهيت.

گه به راستي که ميک کات ته رخان بکهيت بو بيرکردنه وه له و زانياريانه ي که پيشه که شت کرا، ده گه يته ئه و ئه نجامه ي ئه وه ي و ترا هه ستيکي باشت پي ده به خشييت. له راستيدا، هه رکه سيک که به راستي تي بگات "پروسه ي بوون" پيت ئه لئيت ئه وه ي که پيم وتي نه ک ته نها راسته، به لکو ئه وه ياساي سروشتي توشه، ئه وه ئه و ريگايه يه که خوا ئيشي پي ده کات له گه ل هه موو تاکيکدا. هه نديک جار ئه کرپت پي بوتريت نويز له هه نديک بازنه دا. "نويز" جو له يه کی پوحيه که به جهسته ده کرپت، له ريگه ي هه موو تاکيکه وه. خوا تواناي پيه خشيوييت که هه ر بيروکه يه ک دابريثيت که به شايسته ي ده زانيت. "تو به ده وله مه ندي له دايک بويت" وه ميشکت پريه تي له بيروکه. بويه باش به بو خوت، بيروکه ي ناياب هه لبريره، ريگا مه ده جيهاني فيزياييت کونترولي بيرکردنه وه ت بکات.

ئه توانيت يه کسه ر تيگه يت، هه ر ئيستا، چون هه موو که سيک هه له يه کی مه زن ده که ن. له وتاره که ي ئيميرسون دا له سه ر پشت به ستن به خود ده لئيت: "حه سودي نه فاميه" به مانايه کی تر، که سه يري ده سکه وته کان يان به رئه نجامه کاني که سيک ده که ين وه ئينجا هه سوديان پي ده به ين، ئه وه کارپي که هه کيمانه نيه. ئه و خه لکه سه رکه وته وانه يه که م جار بيروکه کانيان هه لده بريين، بو ئه وه ي په سمیک له ناو ميشکياندا دروست بکه ن بو ئه و شته، که ئيستا بووه به پيره وي ژيانيان. وه ئه وان ئه و بيروکه انه يان له سه رچاوه يه کی ناکوتاي دابه شکاره وه هه لبراردووه که بو هه موومان به رده سته - يه کيک له وانه تو!

هر نه مهش مه به ستي نيگار کيشي به توانا فينست فان کوخ بووه، کاتيک
 لييان پرسى نه م نيگاره جوانهت چؤن کيشاوه. نه و وتى، "خه ونم به
 تابلؤ کانمه وه نه بينى، ئينجا خه ونه کانم کيشا" به مانايه کى تر، يه که مجار
 نه و وينه که ي له ميشکيا بينيوه، ئينجا به بؤيه ي پؤن وينه نه سليه که ي
 ناو ميشکي کيشاوه ته وه. له راستيدا، هه رگيز وينه نه سليه که ي فان کرخ
 نه فروشراوه! له کاتيکدا که من نه مه نه نوسم و تو نه يخوينيته وه، وه
 نه توانم نه وه بيستم که بيرده که يته وه وه ده لييت "نه وه زؤر راسته، ئيستا
 تيده گم".

چهند ساليک له مه و بهر ماري شنایدهر له کاليفورنيا له يه کيک ل
 سيميناره کاندا له گه ل ميژده که يدا (ئوسکار) دانيشتبوو. نه و ته يه کى
 به ناويانگي لينکوليني پي و تم که من زؤرم به دلّه که لا هه زاران که سدا
 باسم کردووه. لينکولن ده لييت "برواهيان به و شتانه ي که نه يان بينيت و
 ده ستیان لي ده ده يت به هيچ شيوه يه ک پي ناوتريت برؤا! به لام برؤا
 هيان به نه بينراو سه رکه وتن و نيعمه ته". ئايا نه مه جوان نيه؟ دوباره
 سوپاس ماري.

هيواخوازم ئيستا له حیکمه تي که ميک له و مه شقه عه قلایانه تيگه يشتبيت
 که پيشنيارم کرد بؤت. بؤيه به رده وام نه مه دوباره بکه ره وه "من
 سه رکه وتووم، من ده وله مه ندم، زؤر باشه پارته هه بيت"، له چاري
 عه قلئا خؤت بينه، نه وه ده که يت که ده ته وييت کاتيک حاله تي نوپي خؤن
 يان وشياري ده هيئيته بهرچاو. نه و سه رمایه مه زنه بخه ره بهرچاوت وه
 هست به خؤت بکه که ئيستا خاوه ني نه و سه روه ته يت. له گه ل نه وه شدا

لەبیرت بیټ کە پارە خزمەتکارە، تۆ سەرپەرشتیاری ئەکە، خەلکت
خۆش دەوێت وە تۆ پارە بەکارئەهێنیت.

پیش ئەوەی بەردەوام بیت بۆ چوونە بەشی دواتر، ئەم بەشە "من و
پارە" جاریکی تر بخوینەرەو، لەبەرئەوەی جاریکی تر خویندەرەو
یارمەتیت ئەدات واز لەبیرۆکە کۆنەکان بەهێنیت دەربارە پارە، کە بۆتە
هۆی ناخۆشحالی تۆ هەرکاتیك بابەتی پارە سەرھەڵدەدات. بۆ خۆتی
دوبارە بکەرەو چەند جاریك، هەموو پۆژیک "من و پارە" تاکو بە
تەواوەتی ئەزانیت کە چۆن هەستیکی باشت هەبیټ دەربارە پارە سەرۆت
و سامان.

قسە زۆر بۆ خەلکی مەکە دەربارە پارە بێرۆکە نوێیە لەسەر پارە،
تاکو خۆت مشتیک توندی پیا ئەکەیت بۆ خۆت وە هەست بە دنیایی
دەکەیت ئەوەی فێر بوویت بەباشی بۆ خەلکی پونبکەیتەو. لەبیرت بیټ،
گوێگرتن لە وتە کەسانی نەڕینی کە لە راستی تیناگەن شتیکی باش بۆ
تۆ ناکات – گەر بیشی کات، تەنھا دەبنە هۆی ئەوەی گومان لە خۆت
بکەیت. نابیت پێگا بەدەیت ئەو پویدات، لەبەرئەوەی کاتیك بیر
دەکەیتەو دەربارە پارە "من و پارە" ئەتەوێت وینەیهکی جوان بفریتە ناو
شاشە میشکتهو!

ژیانیکی خۆش گرانە هەیە

پێگایەکی تر هەیە بۆ ژیان

کە زۆر لەسەرمان ناکەوێت

بەلام هیچ جوانیەکی تیا نیە!

پالۆتینی ئیسپانی

بەشى دووۋەم چەندىك پاره بەسە؟

چەندىك پاره بەسە ؟

"زۆرىنەى خەلكى وا بىر دەكەنەر،
زىاتر لەو بېرە پارەيان دەوئىتى
داواى دەكەن ، بەلام زۆر بە كەنەر
لەو بېرە پارە پازى دەبىزكى
دەتوانن بە دەستى بەيىنن"

"ئىرل نايىنگىل"

بۇ ئەوھى لەم بېرۆكەيە بە جوانى تى بگەيت، پىويستە زۆر بە پوونى
دىارى بگەيت كە بەتەواوى چەندت پاره دەوئىت؟ لەبىرت بىت، تۆئىش
لەگەل لاشعورتا دەكەيت وە لاشعور بىر ناكاتەوہ . تەنھا وئىنەكان قبول
دەكات ئىنجا ئەيانگورپىت بۇ شىكل . بۆيە بۆت ھەيە بلئىت، من "لۆتسا
پارەم ئەوئىت" ، ئەمە باش نىە، لەبەرئەوھى ھىچ كەسىك بەلاى كەمەرە
تەناتە عەقلى لاشعوريش نازانىت بېرى "لۆتسا" چەندە ؟
نقد بەجىدى داواكارم نقد گرنگى بەم بەشە بدەيت، لەبەرئەوھى
بېرۆكەيەك پەنگە ژيانى تۆ دەقاودەق بگورپىت . بەلام تىبگە لەوھى كە

بیرکردنەو بە تەنھا بەس نیه، پێویستە بیکەیتە کردار. کۆمەڵە شتیکی
گرنگ ھەن کە پێویستە بیانکەیت کە یەکەم دانەیان ئەو ھەبە پریار بدەیت
چەندت پارە ئەوئیت؟

بۆ تۆ بۆ ئەو ھەبە وەلامی ئەم پرسیارە بدەیتەو، ئەو دەشیئیت
بیرۆکە یەکی باش بیئت بۆ تۆ کە پریار بدەیت کە پارەت بۆچی ئەوئیت.
بەلام بە ئاسانی بلئیت " پارەم ئەوئیت بۆ ئەو ھەبە لە ژیان بەردەوام بەم "
زۆر ئەو باشە نیه. پێویستە ئەو بەزانیت کە کۆمەڵگاکەمان بەشیو ھەبە
رێکخراوە کە حکومەت " دەتژئنی "، لەراستیدا، لە زۆر شوین بە بەرید
چەکی بانکیت بۆ دەنئرن، تۆ ئەتوانی لە مالەو ھەبە دانیشیت و ھیشتا
مووچە ی ژیان و ھەردەگرت.

لەم خالەدا دەشیئیت ئەو بەخۆت بلئیت، "ئو بەلی، ئەو ئەزانم، بەلام
ئەمەوئیت لەو کەسە باشتر بزیم ". زۆر باشە، کەواتە با دیاری بکەین
چەندیک باشە؟ جیبەجی کردنی ئەم جۆرە مەشقە ھەندیک پلانی جدی
دەوئیت لەلایەن تۆو، پەرە یەک بەینەو ھەموو ئەو شت و چالاکیانە ی کە
ئەتەوئیت پارەیان بۆ تەرخان بکەیت بۆ سالی داھاتوو بە لیستیک بینوسە.
بۆ ھاوکاریکردنت بۆ ئەو ھەبە لیستەکەت دروست بکەیت ھەندیک لەو
پیداویستیانەم و ھەک نمونە لە خوارەو ھەبە بۆ نوسیویت:

خواردن ، کریمی خانوو ، جل و بەرگ ، ئۆتۆمبیل ، پیداویستی مال
خویندن ، پشووسەیران ، پابواردن ، تەئمینات ، پاشەکەوت
بە تیگەیشتن لەو ھەبە، ئەمانە کەمیکن لە زۆرئیک لەو شتانە ی تر، بۆیە کار
لەسەر لیستەکە ی خۆت بکە تاکو تەواوی ئەکەیت! بەلام لەبیرت بیئت،
ئەو نرخە ی کە ئیستا لەسەر یەتی ناینوسییت (تەنھا شتەکان ئەنوسییت -

(وهرگير). له بری نه وه، هر دانه يه ك له وهی لیسته كه ده هیئیته بهرچاوت
 (واته چاونه نوځینیت و له خه یالدا دروستی نه كه یت - وهرگير) ك
 نه ته ویت نه و شته چوڼ بیت و چی بیت ئینجا بری نه و پاره یه ده نویسین
 كه چندی نه ویت. بو نمونه، پهنگه تهنه نه و ته ویت كه ده ته ویت
 بچیته چیشته خانه یه کی خوش بو خواردنی ژمه خواردنیکی تایبهت، به لام
 پنگه خوټ وا ببینیت كه هه موو هه فته جاريك ژمه خواردنیکی بهر
 جوړه ته هه بیت، چ شوینیک خزمه ته كه ی نه وه نده تایبهت، خواردنه كه ی
 به له زه ته، وه ژینگه یه کی شاهانه ی تیدا فه راهه م كراوه. نه مه له وانه یه
 چندی تی بچیت؟ - نه مه نه و شكله یه كه پیشانم دایت بو ی بگه پړیت.
 پهنگه ئوتومبیلېك لیخوړیت كه كوڼ بو بیت وه نیشانه ی ژهنگی پیوه
 بیت، به لام ده هیئیته بهرچاوت كه ئوتومبیلېكی نوی لیده خوړیت كه
 هه لېژارده ی خوټه، هه موو سال یان دوو سالېك ده یگوریت. نه مه چندی
 پاره ده ویت؟ له بیرت بیت، تو رېكه وتن نامه یه کی هه تاهه تایت نیه بو
 ژیان وه نه مه مه شقیك نیه نه نجامی بده یت، نه مه ژیانى تویه وه
 پیویسته خوشی لی ببینی به پرتین مانای مروقانه! له بهر نه وه،
 پیویسته نه و بره پاره یه ی نه ته ویت هه تبیت، بو دابین كردنی نه و
 شتانه ی نه ته ویت، بو ژیان به و پړیگایه ی كه خوټ ده ته ویت پی بړیت.
 پړیگام بده ناگادارت بكه مه وه، نه مه نابیته شتیکی نااسایى بو میشتك
 كه له خاله دا نه م یارییه فیلاویه ی پی بكه یت. پهنگه بیربكه یته وه و
 بلنیت "نه مه به راستی گه مژانه یه. هه رگیز نابمه خاوه نی نه و بره
 پاره یه ی كه نه م كتیبه پیشنیاری ده كات"، نه مه ویت بیرتی بڅه مه وه،
 هه رچنده زورېك له خه لكی هه یه نه وه نده یان پاره هه یه كه به و پړیگایه

بژین که ئەم کتیبە پیشنیاری دەکات که بەو پارەیه‌وه له دایک نەبوون،
 وە هیچ کەسیش بۆی بەجی نەهێشتبوون. ئەوان بە "دەولەمەندی لە دایک
 بوون" بەو مانایە ی که خوا کۆمەڵیک توانای پێبەخشیبوون بۆ ئەوێ
 سەرکەوتوو بن (بە هەموو کەسیکی بەخشیوه). بەلام وەك زۆرینە ی
 خەلکی، پۆژیک لە پۆژان ئەوان بی پارە بوون. لەو تیبگە که تۆش
 ئەتوانی سەرکەوتوو بیت، وە ئەتوانی ئەنجامی بدەیت، گەر تەنها بەو
 شیوازه ئەنجامی بدەیت که ئەم کتیبە پیشنیاری دەکات.

لە کاتی کدا ئەمە ئەنوسم، بەباشی دەزانم هەندیک دیری تر باس بکەم، بۆ
 ئەوێ بێت بەینمەوه که کۆمەڵیک سەرچاوه ی زۆر لە تواناو بەهرە ی
 داخراو لەناو تۆدا هەیه، تەنها چاوه‌پوانی دەرختنه. هەر بەم هۆیه‌وه،
 زۆر بە پوونی ئەو کۆمەڵ شریتم لەبیره که چەند سالتیک لەمەوبەر
 گوئیستی بووم، که ئیرل نایتنجل ئاماده ی کردبوو بە ناوی
 "هەلوئست". سەدان جار گویم لی گرتوووه که بەشیکی تیدابوو دەلیت
 "ئێستا، لێرەدا دەگەینه راستیه‌کی نامۆ. ئێمە حەزمان بە کەم
 سەیرکردنی شتانیکه که ئەتوانین ئەنجامی بدەین، ئەو ئامانجانە ی که
 ئەمانتوانی بە دەستی بهینین، وە لەگەڵ ئەوهدا بەهۆی هەندیک هۆکاری
 نامۆ لەهەمان کاتدا، لەو برۆایه‌داین ئەوانی تر ئەتوانن شتانیک ئەنجام
 بدەن که ئێمە ناتوانین ئەنجامیان بدەین" ئیرل بەردەوام بوو، وە وتی
 "ئەمە ویت ئەوه بزائن که ئەوه راست نیه. تۆ تەنکیه‌کی قول لە تواناو
 بەهره له ناختایه، وە ئەتوانیت ئەو شتانە ی ئەتەویت بە دەستی بهینیت"
 نامە ویت بیه‌بلینم که چەند جار گویم لەو بەشه گرتوووه، بەبی ئەوێ
 تیبگە مەبەستی چی بوو؟ ئینجا پۆژیکیان گویم لی بوو، هەموو

خانەيەكى مېشكەم وادىياربوو بەو راستىيەى ئەيلىت ئەزرنگىتەوہ . كىتوبەر
بۆم دەرکەوت لەسەر چى ئەپوات وە لە قولايى ناخمەوہ ئەوہم زانى،
ئەگەر ئەوان بتوانن ئەنجامى بدەن، ئەوا منىش ئەتوانم، گەر من بەمەوت
نرخەكەى بدەم . تەكايە تۆش لەوہ تىبگە كە ئەتوانىت ئەنجامى بدەيت،
لەبەرئەوہى ئەوہى كە ئىرل وتى بۆ تۆش راستە وەك چۆن بۆ منىش
راست دەرچوو . بەلام بەشيك لە نرخەكە بۆ تۆيە، ئەبىت بىدۆزىتەوہ ...

چەندىك پارە بەسە؟

تەنھا بەرەو ئاسمان ھەلمەفەرە . بە شىوہيەكى راست ئەنجامى بدە،
لەبەرئەوہى كاتىك كۆتايى پى ئەھىنىت زۆر خوشحال دەبىت . زياتر
لەوہش، ھەرۋەھا ئەم مەشقە يارمەتيت دەدات كە گەشە بە مېشكىكى
پىكخراو بكەيت . لەم خالەدا پەنگە بىرەكەيتەوہ كە لەوانەيە ئەم بەش
گرنكى بۆ تۆنەبىت، لەبەرئەوہى زۆر قەرزارىت كە بتوانىت بىرەكى وەھا
زۆر پارە كۆبەيتەوہ . بەلام خوشحال دەبىت كە بزانىت، بىرۆكەيەكى
مەزنان ھەيە يارمەتيت ئەدات كە لەگەل كىشەيەكى وەھا دا چۆن مامەل
بكەيت . زۆر دورتر لەوہ، زۆر شادمان بەوہى كە بزانىت لەزۆر بارودۆخدا
كە ئەو بارودۆخەى ئىستات پەنگە يەكيان بىت، كەسيك ئەكرىت
دەولەمەند بىت، تەنانەت گەر ھەرگىز ھىچ پارەى زياتر لەو بىرە پارەيەى
ئىستاي بەدەست نەھىنىت . ئەم بىرۆكەيە بەتەنھا بەسە بۆ ئەوہى
ھاندەرت بىت بەردەوام بىت لە خویندەنەوہ .

ئىستا ئەبىت لىستەكەتت تەواو كردبىت و گەيشتبيتە ژمارەيەك، بۆيە
قەلەمەكەت بخەرە سەر وەرەقەكە و ژمارەكە بە تۆخى و ژمارەى گەورە

بنوسه. ئىستا، مېشكت له و بېرۆكه يه ساف بکه ره وه له گه لما بجولئ بؤ
 بېرۆكه يه كى زؤر گرنگتر. ئه وه ت له به رچا و بېت كه نه گه ر چى له وانه يه
 نه م بېرۆكه يه به تايبه ت له سهر تؤ جېبه جئ نه بېت - به لاي كه مه وه له
 كاتى ئىستادا - به دلنبايييه وه بؤ زؤرئك له خوئنه رانيش. سه ره پاى
 ئه وه ش، ته نانه ت گه ر بؤ بارودؤخى تايبه تى ئىستاشت جېبه جئ نه بېت،
 به لام زؤر به نرخه كه بېرى لېبكه يته وه، له به رئه وهى كؤمه لئك هاوپئ و
 هاوكارت هه يه كه له سه ريان جېبه جئ ده بېت وه تؤ نه توانيت به شدارييان
 له گه لدا بكه يت.

نه م بېرۆكه يه بؤ تؤ شى ده كه مه وه به وجؤره ي كه نه گه ر تؤ كه سيكى
 هاوسه ريت كرد بېت و له گه ل خيزانئكدا كه هاوكارييان نه كه يت نه وكات تؤ
 يان ته نها پاره په يدا كه ريت يان به خشه ريت.

ئىستا يه كئك له بنه ما سه ره كه يه كان بؤ ويستنى نه و بره پاره يه كه
 به شايسته ي خؤتى نه زانيت بؤ خيزانه كه تى دابن بكه يت، پاش هه موو
 شتئك، بؤ نه وه ته كه به باشترين شيوه بژين. له به رئه وه نه وه به يئنه ره
 دى، كه هه رچه ندئك بژيت و بتوانيت شوئن نه م پلانه بكه ويت كه له م
 كتئبه دا رونكراوه ته وه، نه وا نه توانيت نه وهى نه ته وئت به ده ستى بئنييت
 بؤ دلخؤش كردنى خيزانه كه ت. هه رچه نده گه ر به راستى بوه سستيت و
 بېرېكه يته وه ده رياره ي، نه وا تؤ پازيت به وهى كه خيزانه كه ت به خؤشى
 بژين. ته نانه ت گه ر به كتوپرى تؤ له وئنه كه شدا نه مايت - وانيه؟ به
 گالته وه له وانه يه بلئيت "نه خير، كئ گرنكى پئ نه دات گه ر من برؤم"،
 به لام نه مه بابته ي گالته نيه. نه مه بابته يكى گرنكه. بئگومان تؤ گرنكى
 پئ نه ده ي - منيش و توش نه وه نه زانين!

نیستا، گەر تۆ ئه ژیت و ته ندروست باشیت، ئه توانیت ئه و سامانه بز
خۆت دروست بکهیت. به لام گەر مردیت یان به هه میشهیی په کتکورت؟
باشه، کۆمه لگا که مان گرنگی به و بارودۆخه ش ئه دات، ئیمه "ته ئمیناتی
ژیان" و "ته ئمیناتی په ککه وتنمان" ههیه.

به لام، با جاریکی تر بگه رپینه وه بۆ بیرکردنه وه کانت - له وانهیه به خۆت
بلیتیت "ته ئمیناتی ژیان، چ دزیه که. ئه م بۆب پرۆکته ره نازانیت له کویره
هاتوو". باشه، ریم بده پیت بلیم، کاتیک باسه که په یوه ندی ب
ته ئمیناتی ژیان وه ههیه له و بپروایه دام ئه توانم بانگه شه ی جوریک ل
بالاده ستی خۆم بکه م تپیدا بۆ ئه و هه موو سیمینارانه ی که له ماوه ی ده
سالدا له بورای ته ئمیناتی پیشه سازیدا ئه نجامم جاوه، که نزیك ده بیت و ده
له په نجا هه زار خه لک له و پیشه سازیه دا "بپرو له رپگی"
سیمیناره کانه وه. له بهرئه وه ئه توانم دلنیا ت بکه مه وه، که کاتیک ئه ئیم
نزیکه ی له ۹۵ ی ئه و خه لکانه ی که قسه یان بۆ ده کهیت به ته واری
نه شاره زان کاتیک باسی بابه تی ته ئمیناتیان بۆ ده کهیت، من له گیرفانی
خۆمه وه قسه ناکه م. به خشیومه به زۆریک له و که سانه ی که شوینیکی
گرنگیان ههیه له بازرگانیدا وه پیشه سازیدا، له ناو حکومه تدا، یان له
پیشه کاندا، وه له بهر پیکه کانیان، کاریکی زۆر ئاسان ده بیت که ئه وان
له و بپروایه دا بن "له کویره قسه بکه ن". به لام راستیه ناخۆشه که له م
بابه ته دا ئه وهیه، زۆرینه یان یان به خراپی درویان پی ئه که ن یان ب
ته واری بی ناگان کاتیک باس دپته سه ر بابه تیکی گرنگی وه ک ته ئمیناتی
ژیان.

لهمه تیبگه، هیچ ریگایهك داماتی تۆ ناگۆرپیت وه داماتیکی دنیاو راسته وخۆت بۆ دروست ناکات وهك تهئمیناتی ژیان، وه ئامارهكان ئەلین هەرچهنده زۆرینهی خه لکی له تهئمیندان، بهلام زۆرینهی ره های خه لکی (نزیکه ی ۹۰٪)، زۆر ترسناکانه له ژیر تهئمیندان. ئەمه پیمان ئەلپت، کاتیک ئەوان دهمرن، زۆرینهی خه لک ئەوهنده پاره به جی ئەهیللی که کریی مردنه که ی وه له وانه یه ئەوهندهش بۆ خیزانه که ی جی بهیللی که تاکو سالیک پیداو یستیه کانیا ن دابین بکه ن! به شی به دبه ختی ئەوه یه که بۆ بزبه پاره یه کی ریژه یی که م، ئەو خه لکانه ئە یانتوانی کاری دارایی خویان ریک بخه ن به ریگایهك که شتیك لیان پوبدات، ئەوا ئامانجه داراییه کانیا ن به دی دهینا له ریگای خیزانه کانیا نه وه به شیوه یه کی تۆتوماتیکی.

له وکاته وه ی ئەم کتیبه دانراوه بۆ ئەوه یه یارمه تی تۆ بدات بگه یته ئامانجیکی دارایی ههستیپکراو، ههستم به وه کرد که ئهرکی سه رشانمانه که زانیاری تیدا بیت له سه ر تهئمیناتی ژیان. کتیبه که به یی ئەو زانیارییه ناکامل ده بوو.

(ئوه بخه ره میشتک که ته نها دوو ریگا هه یه بۆ به ده ست هینانی پاره: خه لک له ئیشدا، یان پاره له ئیشدا)
تۆ خوشحال ده بیت که بزانی ئەوه ی ماوه ته وه ئەم کتیبه بۆ که سیك انراوه که بیه ویت بزئی.

هه وز ببه له هه ر شوینیکدا چینرایت - ئیستا ده ست پی بکه!
ه ی ده ست کردوه به ژیان له م ژیا نه خوشه دا؟ ئەمه ئەو پرسیا ره یه
ه له خۆتی ئە که ییت؟ ئیستا ده ست پی بکه.

دەست پى بىكە لە پىنگاي وەلام دانەوھى ئەم پىرسىارانەوھ:
 بەزۆرى چەندىك پارە ئەدەيت بۆ وەسلى تەلەفون؟
 بەزۆرى چەندىك پارە ئەدەيت بۆ كرىي خانووەكەت؟
 بەزۆرى چەندىك پارە ئەدەيت بۆ سەوزەوات و ميوەھات؟
 بەزۆرى چەندىك پارە ئەدەيت بۆ بەنزىنى سەيارەكەت؟
 بەزۆرى چەندىك پارە ئەدەيت بۆ دكتور؟
 بەزۆرى چەندىك پارە ئەدەيت بۆ خۆت؟

پىرسىارى كۆتايى پىرسىارىكى نامۆ ديارە، وانىھ؟ بەلام ئايا ئەزانىت كەنر
 لە پىنج كەس لە كۆى ھەموو سەد كەسىك پارە ئەدەن بە خۆيان. وە
 گەر پىرسىار لەو ۹۵ كەسە بىكەيت بۆ پارە نادەن بەخۆتان؟ لەوانىھ پىت
 بلىن بە پۆشتنى كات پارە بە ھەموو كەسىك بىھخشن، بۆيە ھىچ بىز
 خۆيان نەماوئەوھ!

بەپونى، ئەو ۴ بۆ ۵ كەسە لە ھەموو ۱۰۰ كەسىك كە پارە ئەبەخشن
 بەخۆيان پىنگاي چارەسەر كىردنى ئەو كىشەيان دۆزىوئەتەوھ. ھەرچەندە
 ئەو بىرۆكەيە بۆ چەندەھا سەدەيە دەكرا جىبەجى بىكرىت، كەچى بە
 قورسى لە پۆڭگارىكى وەك ئەمپۇدا خەلك دركى پى كىردووە. ئەو
 بىرۆكەيە چىھ، تۆ ئەپرسىت؟ زۆر بە ئاسانى ئەمەيە:

"ئەوان يەكەم كەس پارە ئەبەخشن بە خۆيان"

(ئەمە زياتر بە ياساى بابلىوونى بۆ سەركەوتنى دارايى ناسراوھ)
 بەشىك لەو ھەموو پارەيەي بەدەستى دەھىنىت ھى خۆتە ھەلى بگرە

(بەكوردى خۆمان دەغىلە يەكت ھەيىت، ھەركات پارەت ھاتە دەست بەشىكى تى بگە - دەرىپىنى ۋە رگىپ)

گەر بىرت لىكردە ۋە، پىۋىستە دان بەم ياسا و باۋەرەدا بىنىت، ئەۋە كارىكى ژىرانە يە. لە بەرئەۋە، رىگام بدە دوبارەى بگە مەۋە "بەشىك لەۋ ھەموو پارە يەى بە دەستى دەھىنىت ھى خۆتە ۋە ھەلى بگرە!" زۆر ورتەر بلىم، ئەۋەى لە پۆژى دوشە مە بە دەستى دەھىنىت ھى خۆتە ۋە ھەلى بگرە، بۆيە پىۋىستە راستە وخۆ بچىتە سەر حساب بانكىەكى تايىت كە نەتوانىت بە ئاسانى دەستكارى بگەيت.

حساب بانكى دارايى سەربەخۆت

ئەۋەى لە پۆژى دوشە مەدا بە دەستى دەھىنىت پەنگە لە ۱۰% داھاتى مانگىكت بىت. لە بەرئەۋە، پىۋىستە ئەۋ لە سەدا ۱۰% يە بەلای كە مەۋە بدەيت بە خۆت، راستە وخۆ (ماناى نەك دواى بەشى ھەموو كەسىكى لى ئەدەيت)

لە "حساب بانكى دارايى سەربەخۆت"، يەكەم سەرەموچەى تەئىمىنات ئەبەخشىت بە خۆت، لە بەرئەۋەى بەم ئامرازە راستە وخۆ سەرمايەى خۆت دروست دەكەيت. ئىنجا ئەۋەى ئەمىنىتەۋە ئەچىت بۆ پىداۋىستىەكان، تاكو ئەۋ كاتەى پارە يەكى وات بۆ كۆدە بىتەۋە كە بتوانىت ۋە بەرھىنانىكى ھەكىمانە ئەنجام بدەيت. لە بىرت بىت، ئەم پارە يە يان ئەۋ سودەى لىۋەى بەرھەم دىت دەستى لى نادەيت. لە بەرئەۋە، پاش ماۋە يەكى زۆر كەم، دەبىنىت پىشكە وتنىكى ۋە ھا دەبىنىت كە بىتە ھۆى ھاندانت بۆ بەردەوام بوون لە سەر ئەم رىگە يە.

زیاتر له وهش، زانیاری نه وهی که "سه رمایه ی راسته و خوت" هیه گهر
هر شتیکیشت لی روبات، ناسوده بیه کی ده رونی زیاتر نه به خشیت به
میشکت. (واته گهر توشی زیانیکیش بیت نه زانی که سه روه تیکی
کوکراوت هیه - وه رگین)

پروگرامی ریکوپیکی دانه وهی قهرز
له وانیه قهرزی پیشووت لا بیت که موچه کهت هه ل نه لوشیت، هیچ بۆ
خوت ناهیلته وه. به لام له مه تیگه، نه کریت نه و قهرزانه له سه ر خوت
لابریت. (سه رباری نه و بره قهرزه ی که لاته، به بی گومان ده بیت نه و
کاته دیاری بکهیت که ته وای قهرزه کهت له سه ر نامینیت). وه بۆ
مه بهستی نه م گفتوگویه ی دواتر، پیویسته دلنیا بیت له وهی که پاره ی
خانوبه ره یان قیستی خانوو (که له وانیه یه کیك بیت له گه وره ترین کرنی
مانگانه کهت) به وه به رهینانی دابنیت نه ک قهرز.

حساب بانکی پاک کردنه وهی قهرز

هرچی پاره یه ک به دهستی دهیننی له دوی نیوه پوی پوژی دوشه مه وه
پوژی سی شه مه، پیویسته راسته و خوت بچیته سه ر حساب بانکی
پاک کردنه وهی قهرز. نه مه %۲۰ ی داهاتی تو ده گریته وه. پیویسته
دابنیشیت و مسوده یه ک بنوسیت بۆ هه موو نه وانیه ی قهرزت لی کردوون،
پلانی خوتیان پی بلیت.

هرچه نده، پیش نه وهی نامه که یان بۆ بنیریت، پیویسته یه که م جار
لیستی هه موو قهرزده ره کان ناماده کهیت و بزانیته له و ریژه ی له %۲۰
هریه کیکیان چند وهرده گریته. له وانیه یه پاره یه کی زور زیاتر بیت له وهی

که ئیستا ئه بیټ وه ربیگریټ، یان له وانیه که متر بیټ، به لام هر ریځایه کیان بیټ، ده بیټه ئه و بره پاره یه ی که هر یه کیکیان وه ری ده گریټ. سهره پای ئه وه ش، هر بره پاره یه ک وه رگرن، به شیوه یه کی ریځ و پیځ وه ری ده گرن، له و کاته ی که بویان دانراوه.

ئهمه ی خواره وه نمونه ی نامه یه که ئه توانی وه ک ریځه ریځ به کاری بهینی بۆ نویسی نامه که ی خۆت :

به ریز (هه رکه سیځ)

وه ک ده زانیت، من ئه وه نده (\$ _____) پاره ی تو قه رزارم،

وه من نیازم وایه به کاملی قه رزه که ت بده مه وه.

بۆ ئه وه ی ئه م ئامانجه به ده ست بهینم، پلانیځم دارشتووه

له م چند پۆژه ی پیشوودا بۆ ئه وه ی حالی دارایی خۆم جیگیر بکه م.

بۆ کۆتای هینان به م قه رزه، حسابیځی پاککردنه وه ی قه رزم کردۆته وه

وه له ۲۰٪ داها تی مانگانم راسته وخۆ ده خمه سه ر ئه و حسابه.

که وام لی ئه کات بتوانم کۆمه لئیک سه رچاوه م هه بیټ له سه ری بزیم

به بی هیچ قه له قی و دوودلیه ک، وه ریځم لی ده گریټ که

بکه ومه قه رزی زیاتره وه.

هه موو هه فته یه ک یان مانگیځ تو بری ئه وه نده (\$ _____) وه رده گریټ

له حسابی پاککردنه وه ی قه رز، تا کو قه رزی تو لای من نامینیت

ئه زانم ئه مه ئه و شیوازه نیه که له سه ری ریځ که وتبوین بۆ دانه وه ی

قه رزه که م

به لام دلنیام له وه ی که لیځم تیځه گیت، ئه وه ی ئه یکه م به رز ده ی نرخی نیت.

گر هر پرسیاریکت هه یه، تکایه په یوه ندیم پیوه بکه. من زۆر

دلخوشم بېم پلانه بۇ دانەوھى قەرزەكەم گەر دەتەوئیت من پېداچونەردى

پېدا بېكەم

لەگەل تۆ ئەوكات لەوانەيە بتوانیت هاوكارى ئەوانەى تریش بکەیت
كە قەرزارى تۆن، زۆر خۆشحال دەبم بە کردنى ئەوھ.

لەناخى دلەوھ سوپاست دەكەم بۇ هاوكارى کردنت

بە هیواى پۆزىكى خوش بۇ تۆ

"جۆن دىزى"

ئەوھ تىبگە كە نامەكەت بۇ قەرزى پى دەرهكانت بەیان نامەيەكى پاسبى
نەك داواكارى، ئەوھ تۆیت كە بەرپرسى دارایی خۆتى نەك ئەوكەسانەى
قەرزىان پى داویت!

دلنیا بە لەوھى كە نامەكە زۆر بە جوانى تايپ بکەیت وھ لەگەلنیا بەكەم
دانەوھى قەرزى لەگەل بىت. ئەوھ بزانه كە لەوانەيە بەختت وا بىت بەبى
هیچ ھۆكارىك ئەوكەسەى قەرزى لاتە نەيەوئیت هاوكارىت بکات. پەنگ
زۆدر لەوھش بېروات بەوھى تەلەفۆنت بۇ بکەن و ھەپەشەت لى بکەن
بەوھى دەتەنە بەردەمى دادگا، پەنگە شتى تریش. بەلام تكایە دەست
بە مەبدەئەكەى خۆتەوھ بگرە، لەبەرئەوھى هیچ دادگایەك نىە لە ولاندا
كە پېرۆزبایىت لى نەكات، كاتىك تەواوى پلانهكەى خۆتیاان بۇشى
دەكەیتەوھ. زیاتر لەوھش، ئەوھت بۇ دەردەكەوئیت كە لە ۹۵% ى ئا
خەلكانەى كە نامەكەیان بۇ دەنوسى زۆر هاوكارت دەبن.

ئىستا ھەلىكى باش بده بەخۆت بۇ دەرکەوتن، لەبەرئەوھى لەم ساتەوھ،
تۆ لەسەر پىڭگاي خۆتى بۇ دەست پى کردنى پىڭگايەكى تەواو نوئ بۇ
ژيان!

پىم بده نىشانى بدهم تا ئىستا چىت ئەنجام داوھ :

۱. پارەيەكى حازرت ھەيە گەر شتىكىش پوبدات.
۲. حسابىكى پاشەكەوت كراوت ھەيە.
۳. پارە ئەبەخشىت بە خۆت.
۴. بەرنامەيەكى دانەوھى قەرزت ھەيە.
۵. لە ۷۰٪ داھاتى گشتىش لەبەردەستە بۇ ئەوھى لەسەرى بژىت، بۇ
بەپىوھ بردنى مال و پىداوېستىەكان.
۶. مىشكت سافە بۇ ھەلگرتنى ئەو بىرۆكە گرنگانەى تر كە لەم كتپەدا
دېتە پىت.

لەم ساتە بە دواوھ ئىتر ھەرگىز بىر لە "قەرز" مەكەرەوھ. لەبىرت بىت،
كە مەسەلەى قەرز زۆر باش گرنگى پىدراوھ، بۆيە تەنھا تەركىز بخەرە
سەر پاشەكەوت كردن، وھ گەشەى پى بده، ئەمە دوپارە بکەرەوھ "من
دەولەمەندم" "پارە زۆر بەسوودە" "پارە بەكار ئەھىنم وھ خەلكم خۆش
ئەوېت"

بە شىوھيەكى مەجازى، بەدەست ھىنانى پارەى ئىستات زۆر لەوھ
ئەچىت كە ئۆتۆمبىلېكت ئىش پى كردبىت بۇ گەشتىك، وھ خەرىكە پى
بگەيت. ئەوھ بزانە لەم ساتەوھ، ئۆتۆمبىلەكەت ئىش پى كردووھ بۇ
گەشتەكەت. وھ ئەگەرچى، لەوانەيە تەنھا "س" دۆلار بەدەست بەھىنىت

له ماوهی سالیڤدا، پټویسته سهیری خۆت بکهت له شاشهی عه قلندا،
ئیترا داماتیکی سالانهی تازه به دهست دههینیت که هه موو نوو
پیداویستیانته کردوو که دهتهویت، بۆ کرینی ئه و شتانهی پټویسته،
بۆ نهوهی به و پڼگایه بزیت که خۆت ههلی ئه بزیریت.

گه ر تو زۆر جدی بیت و بتهویت له رووی داراییهوه سهربه خۆ بیت ره
هیشتا له ئاست بیروکه کانی پیشوو هه لویستت وهرنه گرتوو، ئه واهر
ئیترا زۆر به توندی پیشنیار ده که م هه لویست وهرگری له سهریان. پیش
نهوهی بچیته سهربه شی تازه وازت لی نههینابن وهک ئه وه وای
ئوتوبیله کهت به نیوهی بستونه کانیه وه له گه شته کهی بهردهوام بیت. ره
رهنگه دلتیا بیت له وهی که ئوتومبیله کهت ده شکیت، پڼگریت لی دهگان
بگه یته ئه و شوینهی که ئاره زووی ده که یته. به لام پاش دلتیا بونه ره
له وهی هه موو شتی که به پڼک و پڼکی پڼکخراوه، ده توانیت میسکن
ئاسوده که یته، به هه لویستیکی هیمنانه، به زانینی نه وهی که ئاراستهی
گه شته کهت نه زانی، به دلتیاییه وه ئه توانی خووشی له دیمه نه که ببینی به
دریژی پڼگه کهت!

گه زانیت گه یشتن به مه بهسته کهت له م گه شته دا به باشی نه پروان
به پڼوه نه وه شتی که که ناتوانیت به ته نها به دهستی بهینیت، من زۆر به
توندی پیشنیارت بۆ ده که م که سوود له هاوکاری که سانی پسرپۆر
وهر بگریته. (ئه مه شتی که که تارادهیه ک زۆرینهی پیاوه دهوله مهنده کان
ئه نجامیان داوه) ئه مانگه یه نیته نه وهی بلین، پیاوه دهوله مهنده کان
شوین نامۆزگاری خه بیره کانی دارایی ده که ون. وهک نه وه وایه کاتی که
که سیک نه خووش ده که ویت شوین نامۆزگاری پزیشک ده که ویت. زیاندر

له وهش، پټويسته نه وهش بخه يته ميشکته وه که ته نانه ت خه لکانی ته ندروست باشیش، گهر چه کیمیش بن بو پشکنین ده چنه لای دکتور. نه مه ی وتمان نه وه بوو که خه لکیکی زور که م گه شه ی راسته قینه به شاره زایی خو یان نه دهن له بواری "پلانی دارایی" دا.

له بهر نه وه، پټويستیت به گه رانه به دوی پراویژکاریکی دارایی پسرپور، به هه مان ریگای که ده ته ویت هاو کاریکت ده ست بکه ویت، له کارانه ی که سروشتیکی یاسایان هه یه. کومپانیای زور هه یه که له م جور ه خزمه تگوزاری داراییه پیشکesh ده کات له هه موو شاریکدا. له هه ندیک شویندا دوزینه وه یان ناسان نیه، به لام نه وان له وین، گهر تو ته نها بو یان بکه رییت.

زور خوم به خوشخال ده زانم که بوومه هوکاری دروستکردنی کومپانیایه کی له و جور ه، له شاری تورنتو - که نه دا سالی ۱۹۷۹ (ناوی کومپانیا که بریتی بوو له گروهی کومپانیاکانی ماک کراری). نه مپرو کومپانیا که نزیکه ی پینچ هه زار به شدار بووی دلخوشی هه یه، که له سه ر ریگای سه ربه خو یی دارایی خو یانندان. گروهی ماک کراری وای له هه موو به شدار بووه کانی کردووه زور گرنگی به لایه نی واقعی دارایی بدهن، که نه مه ویت له م کاته دا له گه لتان باسی بکه م.

نه و واقعه بریتیه له، خه لکی دهن به سی جور ه وه له پوی داراییه وه :

۱. حاله تی که می بودجه (قه رن)
۲. حاله تی یه کسان (بره پاره ی پټويستی ده ست ده که ویت به بی قه رن)
۳. حاله تی بودجه ی زیاده

زۆر ئاسانە خۆت بخەلەتینی بەو باوەرپەیی، که گەر کهسیک له حالەتی
 یەکهەم و دووهم بێت، ئەوا پێویستە پارەیی زیاده بە دەست بهێنێ، ئینجا
 بەشیوەیەکی ئۆتوماتیکی ئەچیتە جۆری سییەم. بەلام بێگومان، ئەمە
 هیچ راست نیە. بۆ ئەوەی گەر کهسیک له حالەتی کەمی بودجەدا بێت
 ئەوا مانای وایە ئەوان لەو دابونەریتەدا ئەژین که پارەیی زۆتر خەرج
 ئەکەن لەوەی بە دەستی ئەهینن. هەر وەها، گەر له حالەتی یەکساندا بن
 ئەوا لەو نەریتەدا ئەژین که هەرچی بە دەست بهێنن خەرجی ئەکەن.
 لەبەرئەوەی هەموومان "دروست کراوی دابونەریتین" ئەمە مانای ئەوە
 ئەگە یەنیت که بە دەست هێنایی پارەیی زیاتریش حالەتی داراییمان
 ناگۆرێت. زۆر گرنگە که کاتیک بریار ئەدەیت "چەندیک پارە بەسە؟" وە
 تۆ پلانیکی دارایی تازە دادەپێژیت یان دانەیهکت پیشتر دارپشتوووە که
 هیزتیکی زۆر ئەخاتە سەرت - بەلای کەمەووە بۆ ماوەی مانگیک یان دوو
 مانگ - تاکو دابونەریتیکی تازەیی ژیانن بۆ دروست دەکات لەپێگای ئەم
 پلانی تازەییەو.

بەشی دواتر "دروست کەری وینە" یارمەتیت ئەدات تێیگەیت که چۆن و
 بۆچی پێویستە خۆت ببینت که ئەو شیوە تازەییە بە دەست دەهێنیت.
 بەلام بۆ کاتی ئێستا، ئەوەت لەبەرچاوی بێت که داھاتت زیاد دەکات، ئەو
 ۱۰٪ یە پاشەکەوتت کردوووە ئەویش زیاد دەکات، وە ئەو ۲۰٪ یە که
 بۆ قەرز دانەووە داتناووە ئەویش زیاد دەکات، که مانای ئەوە دەگەییەنیت
 که تۆ ئەتوانی قەرزەکانت بە خێراییی بدەیتەو. زیاتر لەووەش، دواتر لە
 ۹۰٪ ی داھاتت بۆ ئەمینیتەووە بۆ ئەوەی لەسەری بژیت. (ئەتوانم ببینم
 ئێستا زۆر دلخۆشیت دەربارەیی ئەم بیروکەییە!)

بەشىسى ئىسپاتىم دروستكەرى وئىنە

دروستكەرى وئىنە

ئەبىرۆكانەى لەم بەشەدايە بېرىنكى زۆر باش ئەبىت بۆ تۆ، لەبەرئەوہى
دروستكردنى وئىنە، كاتىك زۆر بە باشى دەستى پئوہ بگرىن، ئەبىتە
بىرۆكەيەكى پاستەقىنەى بزۆك.

لە ئۆھىۆ چەند سالىك لەمەوبەر قسەم ئەكرد، بۆ گروپكى گەرە لە
خەلكانى بازركان، كاتىك پىاويكى بەتەمەنى بەرپز لە نىوان بەشداربواندا
كتوپر وەستاندى لەوكاتەى بىرۆكەى دروستكردنى وئىنە شى
دەكردەوہ. ھەستايە سەرپى و بەشداربوانى ئاگادار كردهوہ كە تەمەنى
۶۵ سالە، پىش ئەوہى لەم بىرۆكەيە تى بگات. وتى كە پىشتر دەربارەى
ئەمە خوئندومەتەوہ، بىرم لى كرىوتەوہ، تەنانەت قسەم لە بارەوہ
كردوہ، بەلام ئەو بەپاستى ھىچى لى تىنەگە ىشتبوو تاكو ئەم تەمەنە.
ئەمەوئىت پىشنيار بكام، رىك لەم ساتەدا، كە زياتر لە جارىك ئەم بەشە
بخوئنەرەوہ، لەبەرئەوہى زۆرىنەى خەلكى دەژىن و دەمرن بەلام ھەرگىز
بەتەواوى لە ھىزى دروستكردنى وئىنە تى ناگەن. لەوہ تىبگە كە ئىمە ئەم
بىرۆكەيە پەيوەست دەكەينەوہ بە پارەوہ لەم كتىبەدا، بەلام ئەمەوئىت
ئەوہ بزانىت كە ھەركات بەتەواوى لەبىرۆكەى دروستكردنى وئىنە
تىگە ىشتى، ئەوا تۆ ئەتوانى بە كاريگەرى بەكارى بەئىنيت بۆ ھەرشتىكى
باش كە ئارەزووى دەكەيت.

ناتوانم به ده قیقی ئه و پوژته پئی بلیم که خوم به ته وای ل
دروستکردنی وینه تیگه یستم، به لام ئه توانم پیست بلیم که کاریگه ریه کی
زوری له سه رژیانم هه بوو وهک هه ر بیروکه یه کی تر که فییری بووم.

زانینی دروستکردنی وینه به ربه ره کانی له ژیانتا لاده بات، له ریگی
گواستنه وه ته وه له ئاستی به ربه ره کانیه وه بو ئاستی داهینان.
له ماوه یه کی زور نزیکدا له وه تی ده گن که له راستیدا، ته نها به ربه ره کانی
که هه تانه بریتیه له نه زانینی خوتان.

ئه م بیروکه یه به راستی کاریگه ری له سه رم هه بوو، وای لی کردم زور ور
بم، ئه توانم بلیم که به شداری پئی کردنی ئه م بیروکه یه له گه ل ئیوه دا
دلخوشم ئه کات، له بهرئه وه ی ئه زانم توانای هه یه که چوئن هه موو
پوه کانی ژیانتان چاک بکات. زور به راستی پیم خوشه که ده بینم خهک
گه شه ده کات یان ده کریته وه بو ئه وه ی بیروکه ی تازه له وشیاربیاندا
تومار بکن.

به لام پیش ئه وه ی ده ست بکه ین به هه لکولینی ئه م بیروکه یه، تکابه
تیگه له وه ی که هه موو که سیک بیروکه ی وینه دروستکردن به کارده هیئی
وه هه موو که سیکیش هه یه تی. له راستیدا، هه ر شتیک که دیته ژیان
توو به هوی ده ره نه جامی راسته وخوی پرۆسه ی دروستکردنی وینه وه یه.
له بهرئه وه، گه ر تو به ته نها ئاگاداری ئه و ئه نجامانه بیت که به ده ست
هینان، ئه و کات بووت ده رده که ویت که ئامرازیک زور مه زنت
به کاره یناوه. ته نها سه بیرکی ئه و ئه نجامانه بکه که زورینه ی خه لکی به
ده ستیان هیناوه. به شیوه یه کی گشتی، ئه توانی بلییت که ئه وه شتیک

زۆر پوونە كاتىك ئەوان تۈواناي دروستكردنى ويىنەكەي خۇيان بە پىگايەكى
هەلە بە كارھىناوہ .

تۆ ويىنە دروستكە ريت

زۆرينەي ئاينەكان ئەوہ فيرى خەلكى دەكەن كە خوا بە پرسىياري يەكەمە
بۆ ھەر شتىك كە دروستى كردوۋە لەم جيھانەدا، من بە تەواۋەتى
پشتگىرى ئەم بۆچوونە دەكەم . ھەرچەندە، ۋەك مروۋق، پىويستە
مروۋقايەتى بە پرسىياريىتى ئەوہ ھەلگىرىت كە خوا ئەيخاتە ژيانيانەوہ .

ۋەزىر و جوتيار

چىرۆكىك ھەيە كە جارىكيان گويم لى بوۋە ئەم زۆر باش پون دەكاتەوہ .
سالانىكى زۆر لەمە وپپىش، ۋەزىرىك بەسەر شەقامى شارىكدا دەپۆشت،
تاكو پىي كەوتە كىلگەيەكى زۆر جوان . كىلگەكە زۆر بە باشى پارىزگارى
لى كرابوو . زۆر بە جوانى پەرزىن كرابوو، بە روبومىكى سەوزى جوان ۋە
خانۋەكە كەمىك لەسەر جادەكەوہ دورتر دروستكرابوو، بەلام زۆر پاك و
خاۋىن بوو ۋە بە بۇياغى سىپى بۇيە كرابوو . گولى باخ بە چواردەورى
خانۋەكەدا چىنرابوو، ۋە بە ھەردوو دىۋى پىگاگەشدا، شەقامىكى پان،
دەچوۋە سەر شەقامى گشتى . بە پىزى پىك و پىك بە درىژايى ھەردوۋلا
پىگاگەدا درەختى بەرز دىمەنىكى دلپىنى بە ئاسمانە شىنەكە بەخشى
بوو . گزۋگىايەكى چىرى سەوز چواردەورى مالەكەي گرتبوو . لەپاستىدا
تەۋاۋى ويىنەكە لە پەسمى پۆست كارد دەچوو، بۇيە زۆر شوپىنىكى ناياب
و دلپىن بوو .

ئىنجا ۋەزىر سەيرى لاي پاستى خۆى كرد، سەيرى ئەوبەرى جادەكى
كرد. زەويەكان جوت ئەكران، ۋەزىر سەرى سورمابوو لەو پىگايەى كى
جوتيان پى ئەكرد لەسەر يەك پىزى پىك، ۋەك پىزى خەياتى جلوبەرگ،
لە دورىەكى ئەولاتر، ۋەزىر جوتيارەكەى بىنى لەسەر تراكتورەكەى بوو،
كلاۋىكى پوشى لەسەردا بوو. ۋا دياربوو جوتيارەكە بەرەو جادەكى
دەپۇشت لەكاتىدا بە گاسنى تراكتورەكە زەوى ئەكىلا. ۋادياربوو ۋەزىر
پەلەى نەبىت، ئوتومبىلەكەى برە لايەكى پىگاكة، دابەزى لىى، بەرەو
پووى پەرزىنەكە پۇشت. كاتىك گەيشتە پەرزىنەكە، كەمىك ۋەستا،
خۆشى لە شەنەباكە ئەبىنى، تىشكى گەرمى خۆرەكە ۋ جوانى سروشتى
كىلگەكە ۋ تواناى جوتيارەكە بۇ كىلانى زەويەكە بە پىك ۋ پىكى جىى
دلخۆشى ۋەزىر بوو.

لە كاتىكدا جوتيارەكە زەويەكەى ئەكىلا بەرەو پىگاكة، تىبىنى كرد
ۋەزىرەكە خۆى بەسەر پەرزىنەكەدا لار كردۆتە ۋە. بۇيە تراكتورەكەى
ۋەستاند ۋ دابەزى لەسەرى، بە هىمنى بە ئاراستەى ۋەزىر پۇشت. كاتىك
جوتيارەكە لە ۋەزىرەكە نىك بۇيە ۋە ۋەزىر زەردەخەنەيەكى بۇ كرد،
قۆلى بۇ بەرز كرده ۋە، ئەيجولاند بۇى ئەيوت "پياۋە باشەكەم، ئەلبەت
خوا خۆشى ويستويت ۋا ئەم كىلگە جوانەى پى بە خشىويت"
جوتيارەكە ۋەستاۋ دەستەسپىكى سورى كۆنى خالخالى دەرھىنا بەو
دەستە وشكە ترسناكەى. قۆلى بەرز كرده ۋەو ئارەقەى ناوچەوانى سپى،
ھىشتا وشەيەكى نەوتوۋە. ئىنجا بەدەستەكەى تىرى بەنەرمى تەلە
پوشىكى درىزى لە دەمى دەرھىنا كە ئەيجولاند بەم لاولادا لە كاتىكدا
ئەپۇشت.

که می‌ک به بی دهنگی مایه‌وه و سه‌یری وه‌زیری نه‌کرد، ئینجا ده‌ستی کرد به قسه. به هیواشی و دهنگیکی جیگیر وه‌لامی وه‌زیری دایه‌وه "به‌لی به‌ریز، تو راست ده‌که‌یت. خوا خوشی ویستوم نه‌م کیلگه جوانه‌ی پی به‌خشیوم، به‌لام خوشحال ده‌بووم نه‌و کاته بتبیینایه که هی خوی بوو!"

له‌و وینانه تیگه که وینه‌ی عه‌قلی بوون له‌ بیرۆکه‌وه دروست کرابوون، وه جوانی عه‌قل له‌وه‌دایه که نه‌توانی بیربکاته‌وه. نه‌مه پیمان نه‌لئیت، نه‌توانین بچینه ناو بیرکردنه‌وه‌کانه‌و نه‌و وینانه دروست بکات که عه‌قل هه‌لی ده‌بژئیریت.

ئوستا بو چه‌ند خوله‌کیک یاری له‌گه‌ل میشکت بکه وه بزانه نه‌توانیت وینه‌یه‌ک له‌ میشکتا بگریت یان وینه‌یه‌ک به‌ دوایدا وینه‌یه‌کی تر له‌سه‌ر شاشه‌ی عه‌قلت. نه‌مه وه‌ک نه‌وه وایه که تو له‌ناو لاشه‌تدا دانیشتیبت سه‌یری شانۆگه‌رییه‌ک بکه‌یت، وه تو نوسه‌ره‌که‌یت، به‌ره‌مه‌ینه‌ره‌که‌یت وه ده‌ره‌ینه‌ره‌که‌شی له‌و فلیمه‌ی که سه‌یری ده‌که‌یت.

له‌ کتیبیکی زۆر به‌پیزدا که چه‌ند سالیک له‌مه‌وبه‌ر خویندمه‌وه له‌ ژیر ناویشانی "زانستی ده‌وله‌مه‌ند بوون"، نوسه‌ره‌که‌ی والاس دی. واتلس، نه‌تفیریت بو "بیرکردنه‌وه توانای بپین و بلاوبونه‌وه‌و پرکردنه‌وه‌ی بۆشاییه‌گه‌ردونیه‌کانی هه‌یه" نه‌وه راسته، نه‌و بیرۆکانه له‌هه‌موو شوینیک هه‌ن وه نه‌توانین برۆینه ناو شیوازی بیرکردنه‌وه‌ی میشکمانه‌وه‌و هه‌ر وینه‌یه‌کمان بویت هه‌لیبژئیرین و دروستی بکه‌ین.

ئىستا ئاگادارى ئەم پاستىيە بە . بمانە وئىت ھەرچىيەك بکەين وئىنەيەك
پيئشى دەکەوى . يەكەم جار بىردەكەينەو ھو شىئو ھە دەکەينە وئىنەيەك ،
ئىنجا کار بۇ بەدى ھىنانى ئەکەين .

دروست کردنى يەكەم کورسى
بۇ ساتىك رامىنە لەو ھى يەكەم کورسى چۆن دروستکرا . خو پيئشتر ئىم
کورسىمان نەبوو ، ئەزانى . لەو پروايە دام ، سالانىكى زۆر پيئش ئىستا کاتىك
يەكەم جار پو ھو شارستانى بوون ھەنگاومان نا ، کەسيك بىزار بوو لەو ھى
لەسەر زەوى دابنىشىت . ئەو کەسە ھەر کى بويىت ، دەشىت دەستى
کردىت بە بىرکردنەو ، و ھە وئىنەيەكى لە ميشکيا بينيو ھ . دەشىت خو
ديپىت دانىشتىت لەسەر " شتىك " کە قاچەکانى بۇ زەوى بويىت و
پشتهکەشى بە شتىکەو بەسترايىت . ئەم وئىنە يان بىرۆکەيە ھاناي
بردو ھ بۇ لاي ئەو ، لەبەرئەو ھى خەيالى ئەو ھى کردو ھ کە لە حالەتىكى
زۆر ئىسراھە تردا دابنىشىت ، ئەلبەت زۆر ئىسراھە تتر تاکو ئەو ھى لەسەر
زەوى دابنىشىت و ئەزئۆکانى بە توندى پوبکاتە سەر ھو بۇ ژىر
چەناگەي !

لەو کاتەو ھى ئەو وئىنەيە ھاناي بۇ ئەو کەسە بردو ھ ، ئەو کەسەش
نۆرىنەي کات بىرى لەو کردۆتەو ھ ، تاکو ئارەزو ھى ئەو ھى بۇ دروست
بوو ئەم شتە گەشە پى بدات . ويستەکە کەسەکەي جولاندو ھ بۇ کردار ،
و ھ لەگەل ئەو پەسمەي کە لە ميشکيدا بوو ، دەستى کردو ھ بە
دروستکردنى شتىك لەدەرەو ھى خو ھى - لە جيھانى ماديدا - وئىنەي
پاستەقینە زۆر نزيك بوو لەو وئىنە خەيالىيەي کە لە ميشکيدا بوو .

ھەرکە شتەکە تەواو بوو، کەسەکە لەسەری دانیشتوو. قاچەکانی شوپ
 کردۆتەو بۆ خوارەو و پالی پێوەداو، وە بۆی دەرکەوتوو کە شتیکی
 باشە. دواتر ئەو شتەى ناوناو "کورسى". وشەى "کورسى" ھێمايەکی
 ھاوشیوەیە بۆ وینەکە وە کاتیک ھیمای کورسى دەبینی یان گویت لی
 دەبیئت راستەوخۆ وینەى کورسى لەسەر شاشەى میشتکت دروست
 دەبیئت. لەو کاتەو بۆ ئیستا، خەلکی تر وینەى کورسى ئیسراحتەر
 دروست دەکەن وە کورسى و ناوپۆشەکەى، کورسى قەدکراو و کورسى
 پاخراو. ئینجا کەسیکی تەنھا بە تەنھا دانیشتوو وە کەسیک دەست
 دەکات بە بیرکردنەو وە ئەوان وینەى کورسیەکی زۆر درێژیان لە
 میشتکیاندا دروست کرد. کورسیە درێژەکەیان دروستکرد و زانیان کە
 شتیکی باشە وە ناویان نا "قەنەفە".

ئەتەوئیت بەردەوام بین؟ کەسیک ھەستی بە ھیلاکی کردو چوو زۆر
 داریکەو بەخەوئیت ئەوان وینەى سەقفیکیان دروست کرد بەسەر
 سەریانەو، بۆیە لە ئەشکەوت دەرچوون بەرەو شار. ئەو ژیانەى
 ئیستامان دروست کرد.

کۆلۆمبۆس وینەى جیھانیکی تازەى کیشا من و تو و لەسەری دەژین
 (مەبەستی ئەمریکایە - وەرگیڕ). براکانی پائیت وینەى پەروانەیان بۆ
 کیشاین لە ھەوادا وە ئیمەیان بردە جیھانی پاشاو. سامیۆل مۆریس
 وینەى کیشا بۆخۆی کە پێگری لە وزە کرد بە ناو وایەری کانزاییدا
 بپروات تەلەگرافی ئەمپۆی پێ بەخشین بەھۆی کۆدی مۆریسەو.
 کۆپەرنیکۆس تەعەدوودی جیھانی کرد بە وینەىک و ئیستا ئیمەى
 لەسەری دەژین.

به دريژايي چه ندين سال، ميژوو نه نجامي چه ندها كه سي مه زني بز
تۆماركردون كه خاوه ني خهون بوون. له راستيدا، هه موو نه و شتانه ي كه
تائيستا بونيان هه يه له سه ره تادا، بو ماوه يه ك، هيچ نه بوون جگه له
ويته يه ك كه له مي شكي نه خشه كي شه كه دا بووه. ئيستا بزانه كه تۆش
هه روه ها نه خشه كي شي عه قلي چاره نوسي خۆتي.

پۆشتن بو سه ير كردني فيلم

پابميته له مه: جاك نيكلس، ياريزاني گو لفي جيهاني، پوني كرده وه كي
ته نانه ت داري گو لفه كه ناگريت به ده ستيه وه تاكو ويته يه كي پوون له سه ر
شاشه ي مي شكي نه كي شي ت كه پيشاني بدات چۆن به ته واوي تۆپه كه له
هه وادا نه پوات وه چۆن به ر زه ويه كه نه كه وي ت وه دواي نه وه ي نه كه وي ته
زه وي و نه چي ته ناو كونه كه. نيكلس به مه نه لئيت "چوون بو سه يري
فليمي ك" وه ئيستا نه و كه سي كي زۆر ليها تووه له گو لفدا، وه له جيهاندا
ناسراوه. خاوه ني ناوبانگ و ده وله مه نديه.

له بره گه كاني پيشوودا، ئاماژه م به سه رچاوه يه ك كرد له لايه ن والاس دي.
والتس كه ده لئيت "بهر كردنه وه تواناي برين و بلا بوونه وه و پر كردنه وه ي
بو شاييه گه ردونيه كاني هه يه". له راستيدا، نه تواني بير له هه موو
شته كاني ده ورو به رت بكه يته وه، هه ر بۆيه ئاگاداري نه م راستيه به وه
ئيستا بچۆره ناويه وه. به كاري به يته بو نه وه ي شي وه ي ويته يه ك دروست
بكه يت له سه ر شاشه ي مي شكت، خۆت ببينه كه خاوه ني نه و بپه
پاره يه يت كه ده ته وي ت، بو دا بين كردني نه و شتانه ي پيوستته، بو نه وه ي
به و شيوازه برتت كه خۆت هه لي ده بژي ريت.

گه شهی که سیټی

تۆش هه مان توانی عه قلی به کارده هیئت که ئه وانی تر هه یانه. هه مان توانای عه قلی که ئه وانی تریش به کاریانه یناوه وه ک کۆپه رنیکۆس، بوزا، مۆریس که پیشتر ناویانمان هینا. له وانه یه نه ریتیکی بیرکردنه وه ی وه هات بۆ خۆت دانابیت که ئه و که سانه ی پیشتر باسمان کردن جیاواز بوون له من و تۆ. به لام ئه مه ویت بزانیته که ته نها جیاوازی نیوان تۆو ئه وان، یان هه ر یه کیکی تر، ته نها پوخسار و جیبه جی کردنه. هه موومان له ناو جه سته یه کی جیاواز له یه کتر ئه ژین وه هه موشمان به زگماکی توانا عه قلیه کانمان به رینگایه کی جیاواز به کارده هینین. به لام هه موو پیکهاته سه ره کیه کانمان به شیوه یه کی بنه ره تی چونیه که.

زۆر دلنیام که زۆرێک له پروفیسۆر خه لکانی تری لیهاتوو هه ن که پیت ده لێن ئه وه ی ئیستا من وتم زۆر وته یه کی پرۆپوچه. به لام دژه هاوړاکانیان وه ک ئه وانه ی هه میشه که سانی به په روشن وه هه رواش ده بن، به برۆای من، که سانیکی که من. هه مو ئه وانه ی که به راستی سه رکرده ی مه زنن به ته واوی له گه ل مندا هاوړان له و رایه ی که پیشتر شیم کرده وه، ده رباره ی یه کسانیت له گه ل که سه مه زنه کاندا له رابردوو داها تودا. ته نانه ت عیسا ش هه ولیدا به هه موو جیهان بلیت، له کاتیکدا کاره مه زنه که ی خۆی ده کرد نزیکه ی دوو هه زار سال پیش ئیستا، که تۆش ئه توانی ئه و کاره بکه یته که ئه و ده یکرد. له راستیدا، هه نگاوێک زیاتریش ئه چوه پیش که ده یوت "ته نانه ت له مه ش مه زنتر ئه توانی ئه نجام بده یته" برۆای پی بکه ن، ئه و راستیه که ی ده ووت. که میک له خه لکی ده لێن، ئه وه مه به سته ی ئه و نه بوو. به لام پیم بده دلنیات بکه مه وه،

بەراستی ھەر ئەو مەبەستی عیسا (درودی خۆی لەسەر بیټ) بوو. گەر
تەنھا تۆ بیبینی و بپروای پێ بکەیت کە ئەتوانی ئەنجامی بدەیت.
ناپلیۆن ھیل ھەموو تەمەنی خۆی لە لیکۆلینەووە لە پینچ سەد کەسایەتی
مەزنی جیھانیدا بەسەر بردوووە، کرۆکی لیکۆلینەووە گشتگیرەکی و
نوسینەکانی لە کتیبکی مەزندا نوسیوە، "بیر بکەرەووە دەولەمەند بە!"
"ھەرچیک مێشک خەیاڵی بکات و بپروای پێ بکات ئەتوانیت بە دەستی
بەینیت" زۆریک لە خەلکی بپروا بە مەناکەن، بەلام ئەوھی بپروای پێ
دەکات، بۆ خۆیانی ئەسەلمینن. ئیستا ئەمە بۆ خۆت ناسەلمینی.

تەنھا وینە کە لەسەر شاشەیی مێکششت دروست بکە و سەیربکە بزانی چی
پودەدات. لەگەڵ ئەوەشدا لەبیرت بیټ، بەبێ گویدانە بەھیزی ئەر
شانەیی پوبەپوی دەبیتهووە، پێویستە بەردەوام بیت لە ھەلگرتنی وینەیی
گەشەیی کەسیتی. لەوانەیی پوبەپوی زنجیرەییە کە ھەلکەوتی وەھا بیتهووە،
کە بۆ ماوەییە ک، قایلیت بکات بەوھی کە لەپاستیدا تۆ بەرەو دواوە
ئەگەر بیتهووە، بەلام سوربوون کلیلە کەییە. بەردەوام بە لەسەر ھەلگرتنی
وینەیی گەشەیی کەسیتی وە تیبگە لەوھی ئەوھی پودەدات بۆ تۆ، ئایا
ئەوھی کە دەبیټ پوبدات؟ بۆ ئەوھی ئامادە بیت ئەو باشییەیی ئارەزووی
دەکەیت وەری بگرت.

"سوربوون" - ناپلیۆن ھیل یە ک بەشی کاملی لە کتیبی "بیربکەرەووە
دەولەمەند بە" تەرخان کردوووە بۆ سوربوون. لەو بەشەدا دەلیت
"لەوانەیی دەربڕینیکی پالەوانانە لە وشەیی سوربووندا نەبیټ، بەلام
کەسایەتیە کە لە جۆری ئەو پیاوانەدایە کە لە کاربۆنەووە ئەبن بە ئستیل"
ھیل خالیکی تر لە ھەمان بەش باس دەکات، کە تەنھا شتیکی تۆماس

ئەدیسۆنى لە ھینرى فۆرد يان لە ھەر كەسێكى تر لە دنیادا جیا كوردبۆو
تەنھا سوربوون بوو. بۆ ھەر يەك لە دوو پیاوھ مەزنە وینە يەك ھەبوو كە
رینگە يان نەدا ھیچ كەسێك يان ھیچ شتێك وازیانپى بەینى تەنھا سوربوون
بوو. یەکیان دنیاى پوناككردەوھ، ئەوى تریان جیھانى خستە سەرتایە.
ھەردوکیان بیگومان، شەرھەفمەندانە خەلات کران.

لە بەشى پێشوودا، شیمان كردهوھ كە پارە خەلاتێكە بۆ ئەو خزمەتەى
پێى دەكەیت. ئەو پیاوانە خزمەتێكى زۆریان بە خەلكانیكى زۆر كرد وە
خەلاتەكەشیان راستەوخۆ وەرگرتهوھ بۆ ئەو خزمەتەى كە پێشكەشیان
كرد. بۆیە وینەى گەشەى كەسیتیت دروست بكە و سوربە لەسەرى.
رینگای گەشتن بە وینەكەت خۆى بۆت دەردەكەوێت.

سوربوون ھەمیشە نرخى خۆى ھەیە

چەند سالیك لە مەوبەر، جۆن كەنارى، ھاوپى و ھاوكارى بازرگانیم، باسى
ئەو بەشەى كتیەكەى ناپلیۆن ھیلی لەگەڵ كردم "سوربوون".
ھەردوكمان وەك يەك كاریگەر بووین وە دلنیا بووین لەوھى كە دەبیت
خەلكێكى زۆر ئاشنا بیت پێى بۆ ئەوھى سودى لیببىنن بۆ گەشتین بە
ئامانجەكانیان.

پاش ماوھەيەك و نزیك بوونەوھ لە كۆتای ھینان بە گفتوگۆكەمان،
ھەردوكمان پەزامەند بووین كە ھەریەكێكمان بەشى "سوربوون" بۆ
ماوھى سى پۆژ پۆژانە بخوینینەوھ. تەنانەت نەمزانی ئایا ئەم مەشقە
ھاوكارى جۆنى كرد يان نا، بەلام دلنیام كردویەتى، وە مەشقەكەش بە
دلنیاییەوھ سودى بە من گەیاندا لە چەندەھا شویندا.

چیرۆکیکی خوش ههیه سه بارهت به جۆن که ناری، که زۆری پسی خوش
ده بیئت لیه دا بۆتان باس بکه م، له بهرئه وهی "دروست کردنی وینهی
خه یالی" و ههروهها "سوریوون" پونده کاته وه.

ئه گه رچی بۆماوهی چه ند سالیك ده بیئت جۆن که ناری ئه ناسم وه
له چه ندین بۆنه ی جیاوازا قسه مان له گه ل یه ک کردوه، به لام به
دنیا ییه وه به و هۆگریه نه مناسیوه تا کو ئه م کاته ی که ئیستا ئه ینوسم
بۆتان. زۆر گرنگه به لامه وه که لیته دا باسی ئه که م، که به کورتی ئاماژه ی
بۆ ده که م. ئه و پودا وهی که بۆتان باس ده که م ئه گه پیتته وه بۆ سالی
۱۹۷۱.

من له شیکاگو ئه ژیا م له و کاته دا وه تازه له قسه کردن له شاری
ئیدمینتۆن، ئه لیبرتتا بوبومه وه (شاریکه له که نه دا - وه رگی پ). کاتیك
که پامه وه ژوره که م، نامه یه کی ته له فۆنیم بۆ هاتبوو که په یوه ندی پیوه
بکه م ئه ویش جۆن که ناری بوو، له بیلیقیل، ئۆنتاریو، که نه دا. ته له فۆنیم
بۆ کردو پاش قسه کردنیکی که می چه ند خوله کی، جۆن وتی زۆر گرنگه
به لایه وه که بمبینیت، شتیك بوو ئه یوست گفتوگۆی بکات له گه لمدا به لام
نه یده ویست له ته له فۆندا بۆم باس بکات. به جۆنم ووت چاوه پری بکه تا کو
سه یریکی خشته ی کاته کانم ئه که م، سه یرم کرد مه جالی تیا نیه. زۆر بی
کات بووم، به لای که مه وه ئه بوو وا بلیم، چونکه به نزیکه یی پۆژانه یان
سیمیناریك یان مه وعیدی قسه کردنیکم هه بوو هه رجاره و له یه کیك له
شاره کانی باکوری ئه مریکا. ئه مه م بۆ جۆن شی کرده وه و پیم وت که
ئه گه رچی چه ز ئه که م سه ردانت بکه م، به لام به راستی نازانم که ی ئه توانم.
جۆن سوڤوو له سه ری، بۆیه وتم "گوئیگره، ئه مشه و سه فه ر ئه که م د

ئىدىمىنتۆن جى دەھىيىم ئەچمەۋە شىكاغۇ لە نىۋەشەودا ئەپۇم. بۇ
گەرانەۋەم بۇ شىكاغۇ ئەبىت بچمە تۇرنتۇ. سەعات ۷ ى بەيانى لەۋى
ئەبم. ئىنجا ئەبىت تەرمىنالەكان بگۇپم لە تەرمىنالى دوومەۋە ئەپۇم،
پاش سەعاتىك و ۵۵ خولەك. لەۋكاتەدا خۇشحال دەبم گوپم لىت بىت،
بەلام بەلئىن نادەم كە زۇر چوست و چالاكانە گوپت بۇ بگرم پاش ئەۋەى
ھەموو شەۋەكە لەسەر فرۇكە بووم.

ئەۋەش گرنگە باس بكەين كە جۇن پىۋىستە ئەۋەندە زوو ھەستىت
لەخەۋكە ۱۲۵ ميل لە بىلىقىلەۋە بېرپىت بەرەو تۇرنتۇ بۇ ئەۋەى كاترۇمىر
۷ ى بەيانى من ببىنىت. لەبىرمە ھەموو ئەۋەى كە جۇن وتى، "من لەۋى
ئەبم"

پۇزى دواتر لە قاۋەخانەى فرۇكەخانەدا دانىشتبووم ۋە گوپم گرتبوو
كاتىك جۇن شى ئەكردەۋە بۇم و ئەيوت كە جۇن ويستويەتى ئەۋەى من
كردومە ئەۋىش بىكات. ئەۋىش ئەيويست سىمىنار بەرپۇەبەرىت.
ئەۋەشى شىكردەۋە كە خۇى ئامادە كردوۋە بۇ ئەۋەى نرخەكەى بدات،
نرخەكەى ھەرچەند بىت.

لەۋكاتەى گوپم لى گرتبوو، ۋەك ئەۋە ۋابوو گوپم لە گۇرانىەكى بەناۋبانگ
بگرم لە رادىۋ - كە بەردەۋام گوپت بۇ گرتوۋە، بەردەۋام و بەردەۋام
دوبارە. نرىكەى لە ھەموو ئەۋ سىمىنارانەى ئەنجامم داۋن ژنىك يان
پياۋىك ھەبوۋە ويستويانە ئەۋە بكەن كە من ئەيكەم. گوپم لەمە بوو لە
بىلۇكسى، مىسىسىپى، بووتى، مۇنتانا، لۇس ئەنجلس، نيويۇرك،
مۇنكتۇن ھەرۋەھا مۇنتريال، ئەم ئاۋازە كۇن بوو ئەۋەندە گوپم لى بوو.

ئىستا، ئەو تام لە تۆرنتو لە گەل ھاو پىيە كدا كە پىشتەر ناوہ كە يم هينا،
ئە پرسىت "پىويستە چى بكات؟"

لەو كاتە وەى گويم ليگرتبوو، هەمان وىنەم لە بەرچا و بوو وەك ئەوانى تر،
كە لە مېشكما جارىكى تر فلاشى لى ئەدا. هەموو ئەو گەشت كردن و
ترسى هەستانە سەرپى و قسە كردن لە هۆلىكى گەورەى ئوتيلدا كە
پىرەتى لە خەلك كە ئەيانە وىت چىژ لە قسەكانت وەرگرن بىرم
دەكە ونەو، بەلام هەموو ئەوانەى بە شىوہ يەكى عەقلانى ئەتخەنە نار
سجەنەو لە هەمان كاتدا، بىر ئەكەنەو لە وەى "ئايا ئەم پىاوہ ئەزانىت
دەربارەى چى قسە دەكات؟" لە زۆر حالەتدا، وەك رىكە و تن نامەى
فروشتن، تۆ چل خولەكت لە بەردەستايە لە سەرەتاوہ بۆ كۆتايى بۆ
دروست كردنى راپۆرتىك لە گەل چەند سەد كە سىكى نەناسرودا وە
بە وىت دەربارەى خۆيان كاريگەر بن (مەبەستى خۆيەتى كاتىك سىمىنار
پىشكەش دەكات - وەرگىز).

ئەو سالانەى كە بەخەبەر بووم بە شەوان و ئەمخويندە وەو ليكۆلینە وەم
ئەكرد، ئەو سالانەى كە خۆم فېردەكرد لە ئامادەبوونم لەو سىمانارانەى
لە تەواوى قارەكەدا ئەكرا، سالانىكى زۆر لە كار كردن بۆ ئامادە كردنى
خود بۆ هەلگرتنى سەرنجى كۆمەلە خەلكىك بە درىژايى رۆژ لە
سىمىنارىكدا، ئەوانە هەموويان كۆمەلە وىنەيەك بوون پىشپر كىيان بوو
لە ناو مېشكما. پىويستم بە ۱۱ سال بوو تاكو گەيشتمە ئەو خالە.

بەلام تۆ چۆن ئەلئىت، "نەخىر هەرگىز نەتكردووہ" كاتىك كە سىكى وەك
چۆن پرسىارت لى دەكات، بەتايبەت كاتىك كرۆكى ئەوہى فېرى بویت
ئەوہى كە ئەتوانىت هەموو شتىك بكەيت. هىشتا، چۆن ئەتوانى بلئىت

"به لى" كاتىك ھەموو ئەوانەى ئەتناسن، بەدەر لەو دوان سىانەى كە بە تەنیشتەو ە دانیشتون ، ناتوانن ئەو ە بەدەست بەینن كە بزین لە تەنیشتى كەسانى بازرگانەو ە تاكو خۆيان بەناوبانگ نەبن. (كە ئەو ەش بە تەواوى چىرۆكىكى جىاوازە).

كاتىك جۆن كەنارى تەواو بوو، ئەو ەم پى و ت كە بەھەموو ئەوانى ترم وتبوو " به لى، تۆ ئەتوانى ئەو ە بكەيت، بەلام ئەو ە قورسە. دلىيا بە لەو ەى تىبگەيت لەو ە جۆن. شتىكى قورسە. پىويستە لەسەرت ھەولتىكى جدى زۆر بەدەيت، لەبەرئەو ەى تەنھا ئەو ە پىويست نىە كە بزانيت چى ئەلئيت، بەلكو پىويستە ھەزارەھا وەلام بزانيت لە كاتىك پرسىارىك سەرھەلدەدات لە ئەنجامى ئەو قسانەى كە دەيلئيت. ھەندىك لە پرسىارەكان لەلایەن كەسانى پسپۆرى لىھاتوو ەو ە دىن - دكتورى پزىشكى، ئەندازىاران و پارىزەران، كە لە زۆرىنەى حالەتەكاندا ئەوان ئەزانن لەبارەى چىو ە قسە دەكەن. كەواتە تەنھا ئەو ە پىويست نىە كە تۆ راست بىت، بەلكو دەبىت دلىياش بىت، يان باو ەپىكراو نابىت لەلایەن گوئىگرانتەو ە، و ە گەر ئەو ە تەنھا دوو سى جار پوبدات ئەوا تۆ لەدەرەو ەى متمانەى خەلك دەبىت.

تۆ تەنھا پىويست نىە لىكۆلىنەو ە لەم بىرۆكانەدا بكەيت، بەلكو پىويستىشە بەكارىان بەینى، يان ھىچ تاوانباركردنىك لە قسەكانتدا نابىت، (واتە ھاودزىەك ھەبىت لە نىوان ئەو ەى فىرى بوويت و ئەو ەى ئەيلئيت) كە بەتەنیشتى ئەستەمەو ەى، بۆ نمونە، كەسىكى نەخۆش كەسىك فىرى لەش ساغى بكات.

پئويسته له سەرت گەشە بە لێھاتوویی خۆ کۆنترۆل کردن و دەنگ
کۆنترۆل کردن بدەیت، بەردەوام و بەردەوام. بە کورتی، جۆن بۆ
ھەرکە سێک بێھوت ئەنجامی بدات ھەزارەھا کەوتنی بەدبەختانە
چاوە پوانیەتی.

عادەتەن کاتیگ ئەمە شی دەکەیتەو ھە بۆ کە سێک، سەرباری ئەو دەلێت
دەپەوت بەردەوام بێت، بەلام ھەرگیز ھیچ لەبارەیانەو نابیستیەو.
جۆنیش بەدەر نەبوو لەوان، بە مانایەک ھیشتا دەیویست بەردەوام بێت.
ھەرچەندە، بە ھەموو پێگاکانی تر ئەو بەدەر بوو. جاریکی تر بینیمەو.
پێم وت چی بخوینیتەو ھە چی بکات، خویندیەو ھە کردیشی. جۆن
سەدان کتیبی خویندەو، ئەو قوتی ئەدان. ئەیخستە سەر شریت و
لەسەیارەدا لیتی ئەدا. لەسەر تێوی خۆی، بەدریژایی ولات دوام ئەکەوت
لە سەدەھا سیمیناردا دانیشتوو. ھەزارەھا پەڕە تیبینی نوسیو ھە زۆر
تیکۆشەرانی لیکۆلینەو ھە لەسەر کردوون.

لە کۆتاییدا، ئەوم ھەبوو کە سیمینارەکانی بۆ ئەکردمەو ھەو دای دەخست.
ئینجا خۆی بەشیک لە سیمینارەکانی بەپێو ئەبرد. لەسەرەتادا پریوولە
ترس، ھەموو لەشی تەپ ئەبوو لە تەریقیدا. ھەندیک جار قەلەق ئەبوو
دەربارە ھەو ھەو گویگرانی چۆن بێر ئەکەنەو دەربارە ھەو، کە ئەبوو
ھۆی ئەو ھەو ھەو ھەو بیری ئەچو ھەو، ھەو ھەو دەزانی، ئەکریت
گویگریگ لیتی بێزار بویت. بەلام سەرباری ھەموو ئەوانە بەردەوام دەبوو.
جۆن کەناری وینەپەکی بۆ خۆی دروست کردبوو ئەو ھەو ئەکرد کە من
ئەکرد، ھەو نەو ستا. سوربوو لەسەری ھەو ئیشی بۆ ئەکرد ھەمیشە و
بەردەوام. ئەم پێزی زۆرینە ھەو کۆمپانیا گەرە جیھانیەکانی بەدەست

هیناوه. به نزیکه یی له هه موو شاره گه وره کانی باکوری نه مریکا قسه ی
بۆ خه لک کردوو. وه هه روه ها به پوژیک زیاتر له سالیکی نه و کاته ی که
نه وم تیا بینی به ده ست هیناوه!

که واته گه ر هه رکه سیك که کۆمه لیک بروانامه ی له دوا ی ناوه که یه وه پیز
کردوو پئی وتی دروست کردنی وینه و سوربوون له سه ری هیچ ناکات،
ته نها بۆ جۆن که ناری بگه پئی و پرسیا ری لی بکه. نه و پیت ده لی، "
نه زانم که تۆش پیت ده کریت، چونکه من کردم"

فلیپ ناکولا، وه زیر بوو له سانتا ئانا، کالیفورنیا، یه کشه مه یه کیان
وتاریکی ئاموژکاری کارانه ی دا لیک چوو له گه ل نه م بیروکه یه، که
به خته وه ر ده بووم گویم لی بوایه چونکه سه رده میك له وی ژیا بووم. نه و
یتبووی، "پاریزگاری له خۆت بکه به وینه یه کی به رز تا کو دوودلیه کی
زم" نه زانم که نه وه هه میسه شتیکی ئاسان نیه بۆ کردن، به لام نرخیکی
ۆر نه به خشی به که سیك که گه شه به عه قلی نه دات بۆ نه جامدانی،
بونکه هیزی نه قلی نه وه ی لی چاوه پروان ده کریت.

بته که ت دروست بکه ئیستا وه گه شه به هیزی عه قلیت بده بۆ
لگرتنی.

الانیک له مه و به ر، پیش مردنی ناپلیون هیل، ئیرل نایتنجل، کتیبی
یکه ره وه وه ده وله مه ند به ی ناپلیون هیلی به چروپری کرد به شریتی
سارکراوی دهنگی. له کۆتایی توواره که دا به ریز هیل هات تا کو کۆتایی
تۆماره دهنگیه که بهینیت. نه و وتی "وه ئیستا من دهستی هاوپییه تی
کات و بۆشایی دریز ده که م، پیم بده بیرت بهینمه وه، مه چۆ بگه پیت

بۆ هەلێك له گەل دوریدا، بەلكو پێی بگه و له ئامیزی بگره له هەر کویدا

پێی گه یشتی "

والتس وتویه تی "بیرکردنه وه توانای برین و بلاوبونه وه و پرکردنه وه ی
بۆشاییه گهردونیه کانی ههیه " ههردوکیان هه مان شتمان پی ده لێن.
که واته ئیستا وینه ی خۆت دروست بکه، له هه ر شوینیکدایت. ته نانه ت
مه وه سته تا کو ئەم کتیبه ته واو ده کهیت. ئیستا دروستی بکه وه پێکا
بده نه وه ی له م کتیبه ماوه وینه که به هیژ بکات. ته نها وینه که بخه ره وه
ناوه راستی لاشعورته وه. پێگای بده ده ریکه ویت له میشکته.

بۆ ماوه ی چه ندين سال ئە بیته، زۆر دلنیام و ئە زانم له وه هیژه ی
هه لته قولیت له ناو تا بۆ هینانه دی شتی باش له ژيانته، کاتیک په سمیک
گونجاوت هه لگرت له ناو میشکته، وه ئەم راستیه مه زنه لیپرسراو بووه له
زۆر شتی جوان که پویداوه له ژيانی خۆمدا. زیاتر له وه ش، ژماره یه کی
زۆر نمونه م بینیه وه له وه ی که وینه ی گونجاو چی کردوه له ژيانی
خه لکانی تریشدا.

چیرۆکی پاول هتسی

که مته رخه م ده بم گه ر ئەم به شه کو تایی پی به ییم به بی باس کردنی
چیرۆکی پاول هتسی بۆ ئیوه، هه موو ئەمه له و کاته وه ده سته پی کرد
که ته له فۆنیکم بۆ هات له چارلی بیکه وه، که جیگری سه روکی فرۆشتن
بوو له ئوفیسی باشووری پۆژه لاتی کۆمپانیای وردبینی دلنایی ئەمریکا،
له هیوستن، ته کساس. بانگیشتی کرد بووم بۆ کۆمپانیا که یان بۆ مه به سته
قسه کردن له کۆنفرانسی بازرگانی ناوچه یی، که له تۆرنتوی که نه دا

ئەبەسترا. بۆي شىكردمەوہ كه ئەوان چوار ھەریمی جیاوازیان ھەيە وە
 ھەر ھەریمیكیش ۳ سى پۆڭى دەویت بۆ كۆنفرانس. (ئەمە مانای ئەوہ
 بوو كه ئەیانویست بە نزیكەیی بۆ ماوہی ۱۲ پۆڭ کاریان بۆ بكەم لە
 تۆرنتۆ) ھەرچەندە لە و کاتەدا من لە لۆس ئەنجلس ئەژیام، تۆرنتۆ بوو بە
 زیدی من کاتیک گەورەبووم. خیزان و ھارپیکانم ھەموویان لەوی
 ئەژیان، ھەر بۆیە سروشتیانە بیروکەكەم بە دل بوو. بەلام پرسیارم لە
 چارلی کرد چەندیک ماوہم ھەيە بۆ ئامادەکاری لەسەر بەرنامەكە، ئەو
 وتی "نزیكەیی کاتزیمیریک"، لە و بپروایە دام شتیکی باش بیٹ ئەوہ باس بكەم
 لەم خالەدا، تا ئیستا ئەوہندە فیڕ نەبووم كه لە سەعاتیکدا خەلك فیڕ
 بكەم، ئەوہم پى ووت. بۆم شی کردەوہ كه گەر بتوانیٹ دوو پۆڭم بداتی
 لەسەر بەرنامەكە بۆ ھەر ھەریمیك، ئەوا خۆشحال دەبم كه بیم و
 ئیشەكەى بۆ بكەم. وە بۆ ھەر پۆڭیک پئویستم بە دوو سەعات و نیو
 ھەبوو.

چارلی لە قولایی سکیەوہ بە پچرپچری دای لە قاقای پیکەنین لە کاتیکدا
 دەشی ووت ئەوانە ھەرگیز شتیکی لە و جۆرەیان نەکردووە، بە دریزایی
 میژووی سەد سالەى کۆمپانیاكەیان. ھەموو جیبەجى کارەکانیان بە شیک
 بوون لە پرۆگرامەكە و وە ھەرگیز بۆ ھیچ كەسیك ئەو برە کاتە زۆرەیان
 نەداوە. ھەرچەندە بە جیگیری وەستا بووم. ناوی ژمارەيەك جیگیری
 سەرۆکی کۆمپانیاكەیم پى ووت كه ئیشم بۆ کردبوون وە پئیشنیارم بۆ
 کرد كه پەيوەندیان پئوہ بکات، بۆ ئەوہی بزانیٹ بیروکەكەى من
 ئایستەى ئەوہیە. بەلام کاتیک تەلەفۆنەكەم داخستەوہ، زۆر بە
 ابەدلیەوہ دامخستەوہ، لەبەرئەوہی بەراستی ئەو کارەم ئەویست. دانى

پیا ئەنیم كە كەمىك سەرسورما بووم، لە بەرئەوێ كاتىك لە هاوكارەكانى چارلى پەيوەندى پيوە كردمەو و پيوى وتم "ئەنجامى ئەدەين". وە ھەروەھا ئەو ھىشى پيوى و وتم نەمزانى چوون قسەم لەگەڵ چارلى دەكرد كە با ئەنجامى بدەين، بەلام تەنھا دوو پوژت بۆ پرۆگرامەكە ئەدەينى. تەواوى مېشكەم لەسەر خالىك چر كردهو و كە دەبىت ئەو كەسانەى ئەوى بە شتىكى زۆر تايبەتەو جى بهيلىم، وە گەر ھەليانبژارد بۆ ئەو ھى كارى پيوى بكەن، ئەوا دەقاودەق ئەتوانن ژيانيان بگۆرپن لە ماو ھى شەويكدا. (باسى ئەو مەكە چى بكەن بۆ ئەو ھى تۆمارى فرۆشيان زۆر بكەن). من ئەپرۆم بۆ ئەو ھى قسەيان لەسەر ھىزى وینە بۆ بكەم، يان زۆر وردترىم، ھىزى وینەى خودى وە سودەكانى ھەلگرتنى وینە ئىجابىيەكەيان.

لەدەرئەنجامى ئەم پرۆگرامە بۆ يەكئىك لە ھەرىمەكان، پياويكى بەرپزھات بۆ لام و وتى بەشيوەيەكى فەرمان كردنە قسەى لەگەڵدا كردم. وتى، كيشەيەكم ھەبوو، بەلام ئىستا ھەست ئەكەم كيشەكەم چارەسەر بوو، لە بەرئەو ھى زۆر كاريگەر بوو بەو بىرۆكانەى شىم كردهو بە درىزايى پيشكەش كردنى سيمينارەكە. بە نزيكەيى دووسەد لە ھەريەكئىك لەو ريكەوتن نامە نيودەولەتەدا ئامادە بوون وە ئەو ھى بۆ ئەو پياو ھى شىكردەو زۆرینەى خەلكەكە ئەيانويست قسەيان بۆ بكەم دەربارەى، بەلام كاتى پيوىستم نەبوو بۆ ئەو ھى بەتەنھا لەگەڵ ھەمووياندا قسە بكەم، لە كاتىكدا من تەھا يەك كەس بووم. وە ھەروەھا ئەو ھى بۆ پونكردەو كە چاوپيەكتەوتنىكى ترم ھەيە ئەبىت ھەر ئىستا ليرە برۆم بۆ ئەو ھى لە كاتى خويدا لەوى بىم. ھىستا ئەو سوربوو لەسەر مانەو ھى، بۆيە

قایل بووم رۆژه کانی تر چاوم پیی بکه ویت له قاوه خانه که بو نانی
به یانی.

ئه توانم بیری خۆمی بهینمه وه که چاوپیکه وتنه که مان وا ئه زانم دویننی یه .
ههردو کمان دانیشنتین، له لای دهرگای قاوه خانه که وه له ئوتیلی هه یات
هاوس له سه ر شه قامی ئه فینۆ. هه رکه دانیشنتین، یه کسه ر دهستی به
قسه کردن کرد. ئاگارداری کردم وه که ئه یه ویت شتیک دهر باره ی خۆی
به من بلیت، بو ئه وی بتوانم له کیشه که ی تیگه م. وتی نایه ویت وا
تیگه م که که سیکی فشه که رم، به لام بو من پیویسته که ئه و زانیاریه ت
پی بدەم.

ئه و دهستی پی کرد به وتنی ئه وه ی که ئه و که سیکی باشه، من پیشتر
ئه وه م ئه زانی دهر باره ی ئه و، ته نها به سه یرکردنی بو ت دهر ده که وت.
ئه توانم هه ست به باشی ئه و بکه م. ئینجا پۆشته سه ر شی کردنه وه ی
ئه وه ی که بو ماوه ی بیست سا له بو ئه م کۆمپانیایه کار ده کات،
له ته واوی ئه م سالانه دا له به شی کارگیزی ئیشی کردوه، به لام ئه م دوو
ساله ی کۆتا به وه ده یه پریه وه که ده یوت "ئه و به پیره ریکی باش بووه"
ئینجا وتی سچلیکی که سایه تی پاکی هه یه، وه له لایه ن ستافی جیبه جی
کاری کۆمپانیاه زۆر ریزی لی ده گیرا. قسه کانی ته واو نه کردبوو که
چارلی بیك و دیک میریل و جیگری سه رۆکی پیشووتر له هیوستن هاتنه
ژوره وه. هاتنه سه ر میزه که ی ئیمه، پیروزباییان له پاول کرد بو
ساله که ی، هه ندیک وشه یان له گه ل ئیمه گۆریه وه ئینجا چوونه سه ر میزی
خۆیان. من و پاول دوباره دانیشنتینه وه به رده وام بوین له سه ر
گفتوگۆ که مان. ئه و وتی "ئه وان ئه وه ی مه به ستیان بوو وتیان" زانیم که

راستگون. هيچ دوروييه كي تيا نه بوو. گفتوگويه كي راستگويانه بوو
شايبستهي نه وه بوو كه پاول خوش بدويت له گه ل دوو به پتوه بهرني
پيشوردا. له كونايدا وتي، نئستا، نه مه كيشه كه مه.

وتی من ئوفیسی ناوچهی ویچیتا به پتوه نه به م له كه نساس. له كوی ۱۰۰
ئوفیس كه كۆمپانیاكه مان ههیه تی ئوفیسی نئمه پینگهی ۱۷۵ هه مینه.
ئستا، نه وتی، "خراب نیه، شتیکی وانیه كه شه رمه زار بسم"
پینگه یه کی باشمان ههیه. ئینجا وتی، "كيشه ی من نه وه یه، من نه زانم
نه ونده باشین كه بگه یه پینگهی تاكو پله ۱۰۰، به لام نئمه له
پینگه یه دت نین. هه موو سالیک نه مه ویت یه کیک بین له وان، به لام هه رگیزوا
دهرناکه ویت بتوانین". له و کاته دا زانیم چ هۆکارێك كيشه ی سه ره کی
پاول هه تسی بووه. بۆم پونکرده وه كه نه و پینگا نه دات لیستی فرۆشتن
فرمان له سه ر نه و وینه یه بکات كه له ناو میشکیدا هه لیگرتوووه. نه و خۆی
له ژماره ۱۷۵ نه بیني، وه نه و په پری توانای خۆی ده خسته کار بۆ نه وه ی
یه کیک بیت له ۱۰۰ ئوفیسی یه كه م. زۆر به قورسی کاری ده کرد، له گه ل
کارمه نده کانی خۆیدا کاری ده کرد، وه وهك پیشتر پونیکرده وه،
خه لکیکی باشی له به رده ستدا بووه. پیشانی پاولم دا كه کاری له پیشینه
نه وه یه خۆی له ۱۰۰ هه کی سه ره وه ببینیت، بی گویدانه نه وه ی لیستی
فرۆش چی نه لیت. به مانایه کی تر، پتویسته کار بکات گه ر بیه ویت یه کیک
بیت له ۱۰۰ دانه کی سه ره وه. پتویست بوو به شیوه یه کی عه قلانی
نه وه ی نه یه ویت بیکاته راستی. وه ده بوو نه وه فیربیت كه چون نه
بیرۆکه یه ده گه یه نیته ته واری ستافه كه.

كتوپېر، دەمبىنى پۇشنايى بەرەو مېشكى پاول ئە پۇيشت. تۆزىك زياتر قسەمان كرد پېكەو، وە چەندىكى توانيم دەربارەى مېشك پونكردەنەو، وە بۇدا، چۇن ئەكرىت وە بە تايبەت تر دەربارەى هېزى هەلگرتنى وئىنەيەكى گونجاو لە مېشكدا. پاول سوپاسى كردم بۇ ئەو كاتەى پېك بەخشى وە گەرايەو بۇ وىچىتا، لە كەنساس. هەركە هەرىمەكەى ئەو لە ئوتىل دەرچوو هەرىمىكى تر هاتن. بەلام نزيكەى پۇزىك يان دواتر، پەيوەندىكى تەلەفۇنى درىژم بۇ هات لە وىچىتاو، لە كەنساس، لەلايەن پاول هەتسىەو. ئەيويست بزانتى لە كوى سيمينار ئەنجام ئەدەم كاتىك كۇنفرانس تەواو دەبىت. پىم وت لە باشورى ئىلينيۇى سيمينارم لە ناوہ راستى پۇژەلاتى كۇمپانیاكەى خۇتان. ئىنجا پرسىارى كرد گەر بتوانىت لە گەلم بىت وە لە گەلما گەشت بكات بۇ دوو يان سى پۇژ. ئەو، وە بۇ پاول پونكردەو، كە پىشتەر لە گەل چارلى بىك رېكەوتووم كە زنجىرە سيمينارىك رېك بەخەين پېكەو، بۇ هەموو ئۇفيسەكانى باشورى پۇژەلات وە يەكېك لەو شوئىنانەى كە هەلبۇئىردرا بوو شارەكەى پاول بوو، وىچىتا، كەنساس.

لە گەل ئەو، شدا، كە بەلاى كەمەو، بۇ ماوہى شەش هەفتە دەبوو نەچوبوینە ئەو، وتى كە دەيەوئىت راستەوخۇ لە گەلم بىت. كەواتە، لەسەر حسابى خۇى، نزيكەى ۶۰۰ ميل بە فرۇكە گەشتى كرد بۇ ئەو، سى پۇژ لە گەل من بەسەر بەرىت. پېكەو، پۇيشتىن بۇ لىچفيلد، ئىلينيۇى بۇ لاسال، چەندىن كاترۇمىرمان پېكەو، بە قسە كردن لە گەل يەك بەسەر برد كاتىك لە شارىكەو، بۇ شارىكى تر شۇفېرىمان دەكرد، لە

سیمیناره کاندادا دانه نیشته و کۆمه لیک تیبینی زۆری دهنوسی، به درێژایی
پۆژه که. له ئیواره دا کاتژمێریکی زیاتر گفتوگومان ده کرد.

له کۆتاییدا، پاول گه رایه وه بۆ وێچیتا وه دهستی کرد به جێبه جێ کردن
بهرۆکه کانی. زۆر به وردی، دهستی کرد به کارکردن به وینه یه کی گونجاو
وه له نهجامدا، پۆژه ی فروش دهستی کرد به بهرز بونه وه. له بهر هه ندیک
هۆکاری نامۆ به رپرسه که ی پاول له وێچیتا وه پاولی گواسته وه بۆ
پیتسبۆرگ - که نساس، له کاتی که دا بۆ سالانیکی زۆر له وی بوو،
کاتی که دا ئۆفیس ناوچه ی نه وان له پله ی ۱۶۳ دا بوو. نه لیه ت نه مه وه ما
دیاری نه که خه لاتی که بیت کرابیت به پاول بۆ نه وه موو په نچ و
ماندوبونه ی که بۆ سودی کۆمپانیا کردویه تی. هیشتا، پاول به
گواسته وه که ی پازی بوو، وه وه ک مملانییه ک نه بیینی که سه رکه ون
به ده ست به یینیت تیایدا، پیک دوا ی شه ش مانگ ناوچه ی پیتسبۆرگ،
که نساس، له پله ی ۱۱ دا بوو له ته واوی هه موو لقه کانی کۆمپانیا دا!
هه موو سالی که کۆمپانیا که یان په نجاو دوو ناوچه ی یه که مین دیاری
ده کات، که ده کاته پۆژه ی ۱۰٪ ته واوی ناوچه کانی کۆمپانیا، که خه لان
ده کترین. ناوچه ی پیتسبۆرگ به درێژایی نو سال هیچ خه لاتی که نه کرا بوو.
به لام به و ماوه که مه که پاول چوو له سه ره وه بیست یه که مه که بوو.
ته نها دوو سال دواتر به چه ند خالیکی که م پله ی یه که میان له ده ستدا.
نه مپۆ پاول هه تسی جیگری سه روکی فروشه له هیوستن - ته کساس له
هه ریمی باشووری پۆژه لات. به پوونی، نه و پیاوه که سی که بوو به باشی
له هیزی هه لکرته ی وینه له میشکدا فیروبوو. گه ر به ته ویت قسه له گه ل
پاول هه تسیدا بکه ییت نه مپۆ، نه وا زۆر به خیرایی پی ت ده لیت هه رگیز

رېنگا نادات نه نجامه کانی نه مړو فرمان به سهر وینه که ی میښکیدا بکات.
جگه له وهی نه و وینه یه ی گرتووه که چی ده ویت وه نینجا کاری بو
ده کات وه که نه وهی که هه بییت.

نه وه پاول هه تسی بوو، به بی هیچ پرسیاریک، یه کیکه له باشترین
نمونه کان که تو نیشی له سهر بکه ییت کاتیک بابته دیته سهر باسی
"دروست کردنی وینه له میښکدا" وه نینجا جیبه چی کردنی. بو
به خویندکاریکی زور جدی میښکی، وه من دلخوشم وه که یه کیک له هاوړی
باشه کانم حسابی بو بکه م.

له مه تیښکه، نه توانی نه وهی پاول هه تسی به دریزایی نه و سالانه کردی
توش به وردی بیکه ییت. بویه گهر ده ته ویت، نیستا میښکی خو تی بو
ناماده بکه بو کردنی نه وهی که پیشنیارم بو کردی هر له سهره تا وه که
بیکه ییت. هر نیستا له هر کوپیه کیت ده ست پی بکه، وینه ی نه و شته
دروست بکه که ده ته ویت وه نینجا وها کاری بو بکه که پیشتر
وه رتگرتووه. گهر توژیک ده برپینه که بگورین "وه که نه و که سه مامه له بکه
که نه ته ویت ببیته هاوشیوهی"، وه که نه و ته یه ی گوته، فه یله سوفی
نه لمانی، که نویویه تی "پیش نه وهی تو شتیک بکه ییت، سهره تا
پیویسته خوت شتیک بیت"

هر کات نه م به شته ته واو کرد، کتیبه که دابنی، ته واو نیسراحت به
میښک و جهسته ت بده. رېنگه بده وزه ی داهینه رانه ناخت پر بکات وه
نینجا له شیوهی وینه ی خوتدا له قالبی بده له حاله تی ژیانیکی زور
خوشدا. خوت وها ببینه که خاوه نی نه و وینه یه ییت که بو خوتت دروست
کردبوو وه خه و نت پیوه نه بیینی بیهنیته دی. نه و په پی ناگایی خوت

وهه لى بکه که ئەمە راستیە که بۆ تۆ ئەک تەنها هەر خۆت پى
پى کردوو و تەواو. بەلام خۆت بە بابەتێ ئەسلى وینەکان دەورە بدە ک
ئەم وینانە لە چیهوه دروست بوون. کهواتە تەنها پەپە ئەم کتیب
مەخوینەرەوهو بەبى پۆل بىنن لەسەر پيشنيارهکان که من پيشکشم
کردووت.

لە پيشهکى ئەم کتیبەدا، وه جارێکى تریش لە بەشى یهکه مەدا، نە
راستیەمان دووبارە کردووه که، خویندنهوهی کتیبیکى زۆریان
لەبەرکردن وات لى ناکات لە ژياندا سەرکهوتوو بیت. بەلکو ئەوه
تێگەشتن و جیبه جى کردنى بىرکردنهوه کانتە بە حکمه تەوه که حسابى
ب ئەکرت. تێگەشتن و جیبه جى کردن کلیلیکن که دەرگاگانى ژيانى
راستەقینه و خوش بۆ تۆ ئەکە نهوه.

ئەمە ئەبیتە فریودانى خۆت که هەر بیروکه یان پەپەیهک هەلبدەیتەوه و
بلیت "ئەمە ئەزانم"، "ئەوه ئەزانم". بەهەر حال، پیم بدە بىرت
بهینمهوه، ئەوه هیچ جیاوازیەمت تیا دروست ناکات که چەندە بە وردى و
بى که موکوپى ئەم بیروکانه بلیتەوه. لە راستیدا، وه پەنگە تەنانەت
بتوانیت وشە بە وشە لەبەریان بکهیت. سەرەپای ئەوه، گەر ئەو
بەرئەجامەى ئارەزوى ئەکەیت لە ژيانى خۆتدا بە دەست بهینى، بە
ناسانى پیت بلیم، تۆ هیچ لە هیزی چۆنیى کارپیکردنى ئەو بیروکانه تى
نەگەشتوویت. لەبەرئەوه، ئەم کاتەى ئیستا بگره، لەم ساتەدا، بۆ
دروست کردنى وینەى خۆت لە میشتکتا که پیشتر خاوهنى ئەو شتەیت.
وه سفیکى کورتى ئەو وینەیهى ناو میشتکت لەسەر کارتیک بنوسه،

مەلبىگرە لەناو گىرفانتا ۋە ھەموو پۇۋىك بىخوئىنەرەۋە، چەند جارىك،
تاكو وئىنەكە لاشعورت پىر دەكات.

نوسىنى بەيان نامەكەت بەمە دەست پى بگە :

مىن زۇر دلخۆشەم. مىن ئىستىخۇم دەبىنم لەگەن

باش به بۆ خۆت

باشترین مامەلە لە گەڵ خۆت بکە که شایەنی باشترین ژيانی
لەبیرت بێت، گەوهەر گران نیە، بەلکو نانرخینرێت!

بەشى چوارەم تۆبىكە و بۆ خىۋاي دابنى

تۆبىكە و بۆ خىۋاي دابنى
شتىكى سەرنج پاكىش پودەدات

چەند جار پوبە پوى شتىكى وەھا بويته تەو وە كە كىشە يەك توش ت بىت و
چارە سەرى نەبىت يان خوى نەدات بە دەستە وە حەزت كىر دوو تە سلىمى
كە سىكى تىرى بىكەيت بۆ ئەو وەى چارە سەرى بىكات. يان پۆژىك لە پۆژان
خەونى ئەو ت بىنىو وە كە كۆمە لىك وىنەى زۆر جىوانت لە مېشكتا دروست
كىر دىت و حەزت كىر دىت بىرە پارە يەكى باشت لە بەردە ستا بوىت بۆ
ئەو وەى گە شتىكى خۆش بىكەيت بۆ چەند شوپىنىكى بىيانى، يان هىۋاي
ئەو ت هە بوىت بىتوانى ئۆتۆمبىللىك بىكپىت كە دىلخىۋازى خۆت بوىت؟
شتىكى خۆش نىە گەر بە دەستورىكى جادووى ئەو شتەى ئەمانو بىست
بە كسەر بە دەستمان بېئىنا يە وە پىگى بىدائىنا يە ئەو ژىانە مان هە لىباردا يە
كە خۆمان دەمان وىست؟ باشە ئەو وە هە يە، لە و كاتە وەى كات هە يە
ئەو بىش هە يە. لە بەر ئەو وە، ئەتوانى ئەو شتەى ئەتە وىت بە دەستى بېئىنى،
هەموو ئەو شتەنى ئەتە وىت، ئەتوانىت بە دەستىان بېئىنىت گەر
بىرۆكە كانى ئەم كىتېبە بىكەيتە بە شىك لە پىگى بىر كىر نە وەت،
بىرۆكە كانى ئەم كىتېبە بىكەيتە بە شىك لە پىگى ژىانەت.

میشکت بکەرەوہ بۆ خویندەوہی ئەم بەشە دووبارە و سێ بارە، سەر
جار بیخوینەرەوہ گەر پێویستی کرد، تاکو لە قولایی ناختا هەست
دەکەیت بە راستی لەو بیروکە یە بە باشی تۆ دەگەیت. لەبەرئەوہی گەر
شکست بەیتیت لە تیگەیشتنی ئەو بیروکانە ی کە لەم بەشەدا دانراوہ،
ئەوا بەشەکانی تر زۆر گرنگی نابێت بەلای تۆوہ. بەلام هەرکات تۆ لەم
بەشە تیگەیشتی، وەک ئەوہ وایە کۆمەڵیک تیشکی زۆر چوویت
میشکتەوہ، بە راستی ژیانیت پۆشن دەکاتەوہ، وە تۆ ئەوہت بۆ
دەردەکەویت کە هەرگیز نابیتەوہ هەمان ئەو کەسە ی کە پیشتەر بوویت.
هیچ کەسێک، شتێک، یان هەلکەوتیک جاریکی تر تۆ ناترسینیت. ئەو
پۆزانە ی کە بۆ ئیش بویت و هیوات دەخواست بۆ ئیش نەبیت
دەوہستیت. خۆشحالی، تەندروستی و بوژانەوہ دوات دەکەویت
بەدریژیی هەموو پۆژەکانی ژیانیت وە هەموو ژیانیت لەوہدا بەسەر دەبەیت
کە دەتەویت تیگەیشتنە تازەکەت لەگەڵ خەلکدا بەشداری پێ بکەیت وە
لەگەڵ ئەوانە ی کە حەز دەکەن گوێ بگرن و لیت فیر بن.

ئەوہ بزانی، هەرچەندە، کە زۆریک لەخەلکی کە تۆ هەولئە دەیت ئەو
هۆشیارییە تازەیان پێ ببەخشیت بەلام زۆر بە سادەیی پیت بلیم، نامادە
نین بۆ وەرگرتنی. لە راستیدا، تۆ لەسەر دە ی خەلک پیتە کە نیت پیت وە
بەخەلکیش ئەلێت تۆ تیکچوویت، کاتیک دەستورە کە ی خۆت بلاو
کردەوہ، پێگای بدە بلاو بیتەوہ، وە لیگەرێ خوا بۆت جیبە جی بکات.
پێویستە ئەمە بزانییت لەبەرئەوہی زۆرینە ی ئەوانە ی کە پۆزانە
بەرەوپویان ئەبیتەوہ، وەها مامەلە لەگەڵ خوادا ئەکەن کە ئیش بۆ ئەوان
بکات، کە پابکات بۆلایان شتیان بۆ ببات، شتیان بۆ بهینێ. ئەم جۆرە

خه لكانه زۆر به ناپاستی ئه و برۆایه یان خستۆته میشکیانه وه که هه رکات داوا بکه ن بلین "خوایه گیان ئه وه م بو بهینه" یان "خوایه ئه وه م بده ری" یه کسه ر ئه وه ی که داوایان کردووه وه ری ده گرن. به لام به داخه وه، ئه و خه لكانه به شیوه راسته که ی له سروشتی نوێژ و دوعا تی نه گه یشتوون وه ته نانه ت رنکه زۆر تراژیدیان ته تربیت که ئه وان نه زانن، که نه زانن!

توانای شاره وه له هه موو شوینیک هه یه

له مه تیبه گه، هه موو ئه و شتانه ی که تو له م که ونه دا ده بیینی، ته نانه ت به خوشته وه، هه یچ نه جگه له هه یزیکه ناکۆتا، ئه م هه یزه به رده وام هه لده قولیت له تو داو به ناو تو دا. دینداره کان ئه لاین خوایه. زاناکان پیت ده لاین که هه موو شتیک وزه یه. په رنگه من ئه وه هه لبه ژیرم بلیم پۆحه.

په ی بده بلاو بیته وه وه دایینی بو خوا (لیره دا نوسه رمه به ستی ئه وه یه که نه وه نده نه وتریت خوا که ریمه، خوا ئه مان داتی، به لکو کاره که بکه ین ئینجا ناوی خوا بهینین، نه ک هه یچ نه که ین و بلین خوا ئه یدا - وه رگین) بو چه نده ها سه ده یه گروپیکه دیاری کراو له خه لک که به پاستی بیره ره وه بوون. ئه و که سانه وا ناسراو بوون که هه یزیکه یان هه یه بلاو ئه بیته وه، بلاو ئه بیته وه و بو شایه گه ردون پر ده کات، وه هه موو ئه و شتانه ی له چوارده وری خو ت ئه یان بیینی ته عبیری ئه و هه یزه یه. هه یزه که نۆر به ئسلوبیکه ده قیق کار ده کات، که به شیوه یه کی گشتی پی ده وتریت یاسا (ئه وه ی مه شهوره به یاسای که ونی - وه رگین). به

مانايه كى تر، هه موو شتىك له يهك سه زچاوه وه دىت، وه سه رچاوهى نهر
هيزه هه ميشه هه لده قولى وه ئيش ئهكات له پىي تاكه وه كه ئه وىش
تويت. وینه كه كه ميك جياوازه، نه و وینه يه كه تو دروستت كرده
له سه ر شيوه يه كى مادی بو ت دىت (ئه نجامه كانت) به يهك پىگا، وه نهر
پىگايه ش پىگای ياسايه كه له پىگه ي باوه په وه يه.

ئاينى مؤرمون (ئاينى كه له ئهريكا - وه رگىر) په پراوىكى پىروزيان هه
له سه ر ماف و پىكك و تن كه زور به جوانى ئه م خاله شى ده كاته وه،
هه رچه نده من خوم سه ر به ئاينى مؤرمون نيم، به لام ئه م دىرانه ي كه له
ئاينه دا هه يه خوشم ئه وىت:

"ياسايه كه هه يه: فرمانى كه قابىلى گوپىن نيه له به هه شتا پىش نه وه ي
هه چ شتىك له سه ر ئه م زه وييه دروست بكرىت. وه كاتىك له لايه ن خواوه
به خششىكمان پى ئه به خشرىت نه وه له پىي گوپرايه لى كردنى نهر
ياسايه وه يه بو به خششه كه.

دى & سى ۱۳۰:۲۰-۲۱

زياتر ليكولينه وه له م په پراوه بكه يت، زياتر نرخيت بو دهرده كه وىت كه
چه ند كامله. زياتر تىبگه يت له راستيه كانى، زياتر ئاسانتر ئه بي ت جوړى
ژيان ت با شتر بكه يت.

چيروكى كلارانس سيمپسون

چه ند سالىك له مه و پىش، كاتىك له شيكاغو، ئيلينيوى، ئيشم ده كرد،
بووم به هاوپىي نزيكى كه سيك به ناوى كلارانس سيمپسون. له كاتىكدا
كلارانس كه سيكى ناودار نه بوو، به هه موو مانايه ك، دلنيام كه ئيوه

پيشتر ئەم ناوہ تان نہ بیستوہ . لہ راستیدا، کہ سیکی زور بیغیز بوو،
 کہ سیکی خو پەرست نہ بوو، بە جۆریک گەر برۆشتایہ تہ ژوریک پر لہ خەلک
 بوایہ بە ہیچ جۆریک ناگات لیی نہ دە بوو . لہ گەل ئەو شدا،
 درەوشانہ وە یەک لہ کلارانس سمیسدا هە بوو باس نا کریت بە جۆریک کہ
 ببوہ یەکیک لہ تاکہ زور دەرکە وتووہ کان کہ زور حەزم دە کرد بزائم ئەوہ
 چپہ لەودا هە یە . لہ هە ولئیکدا بۆ زانیی ئەو جۆرہ کہ سایە تیہ بەم
 گریمانانہ دەستم پی کرد: کلارانس سیمپسون لہ گەل ناخی خویدا یەکی
 ئەگرت، ئەم مەبدە ئە تەواوی ئەم بەشە ی لەسەر وەستاوہ بە دیاری
 کراوی، گەر کہ سیک بابلین (باوہ پیکی وەهای هە بیٹ کہ بلی بۆ بە دەست
 هینانی ئامانجە کانم ئەم هەموو شتە پودە دات، وە بە راستی پویدات)، ئەوا
 هەموو شتیک دە بیٹە موستە حیل .

پۆزیک بەرە و پوی کلارانس بومە وەو پرسیارم لی کرد و وتم زور بە دیاری
 کراوی پوئیای خوتم سە بارەت بە باوہ پ پی بلی، پونکردنە وە کە ی
 سە بارەت بە وە ی بۆچی کہ سایە تیہ کی . لەم جۆرە ی هە یە ئەگەر پیتە وە بۆ
 سروشتی خو ی، وە پونیکردە وە کہ ئەو گەشە ی بە فەلسە فە یە کی
 ئەستەم نە داوہ سە بارەت بە و بابە تە . ئەو برۆای بە هە رچپە ک بووہ
 دەر بارە ی باوہ پ وتویە تی بە شیوہ یە کی ئاسان ناساندویە تی، وە ئەم
 ناساندنە ش بۆتە هۆی بە خشیی ئەو هیزە ی پیویستی پیی بووہ بۆ ئارام
 گرتن لەسەر تاقی کردنە وەو کۆسپە کانی کہ لہ ژیانیدا توشی بووہ .
 "باوہ پ" ئەو وتی "ئە توانایە یە کہ شتی نە بینراو بیینی وە برۆات بە
 وجودی هە بیٹ وە هەر ئەمە یە وا لہ برۆادارە کان دە کات کہ زۆرینە ی
 خەلک دە لئین موستە حیلە " . من لہ گەل ئەم ناساندنە تاییە تە دا کہ وتمە

خۆشه‌ويستيه‌وه وه له‌گه‌ڵ ژماره‌يه‌كه‌ى ئيجگار زۆر له‌ خه‌لكدا باس‌م
كردووه، له‌و كاته‌وه‌ى كلارانس له‌گه‌ڵ مندا باسى كردووه.

به‌ چه‌ند وشه‌يه‌كه‌ى كه‌م ئه‌م تىبىنييه‌ ده‌خه‌مه‌ پوو "گه‌ تۆ نه‌توانى
كه‌ سىكم پيشان بده‌يت كه‌ شتگه‌لىكى مه‌زنى به‌ده‌ست هه‌ناوه، منيش
نه‌توانم كه‌ سىكت پيشان بده‌م باوه‌رپىكى زۆرى به‌ تواناى پى به‌خشىنى
خواه‌ه‌بووه‌ بۆ به‌ده‌ست هه‌ناناى ئه‌و شته‌ى كه‌ وىنه‌ى كيشاوه‌ له
ميشكىدا". له‌ پاستيدا، به‌ته‌واوى هه‌چ پرسيارىك له‌ ميشكما هه‌لناگرىت
كه‌ به‌ درىزايى ميژوو باوه‌ر هه‌ميشه‌ كارى موعجيزه‌ ئاساى كردووه. ئه‌وه
پرديكى په‌يوه‌ندييه‌ له‌ نيوان تۆ و خوادا، هه‌ر له‌ به‌رئه‌وه، ئه‌وه
به‌نرخترين خاوه‌ندارىتى نا ماديه‌ كه‌ هه‌تبيت. له‌ پاستيدا، ئه‌وه‌ به‌ردى
بناغه‌ى هه‌موو شتىكه‌ كه‌ بتوانى دروستى بكه‌يت يان به‌ده‌ستى به‌ئىت
به‌درىزايى هه‌موو خولى ژيانت.

كه‌مىك له‌خه‌لكى به‌ به‌راورد له‌گه‌ڵ زۆرينه‌ ئه‌مپۆ برويايان به‌ تواناى خودى
خويايان هه‌يه‌ كه‌ ده‌توانن هه‌ر شتىكيان بويت به‌ده‌ستى به‌ئىن (ئو
به‌شه‌ى تواناى خودى كه‌ ئاينى و كامله)، له‌ به‌رئه‌وه‌ى زۆرينه‌ى زۆرى
خه‌لكى له‌و برويايه‌دا نين كه‌ باوه‌ر هه‌يزه‌ خولقينه‌ره‌ پاسته‌قىنه‌كه‌يه.
له‌گه‌ڵ ئه‌وه‌شدا، پاستيه‌كه‌ ئه‌وه‌يه‌ كه‌ باوه‌ر به‌ ته‌نها هه‌يزه‌كه‌ نيه، به‌لكو
مه‌زنترين هه‌يزه‌ كه‌ ئيمه‌ پويه‌پوى بوينه‌ته‌وه. له‌ پاستيدا، ئه‌مه‌ويت
زياتریش له‌سه‌رى برۆم به‌وه‌ى كه‌ بلىم هه‌رچيه‌ك كه‌ له‌ ژيانتا به‌ده‌ستى
ده‌هه‌ينى په‌يوه‌نديه‌كه‌ى پاسته‌وخۆى هه‌يه‌ به‌:

١. چرپوونه‌وه‌ له‌ باوه‌ر

٢. به‌رده‌وامى له‌ باوه‌ره‌كه‌ت

داود و جالوت

بۇ نمونه پابىمىنە لەم چىرۆكەي كە لە ئىنجىلدا لە نىوان داود و جالوتدا تۆمار كراوه، كە بە دۇنيايىيەو بە يەكەكەك لە مەزىنترىن وەسىيەت نامەكان دادەنرىت كە تا ئىستا نوسرابىت لەسەر بابەتى باوهر. وەك بىر كەوتنەو، جالوت بە هيزترىن و بەقوهرىن خەلكى ناوچەي گاس بوو، هات بۇ ئوردوگاي ئىسرائىليەكان بە كەش و فش و پۆز ليدانەو و بە شىوہ يەكى گالته پىكردانە بە ئىسرائىليەكانى ئەوت پياويك هەلبىزىن لە خۆتان با شەپم لە گەل بكات. ئىسرائىليەكان بە سروشتى خويان، لىي ترسابوون، هىچ يەككىيان ئامادە نەبوو بچىتە پىشەو و شەپى لە گەل بكات.

پاش ماوہ يەك، هەرچەندە كاتىك چەند جارىك جالوت دوبارەي دەكردەو بەكەك بىتە دەرەو شەپى لە گەل بكات، داود، گەنجىكى ئىسرائىلى، گوئى لە كەش و فشى ئەم كەسە زەبەلاحە ئىسك گرانە بوو وە هاتە پىشەو بۇ لاي پياوماقول وپىش شىپەكانى قەومەكەي بۇ رىگا پىدان. لە كۆتايىدا پاش داواكردىكى زۆر لە پياوہ رىش سىپەكان بەخشىنى شەرەفى روبە روبونەوہي جالوت، داود توانى رىش سىپەكان پازى بكات ئەو شەرەفەي پى بىخشن بۇ شەپ كردين لە گەل جالوت. پياو ماقولەكان هەرچەندە سوربوون لەسەر بوون لەسەر ئەوہي كە داود خۆي بە زى پۆش داپۆشىت و شتى قورس لەبەر بكات. وە هەر وەها شمشىر كىشىيان پىدا بۇ ئەوہي بە هەموو هيزى لە لايەنى بەرامبەرى پىدا. بەلام داود وتى "من ئەو شتانە بەكارناهيئم، ناتوانم بەم شتانەو شەپ لە گەل كەم ئەندامىكىشدا بكم. ئەوانە چەكى من نىن. من چەكىكى

ترم ههيه كه شه پرى له گال ئه م زه به لاهه پى بكم " بۆيه خۆى له هه موو
ئه و چهك و قه لغانانه پوت كرده وه، وه پۆشت بۆ جهنگه كه به بى هيج
چه كيك بيجگه له وهى دارلاستى كيك و چه ند چه ويكى پى بوو كه له
جوگه يه كدا هه لى گرتبوون.

كاتيك سه رۆكه زه به لاهه كهى فه له ستينيه كان، پاريزراو بوو به قه لغان له
ته پلى سه ريه وه تا بنى پى، چهكى قورس و به هيزى پى بووه
قه لغانى كه له پيشيه وه پى بوو، گه نجىكى ئيسرائىلى، بى چهكى، بى
پاريزبه ندى بينى، ئه ينه راندوو توپه بوو. به داودى وت، " وه ره
پيشه وه پارچه گوشتت وهك په پرى مريشك ئه كه م به ئاسمانا ئه تكه مه
خوراكى وه حش"، داودى گه نج، كه هيج ترسيكى پيوه ديارنه بوو،
وه لامى زه به لاهه كهى دايه وه ووتى " تو به پم و شمشير و قه لغانه وه
هاتويت به ره و پووم، به لام من به ناوى خواى سه ربازه كانه وه هاتووم
به ره و پووت، خواى سوپاى ئيسرائيل كه به ره نگاريان بووته وه. ئه مپۆ
خوا توى بۆلاى من ناردوه " له كاتيكدا جالوت باوه پرى به هيزى مادى
بوو وهك چهك و چۆل، شمشير و قه لغان، داود به ته نها باوه پرى له سه ر
خوايه كى نه بينراو بوو. ئه نجامه كه شوانه ئيسرائيليه گه نه كه دوزمه
زه به لاهه كهى به زاند! به بى هيج شتىك، ته نها به رديك به س بوو بۆ
خستنى، داود جالوتى ته خت كرد، ديوه زه خمه كهى كوشت.

له پىگاي قبول كردنى پيساى " تو بيكه و بۆ خواى دابنى " وه باوه ره ينان
به وهى هه رچيهك پويدات بۆ تو بۆ ئه وهى به ئامانجه كانت بگه يت،
پوئهدات وهك ئه وهى داود، تۆش ئه توانى به سه ركه و تووى دوزمه
زه به لاهه كهت تيك بشكىنى له ژيانتا. (ماناى ئه وهى ويئنهى خۆت له سه ر

شیوهه کی مادی نه بیینی، له کاتیکی گونجاودا). نه بیینی، کیشهی هه موو
 نهوانهی وهك ئیمه ن و شکست ده هیئن له به ده ست هیئانی نه و
 نامانجانهی که نارزه زوی ده که ن، به هوی که می توانای ئیمه وه نیه بو
 نه نجام دانی، به لکو که می باوه په به چه مکی "تو بیکه و بو خوی
 دابنی" که بنه مایه که بو که یشتن به نامانجه کانمان هه رچی پیویست بیئ.
 له و پروایه دا نین هه روا به ئاسنی بچینه ناو نه و تانکیه پوچییه ی که له ناو
 هه موو به کیك له ئیمه دایه، بو په یوه ست بوون به هیزی خوییه وه، هه موو
 سه رچاوه کان، یان هه رچییه که که تو پیئ خو شه پیی بلئیت نه و هیزه هه ر
 به کیك له ئیمه به هیتر ده کات. هه رچه نده، که ر سکست له دروست
 کردنی نه و په یوه ندیه دا هیئا له ناو می شکی خو تدا، یان که ر تو پروا
 به خو بوونت بو نه و هیزه خوییه که م بوو که له باوه ری گشتیه وه له دایک
 بووه، نه و هه رگیز نابیته نه و که سه ی که ده ته ویئ بی، یان ببیته
 خاوه نی نه وه ی که به هه قی خو تی نه زانیت. هه موو نویژ و دوعا کانت
 به بی وه لام دانه وه ده که ری نه وه، هه موو توانای خو ت ده خه یته که ر به بی
 نه وه ی به ره میکی هه بیئ وه هه لو یستی نه ری نیت هه موو نامانجه
 به ده ست هاتوه کانیشت پوچه ل ده کاته وه.

می شکیك تی ر کرایت به ترسی شکست یان وینه ی نه نجامیکی نه ویستراو،
 نه توانیت زیاتر به ده ست به یئیت، داهینان یان هیچ شتیکی به نرخ
 به ده ست به یئیت، وهك به ردیک وایه که پیشیلی یاسای پاکیشان بکات
 له بری نه وه ی بکه ویته زه وی بو ئاسمان پروات. پیویسته نه وه بزانیته که
 خالق که ردوون یاسای پاکیشان ناگورپیت بو نه وه ی له که ل که سیکا
 بگونجیت که ده یه ویئ له سه ر سه قفی خانوو دابنیشیت. (ته نانه ت که ر

که سیک بیهویت له حالته بی هوشی یان دهرمان خواردنیشدا نه نجاسی
بدات). هر وه ها، یاسای بونه وهریش وه هایه، یاسای به ده ست هینانی
شتیک به پاراستنی ناتوانریت پیشیل بکریت. له به رنه وه، نه توانی نه وهی
ناره زوی ده که بیت به دهستی بهینیت، نه وه به که ده ته ویت ببیت، نه نها
کاتیک گوپرایه ل بیت بو نه و یاسا که له ره قهی ژیان.

به کورتی، به که م هه نگاو له پرۆسه ی بونه وهردا بریتیه له هتوربوونه وه
وه پیشتر خۆت ببینه له و پیگه باشه ی که ناره زوی ده که بیت. (ویننه کی
دروست بکه). دروه م هه نگاو بریتیه له وهی (تو نه نجاسی بده و بو خوی
دابنی).

له ریئ نیش کردن له گه ل پۆحدا، یارمه تیت نه دات ته رکیز بکه یته سر
راستی نه وهی که پۆح له هه موو شوینیک و له هه موو کاتیکدا هه ب.
له گه ل نه وهی که وایه، نه مه مانای وایه که تو توانایه کی خواییت هه به له
سود وهرگرتن له بیروکه ی نه ریئ له هه ر کاتیکدا بته ویت وه له هر
شوینیکدا هه لیبژیریت. زیاتر له وه ش، هه رکات هه ستت به نزیکیت کرد
له گه ل نه و هیزه دروستکه ره دا، له راستیدا نه بیتته منالیک له پۆح،
ناتوانیت ببیته هیچ شتیکی تر جگه له نه ریئیه ت و به هیژ و تیشکده ر، وه
پشت به سترو به خودی خۆت له هه لسوکه وتدا له گه ل جیهان (ده بینه
پزگار که ر له و هیزانه ی که هه ولنه دهن بتخه نه خواره وه یان له دواوه
بتگرن). هه رکات نه وه پویدا، هه موو نه و هیزانه ی له که وندان پیکه وه دین
یارمه تیت نه دهن بو نه وهی بکه یته نامانجه که ت یان بتگه یه ننه نه و
ویننه یی که دروستت کردوه.

له گوتاییدا، سودی تیگه یشتن له وهی که تو دروستکراوینکیت له و
وینه بهی که دروستکری گه ردوون دروستی کردوو - که به شینگی
زیندوو له رۆحی نه به دی - نه و به ته وای نه گوډیت بو نه و به رنه نجامه ی
که ده ته ویت له ژیاننا به دهستی بهینیت، هه موو رۆژنیک.

شینگی تر که پنیوسته بیزانیت سه بارهت به رۆح بریتیه له و هیزه ی که
بۆ هه میشه هه لده قولیت له ناخدا و به ناو رۆحنا دیت و ده چیت (نیمه به و
هیزه ده لاین "نه ندیشه"). به لام که رۆح و نه ندیشه له ناخدا
هه لده قولیت، تو نه و وینه به هه لده بزیریت که دواتر شیوه که وه رده گریت.
بۆ خۆت تاقی بکه ره وه، دابنیشه به هیمنی نینجا به ته وای ناگات له م
توانا مه زنه دروستکره بیت. تو به راستی نه توانیت شیوه ی وینه به ک بیان
نیگارنیک بکه بیت، دواتر دانه به کی تر، له سه ر شاشه ی میشکت (وینه ی نه و
شتانه ی که پیشتر وجودیکی مادییان هه بوو، وه ک سه یاره که ت،
خانوه که ت، شوینی کاره که ت، یان وینه ی شتانیکی وه ها که هیشنا
وجودیان نیه - وه ک نامانجه کورت خایه ن و دریز خایه نه کان).

به لام نه و خاله ی ئیستا نه مه ویت له به رده م تۆدا نامازه ی پی بکه م
نه وه یه که سه رباری نه وه ی رۆح جه وه ر بوونی تویه، به لام هه رگیز
ناگۆریت بۆ شکل یان وینه به ک به بی هاوکاری خۆت. که واته نه و
خه لکانه ی که دانیشتون و هیچیان نه کردوو، ده لاین "خوا ناگای لیم
ده بیت" ته نها خویان گیل ده که ن. بۆ نه وانه راسته که خوا یارمه تییان
ئهدات که سه ره تا یارمه تی خویان نه دهن، نه مه ش نه وه ی پنیوسته که
هه میشه نه وه ی له سه رته نه نجامی بدهیت بۆ ده ست پی کردنی
دروستکردنی پرۆسه که به شیوازی جوله. پنیوسته وینه که دروست بکه بیت

وه له ناخی دلته وه بزانی که به رجهسته ده بیټ. پیویسته وه ها سهیری
 خوا بکهیت که به خشه ریکی نه بینراوی مه زنه که له ناو هه موو پیشالار
 ده ماره کانی بوونی تودایه وه تو هه روه ها پیویسته له وه ش تیگهیت ک
 هرکات وینه که له میشتدا دروست بوو، خوا به باشتترین ریگه ی خوی
 کارت بو نه کات وه نه تجولینی به ره و له رینه وه یه کی نوی (وه ک نه وه ی ک
 هه ست به جیاوازیه که بی و جیاوازی خوشت نه کهیت). بویه هه میسه
 له بیرت بیټ، نه وه ههسته تازه یه ی که به ره و پوت دیت نه وه هی نه وه بی
 که خوا نیشه کهت بو جیبه جی نه کات وه په نگه هه ندیک جار شادی و
 خوشی ده ریری به وتنی هه ست به په روخی و جو ش و خروش نه کهیت،
 له بیرت بیټ وشه ی په روخی وشه یه کی وه رگیراوه له یونانیه کونه کان
 "نین زیوس" که مانای خوا ده گه یه نیټ.

هه لویسته په رو شه کهت ده بیټه هوی گوپینی هه لسوکه وتت وه له مه ودوا
 به جیاوازتر په فتار ده کهیت. زیاتر له وه ش، ته نها ته نها جیاوازتر په فتار
 بکهیت بو خوټ، به لکو له بهر نه وه ی له ناو له رینه وه یه کی تازه دایت، که
 به ره و پووی پاده کی شریټ، وه نه ویش به ره و لای تو دیت. ئیتر شتی
 نامو و نایاب پونه دن له تودا وه به شیوه یه کی ریټک و پیټک که ته نانه ت
 ناتوانیت شی بکه یته وه یان ته نانه ت تی بگهیت که چی پوده دات - "بویه
 هه ول بو تیگه یشتنی مه ده" ته نها له وه تیگه که نه وه "ریگای خوابه"
 یان "ریگه ی هیزه دروستکه ره کان" وه نه و خیره قبول بکه که لیوه ی
 دیت وه چاوه پوانی زیاتری هه مان شت بکه له داها توودا.

یه کسه ربی باوه په کان ده لئین تو ته نها به ختت هه بوو، وه پیویسته تو
 لیان گه ریټت. هه تاوه کو به رده وام بیت له سه ر هه لگرتنی نه و وینه یه ل

میشکندا که نه وهی ناره زوی ده که بیت بۆت به دی ده هینیت، نه و
هه همیشه خه لات ده کریتیت. ته نه نه و بروایه ت هه بیت که نه وهی پنیویست
بیت پروبدات به دلنیا ییه وه ده بیت پروده دات، وه ریک له کاتی خویدا
پروده دات. هه همیشه نه وهت له بیر بیت، نه و وینه یه ی که به رده وام له دلندا
ده یچه سپینیت یان له عه قلی لاشعورتدا له پوختدا رهنگ ده داته وه، وه
پروچیش توانای هه یه خه ونه کانی نیستات بگوریت بۆ داهاتوی
راسته قینه ت.

له سه ره تاوه، رهنگه له کاتیکه وه بۆ کاتیک نه وهت بۆ ده رکه وتبیت، که
شته کان به باشی نارۆن به رپوه وه له وانیه توشی قه له قی و پارایی
بیت که تۆ به ره و ناراسته یه کی هه له نه پوویت. به لام رینگام بده دلنیات
بکه مه وه، نه وه بابه ته که نیه، هه تاوه کو وینه که ت به باشی له عه قلی
لاشعورتدا ناشتبیت. گهر نه وهت کرد، نه و تۆ به رده وام له سه ر یه ک
ناراسته ده پوویت بۆ نه وهی بگه یته نه و شوینه ی که ده ته ویت.
له بیرت نه چیت، هه رگیز نه وه به س نیه که ته نه باوه رت به خۆت هه بیت
(نه و به شه ی که خوا له وینه که دا تۆی دروست کردوه) ته نه کاتیک
نه بیت که به شیوه یه کی زۆر تاییه ت هه ست به جۆش و خرۆش ده که بیت
یان به ختیکی باش پووی تی کردی. هه رگیز باش نیه ئیمانیک ی پچرپچرت
هه بیت، بۆ به ده سته یانی په رۆشی چاوه پوانکراو وه ئینجا تیکدانی وینه
عه قلیه کانت. گهر نه وه پروبدات ده گه پیتته دواوه، دوباره و سی باره، وه ک
بوقیک که ده یه ویت له کاریزیک بیته ده ره وه، به لام هه ست کردن به بی
هیزی و زیاتر بی وره یی دوا ی هه موو که وتنیک. هه ر که سیک نه م جۆره
پروسه یه ی ده ست پی کرد بیت له جوله دا، رینگه له گه شه کردنی وینه که ی

كاتىك كاتەكان سەخت دەبن

كاتىك شتەكان بۆت سەخت دەبن پىۋىستە تۆش سەختىر بىت وە تۆ
ئەتوانى وابىت.

وەك دىكتور پۇبەرت شۆلەر دەلئىت "كاتە سەختەكان دوا ناكەون، بەلكو
خەلكە سەختەكان دوادەكەون" بۆيە گەر ئىمانەكەت كز بوو يان ھەستت
بە خۆت كرد كە زۆر خاۋ و خلىچكىت لە سەر ماتۆپى بە ھىزى ژيانت كە
ئومىدى ئەوھى لى دەكرىت شتى زۆر ناياب بەدەست بەئىت، ئەبىت لەو
پوۋەوھ شتىك بكەيت. ئەم مەشقانەى دواتر كە بۆم نوسىون بۆ من زۆر
بە سوود بوون - بە چەندىن سال سوودم لى بىنيون، وە دەزانم كە بۆ
تۆش ھەروا دەبىت. ئەتوانىت وئىنەيەكى زۆر دروست بكەيت لە پى ھىزى
دەروونىەوھ بەھوى بەكارھىنانى تەكنىكى پىشنىارى ئۆتوماتىكى پۆژانە،
بۆ دەستكەوتن و بەھىزكردنى مەزنترىن و پىۋىستىر بەشى مرۇقاىەتى
كە ئىمانە. (واتە پۆژانە بىرۆكەى باش بخەرە دەروونتەوھ كە ئەو شتەى
ئەتەوئىت بەدەستى دەھىنىت، يان بىرۆكە ئەرئىنەكان بخەرە مېشكەتەوھ
وەك: ئەتوانم، ئەنجامى ئەدەم، پىم دەكرىت، بەو جۆرە - وەرگىر)

تېببىنى ئەوھ بكە كاتىك تۆ ئەم مامەلە دەروونىيە لەگەل خۆتدا دەكەيت
پىۋىستە ھەمىشە لەوپەپى وزەدا بىت لەگەل خۆتدا وە بە دەنگىكى بەرز
و قايم قسە بۆ خۆت بكەيت، بە دەنگتەوھ ئەو بىرپارەى پىۋە دىار بىت
(ئەوھى ئەيلىت بىكەيتە كردار، ھىندە بە پەرۆش بىت كە گەر قسە بۆ
كەسىكى تر بكەيت كارىگەرى تى پكات لە گرنكى ئەوھى كە تۆ ئەوھندە
لەسەرى سورىت) كاتىك قسەت لەگەل خۆتدا كرد، لە ناوى خۆتەوھ
دەست پى بكە وە بەردەوام بە بەم شىۋەيەى خوارەوھ:

"ناوهكەت"، تۆ مندالېك بوويت خوا دروستى كرديت
 وه هەرگيز خواش مندالى بى هيز دروست ناكات،
 نه و زيانه نه رينيهى كه تۆ رابه رايه تى ده كه يت.
 خوا تۆ دروست كردوو بۆ سه ركه وتن نهك شكست
 خوا هەرگيز كه سى شكستخواردوو دروست ناكات.
 تۆ لاتداوه له گرنگترين به شى بوونى خۆت
 له ريگاي پيدانى گومانى به دبه ختى به خۆت
 گومان كردن له تواناي خۆت
 بۆ ئه وهى كه له ناخى دلته وه ئاره زوى بوونى ده كه يت
 تۆ پيوسته شهرم له خۆت بكه يت، كاتيك له گه ل هاورپيكانتدا ده چينه
 ده ره وه

دلته نگ، پويه كى خه فه تبار، كه پيته وه دياره ليها توو نيت
 پيته وه دياره كه هيزى داهينانت تيا نيه،
 كه پيته وه دياره تواناي ئه وه ت نيه كه خوا ناردويتيه سه ر زه وى بۆ
 ئه وهى بيكه يت

تۆ بۆ ئه وه دروست كراويت ئه وهى پيته ده رى برپيت
 بۆچى ئه مه ناكه يت؟ بۆچى وهك سه ركرده يهك ناوه ستيت و نارپويت
 وهك داود چۆن جالوتى كوشت
 له برى و ره بهردان و گومان و ههست كردن به شكستخواردويتى؟
 وينه ته واوه كه بنه خشينه، وينه ي خالقه كهت كه هه ميشه له گه لتايه
 پيوسته ئه و وينه يه بهينيه ناوه راستى عه قلى لاشعورت
 وه پيشانى جيهانى بده يت

مه به به هۆی شه رمه زار کردنی خوا به پیشیل کردنی نه و وینه به
که مه موو شتیکت تیا بیټ ته نها سه رکه وتن نه بیټ
که خوا ده یویست تو یه کیک بیټ له سه رکه وتوو ه کان...

هیژیکی زور گه وره ی به ده ست هینان هه یه، هیژی دروست کردن وه
توانای به هیژ بوون له سه ر سوربوونی متمانه به خالق وه نه وه ی که تو ی
زور به به هیژی دروست کردوو ه. نه م جوریک له غروریه ت نیه، نه مری
گالته جاری پیاویک یان ژنیک نیه که به هه له بیرده که نه وه یان به هه له
ده ژین. به لکو زور به ساده یی نه مه نزیکایه تی تو یه له گه ل خوا دا.

بو پودانی هیژ به کارمه هینه

پیویست به به کاره ینانی هیچ هیژیک ناکات بو خستنه پووی وینه که ت،
له به رنه وه ی "هیژی نه رینی" هه ولی ریگری کردنت نه دات، به کاره ینانی
هیژ بو پودانی هه ر شتیک، نه و ریگیه نیه که خوا ئیشی پی نه کات.
له به رنه وه، فیربه شوینی دهنگی هیمن بکه ویت له ناو نه و قسانه ی له
هسته کانداهه یه له بری وشه، دوا ی نه وه بکه وه که له ناخدا
ده بیستی، له بری نه وه ی نه و شته بکه یت که له وانیه خه لکانی تر پیټ
بلین بیکه یت. بزانه که دهنگی هیمن له زورینه ی کاته کانداه پیټ ده لیت
نه و شته بکه که هاودژه له گه ل نه و ریگیه یه ی که زورینه ی خه لکی
هسه ری ده ژین. به لام زور پیویست پارایی ناکات له مه دا. زورینه ی
سه رکرده مه زنه کانی جیهان له لایه ن هاوته مه نه کانی خویانه وه به نه ریت
نکین دانراون، زور به ساده یی له به رنه وه ی نه وان نه وه یان هه لبراردوو ه

که له سەر ئاوازیکی تر دههۆلیان کوتاوه ! ئه و سه رکردانه شوین ئه و
دهنگه هیمنه که وتوون که له ناخیاندا بووه، له بری ئه وهی ئه وشته بکه ن
که له رۆژگاری خۆیاندا باو بووه .

رینگا بده وینه که ت نو قم بی ت له ناو قولایی خه زینه ی عه قلی لاشعورتدا.
رینگه به خۆ ت بده به ته واوی وه هه ست و سۆزت تیکه ل بی ت له گه ن
وینه که ت، له بهر ئه وه ی به هۆی کردنی ئه مه وه " تو ئه یکه ی ت و خوا بۆ ت
ئه نجام ئه دات "

زیاتر له وه ش، تیبگه له وه ی که گه ر به هه رهۆیه ک بی ت توشی که وتن بویت
وه به رینگه ی خۆ ت پۆیشتیت، ئه و ساته ی هه له که ت ده ناسیته وه وه
ته نکید له سه ر وینه که ت ده که یته وه، پۆحت له و شوینه ی وینه که ت لی
که وتوو ه بۆ ت هه لده گریت کاتی ک خۆ ت ویستت کۆنترۆلی وینه که لای
خۆ ت بی ت. ئینجا یه کسه ر ده چیته وه سه ر له ره له ری پاست وه سه ر
شارپنگای پاست، سه رکردایه تی سه رکه وتنت ده که ی ت له ژیاندا.
شوین ئه م پینمایانه ی ئه م نامه یه ی خواره وه بکه وه

یه که م ریسا

ته واو هیمن به ره وه، خۆ ت له پینگه یه کدا بیینه
که خاوه نی هه موو ئه و شتانه ی که ئاره زووی ده که ی ت

دوو هه م ریسا

تو بیکه و بۆ خوی دا بن

به‌شی پینجه م
چاوه پروانی
زور زیاتر بکه

پیشبینی زورتر بکه
میشک موغنا تیسکی به هیزه وه هه رشتیک
گونجاو بیت بولای خوی راده کیشیت
پیشبینی کردن نه و شته ی له گه ل میشکتا ده گونجیت
رایده کیشیت بو ژیان
پیشبینی کردن یان ده بیته ره حمهت بوت
یان ده بیته ناخوشی و به لام هه رکامیان بیت
به دلنیا ییه وه به هیزترین هیزی نه بینراوه له ژیان

چی نه که یت بو زیاد بوونی داها ت؟

گر وه لامی تو بو نه م پرسیاره نه وه یه بلئیت "هیچ شتیک؟" یان گر
به جدی ده ست بکه یت به بیرکردنه وه ده ربارهی نه وه ی چی بکه یت، نه وا
له وانیه هیشتا بیرۆکه کانی به شی پیشوو به باشی تینه گه یشتبیت.
پیویسته بزانیست که هه موو به شه کانی نه م کتیبه له یاری جیگساو
ده چیت، هه موو به شه کان په یوه ستن به یه که وه، به شیوه یه ک که گر
هه موویان پیکه وه بلکینین، نه وا نه توانین وینه ته واوه که ببینین. له
کاتی کدا ئیستا هاتویته ناو دلی کتیبه که وه، نه مه ویت زور به تاییه ت

ئاگادارى ئۇ بىرۆكانە بىت كە شوئىنى دەكە وىت، تاكو بتوانىت زۆر بە سەر كە وتووى پارچە كانى ئەم كىتتې بە پىكە وە بلكىنىت. زۆر بە زووى ئەوت بۇ دەردەكە وىت كە گەر بىرۆكە كانى ئەم بە شە زۆر بە زىرە كانە جىبە جى بگەيت، پىشبینى كىرن ئەتوانىت مىكانىزمى بە دەست هینانى هەموو ئەو شتانەى ئەتە وىت بە دەستیان بهینىت بوروژىنىت. لەگەن ئەو شدا، گەر ئەوپەرى پاهىنان و وریایىت نەبىت، پىشبینى كىرن لەوانە بە زۆر بە خىراىى هەلبگە پىتە وە و ببىت بە دوژمنىكى كوشندەى وىرانكار. لە بەرئە وە، پىویستە ئاگادار بىت لە وەى كە چۆن پاهىنان بەم شتە نادىارە دەكەيت كە خاوەنى هیزىكى زۆر بە هیزە.

لە و بىروایە دام كە پىشتر لە وە تىگە یشتووت كە ناتوانىت سامانت هەبىت تاكو بە كەم جار بىرى سامانەكەت لە مىشكتا نە هینابىتە بەرچا و. بەلام بە پاستى ئەمە مانای چى دەگە يەنىت؟ مانای ئەو دەگە يەنىت كە پىش ئەوەى هىچ بە كىك لە ئىمە تەنانەت بتوانىت زال بىت بە سەر ئەو هەژارىبەى كە لە دەردە وە دەورەى داوین، پىویستە ئىمە سەرەتا زال بىن بە سەر ئەو هەژارىبەى كە لە قولایى ناخى خۆماندا ناشتومانە.

لە لاپەرە كانى پىشودا، شىمان كىردە وە كە چۆن هۆشيارى (بىرۆكە كە بە شىوە يەكى پىك و پىك) زۆر بە سادەىى هۆشيارى ناخ دەگە يەنىت سەبارەت بە دەولە مەندى، ساغى و كاملى كە تەواوى جىهانى پۆحیان پىر كىردو وە. بە مانایەكى تر، ئەستەمە هەست بە هەژارى بگەيت كاتىك تەواوى بوونت پارىزگارى لى بگىت لە لایەن خواو، جىهانى پۆح، بان هەرچىبەكى كە تۆ لەوانە بە پىت خۆش بىت پىى بلىت وەك ناوەندى پۆحى كەون. پىم بدە دوبارەى بگە مە وە، هەرگىز بە هۆى كەمى

سه رچاوهی وزه وه نیه جگه له وهی که خویمان بو خویمان دروست کردوه
به وهی نه و ناگاییه دیاری کراوهی که هه مان بووه .

چیرۆکی گلۆپه که

ئهم چیرۆکهی ئیستا له وانیه نه و راستیه مه زنه ته کید بکاته وه ده ربارهی
سه رچاوه بی کۆتاکانی وزه . گه ربه ویت بیهینه ره به رچاوت، ژن و
پیاویکی هه ژار له شوینیکی دور له شارستانیته بژین. ئینجا بیهینه ره
به رچاوت کتوپر بیانگویتیه وه بو لادییه کی بچوک که توشی سه رسامی
بین له وهی که ماله تازه که یان به کاره با ئیش نه کات. له کاتی کدا هه یچ
ئزموونیکی پیشتریان له گه ل ئهم وزه تازه یه دا نیه، له راستیدا نه وان
ته نانه ت پیشتر هه رگیز پۆشنایی کاره با یان نه بینیه، نه وان به ته واوی
توشی واق و پمان بوون کاتی که ده بینن گلۆپی هه شت چاوی کاره با یی
ماله که یانی روناک کردۆته وه .

چه ند مانگی که پۆشت له نه نجامدا ژن و میرده که ده ستیان کرد به قبول
کردنی گلۆپه کان وه ک رویه کی ژانی هاوچه رخ. هه رچه نده، پۆژیکیان له
کاتی قسه کردنیاندا فرۆشیاریک له به رده م ده رگا که یاندا ده رکه وت، پێیان
ده لیت که چیر گلۆپه هه شت چاوه کاره با ییه که له بارنیه نیه له
ماله که یاندا هه بیته. پێیان ده لیت پێویسته نه وان گلۆپی شه ست چاو
بکرن که تازه هاتۆته بازاره وه. له و کاته وهی ژن و پیاوه که که می که زیاتر
توشی سه رکیشی هاتبوون، پازی بوون فرۆشیاره که به ره مه تازه که ی
خوی پیشانیان بدات. هه رکه گلۆپه تازه که به ستر او کاره با که ی هه لکرا،
ژن و میرده که جاریکی تر توشی واق و پمان بونه وه، نه ک ته نها

لە بەرئەوێ گۆپێکی تازە یە و شەوقی زۆرە، بە لکو لە بەرئەوێ تەواوی
زۆرە کە ی پوناک کردەووە. هەرگیز لە لادی سەرنج پراکێشە کە یاندا ژن و
مێردە کە بە بیر یاندا نە هاتوووە کە سەرچاوە یە کە پۆشنکەرەوێ تازە بە
درێژی کات لە ویدا هەبووە. وە هەر وەها هەستیان بە وەش نە کردوووە کە
ئەم وزە زۆرە هەمان وزە یە کە بۆتە هۆی ئیش پێ کردنی گۆپە هەشت
چاوە کە یان.

شتکی سەیرە! ئێمە پێکە نینمان بە ساویلکە یی ئەم ژن و مێردە دیت کە
لێیانەووە دەرکە وتوووە، بە لام راستیە کە ئەو یە، زۆرینە ی ئێمە تەنانەت
کە مەر ئاگاداری هیزی خودی خۆمانین، وە ک لە و ژن و پیاووە بە رامبەر بە
سەر سوڕمانە ی کە بۆ هیزی کارە باکە هە یان بوو. لە بەرئەوێ ئێمەش وە ک
ژن و مێردی چیرۆکە کە مانین، تەنانەت هەرگیز خەونمان بە وەووە نە بینووە
کە ئەو هیزی بێ کۆتایە ی کە لە ناخماندا هە یە ئەتوانیت بێتە لافاوێک بۆ
ژیانمان لە گە ل پوناکیە کە زۆر بە هیزتر بێت لە و پۆشنایە ی کە گۆپە کە
هە یبوو. هەرگیز ئێمە لە سادەترین راستی تێنە گە یشتووین کە هەموو
ئەو ی پێویستمانە بۆ باشتر کردنی ئەنجامە کانمان هینانی بێرۆکە گە وەرە
سەرکە وتووە کانه بۆ ناو ژیان ی بێ کۆتای ئیستامان. لە بری ئەو،
زۆرینە مان سەرچاوە کانی وزە مان دەخنکی نین بە ئەندێشە ی ترسەر
گومان، کە بە تەواوی هە لقو لینی هۆشیاری دە بپێت.

ئەمە ویت هانتان بدەم، بۆ گۆرینی ئەو شیوازی بێرکردنەو یە ی کە خوتان
پێو گرتوووە. ئیستا بیگۆرە، وە لە بێرت بێت، هە لقو لینی جۆگە ی زۆر
هەمیشە بە ئاراستە ی عە قلی پێشبینی کەری کراوە دا دە پوات. پێویستە
پێشتر لەو گە یشتبیت کە ئەم کالایەت هە بێت، گەر بە شیو ی مادیش

نه بېت، همو شتيك پيوسته بو بهرهمهيناني هوشيارى له جيهانى
ماديدا. نه و دوو هوکاره که ده بېته هوى به ده ست هينانى نه و نه جامه ي
که ده ته ویت بریتين له :

۱. نارەزوو

۲. پېشبینی کردن

تاكو نه م شوينه، له وانه يه تاكو ئیستا به و شیوازه ژیا بیت که زورینه ی
خه لکی تانیستا ژیاون، زور به ساده یی به هو ی نه وه ی که به هه له تاكو
ئیستا وا زانراوه که نارەزوو ته نها شته که پيوستت بېت بو نه وه ی
بگه يته ئامانجه که ت. به لام پيوسته تیبگه يت له وه ی که گه ر نارەزوو ت
له گه ل پېشبینی کردندا يه ک پی نه گريت که نه وه ی نارەزوو ی ده که يت
وه ری ده گريت، نه و کات به به رده وامی خو ت به بیزارى و نائومیدی
ده بینيته وه هرکات بته ویت کار بو گه یشتن به هر ئامانجیکی مادی
بکه يت. کاتیک بیری خو ت ده گيریتته وه بو نه زمونه کانی ژیا نت، زور به
زوو ی نه وه ت بو ده رده که ویت که هرکاتیک گه یشتبیت به ئامانجیکی
نارەزوکراوت، تو ته نها نارەزوو ی نه و ئامانجه ت نه کردوو به لکو
له راستیدا پېشبینی به ده ست هينانى نه و ئامانجه شت کردوو.

پیم بده دوپاتی بکه مه وه، نارەزوو به بی پېشبینی کردن هیچ نیه جگه له
بیریکی نارەزوو کراو وه وه ک پېشتر ئامازهمان پی کرد، له وکاته وه ی که
زوریک له خه لکی خواستی نه ری نی هه يه به لام پېشبینیه کانی نه ری نیه،
نه و به ده گمهن نه و ئامانجه ی نه یانه ویت به ده ستی ده هینن.

له کتیبه نایابه که یدا "زانستی ده وله مه ند بوون" نوسه ره که ی والاس دی.
واتلس، پیناسه یه کی زور جوانی نارەزوومان بو ده کات، نه و وتویه تی

"ئارەزوو بریتیه لە و پەنجەیی که لە توانستی دەرنەبراو دایە بەبێ ئەوەی
کاری بۆ بکەیت"

بە مانایەکی تر، ئایدیای تۆ، خەون یان ئامانج، ئەم سامانەیی که ئەتەوینت
بەرچەستەیی بکەیت، کاتیکی دەتوانیت ببیتە ئارەزوو که زۆر بە پێک و
پێکی لە ناو عەقڵی لاشعوردا هەلکۆلرا بیت. هەرچەندە، گەر ئارزوووەکت
بە توندوتۆڵی دامەزراندبیت، ئەو هەلۆیستی پیشببینی کردنە ک
خەونەکت یان ئامانجەکت دەپارێزیت لە هەلکێشان یان گۆرینی لە لایەن
هەر بێرۆکە یەکەوێ که بەرھەلستی یان پیشبرکێی بکات.

لە هەولێ یارمەتی دانت بۆ داگیرساندنی هەلۆیستی پیشببینی کردن بۆ
کردنی بە سامانیکی راستەقینە، پێگا بدە پێکەوێ گەشتیک بکەین بە ناو
هەندیک لە بەشەکانی پیشووی ئەم کتیبەدا. وەک ئەوەی که لەبیرت،
ئیمە گفتوگۆکەمان بە "پارە" دەست پێ کرد. ئیمە هەولماندا تێگەین
لە سروشتی راستەقینەیی پارە، وە گەیشتینە ئەو دەرنەجامەیی که
"پارە بە سوودە، وە خزمەتکاریکی گۆپراپەلە". هەرچەندە، وەک هەموو
خزمەتکاریک، ئەو فێربوین که پارە بە سوودە بۆمان تەنها کاتیکی بخزیتە
ئێشەوێ. لەبەرئەوێ، ئیمە گەیشتینە ئەو ئەنجامەیی که پارە پێویستە
هەمیشە لە ئێشدا بیت. لەبەرئەوێ گەر وا نەکەین، وەک ئەوەی پیشتر
ئاماژەمان پێ کرد، هێندە بێ سوود دەبیت وەک پۆژنامەیی کۆنی سەر
پەفەیی لێ دیت.

ئینجا دواتر، ئیمە ئەو بێرۆکە یەمان باس کرد که پەیووەست بوو بەوەی بە
تەواوی "چەندیک پارەت ئەوینت" فێری ئەو راستیە بووینت که پێویستە
نۆد ورد بیت دەربارەیی چەندیک پارەت پێویستە، بۆ دابینکردنی ئەو

شتانهی که دهته ویت، بو ئه وهی به و شیوازه بژیت که هه لبراردی خۆته. کاتیك ئه م شیوهیه بریاری له باره وه درا، ئینجا ئیمه گرنگی دروست کردنی وینهی خۆمانمان شی کرده وه که ده بیست پیشتر له پیگه یه کدا خۆت ببینی که خاوه نی ئه و سامانهیت، له سه ر شاشه ی عه قلی لاشعورمان. وه هه روه ها به کورتی قسه مان کرد ده رباره ی ئاکاری ئه و وینانه ی که شیوهیه ک ده گری و ئه و نمایشه ی که له ژیانماندا به رجه سته ی ده که یین.

ئینجا ئیمه بیرۆکه ی وشیاریمان شیکرده وه، وه چۆن گه شه به وشیاریمان بده یین که یه که م جار ده یخه ینه میشکمانه وه، پیش ئه وهی ته نانه ت بتوانین به راستی به ده سته بهینین. فییری ئه وه بوین چۆن میشکی لاشعورمان تیگه یه نین له بیرۆکه ی هۆشیاری وه چۆن پیشتر ئه و سامانه ی ده مانه ویت به هه بووی بزانیین له ژیانماندا.

له به شی "تۆ ئه نجامی بده و بو خوای دابنی" ئه وه مان زانی که ئیمه به شداری که ری دا هینه ر بووین. ئه وه شمان زانی چۆن ئه و توانایه به ده ست بهینین بو عه قلی لاشعورمان که ئه و ئه ندیشه ی ده مانه ویت هه لیان بژیرین، بو دروست کردنی هه ر وینه یه ک که به هه لبراردنی خۆمان ده مانه ویت دروستی بکه یین.

ئینجا ئیمه فییری ئه وه بووین که چۆن ئه توانین ئه و وینه یه بگوینینه وه بو عه قلی لاشعورمان (سه نته ری پۆچی بونمان، وه ئه و به شه له ئیمه که هه ر بیرۆکه یه ک یان وینه یه کی پی ده به خشین ئینجا به خواستی خۆی قبولی ده کات وه یه کسه ر ده ست ده کات به جو له بو ناو جیهانی دنیا ییمان و شیوه ی خۆی وه رده گریت). ئه وه مان بو ده رکه وت که هه رکات به راستی

تیگه یشتین له م پرۆسه داهینه رانه یه له ژیان وه پۆلی ئیمه له ناویدا
 پیشبینی کردن ده بیته عه قلیه تی سروشتی مان، بی گویدانه ئه وهی ک
 شته کان چۆن دهرده که ویت له ژیانی دهره وه ماندا یان خه لکانی ترچی
 ده لئین له باره ی ئیمه وه. ئه وه مان پی و تراوه که ئیمانی جیگیر و ته وار
 یان باوه ر له راستیدا ئه وه یه که وینه کانمان گوپراوه بو شکل، ک
 بنچینه یه گهر بمانه ویت سه رکه وتوو بین له ژیانماندا. ئیمه هۆشیاری
 ئه وه شمان به ده ست هیناوه که هه موو ئه مانه ی پوده ده ن کاتیگ ئیمه
 خۆمان وه ک پیکهاته یه کی نا مادی بینی داپۆشراوین به له جه سه ته یه کی
 به رجه سه ته دا. کاتیگ ئه وه مان بو دهرکه وت که جه سه ته مان هیچ نیه جگ
 له ته نیکی نمایش کراو له خودیکی نابهرجه سه ته کراودا، له وه تیده گه ی
 که خزمه تکاریکی گوپرایه لی می شکمانه، وه ده جولین و بوونی خۆیان
 به پیی له رینه وه ی می شکمان ئه نجام ده ده ن.

پیویسته بگه یته قوناغیک له گه شه ی دهرونی که ته نها بپروات وانه بیته
 وینه که ت بو سامان له شکلیکدا دهرده که ویت، به لکو له راستیدا هه ست به
 بونی ده که یته. ئا له و خاله دا پیشبینی وه رگرتنی دهربرینی
 به رجه سه ته کراو ده که یته له وینه ی سامانه که ت. هیچ که س و هیچ شتیگ
 ناتوانیت بیته هۆکاری ئه وه ی هیچ شتیگ له می شکتا ببینیت جگه له مه.
 هه میشه له بیرت بیت، راستیه کان هه میشه له دهرکه وتنی شته کاندانیه.
 پیاویکی به ریزی به ته مه نی ده وه له مه ند چاوپیکه وتنی له گه ل کرا له لایه ن
 هه وانیکی پۆژنامه یه که وه، پرسیا ری لی کرا له چ خالیگدا بوو که توانی
 سه رکه وتن به ده ست بینیت. وه لاهه که ی بریتی بوو له "ئه و کاته
 سه رکه وتم که له سه ر کورسی پارکیگدا خه وم لی که وتبوو له به رئه وه ی

زانيم له كوي بووم وه بو كوي نه پوم". له م خالي يه كتر بره ي كتيبه كه دا،
نيتر تو نه زانيت له كوييت وه ده زانيت به ره و كوي نه پويت. هر بويه
پيشبيني گه يشتن به و شوينه بكه!

ناره زووه كه ت مه كينه ي تويه كه تو ده جولنييت به و ناراسته يه ي
خه ونه كه ت وه پيشبيني كردن هي زي سه رنج راكي شان كه خه ونه كه ت
نه جولنييت به ناراسته ي تو. هر بويه خوت وه ها بينه به ره و پروي
سامان ده پويت نه وه ت بو ده رده كه وي ت و ده بيني نه و سامانه ي هي ناو ته
به رچاوت به ره و لاي تو دي ت. نه وه بزانه په يوه ندي ده به ستيت له گه ل نه و
سامانه ي كه به ره و لاي تو دي ت، وه له كاتي خويدا. هيچ كه سيك نازانيت
ماوه ي چهندي به سه ردا ده پوات، بويه مبه به كه سيكي بي سه بر گه ر
له ماوه ي شه و و پوژي كدا به ده ستت نه هي نا. نه وه ي به دنيا ييه وه
ده يزاني نه وه يه پاش تيپه ر بووني ماويه كي ديار ي كراو، وه تيپه ر بووني
ماويه كي ديار ي كراو بو به رجه سته بووني وي نه كه پيوسته به پي
ياساي به شه ري.

ياساي به شه ري پيمان ده لي ت كه بو له دا يك بووني منداليك ماويه كي
پيوسته بو نه وه ي له سكا ده ل بگيري ت، هيچ هه له يه ك له كاته كه شدا
پونادات، وي نه ي نه و سامانه شي كه نه ته وي ت له سه ر شاشه ي ميشكت
دروستي بكه يت نه وه خوي تو وي كه، گه شه ده كات بو شكلي كي
به رجه سته، له ناو زه وييه كي زور به پيتدا كه ده ته وي ت بيه نيته به ره م.
له م خاله دا نه وه پيوست نيه، بو كه سيكي تر نه م سامانه بي ني ت.
ته نانه ت بو هيچ كه سيكي تر پيوست نيه كه برواي وا بي ت تو به ده ستي
ده هي ني ت. ته نها شتيك كه پيوست بي ت نه وه يه كه خوت بي بي ني ت وه

بېروات پېی بیټ. ئه بیینی، ئه و گریمانه یه ی که ناپلیۆن هیل ژیانی خۆی
 له سه ر دروست کرد زۆر به ته واوی راست بوو (هه ر شتیك میشك پیشبینی
 بکات و بېروای پی بکات، به دهستی ده هیئت. به ریگیه کی تر بیخه یه
 روو "وهك كه سیک که له ناخی دلیه وه بیرده کاته وه" (یۆنانه کۆنه کان
 ئاماره یان به وه کردوو که عه قلی لاشعور دلّه). تیبینی ئه وه بکه کی
 عه قلی لاشعور ناتوانیت زیاتر بگۆریت یان وینه که ت بگۆریت، وهك
 ئاوینه یه کی ئاسایی ئه توانیت ئه و وینه یه ی که ده رده که ویت له سه ری
 پیه وانه ی بکاته وه بو ت وهك خۆی، وینه جیاوازه له و ته نه ی که به رامبر
 ئاوینه که وه ستاوه. به لام له بیرت بیټ، وهك چۆن له و بېروایه دایت که
 ئاوه ایت، مانای ئه وه نیه وهك ئه وه بیټ که به خه لک ده لئیت
 بیرده که یته وه. یان وهك ئه وه ی که ده ته ویت جیهان بېروا به
 بیرکردنه وه کانت به یئیت، مانای ئه وه یه ئه ندیشه کانی ناخت، که ته نها
 خۆت کۆنترۆلیان ده که ییت، راستیه که ده زانن. ئه مه ئه وشته یه که
 پیشبینی ده که ییت، که واته هه ر ئه وشه سه رنجت راده که یشیت، وه له
 کۆتاییشدا هه ر ئه وه به ده ست ده هیئت!

له ریگی لی کۆلینه وه له له عه قلی لاشعور، یان لی کۆلینه وه ی قولی هینز
 یان ریگی کارکردنی پۆج، زۆر ئاسان و ئاسانتر ده بیټ بو تۆ پیشبینی
 ئه وشته بکه ییت که ئاره زووی ده که ییت. بو هه موو ئه وشته یه که
 ده شیت له پۆجدا، له به ر ئه وه ی شتیکی نه گۆره که پۆج هه ستیاره،
 نه بینراوه، ته نیکی داهینه ره که مه به ستی سه ره کی فراوان بوون و پپه
 له ده ربیرین.

له و کاته وهی پۆح له ناو تۆدا دیت و ده چیت، تۆ ته نها ئامرازیکیت.
 له بهر نه وه، وینه کان یان بیرو که کان که له ناو میشتکتا هه لتگرتوون نه و
 سنوره پرده کاته وه که پیک هاتوو له هیزی پۆحی که له ناو تۆدا
 هاتوچۆ ده کات. هه ر له سه ر پۆشنایی نه م بابه ته، له وانه یه نه مه به راورد
 بکه یت له گه ل گۆپی مائی ژن و پیاوه پیره که. تۆ ئامرازیکیت که پۆح له
 ناوته وه هه لده قولیت، وه ک گۆپه که ئامرازیک بوو که وزه ی کاره بای پیدای
 تیپه ر ده بوو. کاتییک ژن و پیاوه پیره که گۆپه هه شت چاوییه که یان
 هه لکرد، به قه ده ر هیزی گۆپه که وزه ی کاره با گوێزایه وه بو گۆپه که.
 هه رچه نده کاتییک فرۆشیاره که گۆپی شه ست چاوی هه لکرد، وه زه ی
 کاره با توانی نه و گۆپه ش هه لبات، که واته هیزه که چونکه سنوریک
 دیاری کراوی نیه نه توانیت گۆپیکی سه د چاویش هه لبات، وه به و
 جۆره زیاتر و زیاتر و زیارتیش، که واته که وتۆته سه ر تۆچ گۆپییک پی
 ده که یت. له بهر نه وه گه ر وینه ی فه قیری له میشتکتا هه لگرت،
 له بهر نه وه ی تۆ نه وه نه بینیت که ده رکه وتوو له بهر نه نجامی جیهانی
 مادیت. هه رچه نده، له و کاته وه ی که وینه ی گه شه پیدانی ئابووری له
 میشتکتا هه لده گرت، نه وه نه و وینه یه یه که ده رده که ویت له جیهانی
 مادیتدا.

ته نی نابهرجه سته ی داھینه ر، که پۆحه، که به ناو تۆدا دیت و ده پوات وه
 خۆی له شیوه یه کی به رجه سته دا خۆی ده نوینیت. وه ک له په ره کانی
 پیشوودا گفتوگۆما کرد، پیکای کارکردنی پۆح یاسایه، بی گومان یاسای
 جازبیته هۆکاره که یه، وه گه شه کردن یان فراوان بوون کاردانه وه که یه.
 هه ر بۆیه به رده وام به له سه ر هیئانه پیش چاوی خۆت وه ک ئامرازیک

رۆحى بەبى ھىچ جۆرە سنوردارىيەك. گەر ئەو ت كورد، بۆن
 دەردەكە ویت كە زۆر ئاسانە، لە سروشتى راستە قینەدا، پېشبینى ئەر
 شتانە بکەیت كە ئارەزوویان دەكەیت. لەو تى دەگەیت كە گومان بە
 ئاسانى دەبیتە بەر بەست لە بەردەم ئارەزوو کانتا، ھەربۆیە گەر بەردەوام
 بیت لە سەر دروست کردنى وینەى گومان، ئەوا ھەرگیز ئەو ویتە
 بەر جەستە کراو ھى كە دەتە ویت نایبینى. تەنھا پۆحیکى دروستکەرى
 داھینەر دەزانیت چۆن بىر دەكەیتەو، تاكو ئەندیشە کانت دەبن
 راستىكى بەر جەستە کراو كە لە جەستە و بوونى تۆدا بەر جەستە دەبیت.
 ئینجا ھەموو ئەوانەى كە تۆ پەيوەندىت پئوہیان ھەيە لەوانەيە بزانت،
 لە بەرئەو ھى وزەى زیرەك خەلاتت دەكات لە بەر ھینانەدى ئەو ئەندیشانە
 بۆ شكلى بەر جەستە کراو.

وەك پیاو بىر بکرەو (لیرەدا مەبەستى جیوازی پەگەزى نى، بەلكو
 مەبەستى دەربېرنە كوردیەكەى خۆمانە كە جارى وا ھەيە بە يەكێك ئەلین
 تۆزێك پیاو بە، یان ماشالا بویت بە پیاو، بەو جۆرە - وەرگێی
 "ھەرچۆنێك بىر دەكەیتەو، دەبیتە ئەو" پئویستە ھەمیشە مێشکمان
 بکەینە پېشەنگ. لە بەرئەو ھى كاتێك پېشبینى پودانى شتىكى نایاب
 دەكەین، ئەو نوێژ و دوعايە بەبى وەستان مێشکمان ئارام دەكاتەو.
 لەو كاتانەى كە ھەست بە ئارامى جەستەيى ناکەین یان مێشکمان
 تەمىكى گومان و ترس داى دەگریت، پئویستە ئەو بەزانین ئیتر كانى
 نوێژە وە ئیش بکەین لە سەر گەشە پیکردنى ھەستى بە ھیزی پېشبینى
 کردن.

پېښو ته پارېزگاري له مېشکت بکهیت بهردهوام، له دژي گومان،
 له بهرئو وهی گومان له رینه وه پهک دهخات. له کاتیکدا زورینهی په ره کانی
 پېشوو تهرخان کرابوو بۆ هیزی ئه ندیشهی ئه ریئی (به ناوی، دروست
 کردنی وینهی وشياری)، گومان دیوی دووه می دراوه کهیه (که بریتیه له
 بیرکردنه وهی نه ریئی). وه کاتیک تۆ په ره به ترس و گومان ده دهیت،
 ئه وهی به راستی ئه نجامی ئه دهیت ئه وهیه که تۆ ئه و وینهیه دروست
 ده کهیت که ناته ویت. زیاتر له وهش، پاساو هیئانه وه بۆ گومانه کهت له
 پنگه ی هۆکاره کانی وه (واتا عه قلگه ری)، هیچ سو دیکی نیه بۆت. ناتوانی
 سه وداگه ری له گه ل عه قلی لاشعورتدا بکهیت، له بهرئو وهی لاشعور هیچ
 ههستیکی داد په روه رانه ی نیه، ههستی مرغانه ی نیه، ته نانه ت ناتوانیت
 بریار بدات چی چاکه یان چی خراپه بۆ تۆ. هه موو وینهیه که که سیکی
 تره، له ناو عه قلی لاشعورتدا. له بهرئو وه، وینهی نه ریئی، ناخوشی، وه
 وینه کانی گومان و ترس زۆر به خیرایی له مېشکتدا قبول ده کریت و
 ده بیته به شیک له که سایه تیت.

ئو کاته ی زانیت هه ندیک ئه ندیشه ت ههیه گومان و ترس دروست ده کات،
 هیمن به ره وه، ئیسراحت بکه وه وینهیه که بۆخۆت دروست بکه که ئه و
 شتانه ی ئاره زوویان ده کهیت ههست به هه بوونیان بکه. کاتیک ئه وهت
 کرد، ئه و ئه و شه پۆله نه ریئیه ده روونیه ی که دروست بووه له مېشمتا
 ده یگر پیت بۆ شه پۆلیک که سود به گه یشتن به وینه ئه ریئیه که
 بگه ی نیت. پېشبینی کردن، به هه موو توانای ناگایته وه، بۆ وه رگرتنی
 ئه و شتانه ی که ده ته ویت له جیهانی مادیدا به رجه سته ی بکهیت - "تۆ به
 نه یی بیره که یته وه وه بیرکردنه وه کهت ده گاته شوینی خۆی، جیبه جی

پېښته پاريزگاري له ميشکت بکهیت بهردهوام، له دژي گومان،
 له بهرئوهی گومان له رینه وه په ک دهخات. له کاتيکدا زورینهی په ره کانی
 پېشوو ته رخان کرابوو بو هيزی ئه نديشهی ئه رینی (به ناوی، دروست
 کردنی وینهی وشياری)، گومان دیوی دووه می دراوه که یه (که بریتیه له
 بیرکردنه وهی نه رینی). وه کاتيک تو په ره به ترس و گومان ده دهیت،
 ئه وهی به راستی ئه نجامی ئه دهیت ئه وه یه که تو ئه و وینه یه دروست
 ده که یه که ناته ویت. زیاتر له وهش، پاساو هینانه وه بو گومانه که ت له
 پښگی هؤکاره کانی وه (واتا عه قلگه ری)، هیچ سوډیکی نیه بو ت. ناتوانی
 سه وداگه ری له گه ل عه قلی لاشعورتدا بکهیت، له بهرئوهی لاشعور هیچ
 ههستیکی دادپه روه رانه ی نیه، ههستی مرقانه ی نیه، ته نانه ت ناتوانیت
 برپار بدات چی چاکه یان چی خراپه بو تو. هه موو وینه یه که سیکی
 تره، له ناو عه قلی لاشعورتدا. له بهرئوهی، وینه ی نه رینی، ناخوشی، وه
 رینه کانی گومان و ترس زور به خیرایی له ميشکتدا قبول ده کریت و
 ده بیت به شیک له که سایه تیت.

ئه و کاته ی زانیت هه نديک ئه نديشه ت هه یه گومان و ترس دروست ده کات،
 هین به ره وه، ئیسراحت بکه وه وینه یه که بوخوت دروست بکه که ئه و
 شتانه ی ئاره زوویان ده که یه هه ست به هه بوونیان بکه. کاتيک ئه وه ت
 کرد، ئه و ئه و شه پوله نه رینی ده روونی ه ی که دروست بووه له ميشمتا
 ده یگریت بو شه پولیک که سو د به گه یشتن به وینه ئه رینی ه که
 بگه یه نیت. پېشبینی کردن، به هه موو توانای ئاگایته وه، بو وه رگرتنی
 ئه و شتانه ی که ده ته ویت له جیهانی مادیدا به رجه سته ی بکه یه - "تو به
 نه نینی بیرده که یته وه وه بیرکردنه وه که ت ده گاته شوینی خوی، جیبه جی

کردنى له ژینگه‌ى چوارده‌ورت مه‌به‌سته‌كه‌يه " جه‌يمس ئالن ۷۵ سالن
پيش ئىستا ئەم وشانەى نوسيوه، به‌لام هيشتا بۆ ئەم‌پروش پاسته وه وه
بۆ داها‌تووش هەر به پاستى دە‌مىننه وه.
كه‌واته پروگرامى شه‌خسى خۆت بكه بۆ پيشبىنى كردنى ئە‌نجامى باش
وه به‌ته‌واوى ئەوه وه‌رده‌گريت كه شايسته‌ته.

چيروكى پات و جون

له كاتىكدا خه‌رىكى نوسىنى ئەم دىرانه بووم، ته‌له‌فونىكم بۆ هات له
لايه‌ن ژن و پياوئىكى جوانه‌وه - پات و جون - كه يه‌كئىك بوون له هابى
زۆر نزيكه‌كانم. ئەوان پىيان وتم كه سى شه‌ممەى داها‌توو ئە‌گويزنه‌وه بۆ
خانوه تازه‌كه‌يان، زۆر شادمان بووم به بىستنى ئەوه‌ه‌واله دلخۆشكه‌ره.
ئەبىنى، كه‌متر له دوو مانگ زووتر، نزيكه‌ى پىنج كاتژمىر قسه‌م له‌گه‌لدا
كردن ده‌رباره‌ى بىروكه‌ى دروست كردنى وىنه وه هيزى كاريگه‌رى
"ه‌لوئىستى پيشبىنى كردن" به‌درىژايى ماوه‌ى گفتوگو‌كه، پرسىارم له
جون كرد كه زياتر له هەر كه‌سىكى تر له‌م جيهانه‌دا ويستى ه‌بوو
له‌سه‌رى، وه پاش ماوه‌يه‌كى درىژ له بىده‌نگى، به پاسته‌وخۆيى سه‌برى
چاوه‌كانى كردم و وتى، "من ئەمه‌ويت له‌گه‌ل پات، تۆنى (كچه‌كه‌ى پات)
وه من له خانووى خۆماندا بين بۆ سه‌رى سال و ئەمه‌ويت كورپه‌كه‌م بۆ
شه‌وى سه‌رى سال له‌گه‌ل ئىمه‌دا بىت (هه‌رچه‌نده كورپه‌كه‌ى جون له‌گه‌ل
دايىكى نه‌ژيا، ئەو و جون په‌يوه‌نديه‌كى گه‌رموگورپيان ه‌بوو) ئىنجا من
پرسىارم كرد بۆچى كارى بۆ ناكات و خه‌ونه‌كه‌ى به‌دى ناهىتت.

وہ لامي دامه وه كه ناتوانيت، له بهر كه مي پاره بو كرپني خانوه كه.
دواتر پوي ئه وه م هه بوو بيري جون بهينمه وه، كه هه موو شتيك ده شيت
بو ئه و بروايه ي كه هه ته، وه له بهر ئه وه به دلنيايييه وه ده توانيت
خه ونه كه ي به دي بهينيت، له وانه يه ته نها ئه وه نه زانيت كه چون ئه و
خه ونه ي به دي بهينيت. هه ر سيكمان نزيكه ي كاترميرك گف تو گو مان كرد
ده رباره ي جوړي ئه و خانوه ي كه ئه يانويست، تاكو ئه وه ي هه موومان
وينه يه كي زور پونمان له بهر چاو بوو له خانوي خه ونه كه يان كه له سه ر
شاشه ي ميشكيان هه ليان كه ندبوو. ده رباره ي پيشبيني كردن قسه مان
كرد وه بو م پونكر دنه وه كه زوريك شتي باش له ژيانياندا پوده دات كه
ده ست به جي وا پيشبيني بكن بو سه ري سال له خانوه كه يان دان.

هينده دلنيا بوون، يه كه م شتيك كه پوي دا بو يان ئه و كاته بوو كه ئه م
هه لوسته تازه يان خسته ناو ناگان يانه وه، ئه و كاته ميشكي هه ردوكيان
جولا به ره و " چون بخريته " سه ر ليستي ژميرياري. بيروكه ي تازه وه ك
ئاو ده ست ي به هه لقولن كرد، وه پرس يار گه ليكي زور خرايه به رباس.
وه ك، خانويه كي له م جوړه چه ندي تي ده چي ت؟ پيوسته چه نيك پاره ي
بو دابنين؟ له كوي خانويه كي له و جوړه بدوزنه وه؟

بو وه لام دانه وه ي پرس ياره كاني خو يان، پيوستيان به شاره زايه كي
بواري خانوبه ره هه بوو، من پيشنيارم بو جون كرد كه په يوه ندي به
ناتالي كو پمانه وه بكن - خانميك كه زور لي هاتوو شاره زايه له بواري
خانوبه ره دا - وه خه ون ي ئه وانم به ناتالي وت. پيوست بوو جون پرس يار
له ناتالي بكات كه چي پيوسته له پوي داراييه وه بو ئه وه ي خه ونه كه ي
يان وينه كه ي بيته راستي. له كو تا ييدا، پيم وت كه پيوسته له سه ري

ته واوی ته رکیزی بخاته سهر به دهست هیئانی ئه و بره پارهیهی که
پیوستیه تی بو به دهست هیئانی ئامانجه که ی، وه پیوسته له راستیدا
پیشبینی به دهست هیئانی هه بره پارهیه کی که دهیه ویت به دهستی
بهینیت بیکات له و کاته ی که بو ی دیاری کردوو. ئه وه ی جیگی
سه رسورمان بوو، ده رکه وت که ئه و بره پارهیه ی پیوستیان بوو بو
کرینی خانوه که که متر بوو له و بره ی پیشبینیان ده کرد.

زیاتر له وه ش، له و کاته وه ی که جۆن و پات هه ردوکیان فرۆشیاره کانیان
پاسپاردوو، ریگا که یان بو به دهست هیئانی ئه و ئامانجه داراییه نه بو بووه
کۆسپیک له به رده میاندا وه ک ئه وه ی ریگی زۆریک له خه لکی تر بوو.
سه ره پای ئه وه ش، به بی ئه وه ی بچینه ناو پونکردنه وه ی زیاتره وه
ده رباره ی زۆر کۆسپ که ده بیت زال بن به سه ریدا، ئه کریت بلین، به هزی
یارمه تی ناتالیه وه، پات و جۆن سه رکه وتوو بوون. سی شه ممه ی داهاتوو
ئه وان پۆشته خانوو تازه که یانه وه، شه ممه ی داهاتوو تر پۆژی سه ری
سال بوو. هه ر پیش ئه وه ی ته له فۆنه که دابخه مه وه، پیروزباییم لی کردن
بو خانوو تازه که یان وه پرسیارم له جۆن کرد گه ر کوره که ی بیه ویت
پۆژی سه ری سال له گه ل ئه واندا به سه ر به ریته. به هیمنی، به لام به
دهنگیکی پر خوشحالیه وه، وه لامی دامه وه "به لی ئه ویش له گه ل ئیمه
ده بیت، به دلنیا ییه وه جیاوازی دروست ده کات کاتیک پیشبینی ئه وه
ده که ی که ده ته ویت، بیجگه له و پیشبینیه ی که چیت ناویت، وانیه
بو ب؟" منیش پیکه نیم و وتم "به لی جۆن، به دلنیا ییه وه وایه"

نۆرینه ی خه لکی نه مرۆ له سه ر بنچینه ی "ئه وه ی ئه بیینن بروای پی
ده که ن" ئه ژین، ئه مه پیمان ده لیت، ته نها وینه یه ک که هه ستیان

ئەبزۆئىنئىت ئەو وئىنانەن كە لە گەل ھەستى جەستە يىاندا تىكەل دەپئىت. بەلام دىدگای راستەقىنە، بەدرىژاى تەمەن، ھەمىشە بەم رپسايە ناسىنراوہ كە، "ئەوہى ئەيبىنى بە دەستى دەھىنئىت" بە دەرپرېنئىكى جياوازتر، ئەمە ماناى ئەوہىە وئىنەكانى مئىشكى خەلكى لە راستىدا دەبنە وئىنەى كۆنكرىتى كە بە جىھانى مادىماندا بلاودەبنەوہ. لە بەرئەوہ، پئوىستە ئەو راستىە بزائىت كە جىھانى سەرنج پاكئىشى مادى كە لە پئىش خۆمانەوہ دەيبىنن، بە ھەموو ئاسانكارىيەكەوہ بۆ ئەوہى ژيانمان باشتەر بكات، بە فراوانى دروست كراوہ لە لايەن دروستكەرانى وئىنەوہ - پياوان و ژنان كە خاوەنى دىدگا بوون، كە زانىويانە ئەتوانن چى بكن وە پئىشبنى ھەموو ئەو شتانە بكن و بىخەنە شوئىنى خۆى، بى گوى دانە ئەوہى كە لە وانەىە پەخنە گرەكان چى بلئىن بە پئىچەوانەوہ.

بۆنمونە، دوو گەنجى ميكانىكى لە ئۆھىۆوہ ئىمەيان پئىشكەشى شانشىنئىكى تازە كرد لە رپگەى بىنا وە وئىنەى فرۆكەىەكيان لە ئاسماندا ھەلگرتبوو، بەلام گەر پئىشبنى سەركەوتنىان نەكردبئىت، بە دئىياىيەوہ دئىنە دەرەوہ ھەر كە بۆ يەكەم جار پوپەپوى شكست دەبنەوہ. ئىمە ئىستا تەنھا چەند كاترئىمىرئىكدورن لە ھەر شوئىنئىكى جىھانەوہ، لە راستىدا، ئەتوانن بگەينە ھەر ھەسارەىەكى تر بە ماوہىكى زۆر كورت. ئەدىسۆن وئىنەىەكى دروست كرد و ھەلگرت كە ھەموو جىھانى پۆشنكردەوہ، وە لە ئەنجامدا ئىمە چى تر پئوىست ناكات نىوہى پۆژەكانمان لە تارىكىدا بەسەر بەرىن. پئوىستە ئەوہ بزائىت تۆش ھەر وەھا ئەتوانن جىھانەكەت بگۆرپئىت، وەك چۆن چۆن و پات كرديان، لە رپگەى دروست كردنى وئىنەىەك لە مئىشكتدا ھى ئەو رپگەىەكى كە

ده ته ویت پی پی بژیت. به لام هه می شه نه وهت له بیر بیّت، ته نها نه وه
وه رده گریته وه که به راستی پیشبینیت کردوه، نه ک نه وه ی که ته نها
ویستت له سه ری بووه.

سیّ ری گای دنیا بو به ده ستهینانی ئامانج هه یه له هه موو بواره کانی
ژیاندا. ژماره یه ک، وینه که له می شکتدا دروست بکه. ژماره دوو،
بیگو یزه ره وه بو پوچ (نه نجامی بده و بو خوای دابنی). ژماره سی، له
قولایی دل و پوخته وه پیشبینی نه وه بکه که پوخت له سه رو باوه پرو
ئیمانته وه خه لاتت ده کات.

پیشبینی زۆرتر بکه

بەشى شەشەم ياساي لەرینەوہ و سەرنج راکیشان

ياساي لەرەلەر و سەرنج راکیشان
"ھەر بېرۆكەيەك لە مېشكدا دروست بېت يان
ترست لې دەبېت يان جى دەگرېت،
يەكسەر لە شىوہى شكلىكى لەباردا شىوہ دەگرېت"
"ئەندرى كارنگى"

دكتور وېرنەر فون براون
لە چاوپېكە وتنېكدا كە لەگەل دكتور وېرنەر فون براون سازكرا بوو
لەمانگى دوو لە سالى ۱۹۷۶، دكتور فون براون ئەم قسەيەى كرد، "پاش
سالانىكى زۆر لە لېكۆلېنەوہ لە كەونى ئالۆز، بېوايەكى جىگىرم بۆ
دروست بوو لەسەر بوونى خوا. مەزنى ئەم گەردوونە تەنھا ھۆكارىكە بۆ
دووپاتكردنەوہى متمانەم بە دروستكەرەكەى. ناتوانم ئەوہ بېنمە
بەرچاوى خۆم كە ئەم گەردوونە فراوانە لە خۆوہ و بەبى ھېزىكى لە
رادەبەدەرى خوايى دروستت بوېت. ياساي سروشتى ئەم گەردوونە زۆر
سنوردارە كە ھېچ ئاستەنگىكى وەھاي تېدا نېە كە بۆشايېك دروست
بەكەيت بۆ فېرېن بۆسەر مانگ وە لە كاتىكى زۆر كەمدا گەشتەكە دەكرېت.
ئەم ياسايانە دەشىت لە لايەن كەسىكەوہ دانرابېت" دكتور فون براون
ئەوہشى وت كە "زانست" وە "ئايىن" ھاوتەرىبى يەكن وە بەباشى لېيان

تى دەگەين، دوو شتى دژ بە يەك نين. وه دوپاتى كرده وه كه ئاين و زانست خوشكى يەكترن، بە ھۆى پىڭاى زانستىه وه، كه سانىك زۆر باش دەر بارەى "دروست بوون" فىردەبن، بە ھۆى لىكۆلینە وه لە ئاين، كه سانىك زۆر باش لە دروستكەر تى دەگەن. لە پىسى بە كارھىنانى ئامپرەكانى زانستە وه، پياو ھەول ئەدات لغاوى ھىزەكانى سورشت بكات كه چوار دەورەيان گرتووه، بە ھۆى دینە وه، لە لاكەى ترە وه، ھەول دەدات كۆنترۆلى ھىزەكانى سورشت بكات. پاش وەستانىكى كەم، ئەمەشى زیاد كرد، "تەنھا يەك ئامانجىش لە مېژوودا لە تەواوى مرقاىە تيدا بە دەست ناىەت بە بى بوونى باوەر، ھەر كە سىك بىە ویت خەبات بكات بۆ بە دەست ھىنانى ئامانجىك پىويستى بە نمرە يەكى بە رزى باوەر ھە يە كه لە ناخيدا ھە بىت وە كاتىك توشى روبە روبونە وە يەك دە بىت پىويستى بە ھىزى پەوشتى زياتر ھە يە تاكو كۆبوونە وەى زياترى خەك، پىويستى بە برابوونە بە خوا"

سالانىكى زۆر پىش ئە وەى ھىچ كە سىك برابو بە بىرۆكەى چوونە سەر مانگ و گەر پانە وه لە سەر مانگ بە ھىنىت، پرسىار لە دكتور قۆن براون كرا "پىويست بە چى دەكات بۆ ئە وەى كە شتىەك بگاتە سەر مانگ؟" زۆر بە ئاسانى وەلامى داىە وه "خواستى ئە نجام دانى". قۆن براون پياوئىكى صەرىح، زۆر زىرەك بوو كه تواناىەكى بە رزى تىگە ىشتنى ھەبوو بۆ ژيان وە ھۆشيارىەكى زۆرى ھەبوو سە بارەت بە ياساكانى گەردون. لە راستىدا، لە لاىەن زۆرىنەى پىسپۆرەكانى ئە و بوارە وه بە باوكى پرۆگرامى بۆشايى ئاسمان دادەنرا. وەك ھەموو تىكۆشەرە مەزنەكان تواناى وردبوونە وە يەكى قول بوو لە ياساكانى ژيانى "پۆح"، وە يەكەك لە و

ياسايانه ياساي كيشكردن و سهرنج پاكيشانه. ئەمە ئەو ياسايەيە كە دەمەويت لە ئىستاوه دەست بە ھەلكۆليني بكەم بۆتان. لە راستيدا، تىگەيشتن لەم ياسا تايبەتە لە راستيدا كليلى تىگەيشتنە لە تەواوى ئەم كتيبە. ھۆكارەكەش بۆ ئەو دەگەرپتەووە كە، "ياساي كيش كردن يان سهرنج پاكيشان(جازيبەت-وەرگيپ)" بناغەي پيسايەكە كە تەحەكوم بە ئاستى گەشەي كە سىتتتەووە دەكات. ھەرچەندە، بۆ يارمەتى دانت بۆ ئەوھى زۆر باش لەم بىرۆكەيە تىبگەيت، پىويست دەييت لەسەرمان كە ميك تەركيز بخەينە سەر ياسايەك كە ناوى "ياساي لەرينەوہيە".

ياساي لەرينەوہ حساب بۆ جياوازي نيوان ميشك و كيشە دەكات، لە نيوان جيهانى مادي و ناماديدا.

بەپيى ياساي لەرينەوہ، ئىمە واى دادەنيين كە ھەموو ئەلەرپتەوہو ئەجوليت، ھىچ شتيك بى ئيش دانانيشييت، ھەموو شتيك جولەيەكي جيگيري ھەيە، وە لەبەرئەوہ، شتيك نيه بە ناوى سرەوتنەوہ، يان شتيك بە ناوى ئيسراحتەوہ. لەوپەرى شيوہى ئاسمانىەوہ، بۆ ئەوپەرى شيوہى مادي، ھەموو شتيك لە حالەتى لەرينەوہى نەگۆردايە.

لە نزمترین ئاستەوہ بۆ بەرزترین ئاستى وزەي لەرينەوہ، ئەوہمان بۆ دەردەكەويت كە مليۆنان و زياتریش لە مليۆنان ئاست و پلەي پيكدانچوو ھەيە لە ئەليكترون و گەردیلەكان لە گەردوندا، ھەموو شتيك لە حالەتى جولەي لەرينەوہيدايە. (وزە بە ئاشكرا لە ھەموو ئاست و پلە جياوازه كاني لەرينەوہدا ھەيە).

"ژماره‌ی له‌رینه‌وه" پئی ده‌وتریت "له‌ره‌له‌ر" وه به‌رزی له‌ره‌له‌ر هیزتیکی زیاتر به‌گوپه. له‌وکاته‌وه‌ی ئەندیشه‌یه‌کیکه له به‌رزترین شیوه‌کانی له‌رینه‌وه، زۆر هیزتیکی به‌گوپو تینه له سروشتدا وه له‌به‌رئه‌وه، پیوسته له‌لاین هه‌ر یه‌کیکمانه‌وه به‌باشی تی‌ی بگه‌ین.

ئیتسا، یاسای له‌رینه‌وه له‌وانه‌یه به‌چه‌ندین ریگی جیاوازی بکریتته‌وه، ده‌که‌ویته‌سه‌ر مه‌به‌ستی ئەوه‌ی که بۆی شی ده‌کریتته‌وه. له‌م به‌شدا، هه‌رچه‌نده، ئەوه نیازی ئیمه‌یه که بۆ‌چونه‌کانمان چرپکه‌ینه‌وه له‌سه‌ر ئەندیشه به‌ته‌نها، هه‌ربۆیه ئیمه به‌وجۆره ئەتوانین تیگه‌یشتنمان چاکتر بکه‌ین له‌ یاسای کیش کردن و سه‌رنج پاکیشان.

له‌رینه‌وه

له‌رینه‌وه مانای :

"جولان به‌ره‌و دواوه وه بۆ پیشه‌وه، سوپانه‌وه، شله‌قاندن، موچوپکه، جولانی، شه‌پۆلدان، بززنه هۆکاری موچوپکه"

بۆ ده‌ست که‌وتنی وینه‌یه‌کی زیاتر له‌سه‌ر بیروکه‌ی له‌رینه‌وه، یه‌کیکه له‌ قۆله‌کانت له‌به‌رده‌متا به‌ریکی بوه‌ستینه. ئینجا به‌پاوه‌ستاوی و په‌یکی بیوه‌ستینه له‌وباره‌دا. له‌کاتی‌کدا له‌وباره‌دا گرتوته به‌ریکی وه ناتوانیت و هه‌ست به‌هیچ جوله‌یه‌ک له‌و قۆله‌تدا ناکه‌یت، ئەوه بزانه ئەو ئەلیکترۆنانه‌ی که قۆله‌که پیک ده‌هینی، ده‌جولی، ده‌شله‌قی، موچوپکه‌ی پیا‌دی، یان ئەله‌رینه‌وه، به‌ریژه‌ی ۱۸۶۳۰۰ میل له‌چرکه‌یه‌کدا.

قۆلت به‌پاوه‌ستاوی ده‌رده‌که‌ویت به‌نیسبه‌ت تۆوه، به‌لام له‌پاستیدا له‌حاله‌تی جوله‌ی نه‌گۆردایه. بیگومان، ئەگه‌ر چی جوله‌یه‌کی هه‌ست پی

نەكراره لە بەرچاوتا، لە ژێر بەهێزترین مايكروئسكوپدا ئەمە نۆر بە پوونی دەردەكەوێت.

ئێستا، دەست بکە بە راوه‌شان‌دنی قوالت. هه‌روه‌ها خۆت، دەبیتە هۆی ئەو‌ه‌ی قوالت بلەریتە‌وه‌. پێشتر ئە‌له‌ریه‌وه‌ به‌شیوه‌یه‌کی خۆیی، به‌هۆی گوێپراپه‌لی کردنی یاسای له‌رینه‌وه‌وه‌ (که‌ فی‌رمان ده‌کات هه‌موو شتی‌ک جو‌له‌یه‌کی جی‌گی‌ری هه‌یه‌). به‌لام سه‌رده‌که‌وێت، یان ژماره‌ی ئە‌و له‌رینه‌وه‌ی زیاد ده‌که‌یت. له‌به‌رئ‌ه‌وه‌ی پێت ناوه‌ به‌ پای‌ده‌ری ئە‌و له‌رینه‌وه‌یه‌دا.

که‌ سایه‌تی نه‌رینی و ئه‌رینی

"میشک خۆی ئە‌توانی‌ت جه‌ه‌نمی‌ک یان به‌هه‌شتی‌ک بۆ خۆی دروست بکات"

چۆن میلتون

خه‌ك وه‌ك یاسایه‌ك، ده‌توانی‌ت پۆلێن بکری‌ن بۆ که‌سایه‌تی ئه‌رینی (گه‌شبین) یان که‌سایه‌تی نه‌رینی (په‌ش‌بین). هه‌موو ئە‌و که‌سانه‌ی که‌ له‌ ئە‌ندیشه‌یا‌ندا گه‌ش‌بین هه‌میشه‌ سه‌یری لا گه‌شه‌که‌ی ژیان ده‌که‌ن. له‌گه‌ڵ پوخساری‌اندا که‌ هه‌میشه‌ پوه‌و پۆش‌نایی خۆر ده‌ی‌جولێ‌ن، هه‌ولێ بینینی باشیه‌کان ده‌ده‌ن ته‌نانه‌ت له‌ خراپه‌کانیشدا. وه‌ك ئە‌وانه‌ی به‌شیوه‌یه‌کی عاده‌تی بێ‌کردنه‌وه‌یان له‌ سروشتی ئه‌رینی‌ه‌ وه‌ ده‌بنه‌ به‌ره‌که‌ت بۆ جیهانی‌ش. ئە‌وان له‌سه‌ر

"لەرینەوہی نەرینین" وہ لہبەرئەوہ کہ سایەتی نەرینیش بەرەو خۆیان
پادەکیشن.

کہ سایەتی نەرینی، لە لاکە ی ترەوہ، بە شیوہیەکی عادەتی پوخساریان
پوہ و تاریکیە، دل تەنگ و پەستن، وہ سەیری پوہ خەفە تاویە کہ ی ژبان
دەکەن. تەنانەت وہا شتە باشەکانیش دەبینن کہ شتیکی خراپی تێدایە
بۆیان. ئەوان لە سەر لایەنی خراپ و نەرینی دەژین. بەردەوام بیر لە
خراپە دەکەنەوہ، چاوەروانی خراپەن، پێشبینی دەکەن، وہ بە بی گۆران
ئەوہ وەر دەگرن کہ چەنیکە چاوەرپی دەکەن. بە پیی لەرینەوہی نەرینی
کہ خۆیان پی داپۆشیوہ، بە بی گومان کہ سایەتی بە دبەختی بەرەو
خۆیان پادەکیشن. وہ ئەوہی کہ پێشتر زانیت "هەژاری حەزی بە
هاورپێتیا نە".

دەکریت حالەتی میشکیان بەو کہ سە بەراورد بکریت کہ پرساری لی کرا
هەستت چۆنە، وتی :

"هەست ئەکەم ئەمڕۆ باشم، بەلام لەوانە یە سبەینی هەست بە خراپ بوون
بکەم"

کہ سایەتیە نەرینیەکان خەفەتن بۆ هەموو ئەوانە ی کہ لە چوار دەوریانن.
هەمیشە پوخساریان نامازە یە بۆ ئەو بیروکە و ئەندیشە نەرینیانە ی کہ لە
میشکیاندا هەلیانگرتوہ. هەموو پۆژیک، کہ سیك ئەتوانیت تیبینی ئەوہ
بکات کاتیک ئەو جۆرە کہ سانە بە سەر شە قامەکاندا تی دەپەرن. هیچ دل
خۆش نین، هیچ شادومانە ی کیان لیوہ دەرناییت، تەنھا دل تەنگی نەبیت،
مۆنی و دوژمنایە تی نەبیت. جە هەنمیکیان بۆ خۆیان دروست کردوہ،
خۆیان وا پیشان ئەدەن کہ زۆر خوشحالن لە جە هەنەمە دا.

ياساي جه مسهرگيرى و پيژهيى ئه وه مان بۇ ديارى ده كات كه بۇ هه موو
حاله تيكي ئه ريئى حاله تيكي يه كسانى نه ريئى هه يه . له به رئه وه ، هه ردوو
جوره كه ي كه سايه تى پيويستن ، هه ربويه ئه توانى گه شه به هوشياريت
بدهيت بۇ ديارى كردنى هه ردوو جوره كه و ناسينى هه ر يه كيكيان ، به هوى
ئهم ريگايه وه ، ئه و دانه يان هه لبريره كه زيانت پيش ده خات .

تو ته واو ئازادى . تو ئه توانى هه ر يه كيك له و دوو جور كه سايه تيه
هه لبريريت كه ده ته ويئت . له به رئه وه ، گه ر كه سيك هه ميشه نه ريئى بيت ،
به لام ماندوو له و جوره كه سايه تيه ي ، ئه و كاته ئه توانيت له ريگاي
هوشيارى و په نجى گونجاوه وه ، خوى بگورپيت بۇ جورى كه سايه تى
ئه ريئى .

له مه تيگه ياساي له رينه وه ئه و هوشياريه ي كه خه لكى پيويستيانه
پييان ده به خشيت ، بۇ گورپينيان بۇ ئه و جوره كه سايه تيه ي كه
ده يانه ويئت .

ميشك و جه سته

لاشه ي مرؤف ، بروت پيى بيت يان نا ، يه كيك له چوست وچالاترين ئامرازه
كاره بايه كانه له ناو ته واوى ئهم گه ردونه دا . ميشكى مرؤف ، هه روه ها ،
ده شيئت چالاكترين ئامرازى كاره بايى بيت كه دروست كراوه ، هه ردوكيان
به پاستى سه رسامكه رن .

ميشك به شيكه له له شى مرؤف كه هه موو له ره له ريك ده گويزيته وه له يه ك
ئاستى له ره له روه بۇ ئه وى تر . له ناو ميشكدا ، بۇ نمونه ، هه ست
ده گويزيته وه بۇ كردارى ماسولكه يى . ده نگ ، گه رمى ، پوشنايى ، وه

ئەندىشەش ھەروەھا، ھەرىكەتچىيان بۆخۇى دەگوۋىزىتتەو ەبۇ
لەرەلەرەكانى تر كە ھەرىكەتچىيان كاردەكەنە سەر لاشە.

لەناو مىشكدا چەندەھا ناو ەند ەن كە كۆنترۆل و پىكخەرى ئەركى ھەمۇر
ئورگانەكان و پارچەكانى لەش دەكەن. لەپىگەى ھەژاندنى پىك و پىكى
ئەم ناو ەندانەو، وە ھەروەھا كردارى ئەو ئورگانانە دەكرىت بەوجۆرە
كۆنترۆل بكرىت. لە سىمىنارەكەماندا، ئاماژە بۆ ئەم دىاردەيە دەكەين
كە پىى دەوترىت كۆنترۆلى لەرىنەو ەى لاشە.

لە شى كردنەو ەى كۆتايىدا، مىشك بە ئاسانى ئامرازىكى لەرىنەو ەيە. بۇ
ئەو ەى تىبگەى لە ئەركى مىشك پىويستە زۆر باش لىكۆلىنەو ە لە ياساى
لەرىنەو ە بكەيت.

لەسەرەتاي سالەكانى ۱۹۴۰ ەو ە شتىكمان ھەبوو بە ناوى (ھىلكارى
كارەباى مىشك)، كە چالاكى كارەباى مىشكى دەخویندەو ە، وە
(ھىلكارى دل)، كە شوپىن گۆرپانكارىە كارەباىيەكان دەكەوئت كە لە
ئەنجامى ژانە دلدا پودەدات.

لەبەرئەو ە، لەرىنەو ە بە دلئىايىەو ە شتىك نىە كە تازە بىت بۆ ئىمە.
ھەروەھا، ھەموو يەكك لە ئىمە زانىارى ھەيە دەربارەى. ھەرچەندە، ئەو
كىشەيەى كە زۆرىنەى خەلكى بەرەو پوى دەبنەو ە زانىارىيان نىە
دەربارەى پەيوەندى نىوان لەرىنەو ەكەيان و ئەنجاميان لە ژياندا.

بەلى وايە، بە داخىكى زۆرەو ە، وئىنەيەكى زۆر بەربلاوى ئەو ەيە كە
خەلكى لە لەرىنەو ەى خراپ يان تىكچوودا ببىنى، ھەمىشە ھەولدان
لەپىگەى ھىزەو ە، بۆ بەدەست ھىنانى ئەنجامى باش. ھەرچەندە، بەھوى
لەرىنەو ەى نەرىنىيەو ە كە ئەوانى تىدان، بە بەردەوامى بۆمباران دەكرىن

لەلایەن ھەموو ئاكارىكى خەلكانى نەرىنى و بارودۆخیانەو، كە بە پىي
ياسا، بەرەو پويان پاكيشراو. بەم شىوئە، لە ھەندىك خالدا
جەنگە كەيان زۆر بە ھىز دەبىت.
ئەو خەلكانە لەو كەسە ئەچن كە لە بىنايەكى بەرزەو خويان فرى
ئەدەنە خوارەو، وە ھەولى ئەو ئەدەن سەر كە ونەو، لە يەك كات و لە
ھەمان كاتدا. ئەنجامە كە لە ھەردوو حالەتە كەدا، چاوە پروانكراو دەبىت وە
پوخىنە ريش دەبىت.

ھەموو شتىك وزەيە ، ھەموو شتىك ئەلەرىتەو
بۆ ھەريەك لە ئىمە بۆ بە دەست ھىنانى ھوشيارىيەكى باشتەر لەو ھى كە
چۆن كۆنترۆلى بەرئەنجامە كانى بكات (واتە، باشتەر تىگەيشتن لەو ھى
چۆن وە بۆچى ئەندىشەكان وە شتەكان بەو شىوئە دىنە ژيانتەو وەك
ئەو ھى ھەن)، پىويستە بگەرىتەو بۆ گرىمانەى بنچىنەى كە دەستمان
پى كرد، بەناوى، ھەموو شتىك لە لەرىنەو ھادايە وە ھىچ شتىك وەستاو
نىە. لە راستىدا شتىك ھەيە، ئەويش ئەو ھەيە ھىچ شتىك لە حالەتى
سەر و تندا نىە. زاناکانى ئەمرو پشستگىرى ئەم تىزانە دەكەن وە ھەموو
دۆزىنەو ھەيەكى زانستى نوئى زياتر متمانەى ئەم تىزانە دەسەلمىن.
لەگەل ئەو ھەشدا، لە رىگەى ئىرادەى ئازادى خۆتەو وە زۆرىنەى ھۆكارە
دەرونيەكانى تر لە مېشكى سەرسورھىنەرت، تۆ تواناى دروست كردن و
داھىنانت ھەيە بە جۆرىك كە بىتە ھوى گۆرىنى لەرىنەو بۆ ئەو ھى
شوىنى فەرمان كردن لە ژيانتا بگرىتەو. ھۆكارى كەمى تواناى ئىمە بۆ

مهشق كردنى ئەم ھىزە لە پادە بەدەرە ھىچ نىھ جگە لە نەزانى خۇمان
دەربارەى ياساى لەرېنەوہ .

پىگا بدە بەستەرى پەيوەندىھەكانت بدەرەوشىتەوہ
بە ھىواشى بەلام بە دىنبايىھوہ، پى بدە بە چاوى ناوھكىمان تىبگەين،
چۇن ئەتوانى "پەيوەندى" بگەيت بەو شتانەى كە ئارەزويان دەكەيت،
بۇ چاك كردنى جۇرى ژيانى خۇت.

دوو تەن ھەن كە شەپۆلى كە ھرۇموغنا تىسىان لەسەر ھەمان لەرەلەرن.
لەبەرئەوہ، ئەتوانىن بلىين ھەردوكيان ھەمان زرنگانەوہيان ھەيە، ھەمان
گونجانيان ھەيە، يان ھەمان ھۆگرييان ھەيە . كاتىك دوو تەن ھەمان
زرنگانەوہيان ھەيە، يان بە ھەمان خىرايى دەلەرېنەوہ، لەوانەيە ژمارەى
لەرېنەوہ لە دانەيەكەوہ بۇ دانەيەكى تر بگويزرېتەوہ لە پىگەى ناوہندى
ئەليكترۇنەوہ . (زرنگانەوہ، وەك سەرچاوہى ليكۆلېنەوہ، گرنگى ئەدات بە
بوارى كە ھرۇموغنا تىسى تەنە دەورەدراوہكان)

دوو تەنى كە بەتەواوى لە پووى مادىھوہ جياوازن وە بە تەواوى شىوہيان
لە يەكترى جياوازە . ھىشتا، بەھەمان زرنگانەوہى يەكتەر دەزرنگىنەوہ،
ئەمەش ئەگەرېتەوہ بۇ ئەوہى كە ھەمان بنچىنەى موغنا تىسىان ھەيە .
ئەو دوو تەنە لەناو ھەمان گۆى جولەدان، وە ئەمە پراستە بە بى
پەچاوكردنى قەبارەيان، شىوہيان، يان توخمەكانى كە لىوہى پىك
ھاتوون .

ھەموو شەپۆلىكى كە ھرۇ موغنا تىسى، يان بچوكترين ووزە، ھەمان پىژەى
دىارى كراويان ھەيە يان ھەمان لەرەرى تايبەت بە خۇيان ھەيە، كە

دهگونجی له گهل ژماره ی گورپینی سهر ناراسته ی که له هر چرکه یه کدا دروست ده بیټ. شه پوولی که رو موغنا تیس ی زور به ساده یی بریتیه له "پیوه ری له رینه وه" وه دابه ش ده بیټ بو چه نده ها به شی دیاریکراو. له گهل نه وه شدا، هر که سیک هه میشه پیوه یسته نه وه ی له بیر بیټ نه م ناوچانه به شی راستی نین، به لام ته نها روپوشیکن که له خووه له ره له ره ناشکراکانی ناوچه هه سته کانمان داده پووشن به ریگای جیاواز. هه موو ناوچه یه که له راستیدا له گهل ناوچه ی سه روخوی و خواروخوی تیکه لاهو ده بن، وه له راستیدا، هیچ هیلیکی سنور بو دیاریکراو نیه.

هه موو شتیکن ده ربړینی هه مان شته

هه موو شتیکن له م گه ردونه دا په یوه سته به هه موو شتیکی تره وه له م گه ردونه، به هوئی یاسای له رینه وه وه. هه روه کو په نگه کانی په لکه زیړینه به شیوه یه که به یه که وه په یوه ستن که ناتوانیت بلئیت چ کات په نگیکن نه وه ستیت و نه وی تر ده ست پی ده کات، هه روه ها توش ناتوانیت دیاری بکه یت که ی شتیکن ده ست پی ده کات و دانه یه کی تر ده ست پی ده کات. هه موو شتیکن له م گه ردونه دا په یوه سته به هه موو شتیکی تره وه، هه روه کو چون ناوی کولاهو په یوه سته به هه لم و بوخاری کولانه که یه وه که دوخه که ی ده گورپیت، وه هه لم و بوخاره که ش په یوه سته به هه واوه که ده گورپیت.

توش هه روه ها په یوه ستیت به هه موو شتیکه وه که له م گه ردونه دایه. گهر به چاوی خوت بیان بینی یان یان نا. ته نها جیاوازی فیزیکی که بونی

ههيه له نيوان شتيك و شتيكي تردا، په يوه سته به چپي يان فراواني
له رينه وه يان.

له بهر نه وه، هه ركه تو ئه نديشه دلنياكانت هه لېژارد، خانه كاني ميشكت
كاريان تي ده كريت. نه و خانانه ده له رينه وه وه شه پولي كه هره
موغنا تيسي ده نيرن. كاتيک تو له سهر نه و بيروكانه چر ده بيته وه، نه و
مه وداي له رينه وه ي نه و خانانه زياد ده كه يت، وه شه پولي كاره باييش،
له گه ل نه وه شدا شه پوله كه زور به گورتر ده بيت.

نه وه بزانه كه تو سه رچاوه ي نه و شه پوله كاره بايانه يت وه نه وه ش
بزانه كه تو چپي و زور يان ديارى ده كه يت له ريگه ي ئيراده ي نازادي
خوته وه. پيوسته نه وه ش بزانيت، له و كاته وه ي تو سه رچاوه ي نه م
شه پوله كاره بايانه يت، ته واي بوونت بووه به به شيك له و له رينه وه
تايبه ته.

پيشتر ئيمه نه و خاله مان پونكرده وه كه دوو تن له وانه يه به ته واي
جياواز بن له يه كترى له پوي مادي و شيوه يانه وه، وه هيشتا له
زرنگانه وه دا بن. نه مه به هوي نه و راستيه ي كه بنچينه ي موغنا تيسي
هه ردووكيان چونه كه، له بهر نه وه ي هه ردووكيان له سهر هه مان گوي
جوله ن. (نه وه بخه ره ميشكته وه كه زرنگانه وه هو كاري به رپوه بردني
گوريني له رينه وه يه).

كاتيك وينه ي نامانجه كه ت له ميشكته ده لده گريت له سهر شاشه ي
ميشكت، له ده مي ئيس تادا، تو له سهر له رينه وه ي
هاوگونجاويت (زرنگانه وه ي گونجاويت) به هه موو به شيكي ووزه وه كه
پيوست بيت بو خسته پوي وينه كه ت له سهر شيوه يه كي به رجه سته كراو.

له پيگه‌ی هه‌لگرتنی ئه‌و وینه‌یه‌وه ئه‌و هه‌موو ووزه به‌ش به‌شانه ئه‌جولین
به‌ره‌و تۆ وه تۆش ئه‌جولیت به‌ره‌و ئه‌وان له‌به‌رئه‌وه‌ی ئه‌وه یاسایه.
هه‌موو شتیك بریتین له پونکردنه‌وه‌یه‌ك بۆ ووزه یان پۆح. کاتیك جیهان
ده‌یانه‌ویت له‌م راستیه مه‌زنه تیپگه‌ن، ئیمه ئه‌و کات ده‌زانین که هه‌موو
خه‌لکی وه‌ك یه‌کن، ئه‌وان ته‌نها وای ده‌رده‌خه‌ن که جیاواز بن. هیله
پاستیه‌کانی دابه‌شکردنی مروّقایه‌تی سنوری ولاتان نین، پنگ و زمان نین،
به‌لکو زۆر به ساده‌یی نه‌زانیه وه تیپگه‌یشتنی هاو دژ یه‌کیه.

پاستی بزانه، وه راستی ئازادت ده‌کات
یارمه‌تی که‌سانی تر بده هه‌ست به باشتر بوون بکه‌ن
ئۆتۆماتیکیانه چه‌ز به‌و خه‌لکانه ده‌که‌یت که وات لی ئه‌که‌ن هه‌ست به
باشی بکه‌یت. له‌به‌رئه‌وه، که‌سانی تریش چه‌ز به چاره‌ی تۆ ده‌که‌ن
کاتیك ئه‌بیته هۆکاری دلخۆشکردنیان، یان کاتیك ده‌یانجولینیت بۆ
له‌رینه‌وه‌ی ئه‌رینی زیاتر.

نمونه:

کۆنترۆلی له‌رینه‌وه‌ی لاشه، می‌شک وه پۆح هۆکاریکه بۆ گێرانه‌وه‌ی
له‌رینه‌وه‌ی ئه‌رینی، له پيگه‌ی ناوه‌ندی شه‌پۆلی کاره‌بایی ده‌نگده‌ری
خانه‌کانی می‌شکه‌وه، له تۆوه بۆ که‌سیکی تر.

وه‌ك پیشت ئاماره‌مان پێدا، لاشه‌ی مروّقا، به می‌شکیشه‌وه، ئامرازیکی
زۆر به‌هیزی کاره‌باییه. له‌به‌رئه‌وه، تۆ به راستی ده‌بیته "ویستگه‌یه‌کی
گوێزه‌ره‌وه" که په‌یوه‌ست ده‌بیت به خه‌لکانی تره‌وه. کاتیك
"ئێستگه‌که ئیشی کرد" له نیوان تۆ و ئه‌وانی تردا، یان کاتیك که‌سایه‌تی

تیکه ل دروست ده بیټ له نیوان تو و که سیکی تردا، که سه که ی تر و هری
ده گرت و ه ناگای له له رینه وه ی نه ندیشه که ده بیټ که له ویستگه که ی
تودا دروست بووه .

له ژیر یاسای بلاوکردنه وه ی همیشه یی وه گوړینی ووزه، که سه که ی تر،
گر ووزه ی که م بویتته وه، له و ووزه زیاده یه ده بات که تو بوټ نارووه .
وه، هه روه ک پاتری بی هیز، که سه که ی تر پر بوټه وه له ووزه، زور
چالاکه، وه زور نه رینه له بهر نه نجامی نه و په یوه نډیه یه ی که له گه ل تودا
گری داوه .

پرؤسه ی گواستنه وه ی ووزه له نیوان توو که سیکی تردا به ته وای وه
نه و پرؤسه یه وه هایه که له نیوان ویستگه ی په خش و رادیو دایه . نه م
پیمان ده لیت، که نه و یاسایانه ی که چونیه کن له گه ل سروشته که یاندا،
هه ردو دیارده که به ریوه ده به ن .

له ره له ره کان و هه لویت

هه موو شتیکی به رجه سته (مادی) له رینه وه که ی فه راموش ده کات . هه موو
شتیک که نو نه بیینی، نه بییستی، بوئی نه که ییت، تامی نه که ییت، یان
دهستی لی نه ده ییت، له رینه وه که ی فه راموش ده کات له بهر نه وه ی نه م
شخانه، وه ک هه موو شتیکی تر وه هایه، له حاله تی جولای نه گوړدان .
هه ركات نه وه نده نزيك بویتته وه که بچیته ناو "گوئی له رینه وه" وه نه و
کاریگر ده بیټ به و له رینه وه یه، گر پیی بزانیټ یان نا . ئایا هه رگیز
تیبینی نه وه ت کردووه، بو نمونه، هه ست به چ جوړه نارامییه ک ده که ییت
کاتیک به ته نها به دارستانیکدا ده پوټیت؟

ياساكة پيڪ به هه مان پيگه ي عه قلى كارده كات. وهك ئه وهى كاتيڪ
كه سيڪ بير له ئه نديشه يهك ده كاته وه، ماناي وايه ئه و كه سه به هوشيارى
يان ناهوشيارانه گروپيڪ له خانه ي ميشكى نائاساييانه دست ده كات به
له رينه وه، هه ركات ئه و خانه ميشكيانه، بوون به شتيك، به نائاسيانه
له رينه وه، ئه و ووزه ي كاره بايى له و شه پوله فه راموش ده كهن كه بو
جيگايهك ده كه پيٽ بو نيشتنه وه.

گه ر تو له بوشاي له رينه وه ياندا بوويت وه پويدا بوٽ هه مان خانه ت
هه بيت كه ده بيته هوى هوكري (له هاوگونجان يان پيڪ هاتن) له گهن ئه و
دانه يه ي كه له گهل ميشكى كه سه كه ي تردا ده له ريته وه، ئينجا ئه و
له رينه وانه وه رده گريت وه به شيوه يكي عه قلانى پييان كاريگه ر ده بيت،
گه ر نه ريئنيانه بيت يان ئه ريئنيانه. (ئه وه پوونه كه هه موو ئه و كه سانه ي
كه له بواري فروشتندا يان به پيوه بردندا شاره زان به ته واوى له م زانياريه
تيده گهن).

با واى دابنيين كه كه سيكى تر بو "بيروكه ي توره يى" ده له ريته وه، گه ر
تو له و جوړه كه سانه ي بيت كه به ئاسانى توره ده بيت وه پويادات كه
بچيته ناو ناوچه ي له رينه وه ي له رينه وه توره كان، ئينجا ئه و له رينه وانه له
"خانه ي توره بوون" ده دن له ميشكتا. مه رجى بوونى زرنگانه وه، ئه و
له رينه وانه يه كه خانه كانى ميشكت ده له ريئنيته وه وه ته واوى بوونى تو
به ره و ئه و له رينه وه يه ده جو ليئنيٽ. تو وه پرس و توره ده بيت (ته نانه ت
ئه گه رچى له وانه يه تو بزانيت يان نه زانيت، به هوى ئه و توره ييه ي كه له
خوتا هه يه). گه ر تو تى نه گه يت له وه ي چى پويداوه، ئه و كات تواناي

ئەو دەت نابىت ئەو مەرجانە بگۆرپىت كە بونە تە ھۆى كارىگەرى دانان ھەر
لە سەرە تادا.

ئەم رېسايە لە سەر ھەموو لەرینەو ە قلیە کان جى بە جى دەبىت. ھەر كە
كە سىك دەستى كرد بە پىر كوردنەو، ئەو خانە كانى مېشكى دەست
دەكات بە لەرینەو. ووزە دەست بە دەرپەرىن دەكات، لە بەرئەو،
لە شىوہى ئەلىكتروندا گەشت دەكات بە پى چى ئەو ئەندىشە يەى كە
پىرى پى كراو تەو. ھەر كەس ئەو ووزە يە بوەستىنەت، پى كارىگەر
دەبىت. بەلام بىخەرە مېشكتەو، تەنھا شتىك كە ئەندىشە يەك
دەوەستىنەت، ئەو كە لەگەل ئەو ئەندىشە يە دا دەزرنگىتەو. ئەمە
مانای ئەو يە، گەر پىوېست بىت برۆیتە ناو ناوچەى لەرینەو ەى
شەپۆلىكى كە ھۆموغانتىسىەو لە ئەندىشە يەكى نەرىنى، تۆ خۆت
دەكەیتە كە سىكى نەرىنى، گەر لەو جۆرە كە سانە بىت. بە پىچە وانەو،
گەر تۆ بچیتە ناو ناوچەى لەرینەو ەى ئەرىنىەو، ئەو تۆ ئەزمون لەگەل
دژى نەرىنىدا پەيدا دەكەیت كە پى دەوترىت، كە سانى ئەرىنى.
لەوكاتەو ەى ئەو ھەوا يە يە كە ھەلى دەمژىن پىرە لە ھەردوو لەرینەو ەكە،
ئەو بە ھەمیشە يى دىنە ناو مېشكتەو. لە بەرئەنجامدا، تۆ ئەتوانىت
ببیتە "كەشتىك بەبى سوكانە كەى" دەھاوېرېتتە بەر بەزە يى ھەر
شتىك كە لەرینەو ەى ھەبىت يان ھەر شتىك لە ھەوادا بىت. ھەرچەندە،
ھەر كە لە ياساى لەرینەو ە تىگە يشتى، تۆ لە پىگە يە كدا دەبىت خۆت جىا
دەكەیتەو لە لەرینەو ە نەرىنىە كان. ئىنجا ئەتوانى كۆنترۆلى خۆت
بكەیت، راستر بە ماناى ووشە، تۆ دەست دەكەیت بە پاكىشانى شتە كان
و ئەو بارودۇخانەى كە خۆت ھەلىان دەبىرېت.

ببه به موغناتيسىكى عه قلى

ئەوشتەى پىۋىستە رايكىشە بۇ خۆت

بۇ بە دەست ھىنانى ئەو وىنە بە رجه سته يەى كه ده ته وىت

گەر ئەو ووزە يە يان پۇچە راست بىت، نە توانرىت دروست بكرىت يان
ویران بكرىت وه ھەموو شتىك له دۇخى ئەسلى خۇيدا يان ووزە يان پۇچ
بىت، ئەمە ماناى ئەو دەگە يە نىت كه ھەموو ئەوشتەى ئەتە وىت پىشتر
لىرە بوو. ئەو زۆر بە سادە يى پەيوەندى بە ھەلبژاردنى ئەو
ئەندىشانە وه ھەيە كه دەتخاتە لەرینە وهى گونجاو وه لەگەل ئەو
شتانەى كه ئارەزوویان دەكەيت.

ھەموو شتىك كه تۆ بە دوايدا دەگە پىت ئەویش لە بە رامبەردا بە دواتدا
دەگە پىت. لە بەرئەو، ھەموو شتىك كه دەتە وىت پىشتر ھى تۆيە. كە واتە
پىۋىست بە بە دەست ھىنانى ھىچ شتىك ناكات، بە لكو زۆر بە سادە يى
تەنھا ئەو يە كه زياتر ھۇشيار بىت بە وهى كه پىش وەخت چ شتىك
ھەيە.

ئەو ساتەى كه ژيانى خۆت ھاوجووت دەكەيت لەگەل ياسا كەدا، خۆت
ھاوجووت دەكەيت لەگەل شەپۆلى فەرمانى خوايیدا، ئەو تە بۇ
دەردەكە وىت كه "نەرىنى" بالىك دەگرىت، لە بەر ئەو ھۇكارەى كه
لابراوہ چىتر ئەو وهى پىى دەلین "نامە وىت" راناكىشيت بۇ خۆت.
نەئىنى وەرگرتن، لەسەر ئاستى بە رجه سته، بەرئە نجامى ئەو يە كه
ئارەزووى تۆ ھەمىشە بەرەو ياساى رايكىشان بوو. تە واوى ئەم كىتبە بۇ

ئەو دەپ ئېزراۋە كە يارمەتى تۆ بدات تېيىگەيت چۆن لەرېنەۋەى گونجاوت دەست بگەۋىت بۆ ئەو شتانەى كە ئارەزۋويان دەكەيت، ۋە ئىنجا چۆن لەسەر ئەو لەرېنەۋە ئەرېنېە بىمىنېتەۋە، ئەۋكاتە تۆ ئەتوانىت ھەرچېەكت پېۋىستە بۆخۆتى رابكىشېت بۆ ۋىنەكەى خۆت بۆ ئەۋەى بېگۆرېت بە شېۋەيەك.

لەيەكچۋونى بەرۋو

لە كىتېبە نايابەكەى رايۋىند ھۆلى ۋىلدا، "ئىشكرىن لەگەل ياسا"، ھۆلى ۋىل لە بەشېكدا بە ناۋى "ياساى سەرگەۋتن" ئامازە بەمەى خوارەۋە دەكات:

"ھەموو پىرۆسەيەكى سىروشت سەرگەۋتوۋە. سىروشت شىكست ناناسىت. ھەرگىز پلان بۆ ھېچ شىك دانانىت جگە لە سەرگەۋتن. سىروشت ھىۋاى لەسەر ئامانجە لەسەر ھەموو شىكل ۋ ئاكارىك. بۆ سەرگەۋتن بە باشترىن ۋ فراۋانترىن مانا ئىمە پىۋىستە ئىمە خۆمان ۋەك سىروشت لى بگەين، كۆپى رېگاگەى بگەين. بە رېساكانى ئەۋ ۋە ياساكانى پىۋىستە ھەموو نەينىەكانى سەرگەۋتن بدۆزىنەۋە"

ئەۋە بخەرە مىشكەۋە كە ھەموو شىك لەم گەردوونەدا كە دەتوانى بېيىنى بە چاۋى خۆت ۋە ھەموو شىك كە ناتوانى بېيىنى، دەربېرېنېكە لە پۆج. ھەرۋەھا بېخەرە مىشكەۋە كە پۆج لە لايەن ياساى تەۋاۋەۋە بەرپۆۋە دەبرېت. تۆ بابەتى ئەۋ ياساينەيت، بەھەمان ئاكارى سىروشت كە ۋەھايە. لەبەرئەۋە، ھۆلى ۋىل پاست دەكات، ئىمە بى گومان ۋ بە دلپايىيەۋە پىۋىستە رېگاكانى سىروشت كۆپى بگەين.

بۆ سالانیک به پروویه کم هه لگرتبوو له گه ل خۆمدا له سیمیناره کانمدا وه
به کارم دههینا وهك ئامیریک بۆ یارمه تی دانی خه لکی بۆ ئه وهی باشتر
تیگهن له وهی که چۆن یاسای پراکیشان (جازیههت) له پاستیدا کار
دهکاته سه ر ژیانیان. بۆیه تکایه بیهینه ره به رچاوت، گه ر به وهی،
به پروویهك. ئینجا بیربکه ره وه، به پاستی بیربکه ره وه ده رباره ی ئه وهی که
سه یری چی ده که یهت.

له گه ل ئه وه شدا له وانیه به پرووه که وا ده ریکه وهی که ته نیکی ره که،
ئیهتا به پروونی پیویسته ئه وه تی بگه یه که به پرووه که، وهك هه ر
شته کی تر وه هایه که وا ده رده که وهی ره ق بیته، له پاستیدا "بارستایی
گه ردیکه له خیراییه کی زۆر به رزی له رینه وه دا". له ناو به پروودا، ناوکیک
هه یه یان پلانیکه نه خشیئراو هه یه که فه رمان ده کات له سه ر ژماره ی
له رینه وه که ئه و گه ر دیلانیه پی ده جولیئیهت. زیاتر له وهش، هه مان پرێسا
بۆ هه موو توویک راسته. به مانایه کی تر، هه موو توویک ناوکی هه یه یان
پلانیکه نه خشیئراو له ناویدا هه یه، که فه رمان له سه ر له رینه وه که ی
ده کات چۆن بیته وه به وجۆره به ره مه می کو تایی به پرێوه ده بریته که
فراوان ده بیته یان گه شه ده کات.

له و بره وایه دام هه مووتان ئه م راستیه ئه زانن، هه موو شته یکه له م گه ر دونه دا
له پرێگه ی یاسایه کی ساده وه به پرێوه ده بریته "یه کیکه له م دوانه، دروست
کردن یان شی بوونه وه" له به ره وه، شوین ئه وه ده که وهی، گه ر شته یکه له
پرێسه ی گه شه کردندا نه بوو، پیویسته، به هۆی یاسای بونیه وه، به مریته.
بۆ نمونه، تا وه کو به پرو له ده ره وه ی زه وی پارێزگاری لی بکریت،
به هیواشی به لام به دنیا ییه وه شی ده بیته وه. به لام هه رکه به پرووت چاند

له زهويدا، پلانى نه خشينراو يان ژماره ي له رينه وهى به پرووه كه هينى
 پاكيشان پښه ده خات وه به پرووه كه هه موو شتيك كه هاوجووت بيت له گه ل
 له رينه وهيدا بو خوى پاده كيشيت. گهر بتوانيايه تيبينى نه وه بكه يت
 به چاوت كه چى پوده دات به ته واوى، نه وا كاروانيك له ووزه ي به ش به شت
 ده بينى (جوگه يه كى ته واو نه بوو له ووزه) به شيويه كى نور پښخراو
 به ره و به پرووه كه ده چوون. له كاتيكدا نه وان له په يوه نديدان له گه ل
 گه رديله كاندا بو دروست كردنى به پرووه كه، په يوه ست ده بن، ده بنه يه ك،
 وه بى گومان، به پرووه كه فراوان ده بيت، گه وره تر ده بيت و گه شه ده كات.
 نيتسا له مه پابمينه، گهر دوو دلوپ ناو وه دوو دلوپ نه وت له سهر ميژيك
 بكه يت به سهر يه كدا وه نينجا بته ويت پيكه وه بيانجوليتيت، دوو دلوپ
 ناوه كه يه ك ده گرن و ده بنه دلوپيكي گه وره تر، كه هه ردوو دلوپ
 په يوه ندى له گه ل يه ك ده به ستن. له سهر لاهه ي تر، گهر بته ويت ناوه كه
 بجوليتيت پوهو نه وته كه، نه وا له پاستيدا به رپه رچى يه ك ده ده نه وه
 له به رنه وهى له سهر له رينه وه يه كى هاوجووت نين. به هه مان شيويه
 به پرووه كه ته نها شتيك كه په يوه ست ده بيت به به پرووه كه وه نه و به شاندى
 ووزه ن كه له رينه وه يان هاوجووته له گه ل يه ك. هه موو به شه كانى ترى
 ووزه، كه زه وييان دروست كردوه، به رپه رچى ده ده نه وه.

له گه ل فراوان بوونى به پرووه كه له جوگه يه كى هه رگيز ته واونه بوو
 گه رديله كانه وه كه پاكيشراون بوى، توويى بچووك ده ست ده كهن به
 ده رهاتن له خواره وه وه دينه سه ره وه. نه و تووانه له به رامبه ردا، گه شه
 ده كهن و ده بنه په گ. له گه ل گه وره بون يان فراوان بونيان وه ته قينيان
 له زهويدا بو ناو به رگه هه واى زهوى، نه م هيزه سه رنج پاكيشه به رده وام

دهبیټ، وه به شه بچووکه کانی ووزه له بهرگه هه وای زهوی بهرولای
دهپوات (ههروهک به شه کانی ووزهی ناوی زهوی که به ره و پووی پویشته).
که به پروهه که به رده وام ده بیټ له فراوان بوون، له خالی کدا به پوو
ئه وه ستیټ له وهی هه ر ناوکه به پوو بیټ به لکو ده بیټه درهختی به پوو.
ره گه کان، قه ده کان، لقه کان، چله کان، وه گه لاکان هه موویان له گه ردوندا
بوون، بۆلای ناوکی به پروهه که پراکیشران، له بهرئه وهی ناوک یان پلانی
نه خشینراو که له ناو تۆوه که دا دانراوه.

ئیستا، پیچه وانهی دروستبوونی مرۆف، به پوو ناتوانیټ ژمارهی
له رینه وه کانی خۆی بگورپټ. ده توانیټ ته نها گه شه بکات بۆ ئه وه ئه و
شتهی که پرۆگرام کراوه گه شهی بۆ بکات، که پیی ده وتریټ، درهختی
داربه پوو. تۆ زۆر له به پوو ده چیت له زۆرینهی پروهه کانه وه. بۆ نمونه،
تۆش ههروهها "توویک" بویت، به نیسبهت ته وای سیستمی شته کانه وه.
له گه ل ئه وه شدا، جیاوازی ههیه له نیوان تۆو به پوودا به وهی که تۆ
به شداری له دروست کردندا، ئه توانی بهرنامهی تاییهت به خۆت
هه لبریزی. له بهرئه وه، ئه و وینهیهی که هه ل تبراردوو هه لی بگریټ،
له سه ر شاشه ی میټسکی ناگات، وه به قولی چاندوته له ناو خه زینه ی
عه قلی لاشعورتدا ئه و پلانه نه خشینراوهیه یان ناوکهیه که دیاری ده کات
له ئه نجامدا گه شه بکات بۆ چی. فه رمان له سه ر ئه و له رینه وهیه ده کات
که تۆی له سه ر بیټ وه ههروهها کۆنترۆلی ئه وهش ده کات که به ره و لای
تۆ پاده کیشریټ وه ئه وهش که به ره پهرچی ده ده بیته وه.

ئه مه گه ردونیکی پیک و پیکه، هیهچ شتیکی له خۆوه پونادات. ئه و وینهیهی
که له میټسکی نایابتا چاندوته یه کسه ر هیزه کاریگه ره کان پیک ده خات،

که بهر نه نجامه کانی ژيانت به رتوه ده بهن. پتويسته نه مهت له بيرينت
 نه گه رچی، گه ر وینه کهت به به رده وامي له گوراندا بيت، به به رده وامي
 گه شه ده که يت بو شتيکی جياوازتر که له سه ر پرؤسه يه کی نازاوه گيرانه
 کار ده کات. به داخيتکی زوره وه، نه و جوره خه لکانه بي ناگان له وياسا
 ده قيقانه به جورتيک وینه ي فقيري نه چينن له ميشکياندا به خوله کين
 نينجا وینه ي مردن دواتر. نه وان به به رده وامي له رينه وه يان نيش پي
 کردوه، که واته شتي باش راده کيشن بو خويان دواتر شتي خراب.
 راستي ناخوش نه وه يه زورينه ي زوري خه لکی ته واي ژيانيان
 به سه رده بهن ده سورينه وه له نيوان نه و دوو حاله ته دا، له گه ل نه م
 بهر نه نجامه دا ژيانيان ده شتوييت وه ده چيته وه خالی سفر.

هر چنده نه وه ش راسته که هه موو شتيک که تو نه ته ويت پيشتر له وي
 بووه، نه وه ده گه رتته وه بو تو که خوتي له گه ل هاوجووت بکه يت. به
 بووني، تو هه رگيز نه و هاوجوتيه به ده ست ناهينينيت، گه ر سوريت
 له سه ر هه لگرتني وینه يه که له نه بووني و سنورداريتي له ناو مه خزهنی
 ميشکی نايابتا. له وکاته وه ي که تو موغاتيساوي بویت به ره و پوي شتيک،
 نه وه مانای نه وه ده گه يه نيت که هه رگيز ناييت بيته هه له ي که سيکی تر،
 کاتیک شتيک ديتته ژيانته وه، وای داده نييت که ناته وي. تيبگه له وه ي که
 داوای نه وه ت کردوه له کاتي ديارى کراوي خویدا ته سليمت ده کريت!

به شی جوتهم چاونه ترسه کان

چاونه ترسه کان

ئەو پۆژەیی بەرگری لە ئیستات دەکەیت، "مولک و سامان" ت وە
"پینگەت" بۆ هەتا هەتایە دپوات. لە بەرئەو، لەم پۆژە بە دواوە، هیچ
پتویست ناکات خۆت خەفەتبار بکەیت بە پرسیکی گۆبەنداوی ئاواوە
وەک "پاریزگاری کردن لە کاری ئیستات" یان "پاریزگاری کردن لە ئەو
شتانەیی ئیستا پێ ئەژیت". لەبری ئەو شتانیکی لەم جۆرە دابنێی کە
"نەتوانی بە هەلە بپوات" لە حالەتی پاریزگاریدا، وە ئەکریت شتانیکی
وہا دابنیت کە "پتویستە بەرەو راست بپۆیت" زانیاری ئامادە بۆ
هیرش کردن. بەلام بۆ ئیستا کە، کە تۆ جولەداری، چالاکی، چاو
نەترسی، کە هەمیشە چاوەکانت پوو و هیژ و سامانت وەرگیپراوە، لەبری
ئەوہی پوو و بی هیژی و ناتوانایی بیت. لە ئیستا بە دواوە، لە بەیانیان کە
هەلەستیت لە خەو، بیر ئەکەیتەوہ تەنھا لە "پینگاگانی کردنی ئەو
شتەیی کە دەتەوێت بیکەیت" لەبری ئەوہی هەستیت لە خەو بیرکەیتەوہ
لە "هەموو ئەو هۆکارانەیی بۆچی ناتوانیت ئەو شتانە بکەیت".
لە ئیستادا، بەردەوام بیر ئەکەیتەوہ لە زۆرینەیی ئەو ئەنجامانەیی کە
ئەتەوێت بە دەستیان بەینیت لە داھاتوودا، کە بە شیۆہیەکی فراوان
هەرشتیکی کردووە لە رابردوودا. بە پوونی، ئەوانە ئەنجامی ئەوہن کە
ئەتوانریت بە دەست بەینرین گەر تۆ یەکەمین ئامادەبیت تیدا بیت جۆرە

چاونه ترسيهك نه نجام بدهيت. بروام پي بكه، هه ركات ئه م پرؤسه بيت
 گرته ئه ستؤ، ماوه يه كي زؤرى پي ناچيٽ كه ده ست ده كه يت به بردناره،
 وه به شيويه كي گه و ره. پيويسته تي بگه يت، هه رچه نده، تاكو زياتر
 چاونه ترس بيت له م پرؤسه يه دا، خوٽ ده دؤزيتيه وه ناچار كراويت
 بكشيٽيه وه بو ئه و سه رچاوانه ي كه پيشتر ته نانه ت دركت پي نيه كردوه
 كه هه تبووه. له سه ره تادا، ئه مه له وانه يه زؤر ترسناك بو تو ده ركه و يت.
 سه ره پاي ئه وه ش، پيويسته هه ميشه ئه وه ت له بير بيت هه رگيز گوٽ
 له وه نايٽ، وه ناخوينيته وه ده رباره ي، يان هيج كه سيك نابيني كه هيج
 شكؤداريه كي به ده ست هينا بيت له ژيانيدا، به بي جوريك له چاونه ترسي
 نه بو بيت.

وهك خاليكي ئه م باسه، ته نها رابميٽه له و مه ترسيانه ي كه هه مو
 سه ركرده مه زنه ئاينيه كانمان گرتيانه ئه ستؤ به دريژاي ژيانه
 قاره مانه كه يان. ئينجا بوه سته و په رچي بكه ره وه سه ر ئه و مه ترسيه
 گه و رانه ي كه سه ركرده بازرگانه كانمان گرتيانه ئه ستؤ، به دريژاي ماوه ي
 ناوبانگي پيشه بيان. له كوٽاييدا، كاتي تو به دل ورد ده بيته وه له سه ر
 ئه م به ده سته ينانه سه رسوپه ينه رانه، زياتر زانياريت ده بيت له سه ر ئه و
 راستيه ي كه توش هه روه ها پيويسته ببه يته چاونه ترسيك بو ئه وه ي گه شه
 به و شكؤداريه ت بده يت كه له گه لندا له داك بووه. زياتر له وه ش،
 پيويسته له وه تي بگه يت له راستيدا، پازي كردنيكي راسته قينه نيه له
 ژياندا بتوانيت بيته دي له لايه ن تووه يان هه ركه سيكي تره وه، كه
 به ناساني دژي ئه وه بيت خوٽي بخاته مه ترسيه وه. به نيسبه ت ژياني
 هه ركه سيك كه به و په ري ناگاداريه وه هه ليان بژاردووه بژين، بو هيج

ئاستىك بەرز نايىتەۋە جگە لە زنجىرەيەك پۇژى خراپ و خۇش،
بەردەۋام، بەبى پچپان نەبىت.

لەيەكچوونى تەختە مەلە

بۇ ئەۋەى يارمەتت بەدەم بەتەۋاۋى ئەۋەت بۇ دەركەۋىت كە من چى
ئەلئىم، پابمىنە لەم لەيەكچوونانەى خوارەۋە. تەنھا مىشكى خۇت بگىپرەۋە
بۇ ئەۋە كاتەى كە مندال بوويت ۋە ھەۋلى بەبىرھاتنەۋەى "مندالى
دراوسىكەتان" بگەرەۋە كە بەسەر پەيژەى مەلەۋانگەكەدا سەرکەۋەت، ۋە
لەۋ بەرزىەۋە خۇى ھەلدايە ناۋ مەلەۋانگەكەۋە بەبى ھىچ دودلىكە
ھەرچىەك بوپىت. ئىنجا ببىنە گەر بتوانى ئەۋەستە بىرى خۇت
بەينىتەۋە كە لە خۇتدا پەنات دابوو، كاتىك كە ئەتبىنى يەكەم مەترسى
ئەنجامدا بەبازدانىك بۇ ناۋ ئاۋەكە. گەر تۇش ۋەك زۆرىنەى ئىمە بىت،
لەۋانەيە تۇكەمىك لە رىزگرتنى خودىت لەۋ كاتەدا لەدەست دابىت، تاكو
كۆتايى، بەبى ھىچ پەشۇكاۋىەك، تۇش ھەرۋەھا ئەۋەندە ئازايەتت تيا
كۆبۆتەۋە كە خۇت ھەلبەدەيت. لەكۆتايىدا، ببىنە گەر توانىت بىرت
كەۋىتەۋە چۆن ھەستت بە خۇشحالى كردوۋە كاتىك تۇ لەپاستىدا خۇت
نوقم كردوۋە لە ئاۋەكەدا ۋە بۇ جىھانت سەلماندوۋە كە تۇش ئەتوانى
ئەۋە بگەيت.

ئىستا كە تۇ مىشكت بەم گەشتە دەروونىەدا برد لە رىگەى پابردوۋتەۋە،
ئەم حالەتە بەينەرە كاتى ئىستاتەۋە. پى بىدە بەتەۋاۋى بزانىت كە
كۆمەلىكى نۆرگەۋرە لە پياۋ و ژن ئەمپۆكە (ۋەك گەنجىكى تازە
پىگەىشتوۋ كە نۆر بە شەۋقەۋە لەسەر تەختەى خۇ ھەلدانى مەلەۋانگەكە

(وهستاوه) به پەرۆشه وه ئه يانه ویت کاره که یان ئه نجام بدهن، دهست
 به گهشت ده که ن له سه ر پړیگا سه ربه خوکه یان وه ئه و گه شته ی خو یان
 ده که ن. هه چه نده، به هوی ترسه له پاده به دهره که یان له شکست، ئه و
 خه لکه به دبه ختانه هه رگیز ئه وه نده ئازایه تیان تیدا نیه بینه پیشه وه ول
 راستیدا خو یان نو قم بکه ن له ئاوه که دا. له بهر ئه نجامدا، که سانیک ی وه ها
 چه ندین هه لی له و جو ره له دهست ده دهن که ژیان بو هه موومان لواوه، وه
 ئه وه ی خه فته هینهر تره، هه رگیز هه لی خو نو قم کردن له
 "قولی" ئاوه که دا به دهست ناهینن له پړی سه رچاوه ی زگماکی خو یانه وه
 (واته ده بیته به نیسه ته کاریکی وه ک مه له وه خو ته هه ول بده یته فی ری
 مه له وانی بیته و کارمه بیته تیا ییدا - وه رگی پ). له و کاته ی که ئه وان
 ده ترسن له وه ی له وانه یه نه توانن ئه نجامی بدهن، ئه ترسن له وه ی له وانه یه
 بدو پړین، ئه ترسن له وه ی له وانه یه سه رکه وتوو نه بن، ئه وان به ئاسانی
 ئه وه هه لده بژیرن که له سه ر حاله تی سجن کردن ی خو یان بمیننه وه و
 دریزه ی پی بدهن و هیچ شتیک نه که ن. هه رچه نده، که ته نانه ت گه ر
 که سیك به کو ششکارانه هه ول بدات خو ی له هه موو ترسیك دور بخاته وه،
 کچ یان کو ر هینشتا هه ر ده بیته به شکست کو تاییان بیته له کاتی که وه بو
 کاتیکی تر! به لام خالی جه وه ز ی ئه وه یه، ئه و کات چی بکه ن؟ چ
 جیا وازییه ک به راستی دروست ده بیته؟ پاش هه موو "شکستیك" ئه مه
 وامان لی ناکات "شکستخواردوو" بین، وه ته نها کاتیك که ئیمه بیینه
 شکستخواردوو ئه و کاته یه که بریار بدهن بوه ستین له هه ول دان.
 له بهر ئه وه، ته نانه ت گه ر پیویست بیته به دریزایی پړیگه که توشی

زمانگیران ببین، هەرگیز به راستی توشی شکست نابین له بهرئه وهی
هه‌میشه پارێزگاری له توانامان ده‌که‌ین که جارێکی تر هه‌ول بده‌ینه‌وه.

چیرۆکی فلیپ ویلسۆن

فلیپ ویلسۆن، کۆمیدی به‌ناوبانگ، زیاتر به‌هۆی ئه‌وه‌وه ناسراوه که
توانای ئه‌وه‌ی هه‌یه خه‌لك بخاته پێکه‌نین. به‌لام سه‌یرکه چی وتوو زیاتر
له جارێک، ده‌رباره‌ی ئه‌زموونی له‌گه‌ڵ پرۆسه‌ی چاونه‌ترسیدا. "شکستم
هه‌تاوه هه‌ستاومه‌ته‌وه، شکستم هه‌تاوه هه‌ستاومه‌ته‌وه. بۆ شانزه
سالی په‌هه‌ق به‌ کرداری هه‌چ شتێکم نه‌کردوو جگه له‌وه‌ی که که‌وتوو و
هه‌ستاومه‌ته‌وه".

که‌واته، له‌و بره‌یانه‌دا که فلیپ ویلسۆن وه‌ک شکسته‌خواردوو به‌یری له
خۆی کردبێته‌وه؟ گره‌و له‌سه‌ر ژيانته‌ ده‌که‌یت که نه‌خێر. گه‌ر وای
هه‌ست کردبێت، هه‌رگیز نه‌و ئازایه‌تییه‌ی تیدا نه‌ده‌بوو که "جارێکی تر
هه‌ول بداته‌وه"، وه‌ تۆ و منیش له‌وانه‌یه هه‌رگیز ناوه‌که‌یمان نه‌بێستایه!
پێویسته‌ تێبگه‌یت، له‌م خالی به‌یه‌ک گه‌شته‌دا، که هه‌رکات به‌جدی تۆ
نامانجێکت بۆ خۆت دیاری کرد، ئه‌و کات ده‌چیته‌ ناو پرۆسه‌ی
چاونه‌ترسیه‌وه که وروژاندنیکی دووردریژ له‌ تۆدا زیاد ده‌کات، هه‌روه‌ها
تامیکی ته‌واو تازه له‌ خۆی ژيانته‌دا زیاد ده‌کات. به‌لام له‌ هه‌مان کاتدا
پێویسته‌ ئه‌وه بزانیته که کاتی که تۆ زیاتر چاونه‌ترس ده‌بیت، زۆرینه‌ی
په‌های خه‌لکی خۆیانی لی‌ لا ئه‌ده‌ن به‌ هه‌موو نرخێک. به‌مانایه‌کی تر
له‌بری خۆ خسته‌نه مه‌ترسیه‌وه، زۆرینه‌ی خه‌لکی به‌رده‌وام ئه‌بن بۆ دنیای
کردنه‌وه‌ی خۆیان له‌ زنجیره‌یه‌ک په‌زنامه‌ندی دوولایه‌نه‌ی به‌تال و پوچ.

ئەم پەزىمەندىيە دوولايەنەنە لە كۆتايىدا كاريگەرى دەپىت لەسەر
كەمكردنەوھى بونيان تا ئاستى بى مانا بونيان. بۇ ئەوھى تىبگەين كە
ئەم دياردەيە چۆن كاردەكات، تەنھا پابمىنە لەو خەلكانەي كە ئەيان
ناسىت و پەزىمەندى دوولايەنە بوون كاتىك خانوھ تازەكەيان كەپوھ.
"بۆچى ھەردوولايان پەزىمەند بوون؟" تۆ دەپرسىت؟، لەبەرئەوھى ئەوان
دەترسان لەوھى كە نەياندەتوانى پارەي پەھنەكەيان بدەنەوھ لەسەر
"خانوى خەونەكەيان" كە بەپاستى دەيانويست تىيدا بژين.

ئىنجا مىشكت بسورپىنە بەلای ژيانى پاستەقىنەي خەلكىدا، كى
دەمىننەوھ لە پىگەيەكى ئىشكردنى بىزار و پىزلى نەگىراو و خەلات
نەكراودا. بۆچى ئەمىننەوھ؟ زۆر بە ئاسانى لەبەرئەوھى ئەترسن لەوھى
نەتوان بگونجىن لەگەل ئەو پىگەيەي كە بە پاستى حەز بە مومارەسە
كردنى دەكەن. بى گومان، گەر ئەو خەلكانە بە ئاسانى خۆيان بخەنە
"دەرەوھى گالىسكەكە" - لەپى شوىن كەوتنى ئىشىكى باشتر، يان
خانوى خەونەكەيان، يان ھەرچىەكى تر كە بە شايستەي خۆيانى ئەزانن
- ئەو ئەو كات خواستىكى گونجاوى باشترى جى بەجى كردن لە
خۆياندا بەدى دەكەن. لە ئەنجامدا، ئەوان زۆر بە زوىي ئەوھيان بۇ
دەردەكەويت ئەو مەترسىيەي گرتويانەتە بەر لە پاستىدا قازانجىكى زۆر
دەگەيەننەت بە ھەموو شىوھكانى ژيانيان.

مليۇنىرى گەنج

چەند سالىك پىش ئىستا، كىتیبكى نايام خویندەوھ لەسەر بابەتى
چاۋنەترسان. ناوئىشانى كىتیبەكە بە ناوى "مليۇنىرى گەنج" بوو،

چېرۆكى پاسته قينەى ژيانى ھەژدە كەسى تىدا بوو، ھەريەكك لىوان يەك
مىليون دۆلارى بە دەست ھىنا بوو. لە پاستىدا، ھەندىك لەو خەلكانە لە
پاستىدا مىيونە دۆلارى زۆرتريان بە دەست ھىنا بوو، زياتر و زۆتر لە يەك
مىيون دۆلار، بە درىژايى ماوھى سەر كە وتنيان لە پيشە كە ياندا. بە درىژايى
كتىبە كە، نوسەرە كە زۆرىك تىبىنى گرنكى دەربارەى "ياساى دارايى
سەر كە وتوو" خستۆتە پوو، بە لام گرنگترين دانەيان ئەو دانە يە بوو كە
بەردەوام دوبرەى دە كرده وە، بە ناوى، ھەر چەندە ئەو كە سانە لە شوينى
جياواز وە ھاتبوون وە ھەر چەندە ھەريەك لىوان پارەى خۆى بە
پىگايەكى جياواز پەيدا كرده بوو، ھەموويان لە يەك شتدا بە شدار بوون.
"ئەو تاكە شتە چى بوو؟" تۆ ئە پرسىت. بە ئاسانى، سەربارى ئەوھى
ھەموو ئەو شتانەى كە خاوەنى بوون بە ھۆى بپارىيكي بازرگانى وە بوو
كە دابوويان، ھىچ يەكك لىوان خۆيان نە خستبوو مەترسيە وە. ئەو
ھۆكارەى ئەوان وا نە بوون، بەردەوام بوو لە سەر شىكردنە وەى ئەو،
لە بەرئەو بوو ئەوان ژيانىك ئەژيان، "وەك ئەوھى كە ئەستەم بىت
شكست بەينن!" (تىبىنى ئەو بکە، لە چاوى زۆرىنەى خەلكى وە، ھىچ
گومانى تىدا نىە كە ھىچ پرسىارىك نىە كە ئەو ھەژدە كەسە خۆيان بۆ
مەترسيەكى زۆر گەورە ئامادە نە كرده بىت، وەك بنچينە يەكى پۆژەكانى
ژيانىان).

لىكۆلىنە وەى فرۆكەوانى جەنگاوەر
لەسەر ھەمان مەبەستى پيشوو، پيش چەند سالىك لە مەوبەر
تويژىنە وە يەك كرا كە لىكۆلىنە وەى لە ژيانى فرۆكەوانە جەنگاوەرەكان

ده کرد له جهنگی جیهانی دووهدا، به شیوهیه کی قه تعی گه یشتبوون به م
 پاپورته، به پیچه وانه ی نه و پروایه ی که زۆرینه برپوای وه هایه، زۆرینه ی
 نه و فرۆکه وانانه ی که له شوینی پاریزراودا شه پریان کردبوو به دریژایی
 شهر له وانه بوون که له سه ره تای شه په که دا کوژا بوون. هر له سه ر نه م
 باسه، لیکنۆلینه وه که نه وه شی تیدا بوو که، ته نها نه وانه ی که له
 شه په که دا پزگاریان بوو په فزیان کردبوو له شوینی پاریزراودا شهر
 بکن، به لکو نه وان مه زنتین چاونه ترسه کان بوون به دریژایی شه په که.
 له راستیدا، که که سیک ده رفه تی نه وه ی هیه تیبینی کاری خه لکی بکات
 له ه موو پویه که وه، زۆر به زویی نه وه ی بو ده رده که ویت نه وه ی
 "له شوینی پاریزراودا" کار ده کات له ژیاندا، ده مریت، ده مریت زۆر
 به گنجی. سه رباری نه وه ی زۆرینه ی نه و که سانه ماونه ته وه له ژیاندا بو
 چه ندین سالی زۆر، له کوتاییدا کاتیک دلیان له لیدان ده وه ستی
 به شیوهیه کی پوآله تی، له بهر نه وه ی راستیه که نه وه یه که به راستی
 هه رگیز نه ژیا بوون!

تا ئیستا له وانیه به خۆت وتبیت، "هه موو نه م شتانه گونجاوه، به لام
 بوچی وه هایه؟" یان "بوچی زۆرینه ی ئیمه خویان ته رخان ده که ن برۆنه
 ناو ته واوی ژیانمانه وه له م مه رچی سه پاندنی خودی هه ژاریه دا، به ئاسانی
 له بهر نه وه ی ئیمه ناتوانین، یان نامانه ویت، چاونه ترسیه کی مانادار له
 ژیانماندا نه نجام بده یین؟". باشه، بو من وا دیاره گه ر بمانه ویت می شکمان
 بگپینه وه بو چه ند سالیک پیش ئیستا له ژیانی خۆمان، زۆر به زویی
 شوینی نه و به رگری کردنه ده ناسینه وه له به شداری کردن له
 چاونه ترسیدا. به گه یشتینمان به م خاله، له و برپوایه دام به پێگایه کی

دریژدا هاتوین له ههوله که مان بۆ جهنگان، وه له کۆتاییدا بۆ لایهن بوون،
له م کیشه فیلبازهدا. هانت ددهدم زۆر زۆر به وریاییه وه گرنگی به م
زانیاریانه بده که له مه و دوا بۆتی دهخه مه پوو.

کاتیك تۆ هه رزه کاریك بوویت له راستیدا، ته نانهت زۆر دورتر بۆ کاتیکی
پیشتر کاتیك که مندالیکی ساوا بویت، دایک و باوکت به بۆ بیرکردنه وه
ویستویانه به سه رکه وتووی بقیینن. وه ک ئاکامی ئه م ویسته، ئه وان
تۆقیون به شیوه یه کی سروشتی که له وانیه به جۆریک له جۆره کان نه گه نه
ئه و ئاستی چاوه پوانییه ی که بۆ تۆ هه یانبوو. ئه مه به ته واوی
سروشتیه، له سه ر پۆشنایی ئه م راستیه زۆر به په رۆشه وه تۆیان خۆش
ده ویت. به داخیکی زۆره وه، سه ره پای ئه وهش، ئه م هانیان ده دات هه ول
بدن په ناگه ی تۆ بن له هه موو گه رمایه ک بته پارینن که له وانیه بیته ناو
ژیانته وه. بۆ نمونه، کاتیك سه ره تا قسه ت کرد، ئه وان پیک له په ناتا بوون
وه هه رکه وات لی هات برۆیت و بکه ویت، زۆر به خیرایی ده هاتن بۆت، بۆ
ئه وه ی نه ک بکه ویت و خۆت ئازار بده یته.

هه روه ها، کاتیك له گه ل مندالی دراوسی که تاندا که وتیته ده مه بۆله و
مسته کۆله یه کت دا به ده م و چاوی دراوسی که تدا، دایک و باوکت له وی
بوون بۆ ئه وه ی ههسته کانت خاوبکه نه وه. له وانیه دایک و باوکت هه ولیان
دابیت دلنه وایی تۆ بکه ن له پیکه ی وتنی "تۆ راست بوویت جگه رگۆشه م،
وه ئه وه له بوو، منداله که ی تر شه لاتیه " دواتر، له وانیه ئه وان شتیکی
له م جۆره بلین، "له داها توودا جگه رگۆشه م، زۆر وریا به وه هه ول بده
خۆت به دور بگره له مندالی له و جۆره "، زیاتر له وهش، گه ر په روه رده ی
تۆ نمونه یتر بیت له زۆرینه ی ئیمه، یه که مین جار که سواری پاسکیل

دەببیت لە یەكەم پى پۆششتنت لەوانە یە بە هینانی ئەم ئاگادارییە
دوبارە بوانە بیټ وەك : "وریابە" "نەكە ویت" "سەیری بەرپیت بکە" وە
بەوشیوویە لەم جۆرە پستانە . بەم پێگایە ، تۆ بە هیواشی بەلام بە
دنیایی "پرۆگرام دەکریت" بۆ ئەوێ هەموو جولە یەکت لە ژياندا بە
هۆی پۆشناییەکی ئاگادار کردنەو و بیټ کە لەسەر شاشە ی میسکی
هەستیاری گەنجیت بونی هەبیټ .

پێویستە هۆشیاری بە دەست بهینیت ، لە بەرئەو ، بى گویدانە ئەوێ کە
هەر کە سیکى تر لەوانە یە چیت پى بلین بە پێچەوانەو ، هیچ یەك لە ئیمە
لەدايك نەبوو لە ترسی چاوانە ترسی . وەك چۆن لەسەرەو بە پونی دەرم
خست ، ترس لە چاوانە ترسی (خۆ خستنه مە ترسیه وە) شتیكە کە فیڤی
بووین ، تەنھا پاش ئەوێ خۆمان خستە ناو ئەم جیهانە سەرنج پراکیشە .
لە پاستیدا ، پێچەوانە ی ئەوێ کە زۆرینە ی خەلکی بە شیوویەکی هەل
بروایان هیناوه ، تەواوی مرۆفایەتی لەدايك بویەکی چاوانە ترسن کە
بەسروشتی پرۆگرام کراون بۆ ئەوێ شوین ئەو پێگایە بکەون کە لە
ئەنجامدا دەیان گە یەنیت بە شکۆداری لە ژيانی خۆیاندا .

بەلام ، وەك چۆن وەهایە ، پيش ئەوێ بچیتە سەر ئەم پێگا هەژینە ی
چاوانە ترسی ، پێویستە ئەوێ لە بیرپیت هەرگیز غافل نەبیټ لە و پاستیە ی
کە ببیتە چاوانە ترس مانای ئەوێ ناگە یەنیت کە کە سیکى کە مە ترخەم
بیټ . گەر بە پاستی بە و جۆرە بیربکە ی تەو ، ئەم دوو بیرۆکە یەت بۆ
دەردە کە ویت بە شیوویەکی ئالوگۆرکارانە . بۆ ئەوێ ببیتە کە سیکى
چاوانە ترس مانای وایە دەبیټ ئازایانە رەفتار بکەیت ، وە بۆ ئەوێ بە
ئازایانە رەفتار بکەیت تا پادە یەکی زۆر جیاوازترە لەوێ گە لۆرانە رەفتار

بکەيت (کە چۆن کە سێک پەفتار دەکات کاتیک پیاویان ئافەرەت
 پەفتارکردنی ئاکاریکی کە مەتەر خەمانە بیئت) تۆ لەوانە یە بەرە و پوی
 هەندیک بارودۆخ ببیتە وە کاتیک هیلک ئەم دوو بیروکە یە لە یەکتەری جیا
 دەکاتە وە زۆر تەسک ببیتە وە. لە گەل ئەوە شدا، بی گومان زۆر پیویستە
 کە هەرگیز بەسەر ئەو هیلەدا نە پۆیت، بی مەبەست یان بە مەبەست!
 شتیکی تر کە پیویستە تۆ دەربارە ی بزانیئت، ئەویش ئەوە یە کە
 چاوە ترسی هەمیشە زاراوە یەکی رێژە ییە. بە مانایەکی تر، پەفتار کە
 نوینە رایەتی مەترسی ئەکات بۆ کە سێک لەوانە یە وە ک پیویست
 نوینە رایەتی مەترسی نەکات بۆ کە سێکی تر. زیاتر لەوە ش گەر هەمان
 پەوشت لە لایەن سییە م کە سە وە ئەنجام درا، لەوانە یە بۆ یەکیکیان
 تەنانت فریودەر بیئت وە وەها دیاری بیئت پەوشتیکی. کە مەتەر خەم
 دەربکە ویت. ئەو پوونە، لە بەرئە وە، ئەو کە سە پیویستە بتوانیئت
 لەنیوان ئەو هەموو بیروکە جیا وازانەدا بیناسیئتە وە لە گەل پلە ی گرنگی و
 ریکی. بۆ ئەوە ی ئەمە بە دەست بەینین، پیویستە بگە رینە وە بۆ یەکیک
 لەم ریسا بنچینە ییانه لە پرۆسە ی گە شە پیدانی خودی.

تۆ پیویستە بتوانیئت خۆت ببینیئت، بە چاوی ناخت
 بەرلە وە ی خاوەنی ئەو شتانه بیئت کە ئارەزوویان دەکەیت

چاونه ترسی دژی به رپرسیار نه بوون
خه لکانیک که که مته رخه من زور به ده گمه ن ئه گینا هیچ شتیکی گرنگ
به دست ده هیئن وه زور جار زیانی راسته قینه توشی خویان ده که ن.
ئوان له وانیه جاروبار له هه ندیک چالاکیدا سه رکه وتوو ببن، به لام ئه و
به رئه نجامانه زور به ده گمه ن پوده دات.

پامینه، بۆ نمونه، له و که سانه ی که له سه ر ته خته یه کی به رزه وه خویان
هه لده نه ناو ته نکایی ناوی مه له وانگه یه که وه، به ئاسانی له به رئه وه ی
ویراویه تی ئه و کاره بکات له ناو هاوته مه نه کانی خۆیدا. هه رچه نه ده
که سیکی تر په نگه بترسیت خوی هه لبدات، له به ر هۆکاریکی نامۆ
له به رئه وه ی زیاتر ئه ترسیت له وه ی خه لکانی تر ئاخۆ چی پی ئه لئین، یان
ته نانه ت بیرکردنه وه ده رباره ی ئه و، گه ر ئه وه هه لبرئیریت که خوی
هه لئه دات. زور پوونه که ترسی هه ر که سیک له خۆ هه لدان بۆ ناو ئا و
به ته واوی ماقوله، له به ر ئه و راستیه ی که به هیچ جوړیک مه شقی له سه ر
خۆ هه لدان نه کردووه. زیاتر له وه ش، له به رئه نجامی نه بونی مه شق، کاتیک
بیر ده کاته وه له وه ی که چی پوده دات گه ر خوی هه لدا یه ئا وه که وه، ئه وه
ده هیئیته به رچاوی خوی که به راستی بریندار بووه. له راستیدا، بۆ
که سیکی له م جوړه که به رده وام بیته خوی هه لبدات، به ته واوی کاریکی
ئه و په ری گه و جانه یه، که مترین شتیکی که بتوانین بیلئین، وه کرده وه کانی
که سیکی وه ها حسابی بۆ ده کریت که زور که مته رخه مانه یه به پیی
تیگه یشتنی هه موو که سیکی ژیر.

له لایه کی تره وه، گه ر هه مان ئه م که سه مه شقی کرد بۆ ئه وه ی بیته
که سیکی لیها توو له خۆ هه لداندا وه گه ر ئه و لیها توویه هه بوو که هه موو

رېنگا جياوازه كاني به هه نند وهرگرت (وهك ئه وهى تواناي ئه وهى هه بېت سهر كه وتن بهينېته بهرچاوى خۆى له هه موو جوڻه پيوسته كان وهك مه له واني ناو دهريا، وه بگه پېته وه كه نار دهريا به بى ئه وهى خۆى ئازار بدات، هتد) ئيتر به ته واوى ئه و كاته بارودوخىكى جياواز ده بېت. سهربارى ئه وهى كه هيشتا ترسيكى دلتيا له سهر ئه و كه سه هه يه، ههچ كه سيك ناتوانيت تاوئبارى بكات به نواندنى ئاكارى كه مته رخه مى.

بو ساتيك رابمېنه له و خه لكانه ي كه له پيشه سازى فيلم دروست كردندا ئيش ده كه ن. ئه و كه سانه زورجار نواندن له فيلمى زور ترسناكدا ده كه ن. له راستيدا، ههر له بهر ئه وه يه كه پارهيه كى زور باش وهرده گرن. به لام مه خه له تى! به و پياو و ئافره تانه ي كه ئه و كار ه ئه نجام ئه دن كه به ههچ مانايه ك كارىكى نه زانانه نيه. هه موويان كه سانى شايسته ي پيشه گرن، زور شاره زان له جيبه جى كردنى بازرگانيه ترسناك كه ياندا. هه ميشه حساباته كانيان ده پشكنن و دووباره ده پشكننه وه وه، پيش ئه وهى ته نانه ت ساده ترين جوڻه يان كرد بېت. له ئه نجامى ورياياندا، زور به ده گمه ن بريندار ده بن. نه خير، ناكريت ههچ پرسيارىك هه بېت ده رباره ي- كه سانى ئه كتەر "چاونه ترسن" بو ئه وهى دلتيا بين، به لام ئه وان زور به ده گمه ن كه سانى كه مته رخه من!

وه به رهينان

ئيتسا، سهرنجى خۆت چر بكه ره وه له سهر كه سيك كه ده يه ويئ ئه و پاشه كه وته ي به قورسى په يداي كردووه وه به رهينانى تيدا بكات له سهر كيشيه كدا كه به كردارى ههچ شتىكى له باره وه نازانيت. له وانه يه

که سیک، ده شیت خزمیکی که که سیکه له وانیه له پیگه یه کی به رزی
پیزگرتنیدا بیت، ئەم پیشنیاره ی بۆ کردبیت که ئەم وه به رهینانه
بیروکه یه کی مه زن بووه وه وه به رهینه ره کان چاوه پوانن پیژیه کی
نااسایی قازانج بکن له به رامبه ردا. با وای دابنن، له سه رو ئە وه شه وه،
سه رباری ترس و گومانی که سه که ده ربارهی چونه ناو سه رکیشیه وه
به هر نرخیک بیت، ته ماح زۆر به به هیزی هانی داوه بۆ ئە و کاره، بۆ
گه پان له دوا ی به رزترین پیژیه قازانجی پاره ی وه به رهینراو که بتوانریت
به ده ست بهینریت. له کوتاییدا، با وای دابنن، ترسیکی زۆر له
له ده ستان سه رباری ئە وه ش، که سه که پریار ده دات به رده وام بیت وه
وه به رهینانه که بکات به هر جوریک بیت. دواتر چی پویدا؟

پاش ئە وه ی وه به رهینانه که ئە نجام درا، زۆرینه ی کاتر می ره کانی که سه که
له وانیه به م شیوه یه گوزه رابیت:

۱. پارابوون ده ربارهی وه به رهینانه که، وه

۲. هینانه به رچاوی سۆی که به ره و کوتایی فه قیری ده چیت

ئە وه شتیکی زۆر پوونه، له به ره ئە وه ی ئە و جوره ره وشتانه پیویسته
وادابنریت پیچه وانه و دژی ئە رکی داراییه وه ئە و که سه ی خۆی توش
کردوو پیویسته وه ها حسابی بۆ بکریت سه رکیش و که مته رخه مه،
له بری ئە وه ی پی بوتریت چاونه ترس. ئە نجامی عاده تی له بارودۆخیکی
وه ک ئە مه دا چاوه پوانکراوه، گه ر قایلکه ر نه بوو. که سی دیاریکراو پاره
له ده ست ده دات، باسی هاوپییه تی پیشوو مه که که له ئە سلدا پیشنیاری
وه به رهینانه که ی بۆ کرد. (هۆکاره که ئە و گه وجه یه، که سانی که مته رخه م
به ده گمه ن لۆمه ی خویان ده که ن بۆ کردنی وه ها هه له یه ک).

له لاکه ی تره وه هه رچه نده، گه ر نه و که سه به وریاییه وه گوئی بگرتایه
بۆ پیشنیاری هاوړپیکه ی یان خزمه که ی وه ئینجا لیکۆلینه وه ی له
بارودۆخی خۆی بگردایه، ئه ی توانی بیروبوچوونیک دابریژیت که له
زانیا رییه وه سه رچاوه ی گرتبیت له بری قسه و قسه لۆکی ئه م و نه و، وه له
پتی به رژه وه ندییه کی راسته قینه وه هانبدرایه له بری ته ماحیکی ساده.
له و خاله دا، که سه که ئه ی توانی به رده وام بیت، وه بریک پارهی خۆی
بخستایه ته وه به رهینانه که وه نه ک ته واوی بارودۆخی دارایی خۆی بخاته
مه ترسیه وه.

ئینجا، کاتیک زانیاری زیاتری کۆکردایه ته وه له سه ر نه زموونی راسته قینه،
ئه ی توانی به ره به ره وه به رهینانه که ی زیاتر بکات گه ر بۆی ده رکه وتایه ئه م
کرداره له به رژه وه ندی خۆیدایه.

به ناشکرا، به گرمانه یی، گه ر که سه که ی ئیمه شوین ئه م به شه ی دووه می
کاره که بکه وتایه، هیشتا به دلنیا ییه وه هه ر له مه ترسیدا ده بوو.
هه رچه نده، که سیك ناتوانیت پاکانه ی بۆ بکات و بلیت ره وشت و ئاکاری
که وجیک یان که سیکی که مه ترخه می نواندووه. زیاتر له وه ش، ته نانه ت له
ئه گه ری نه وه ی ئه م که سه بریاریکی هه له ی داوه وه پاره که ی له ده ست
داوه، هه موو نه وه ی هه یبووه له ده ستی داوه. له به ره نه وه ی که هیشتا
هاوړپیه تیه که ی ماوه وه هیشتا پیزی خودی خۆی هه یه، له به ره نه وه ی
بۆی ده رده که ویت که تاوانبار بووه ته نها له بریاردانیکی هه له وه. له
سوودی زیاده ی به شی دووه م نه وه یه که که سه که به ئۆتوماتیکی
به ره رچی وه به رهینانی داها توو ناداته وه، پیویست ده کات به رزی
بکه نه وه.

من دئیام که نامه که ی منت پی ده گات " به دهنگی به رزو پوون":
چاونه ترسه کان که سانی زانان که لیگولینه وه له بارودوخه کان نه که ن به
وریاییه وه، باوه پریان به توانای خویان هه یه وه وینه یه کی ته ندروستی
خودی زوریان هه یه. زور به پوختی، نه توانین بلتین چاونه ترسه کان، وه ک
که سانی که مته رخه م نین، نه وان که سانیک کی گه وچ نین.

شکستخواردوه کانی بازرگانی

رابمینه له مه، گه ر که سیک پشکنین بو ئاماره کان بکات ده رباره ی ژماره ی
بازرگانیه شکستخواردوه کانی هه موو سالیگ، به بی لیگولینه وه له هه موو
بارودوخه کان به جیا، بو هه ر که سیک به ئاسانی نه وه ده رده که ویت که
چونه ناو بازرگانیه ک بو خودی خوی "کرداریکی که مته رخه مانه یه".
هه رچه نده، نه وه به ته نها که یسه که نیه! راستی کیشه که نه وه یه،
زورینه ی نه و خه لکانه ی که به ره و ئیفلاس بوون چوون، پیویست نه بوو
بچنه ناو بازرگانیه وه بو خویان له یه که م جاردا، یان له به ره وه ی نه وان
به پیک و پیک خویان ئاماده نه کردوه بو گرتنه نه ستوی شتیکی له م
جوړه، یان له به ره وه ی نه وان به ئاسانی نه یان ده زانی چی ده که ن.
نه وان لیوه شاوه بیان نه بوو، زانیاریان نه بوو، یان هاوکاری گونجاو بو
به ده ستهینانی بازرگانی خویان "له سه ره نه م زه وییه"، بیخه ره میشتکه وه
که نه گه رچی زورینه ی کومپانیا تازه کان به لای که مه وه سی سالی ده ویت
پیش نه وه ی به پیک و پیک دابمه زورینین، هه ندیک له وان ه ماوه ی سی
مانگیشیان نه بووه، یان ته نانه ت سی هه فته ش، بو نه وه ی چانسیک به
بازرگانیه که یان بده ن.

ئەوئەش ھەرۋەھا گرنگە كە تېيىنى بىكەين پېش ئەوئەي خۇيان دەست
بىكەن بە بازىرگانىيەكەيان، زۆرىنەي ئەو خەلكانە ئەو كارمەندانە بوون
لەو بېروايەدان كە بەرپۆئە بەررەكەيان بى تۈوانان، يان خاۋەنى ئەو
كۆمپانىيانە كە لاي خۇيان دايان مەززاندىون نەيان زانىۋە چى دەكەن.
لە راستىدا، ھەموو كە سىك كە شكست دەھىنئىت لە بە دەست ھىنئانى
بازىرگانى تازە ناچىتتە ناو ئەم پۆلەو، بەلام بە دىنئايىيەو زۆرىنەي
خەلكى ئەچنە ناو ئەم پۆلەو.

سەرەپاي ئەوئەي كە نامارەكان دىلخۆشكەرنىن، بە دىنئايىيەو زۆرىك
چاۋنە ترسانە سەررەكەوتو بوون لە دامەززاندى بازىرگانى خۇياندا. بۆ
نمۇنە، تەنھا رابمىنە لە چىرۆكى ئەم ھاۋرې باشەم، بۆب ماككرارى. بۆب
لە بواری پىشەسازى ئامىرى كارەبايىدا كارى دەكرد بۆ چەندىن سال،
سەرەپاي ئەوئەش ئەو بېرە پارەيەي كە رەنگە كە سىك بلىت "پارەيەكى
زۆر" دەستى نەكەوت، بە دىنئايىيەو لە سەررەكەوتى پارى ناۋەندى داھاتى
دەست دەكەوت. خاۋەنى خانوۋى خۆى بوو، سى كچى جوانى گەورە
كردبوو، ھەموو ئەمانەي بە دەست ھىنئابوو لە كاتىكدا بۆ كە سىكى تر
كارى دەكرد. سەربارى سەررەكەوتنەكەي، بۆب ئارەزوۋى ئەوئەي كە
خۆى خاۋەنى بازىرگانى خۆى بىت وە من وای دائەنئىم ترس تەنھا شتىك
بوو پىگرى لى دەكرد ئەو كارە بىكات. راستى مەسەلەكە ئەوئەبوو، كە
لەگەل ئەو ھەموو شتەدا كە بۆ ئەو پویدا بوو، بە داخەو، ھەرچەندە
ئاگادارى ئەمە نەبوو لە بەرئەوئەي ھەرگىز پىشتر نەچوبوو دەرەوئەي
بازىرگانىيەكەي خۆى. زىاتر لەوئەش، بېرواي بەم بىرۆكە كۆنە ھەبوو كە

كەسك پېويستە كارىكى جىگىر بۇ خۇي بە دەست بەيىتتە وە كار بۇ
خانە نشىنى بكات.

ھىشتا، ئارەزووھى بۇب، وە خىزانە كەي پات، سورن لە سەر ئىشكرن
لە بازىرگانىھ كەي خۇياندا. لە كۆتايدا گەيشتنە ئە و خالە كە ئە وان لە
پاستيدا توانيان بېھىننە بەرچاوى خۇيان كە بە سەر كە وتووى بازىرگانى
خۇيان بەرپوھ بېھن. لە و كاتە وەي ئە وە ئەستەم بووھ كە وىنە يەك لە
مىشكا ھەل بگىرەت بە بى دەر بېرىنى، ئە نجامى كۆتايى وىنەي بۇب و پات
برىتى بوو لە لە داىك بوونى كۆمپانىيەي خۇيان بە ناوى "پىنساكولا
كۆمپانى".

پوداوىكى خوش چەند سالىك لە مە و پىش پويدا، ھەرچەندە ھەردو بۇب و
پات زۆرىك كاتر مېرى قورس كارىان كىر بوو، وە ئىستاش بە و جورەن،
ئە وان پازىن بە وەي كە پىكە وە ھەردو كيان دروستيان كىر وە. ئە وان
سوديان لە دامە زىراندنى زۆر خەلك وەرگرتووھ وە خىزمەتى سەدان كىرپارى
خۇيان دەكەن لە زۆرىك لە ولايە تەكانى ئە مرىكادا. ھەردو كيان پىكە وە
داھاتىكى زۆر باشيان كۆكردۆتە وە وە نىرخى كۆمپانىيە كەيان لە
ئىستادا (گەر بىانە وىت بىفرۆشن) زۆر زىاترە لە ھەموو ئە و پارە يەي كە
بۇب بە دەستى ھىناوھ كاتىك ئىشى بۇ كۆمپانىيە كى تر دە كىر لە ماوھى
ئە و ھەموو سالە دا.

ئايا بۇب و پات بىرپارىكى پاستيان دا؟ تەنھا پىرسىارىان لى بگە! ئايا
جارىكى تر ئە نجامى ئە دەنە وە؟ ئە زانى وە لامى پىرسىارە كانيان چى
دە بىت! ئايا ئە وان چا و نە ترسن؟ لە و بىروايە دا نىم ھىچ پىرسىارىك ھە بىت
لە و بارە يە وە!

بۆب و پات وازيان له كاره كه يان هينا وه هه زاران دۆلاری خۆيان خسته
 وه به رهينانتيكه وه كه پيشتر كاری له و جوره يان نه نجام نه دا بوو. هيچ
 گرتيهك نه بوو كه له و سه ركه شيه ياندا سه ركه وتوو ده بن، به لام نه وان
 كه مته رخه م نه بوون، نه وان بي نه قلانه نه و كاره يان نه كرد. ئايا نه وان
 ده ترسان؟ باشه، هه رگيز به راسته وخۆيي نه و پرسياره م لي نه كردن،
 به لام پاش ليكۆلینه وه له سروشتی مرقۆ بۆ ماوه يه كي زيڤين له بيست
 سال، به وپه پي بپروابه خۆبوونه وه ده مزانی كه به لي، ترسيان هه بووه.
 خالی ديار بۆ مه به سته كه مان نه وه يه، سه رباري ترسه كه يان، نازايه تي
 نه وه يان هه بوو پوبه پوي نه و ترسه ببنه وه. بۆ كه سيك كه بارودۆخ به
 وردی شی ده كاته وه، به گوڤره ی نه و بارودۆخه خۆي ئاماده ده كات وه
 ئينجا پوبه پوي نه و ترسه ده وه ستي له گه ل ويته ی سه ركه وتن له
 ميشكيدا، نه وه چاونه ترسيكي راسته قينه يه. زياتر له وه ش، وه ك نه وه ی
 پيشتر زانيت، چاونه ترسه كان زۆر به ده گمه ن نه دۆڤين، وه گه ر دۆڤاشن،
 عاده تن نه گه رپينه وه و دوباره هه ول نه دهنه وه. به مانايه كي تر،
 چاونه ترسه كان كاريگه رانه نه ژين، ژيانتيكي داھينه رانه نه ژين، له به رنه وه ی
 نه وان نه و جوره ژيانه نه ژين كه ئيمه ده مانويست بژين.

كه واته زه رده خه نه يه ك بخه ره سه ر ليوت، له به رنه وه ی له م ساته وه،
 تۆش هه روه ها ده توانيت بيته چاونه ترسيكي ئازا! چۆن؟ به ئاساني
 له رپنگه ی كردني نه و شته ی كه خه ونت بووه نه نجامي بده يت بۆ چه ندين
 مانگ، يان بۆ چه ندين سال. (واته ليڤره دا نوسه ر مه به ستي له وه يه كه
 نۆڤينه مان په نگه كاريكمان هه پيت، به لام نه و كاره دلخوازي خۆمان نيه؟
 بۆيه باشتري شت نه وه يه نه و كاره بكه يت ك خه ونی خۆت بووه نه نجامي

بدهیت، وه ههول بدهیت ئاستهنگ و له مپه ره کانی بهرده مت لابه ریت
 ته نانهت گهر کار بگاته ئه وهی سه رکیشی به به شیک له سامانه که شته وه
 بکهیت بۆ ئه وهی ئه و شتهی حهزت پییه تی ئه وه بکهیت - وه رگێر .
 له گرن گترین کۆنسیرتی میوزیکی باشوری زه ریای هیمن، ماری مارتن،
 ئه م گۆرانییهی وت "گهر تۆ خه ونیکت نه بیته، گهر من خه ونیکم نه بیته،
 چون بتوانین خه ونه کانمان بکهینه راستی؟" ئه وه برپوای منه که
 هه ریه کیک له ئیمه خه ونی خۆی هه یه . هه مومان دیدگایه کمان هه یه،
 برپۆکه یه ک یان وینه یه ک له شتیکی گه وره که ته وای بکهین و به دهستی
 بهینین، که له کاتیکه وه بۆ کاتیکی تر ده چیه ناو وشیاریمان وه . هیچ
 گومانیکم له وه دا نیه که هه ر خه ونیکت هه بیته ده توانی به دهستی بهینیت
 و ئه و ژیا نه خوشه ی که ده ته ویت بژیت، وینه ی ئه و شته بخه ره وشیا ری
 و میشکته وه به شیوه یه کی ریکخراو، وه گهر ئه و راستیه ت به باشی زانی
 زۆر به په رۆشه وه حه ز ده کهیت ئه و خه ونه به دی بهینیت .
 باشه، راستی ئاسان ئه وه یه که تۆش ئه توانی . به لام وه ک هه موو شتیک
 به و شیوازه یه، پیوستت به بریکی زۆر ئازایه تی هه یه له لای خۆته وه .
 له بیرت بیته، هیچ جیاوازییه ک دروست ناکات، له م ساته دا، چه نده
 برپۆکه که ت سه یر و نامۆ ده رده که ویت . له راستیدا، له وانه یه خۆت وابیته
 به رچاوت که ته نها خه یالیکه . سه ره پای ئه وه ش، ئه توانی بهینیته ناو
 دنیا ی راسته قینه وه، له رینگه ی نویسی و هه سفه که یه وه له هه رچیه ک که تۆ
 به ته ویت ئه نجامی بدهیت، هه تبیته یان بیته . به رزخوای خۆت بنوسه زۆر
 به دوردریژی چون گونجاو بیته وه له ده می ئیستادا . وه ک شتیک
 مه ینوسه که پلانی بۆ دا بنییت بیکهیت، له بری ئه وه، وه ها بینوسه که

شتيڭە و ئىستا ئەنجامى ئەدەيت. بە خەتتىكى تۇخ ئەم وشانە بنوسە
"من ئەتوانم" وە ئىنجا ھاوار بکە و بىللى، مەشق لەسەر ئەو بىرۆکە يە بکە
کہ تۆ ئىستا ئەتە ویت ئەم شتە بکەيت، لەناو عەقلى لاشعورتدا. ئىنجا
ھاوپپىيەکت ھەلبژىرە کہ زۆر برۆای بە تۆيە، کہ سىڭ کہ بىرکردنە وەکانى
ھاوتای تۆيە، نەك کہ سىڭ ئەتشكىنیت، وە بە بىرۆکە کەت پى دەکە نیت،
بۆ ئەوہى بىرۆکە کەتى لەگە لا بەشدارى پى بکەيت. کہ سىڭ دىارى بکە کہ
تۆ بنیات دەنیت وە يارمەتى چاندنى متمانە ئەدات لە تۆدا، لەگە ل ریز
گرتن لە بىرۆکە کەت.

لەبىرت بىت، ھىچ جياوازىيەك دروست ناکات کہ ئايا ئامانجە کەت
دەستپى کردنى بازگانىيەكى تازەيە، کرىنى يان دروست کردنى
خانويەكى تازەيە، بە دەست ھىنانى ئۆتۆمبىللىكى نوپىيە، پىگە يەكى
نوپىيە لە شوپىنى ئىش کردن، تۆمارکردنى کارىكى فرشىاريە، يان
بە دەست ھىنانى خەلاتى ریز لى نانە لە خویندنگا. ھەر کاميان بىت،
پىويستە ھەنگاوى بۆ بەاويت و ئازايانە شوپىنى بکەويت. بەردەوام ئەوہ
بىرى خۆت بەينەرەوہ کہ تۆ کۆمەللىك عەمبارى زۆر لە توانای شاراوہ لە
تۆدا بوونى ھەيە، وە لەبەرئەوہ، تۆ ئەوہندە توانات ھەيە کہ ھەر شتىڭ
بکەيت کہ لەناو مىشکتا رىكى بخەيت. ھەموو ئەوہى پىويستە بىکەيت
تېيگەيت لەوہى چۆن بتوانيت بىکەيت، نەك ئەوہى ئايا ئەتوانى يان نا؟
ئەوہ بىنيتە بەرچاوى خۆت کہ چاۋنە ترسىت وە ئىنجا ئەوہ بەخۆت
بلىيت. ببە بە کہ سىڭ کہ بەتەواوى شارەزا بىت لە "لەرىنەوہى بەسوود"
ئەوکات زۆر بە ئاسنى ئەتوانى مەشق لەسەر ئەم نمونە سادە دەرونيانە
بکەيت.

بەلام پيش ئەو ەى بچىتە ناو مەشقە كەتەو قەلەم و وەرەقە يەك بەينە .
 ئىنجا، پەرەكە بگە بە شىو ەى پەرەى ەل سەنگاندن بە شىو ەى راست و
 چەپ، وە ەئلىكى راست لە ناو ە راستەو ە بكىشە بە درىزايى پەرەكە .
 لە بەشى لاي چەپ نىشانەى (-) دابنى، وە لە بەشى لاي راست نىشانەى
 (+) دابنى. لە ژىر نىشانەى (-) ەموو ئەو شتە زۆر خراپانە بنوسە كە
 لەوانە يە روبدەن بۆ تۆ، گەر ئەتە وىت شوينى بىرۆكە كەت بگە وىت.
 لە بەشى لاي راست، ەموو ئەو شتە باشانە (باشترىن شتە كان) بنوسە كە
 لەوانە يە روبدەن بۆ تۆ، گەر ئەتە وىت بەردەوام بىت لە گەل پلانە كە تدا.
 بە پونى تىبگە، بە درىزايى ئەو پلانەى كە بە تەماى ئەنجامى بدە وىت
 راستگويانە و شەرىفانە، ەرچىەك لە بەشى لاي چەپى پەرەكە دا بىت
 ئەنجامىكى خراپ نابىت. لە لاكەى تر، ەرچەندە، ەرچىەك بچىتە
 بەشى راستى پەرەكە بى گومان شتانىكى نايابن.

لە بەرئەو ە، لە پىگەى دروست كردنى پەرەى ەل سەنگاندنەو ە بەم
 شىوازە، كە تۆ بۆ خۆتى دەخەيتە روو، بۆ چاكسازى كردن لە خۆتدا،
 ئەو واقعەى كە لە راستىدات ەتە ئەو ەيە كە " ەيچت نىە تا لە دەستى
 بدە وىت "، پيشتر چەندىن جار لەم كتیبە دا سەرنجت بۆ لاي ئەو ە پاكىشرا
 كە " وون كردن يان كە وتنىك " ناتكاتە شكستخواردوو، ئەو ە تەنھا ماناى
 ئەو ە دەگە يە نىت كە پلانە كەت بەو شىوازەى كە داترپشتوو ە كارى خۆى
 نە كردوو ە. كە واتە تەنانەت گەر ەموو ئەو شتانەى ەتە لە دەستى
 بدە وىت، ەيشتا تواناى گەرانەو ە و ەستانەو ەى خۆتت ە بىت، بۆ ئەو ەى
 جارىكى تر ەول بدە وىت.

بۆ چەندىن سال ئىستا لە نەرىت و خويەكدام ژيان نامە و كەسايەتى ئەو
پياو و ئافرەتانه ئەخوئىنمەووە كە بە راستى شتىكى بايەخداريان بە دەست
هيتاوە بە درىژايى ژيانيان. ئەو ەم بۆ دەركەوت، بەبى ەيچ
ئىستىسنايەك، ئەو كەسانە لە ەندىك لە ئامانجەكانياندا كەوتوون
ماوەيەكى كەم لە چەندىن دەرفەتدا، بەلام ئەو ەرگىز نەبۆتە بەر بەست
بۆيان! لە راستيدا، خۆم ئەو ئەزموونەم ەبوو "سەرنەكەوتن لە گەيشتن
بە ئامانجەكە" لە چەندىن دەرفەتدا، يەكسەر دانى پيدا ئەنيم كە ئەو
ئازارى پى گەياندووم وە تەنانت بۆتە ەوى پەشوكانىكى زۆر بۆم. بەلام
بەوشيوە بە كە ەيت، ئەو ەرگىز نەيوەستاندووم لە ەولدانى
دوبارە وە پيوست ناكات تۆش بوەستينى، لە بەرئەو ەي ەموومان
خاوەنى ئەو توانايەين كە ەستينەو ە جارىكى تەربە رىگا كەدا
بپۆينەو ە. لە بەرئەو ە، لەم كاتە بەدواو ە، ميشكت وە ەلى بكە و پاي
بەينە كە دەبىتە "چاوەتەرس"، وە زۆر بە راستى خواستى ئەو ەت
ەبىت كە ببىتە كەسىكى چاوەتەرس.

به شی هه شته م ده می گويزان ده می گويزان

تۆ ته نها يهك ئىنجى ... يهك ههنگاوى
يهك بىرۆكهى ... دورى له وهى بگه پييته وه
بۆ جوانى ژيانى خۆت

زۆر وتراوه ئه وه هيلهى ئه بيته هوى جيا كردنه وهى بردنه وه له دۆپان وهك
تيژى ده مى گويزان وه هايه (من ده ريارهى بردنه وه يهك قسه ده كه م به
پيگايه كى گه و ره وه له هه موو پوبه ره كانى ژيانت)
سۆمه رسيت ماغوام كتيبيكى ته وا وه تى نوسيوه له ژيتر ناو نيشانى ده مى
گويزان، وه داريل زانوك چوار مليون دۆلارى خه رج كرد له به ره هه م هينانى
فليمي كدا له سه ر هه مان ناو نيشان. ئه م دوو پيا وه مه زنه - نوسه ره كه و
فيلم دروستكه ره كه - زانيبويان كه جياوازيه كى گه و ره له نيژان خه لكيدا
نيه، ته نها جياوازي گه و ره هه بوبيت له و شتانه دا بوو كه به ده ستيان
هينابوو. (ئه وه بابته تى فليمه كه و كتيبه كه ش بوو).

كه سيك خهريك بوو پرۆژه يهك ده ست پى بكات، كه سه كهى تريش ده ستى
پى كرد. يه كيكيان خهريك بوو كاره كهى ته واو ده كرد، ئه وى تر ته واوى
كرد. كه سيك ده رفه تيكي بۆ پيكه وت، ئه وى تر كارى تيدا كرد.
خويندكارىك نزيك بوو له وهى ده ربيچيت له تاقي كردنه وه كان، ئه وى تر

دەرچوو، وه بهو شیوهیه جیاوازی نیوانیان لهوانهیه تهنه له سه دایه ک
بو بیت، نهو پیزه یه ک خاله نهو هه موو جیاوازییه ی دروست کردوه.
میژوی سالانه ی وهرزش پره له پونکردنه وه ی دراماتیکی له سه ر
بیروکه ی ده می گو یزان. بۆ نمونه، له ئۆلۆمپیادی سالی ۱۹۷۶ له
مۆنتریا ل- کهنه دا، هه شت که سی کۆتایی مابونه وه بۆ پیشبرکی کۆتایی
له راکردنی ۱۰۰ متر، به لام نهو که سه ی مه دالیای ئالتونی برده وه تهنه به
۱۰/۱ چرکه یه ک له که سی دووه می برده وه.

له سالی ۱۹۴۷ له یه که م پیشبرکی ئه سپسواری له میژوی ئه مریکادا،
ئارمد زیاتر له یه ک ملیۆن دۆلاری برده وه به دریزایی ماوه ی
پیشه کاریه که ی - ۷۶۱۵۰۰ دۆلاری له و پیشبرکییه دا برده وه. به لام نهو
ئه سپه ی که پله ی دووه می به ده ست هینا هه مان سال، نهو ئه سپه ی که
تهنه که پیشبرکی یه ک میلیه که ی به تهنه لوتی ئه سپه که دۆراند تهنه
۷۵۰۰۰ دۆلاری برده وه. ئیستا گهر که سی ک له وی بوایه و سه یری
بردنه وه کانی بکر دایه به تهنه، وا دهر نه که وت که ئارمد سیانزه جار
باشتر بووه تا کو نزیکترین پیشبرکی کار لییه وه. هه رچه نده، کاتیک تو
به اوردی کاته که ده که یت که به راستی له لایه ن هه ردوو ئه سپه که وه له و
پیشبرکییه دا تو مار کرا، نهو هت بۆ دهر ده که ویت له راستیدا که ئه سپه
یه که م به پیزه ی له سه دا چواریش له ئه سپه دووه م له پیشتر نه بووه!

ئیستا، لهوانه یه نهو بیروکه یه لای تو به وه لیكدانه وه ی بۆ بکریت که
بلیت هه ندیک خه لک هه یانه و هه ندیک تر نیانه. یان، له بهر نه وه ی
هه ندیک له خه لکی باشترن له هه ندیک تر، زیاتر خوشحال ترن له ژياندا،
به لام نهو مه ویت له وه تیبه گه یت، هه ر لی ره داو هه ر ئیستا، نه م بیروکه یه

بەتەواوی ھەلە ھە! لەبیرت بیټ، لەو کاتەوہی جیاوازی لەنێوانیاندا ھەب
 ۋە تۆ تەنھا لە ناوچە ھە دەھیت ھیناندایت، ۋە لەو کاتەوہی شتیک ھەب
 کە تۆ بتوانیت ئەنجامی بدەیت، ئەمە دەمانگە یەنیتە چاکسازی کردنیک
 زۆر لەو ئەنجامانە ھە کە ئیستا بە دەستیان دەھینیت، ۋە توانای ئەو تە
 ھە ھەب کە زۆر سەرکەوتوو تر بیت لەوہی کە ئیستا تێدایت. لەوانە ھە
 پیشتر ئەوہ بزانیټ کە چۆن ئەو کارە ئەنجام بدەیت کە کەسانی تر
 ئەنجامی ئەدەن (گەر وا نەبیټ، ئەتوانی فێر بیت)، ۋە لەو کاتەوہی توانا
 شارەوہ کانت ھەچ سنوریکیان نیە، ئەتوانیت شتیک مەزنتەر لەوہ ئەنجام
 بدەیت کە ئەوان ئەنجامی ئەدەن.

ئەو شتە ھە کە تۆ پێویستە بیکەیت بۆ ئەوہی زیاتر سەرکەوتوو تر بیت
 لەوانە نیە ئەو شتە بیټ کە تۆ بیرت لی کردۆتەوہ. بەلام ھەرچیک بیټ
 لەوانە ھە تۆ ئەوہ ندە توانات ھە ھە کە بتوانیت ئەنجامی بدەیت. ھەمیشە
 ئەوہ بخەرە مێشکتەوہ، ھەرچە ندە، لەبەرئەوہی، ھەموو کەسیک لەم
 جیھانە دا کە مێک جیاوازترە لەوہی تر، ھەرشتیک کە تۆ ئەتەویت ئەنجامی
 بدەیت مانای ئەوہ ناگە یەنیت ھەمان شت کەسیکی تر کە لەگەلتدا دەژی
 بیەویت بیکات. سەرەپای ئەوہش، ھەچ پرسیاریک نیە کە تۆ لەکو تاییدا
 بۆت دەرکەویت ئەو شتە چیکە کە پێویستە بیکەیت. بۆیە مێشکت ساف
 بکە پاستەوخۆ، کە ھە ئەو تە بۆ دەرکەوت کە دەمی گوێزانە کە پوی لە
 تۆیە، ئەتوانیت ئەنجامی بدەیت.

چیرۆکی ھاینز دۆس

کاتیک خەریکی نویسینی ئەم بەشە بووم، ھاورپییەکی زۆر بە پێزی خۆم -
 ھاینز دۆس - تەلەفۆنی بۆ کردم بۆ ئەوہی سوپاسم بکات بۆ بیروکە یەک

که پیم به خشی بوو. به لام پیش نه وهی پیت بلیم بیروکه که چی بوو، ریم
بده هندیك زانیاریتان له سهر هاوړیکه م پی بدهم. هاینز دوس ئیشی بو
کومپانیایه کی گه وره ی بیمه ده کرد له تورتو- که نه دا وه هه موو سالیك
مانگی ۱۰ کومپانیاکه ی پیشبرکییه کیان ساز ده کرد به ناوی "سه روکی
مانگ" هه موو فروشیاره کانی کومپانیا خویان ناماده ده کرد بو
پیشبرکیکه وه هه موو یه کیک له وان خویان ناماده ده کرد بو لوتکه ی
ناستی به ره مهینان. خه لاته که یان، گه ر گه ر پیشبرکیکه یان ببردایه ته وه
پله به رز کردنه وه و پاره بوو. (کومپانیاکه به وه ناسرا بوو هه همیشه
چاووگی سهر کرده کانه).

وه ک چون هه موو سالیك هاینز پیشبینی نه وهی ده کرد که "سه روکی
مانگ" بیت، به لام به هو ی به رده وام بوونی له مه شقی سالی پیشوو، پلانی
دا نه نا که میك ئیسراحت بکات بو مانگی دواتر، یان به لای که مه وه
ده گه رایه وه سهر نه وهی که "به ره م هینیکی ئاسایی" بیت، کاتیک پاش
نیوه پویه کیان قسم له گه لدا کرد، هه رچه نده، تیبینی نه وه م کرد ناستی
پروشی له ناستی پوژانی ئاسایی که متره که پوژانی ئاسایی له پله یه کی
به رزدا بوو. زانیم شتیکی ناته واو هه یه، هه ر بویه پرسیارم کرد بیزاری
کردوه. ئینجا بوی شیکردمه وه که نه زموونی هاتنه خواره وه ده کات،
وه ئیستا مانگه گه وره که ی له سهر کو تایی هاتنه. له هه ولدانیک بو به رز
کردنه وه ی پوخی هاینز، نه م پرسیارانه م لی کرد: "هاینز، چی ده که یه
به و بره پاره زیاده یه ی که به دهستی ده هینیت، گه ر هه مان کرده وه ی
مانگی ۱۰ له مانگی ۱۱ دا دوباره بکه یته وه؟" (له راستیدا سی جار
داهاتی مانگی ۱۰ ی به دهست هینابوو).

بينيى ماناي راسته قينه له پشتى پرسياره كه مه وه، ده موچاوى هاينز دره وشايه وه به راده يه كى زۆر وه زه رده خه نه له سه ر پوى ده ركه وت. ئينجا به خيراىي نه مه م بۆ زياد كرد، "هه ر دو كمان نه زانين تۆ نه وه نده توانات هه يه كه كردارى مانگى ۱۰ دوباره بكه يته وه له مانگى ۱۱ دا، هه چ شك و گومانىك له و پوه وه نيه" له م كاته به دواوه هاينز به ته واوى قايل بوو به وهى كه نه ك تواناي دوباره كردنه وهى هه يه به لكو نه توانيت باشتى كاره كانى جى به جى بكات. به هه موو متمان هه يه كه وه و نه و په پرى چالاكيه وه وتى "زۆر باشه بۆب، من دوباره ي ده كه مه وه"

ده مى گويزان - نه جامى دا - هاينز دۆس توانى هه مان تۆمارى مانگى ۱۰ له مانگى ۱۱ دا دوباره بكاته وه! بير كردنه وه له و جيا وازيبه ي كه له داهاى سالانه يدا دروستى ده كات، نه ك ته نها هه ر وه ستاويك بيت له كو مپانيا دا. توانى كارو چالاكيه كه ي به باشتى جي به جى بكاته وه له مانگى ۱۱ داو بيته "سه رۆكى مانگ"

شتي ك بۆ هاينز دۆس هاته پيش كه زياتر مه سه له كه ي بۆ ئالۆز كرد، له برى نه وهى بريار بدات هه مان كار بكاته وه له مانگى ۱۱، كه پيشتر له مانگى ۱۰ نه جامى دا بوو. له وانه يه تۆ به خۆت بلپيت، "هه موو كه سيك نه توانيت نه و كاره بكات" وه تۆ راست ده كه يت نه وان نه توانن نه جامى بدهن. به لام چه ند هه زار كه سيك كارمه ندى هه مان كو مپانيا ن بۆ فرۆشيارى كه هاينزيش يه كي كه له وان گره وت له گه ل نه كه م كه ه كه سيش نه يانتوانى نه و كاره نه نجام بدهن.

فينس لۆمباردى، پاهينه رى په كى پيشوو له تيمى گرین به ي پا كه رس، باسى بيروكه ي ده مى گويزانى كردوو له يارى په كبيدا زۆر به باشى

كاتىك ئەلئىت "زۆرىنەى يارىەكان ئەببەيتەوہ يان ئەيدۆرپىنى لە كۆتايى
دوو خولەكى گىمى يەكەم يان گىمى دووہمد". بەلام چ شتىك لەمەى
لۆمبارديەوہ ئەخوئىنرايەوہ "بىرۆكەى دووہم ئەرك"، كە بۆ چاكسازى
كردن لە يارىزانەكانىدا پىي ناساندبوون. لاي لۆمباردى "بىرۆكەى ئەركى
دووہم" بە ئاسانى ماناي ئەوہ دەگەيەنئىت كە كاتىك يارىزانئىك لە
دەستپىكى يارىدا لەلايەن تىمى بەرامبەرەوہ ئەوہستىئىرئىت، ھەمىشە
جاريكى تر بەرەوہ پىشەوہ پادەكاتەوہ ، لەگەل زياد كردنى پائنان لە
"ئەركى دووہم".

ئىستا، تەنھا پابمىنە لەو جياوازيە زۆرەى كە تۆ ئەتوانى ژيانى خۆتى
پى دروست بكەيت گەر تۆ ھەلۆئىستى دەروونى ھاوسەنگ لە خۆتدا زياد
بكەيت. بۆ نمونە، گەر تۆ كەسىك بىت لە بوارى فرۆشتندا كار بكەيت وە
لە ئىستادا تەنھا سى يەكە بفرۆشيت لە ھەفتەيەكدا، ئاكامى تۆ چى
دەبىت گەر تۆ بىريار بدەيت ھەفتانە يەكەيەكى تر بخەيتە سەر تىكرايى
فرۆشەكانت، بەھۆى بەكارھىننانى بىرۆكەى دووہم پەنجەوہ؟ باشە، تەنھا
ھەفتەيەك ناكريئە پىوہر بۆ بەرزكردنەوہى فرۆش. گەر بىت بە درىژايى
پىشەكە حسابى بۆ بكرىت ئەوا بىرى پاستەقىنە زياتر لە دوو ھەزار
فرۆشتن ئەبىت. زياتر لەوہش، گەر بە پارەى كاش لىكدانەوہى بۆ بكەيت
ماناي وايە لە پاستيدا داھاتى دە سالى زيادە وەردەگريت بۆ ماوہى چل
سال ئىش كردن. بەلى، ئەويەك فرۆش زياترە جياوازي دەمى
گويزانەكەيە، كە ئەتوانىت تۆ بكاتە ناو كۆمەلە گەرەكەوہ لە ئىشە
ھەلبىزراوہكەى خۆت.

سەرکەوتنەكەى مىلت كامپل

كەسك كە جياوازى دەمى گويزانى بۇ خۆى دۆزىه وه، لە ژيانى خۆيدا، مىلتون كامپل بوو. ئەزانى، مىلت پويشت بۇ ياربه كانى ئۆلۆمپيادى ۱۹۵۲، بۇ ئەوهى لە پيشبركىتى دە يارى به شدارى بكات. زۆر ئەنجامىكى باشى به دەست هينا، پلهى دووه مى جيهانى به دەس هينا وه لە ئەجامدا، لە گەل خۆيدا مەداليای زىوى ئۆلۆمپيادى برده وه هەرچەندە هيوای مىلت هەميشه ئەوه بوو مەداليای ئالتون به ريتە وه. لە بهرئەوه، كاتيك گە پايه وه ماله وه، دەستى كرد به جيبه جى كردنى "ئەركى دووم" وه دەستى كرده وه به مەشق كرده وه دوياره. بۇ چوارسالى ئاينده، مىلت كامپل خۆى تەرخان كرد به وپەرى ئاره زوه وه بۇ خشتهى مەشقه كانى، كە گەيشته لوتكه و توانى مەداليای ئالتونى ئۆلۆمپيادى سالى ۱۹۵۶ بۇ ولاتەكەى بباته وه.

لە ئەنجامى كارى ئەو به دەست هينانه سەرنج پاكيشەدا، خۆشحالى ئەوهم هەيه كە لە چەندىن بۆنەدا لە گەل مىلتون قسەم كردووه. چەندىن جار ئەو نهينيهى لا دركاندووم كە زۆرينهى پاكەرەكان كە دژى ئەم پيشبركىيان كردووه لە خویندىنى ئامادهى زۆر لەم به هيزتر بوون لەو كاتەدا. بەلام لە خالىكدە، ئەوان برپيارى ئەوه يان داوه واز لە پيشهى وەرزش بهينن وه جياوازى دەمى گويزان بۇ مىلت ئەو هۆكاره بوو به رده وامى پى ئەبه خشى لە سەر مەشق. لە ئەجامدا - ئەو پۆژەى مەداليا ئالتونه كە يان كرده مىلى مىلت، وهك باشترين وەرزشكارى سال دەستنيشان كرا لە جيهاندا!

یہ کیک لہ بہ ہیڈترین پونکردنہ وہ کانی ہیٹی باش کہ بردنہ وہ لہ دؤران جیا دہ کاتہ وہ ٹاشکرابوون بوو لہ فلیمی "دہمی گوپزان" دا. کؤمہ لہی ئەکتہ رانی فلیمہ کہ پیک ہاتبوون لہ "ہشت ئەکتہ ری سہرہ کی" وہ ہشت "ئەکتہ ری لاوہ کی" (دہ کریت بلین ہر ئەکتہ ری کی سہرہ کی ئەکتہ ری کی لاوہ کی لہ گہل بوو کاری بو بکات، بہرہستی و کاری ماندو کہ ری بو بکات، لہ کاتی کدا ئەکتہ رہ سہرہ کیہ کان پشویان دہدا) پاش ئەوہی فلیمہ کہ تہ واوکرا، گؤقاری لایف چیرؤکی کی بلاؤ کردہ وہ بہ شیوہ یہ ک کہ ہشت ئەکتہ ری سہرہ کی لہ پہرہ یہ کدا نیشان درابوو، وہ ہشت ئەکتہ رہ لاوہ کیہ کان لہ پہرہ کہ پشتی ئەو پیشان درابوو.

ئەکتہ ری لاوہ کی فلیمہ کہ تیرؤن پاوہر، ہاوکاری ئەکتہ ری سہرہ کی بوو بہ ناوی تۆماس تۆنان. تۆنان ہاورپیہ کی نزیکی پاوہر بوو ہردوویکان لہ ہمان خویندنگہی نامادہیی پیکہ وہ بوون لہ ہمان کاتدا. ہردوکیان ہمان کیش و بالایان ہبوو، ہردوکیان ہمان زیرہ کیان ہبوو، بہ نزیکہیی ہمان جوڑی جل و بہ گیشیان دہ کردہ بہر، وہ ہردوکیان زؤر لہ یہ کتری دہ چوون، تہ نانہت شیوازی جہستہ ییشیاندا. لہ راستیدا، وہ ک نزیکی لی کچوونی مرؤفہ کان دہ کرا بلین لی کچونیکیش لہ نیوان ہردو ئەکتہ رانی سہرہ کی و لاوہ کیدا ہبیٹ، بہ لام بہ یہ ک ریگا، تہنہا یہ ک ریگا، ئەکتہ رانی سہرہ کی وہ ئەکتہ رہ لاوہ کیہ کانیاں بہ تہ واوہتی نایہ کسان و جیاواز بوون لہ یہ ک. ئەو مووچہ یہی کہ ہشت ئەکتہ رہ سہرہ کیہ کہ وہریانگرت بو ئەو نواندنی ئەنجامیان دا، لہ وکاتہ دا بریتی بوو لہ \$۴۸۹۰۰۰ دؤلار. ئەو بپہ مووچہ یہی کہ ہشت ئەکتہ رہ لاوہ کیہ کہ وہریانگرت لہ وکاتہ دا بریتی بوو لہ \$۶۵۲۴ دؤلار. ئەکتہ رہ

سەرەكیەكان لەوانە یە تەنھا كەمێك زیاتر لێهاتوویان زیاتر بوییت لە
ئەكتەرە لاوەكیەكان، بەلام ئەو بپرە پارەى ئەوان وەریانگرت ۷۵ جار
زیاتر بوو لەوەى ئەكتەرە لاوەكیەكان وەریانگرت!

وەك چۆن تاكو بییت ھۆشیاری تۆ بەرامبەر بیروكەى "دەمى گوێزان"
زیاتر دەبییت، توشى سەرسوپمان دەبییت بەھۆى ژمارەى ئەو نمونانەى
كە پۆژانە پوبەپویان دەبییتەو. وەك خالیكى سەر ئەم باسە، تەنھا
پابمێنە، چەندە ھەست بە شادومانى دەكەیت كاتیك دەچیتە
سوپەرماركییتىك و كاشیرەكە بە دەم بە خەندەى پیت دەلیت "زۆر
سوپاس بۆ بازار كردنت لیرە" وە ئینجا پیت دەلیت "بەھیواى ئەوەى
جاریكى تر بگەریتەو بۆ بازار كردن"، وەك بەراوردیك بە یەكێك
بەشیوەیەكى مۆن سلاوت لى دەكات و پیت دەلیت "باشە، ئایا ئەتەویت
شتیك بكریت یان نا؟"

یان پابمێنە لەم پونكردنەو، بەنزیكەى سالیك پيش ئیستا، خیزانیك
لە یەكێك لە سیمینارەكاندا ئامادە بوون لە تۆرتتۆ-كەنەدا. ئەوان بە
پراستی خیزانیكى جوان بوون، بەلام كیشە یەكى جیدیان ھەبوو وە
پرسیاریان لى كردم گەر بتوانم ھاوکارییان بكەم چارەسەرى بكەن. ئەوان
پییان راگەیاندم، لەو وە دەست پى بكەن، ئەوكاتەى ئەوان خواوەنى
شوینكاری چاكردەو وە ئۆتۆمبیل بوون. بەلام ئەوان ئەو وەشیان
پونكردەو كە بازرگانیهكەیان زۆر خراپ بوو، زۆر خراپ لە پراستیدا،
ئەوان بەپراستی بیریان لەو كەردبوو كە بازرگانیهكەیان كۆتایی پى بهینن
و دەرگای دوكانەكەیان داخەن وە بپۆن ئیش بۆ كەسیكى تر بكەن.

ههولتيكدا بۆ يارمه تي دانيان، سهرداني شوين كاره كه يانم كردو وه
نديك پرسيارى په يوه نديدارم لى كردن. ئينجا دانيشتم و زور به جوانى
وييىستى وه لامه كانيان بووم. ماوه يه كى زور تى نه پهرى كه ئه وه م بۆ
ماغ بويه وه له كاتيكا ئه و پرسياره م كرد كه تواناي خويمان پى بلين
به بوارى ميكانيكدا، ئه وان به وپه رى په روشيه وه وه لاميان دامه وه وه
به وپه رى متمانه به خو بوونه وه. له راستيدا، ئه وان زور به زوى ته نها
به وه قابليان نه كردم كه ميكانيكه كى زور ليها توون به ته نها، به لكو
ئيشكه ريكي زور نايابيشن له بواره كه ي خوياندا.

له لاگه ي تره وه، هه رچه نده، ئه وه شم بۆ ده ركه وت، كه هه ركاتيكا
پرسيارى كم لى بگردنايه ده رياره ي بازرگانيه كه يان به په يوه ندى
كومه لايه تيه وه، به دنيا ييه وه په روشيه كى به رچا و خراويان نه بوو،
هه رچيه ك بيت له راستيدا، هاله يه كى ره شبينى وه بى ناراميه ك له
راستيدا به ره و پويان ده هات. ئه وه ئاشكرابوو بۆ من، له به رئه وه، ته نها
كي شه يه ك كه ئه م خيزانه به راستى هه يبوو مامه له كردن بوو له گه ل
هه ولو يىستى ده روونى خوياندا.

كاتيك به ته واوى سروشتى كي شه كه م ناسى، ئه توانم پيشنيارى
چاره سه ريكي باش بكه م. پيم وتن پيوسته ئه وه به يئنه به رچاوى خوتان
كه شوين كاره كه تان پره له سه ياره كه ده يانه وييت چاكي بكه نه وه، زياتر
له وه م پيشنيار كرد، به وه ي هه موو كاتيكا كه ئه وان خويمان وا ده هاته
به رچا و ئيش له ئوتومبيليكدا ده كهن، هه روه ها واش خويمان ده هاته
به رچا و ناوه وه ي سه ياره كه يان پاك ده كرده وه، ده ره وه ي سه ياره كه يان
ده شور، وه دنيا ده بوون له وه ي كه ئاوينه كان خاوينه و هيج په له يه كى

پتوہ نیہ. ئەوہم بۆ پونکردنەوہ، کە لە بەرئەوہی زۆرینەى خەلگى
بەراستى زۆر زانیارى نیہ لە پارچە میکانیکیەکانى ئۆتۆمبیل، ئەنھا
شتیک کە تیبینى دەکەن ئەوہیە کە "چۆن دەرنەگەوینت" وە لەو
کاتەوہى ھەموو یەکیک ھەست ئەکات لیخوڤینى ئۆتۆمبیل شتىكى باشە،
ئەم دەستکاریە زیادانە بە زویى پارەيەكى زۆر باشیان بۆ پەیدا دەکات.
بە نزیکەيى دوو ھەفتە دواتر، تەلەفونیکم بۆ ھات لە یەکیک لە ئەندامانى
خیزانەکەوہ.

پتوہ و تەم ھیچ یەکیکمان ئەوہندە بەباشى تى نەگەیشتووین کە چۆن
شتیکى وەھا سادە ئەتوانیت جیاوازیەكى ھیندە گەورە دروست بکات.
بەلام سەرەرای ئەوہش، ئەوان زۆر سەرقال بوون لە دوو ھەفتەى ئابندە
لەو کاتەوہى کە سەردانم کردبوون، تەنھا کیشەیان بریتى بوولەوہى
ھەموو ئیشەکان تەواو بکەن کە سەرنجیان بۆ خویان پاکیشاوە ئەنجامى
بدەن. بیروکەى دەمى گوێزان ئەو جیاوازییەى بۆ دروست کردن کە
بازرگانىەکەیان بگۆڤن لە زەرەرمەندیکەوہ بۆ براوہیەک، دەگەریتەوہ بۆ
ئەوہى ھیچ نەبیت جگە لە شتىكى دراماتیکى وە کەمیک دەست لێدانى
زیادە لە ھەر یەکیک لەو ئۆتۆمبیلانە. ئایا ئەوہ نرخى ھەبوو بۆیان؟ تەنھا
پرسیار لە خیزانى جاکۆب بکە لە تۆرنتۆ - کەنەدا!

ھەموو فیڤرکەرێک دان بەوہدا ئەنیت کە تیکرپای تاکەکان لە پۆلى شەش و
حەوت دا ئەخویننەوہ. ھۆکارى ئەمە ئەوہیە ئیمە بە تیبەپوونى کان
نیرى خویندەوہ دەبین کاتیک دەگەینە پۆلى شەش و حەوت، ئینجا
بەرگیز بیزار نابین لە چاککردنى لیھاتویى خویندەوہمان لە دواى ئەو
نالەوہ. پتوہیستە ئەوہ بزانیست، زیاتر لەوہش، کە ئەوہى پلە

ده رياره‌ی خویندنه‌وه نه‌وه‌یه هه‌میشه وهك زۆرینه‌ی لیها تویه‌کانی تر
 وه‌هایه كه ده‌توانین به‌ده‌ستی بهینین له ژياندا. هه‌ركات خه‌ك لیها توه
 بوون له بنچینه‌ی هه‌ر به‌شیکی تایبه‌تدا، نه‌وا زۆرینه‌ی كات نه‌وه
 هه‌لده‌بژێرن كه بوه‌ستن له فێربوون، وه بی گومان، له‌م خاله‌وه
 به‌ره‌وپیش نه‌وه‌ستن له چاكسازی كردن. له‌وكاته‌وه‌ی نه‌مه‌راسته‌بو
 زۆرینه‌ی خه‌لكی، كه‌مینه‌یه‌کی بچوك له خه‌لكی له هه‌ر بواریكدا به‌رده‌وام
 ده‌بن بو نه‌وه‌ی ببه‌ پسه‌پۆری باوه‌رپێكراو له پیشه‌كه‌ی خۆیاندا.
 له‌به‌رئه‌وه، نه‌وانه خه‌لكانیك بوون كه ده‌یان‌توانی خواستیان هه‌بیت وه
 پشکی شیر له داها‌تی خۆیان وه‌ربگرن له بواره‌كه‌ی خۆیاندا. (ته‌نها
 پێچه‌وانه‌ی بکه‌ره‌وه له‌گه‌ل جیاوازی كه‌وره‌ی داها‌تی نه‌كته‌ره‌كاندا له
 فلیمی ده‌می گوێزاندا)

رابمینه‌ له‌و ئیشه‌ی كه ئیستاكه نه‌نجامی نه‌ده‌یت وه نه‌م پرسیارانه له
 خۆت بکه: "چه‌نده باشم له كردنی نه‌م كارهدا؟" وه "چه‌ندێك باش نه‌م
 له‌مه‌ودوا؟"، نه‌وه بزانه كه، گه‌ر لێكۆلینه‌وه بکه‌یت له به‌شی هه‌لبژێراوی
 خۆت بو كاترژمێرێك له پۆژێكدا، له ماوه‌ی پینج سال لێكۆلینه‌وه له
 بواره‌كه‌ی خۆتدا ۴۵ كاترژمێر له هه‌فته‌یه‌كدا، كه ده‌كاته‌ نرخ‌ی سالیکی
 پڕ له لێكۆلینه‌وه. زیاتر له‌وه‌ش، له‌وكاته‌وه‌ی تو ته‌نها لێكۆلینه‌وه
 نه‌ك‌یت بو یه‌ك كاترژمێر له هه‌ر كاتیكدا، نه‌وا تو نه‌توانی سه‌رنجی خۆت
 به‌بی‌دابه‌شكاری ببه‌خشیت. له‌به‌رئه‌وه، له‌راستیدا به‌رامبه‌ره‌ به
 "سالیکی كامل" له كۆكردنه‌وه‌ی لێكۆلینه‌وه. نه‌مه‌مانای نه‌وه‌یه‌ كه
 له‌گه‌ل ته‌واو بونی سالی یه‌كه‌مدا، به‌ته‌واوی نو هه‌فته‌ت ده‌بیت له چل
 كاترژمێر له كاتی لێكۆلینه‌وه كه به‌پاره‌ ناخرخینریت. له‌گه‌ل نه‌وه‌شدا

نەم بېرە تەنھا بۇ يەك كاترژمىر لىكۆلئىنەوۋە لە پۆژىكدا، گەر تۆ زۆر بە
وردى شوين نەم خىشتە يە بىكە وىت، بە ماوۋە يەكى كورتى پېژە يى لە نىوان
ھاوتە مەنە كانتدا دەوستىت وەك زە پرافە يەك كە لە ناو كۆمە لە مشكىكدا
وە ستابىت.

لە راستىدا، كاتىك تۆ بە راستى بىرى لى دەكە يتەوۋە، زۆر بە زوىى لەوۋە
تى دەگە يت كە ھىچ پېشېر كىيەك لە ئارادا نە بوو ھەرگىز، لە بەرئەوۋە ي
كە مىك لە خەلكى لە پېشېر كىدا، كە تەنانەت دۆپاۋە كانىش براوۋەن.
لە بەرئەوۋە، پىويستت بە بېرىكى زۆر لىكۆلئىنەوۋە نىە بۇ تىگە يىشتن لەوۋە ي
كە پىويستتە، لە بەرئەوۋە ي دووبارە، جىاۋازى نىوان زانىن و نە زانى
لە وانە يە وەك دەمى گويزان وە ھا بىت.

با دووبارە بىينەوۋە سەر شتىكى دىارىكراۋ، وەك چۆن لە چەندىن بۆنە دا بۇ
بە شدار بوام شىكردۆتەوۋە، مامە لە يەكى مەزن ئەكەم لە گەل لىكۆلئىنەوۋە دا
لە پىگە ي گوىگرتن لە شرىتى پەروەردە يى لە كاتىكدا ئۆتۆمبىلەكەم
لىدە خورم. پېشنىار دەكەم كە تۆش رادىۆكەت بىكوزىنىتەوۋە وەو
تۆماركەرى شرىتەكەت ئىش پى بىكە يت كاتىك ئە چىتە ناو
ئۆتۆمبىلەكەتەوۋە، كە ئەتوانىت جىاۋازىيەكى گەورە بۇ تۆ دروست بىكات
وەك چۆن بۇ منى دروست كرد. پىويستتە ئەوۋە بزانىت كە ئەو خەلكانە ي
كە بىست و پىنج ھەزار مىل لە سالىكدا شۆفىرى دەكەن چىل كاترژمىر لە
ھەفتە يەكدا دادەنىشن لە ناو ئۆتۆمبىلەكە ياندا دادەنىشن. لە بەرئەوۋە،
ئەوان لە پىگە يەكى نايابدان بۇ ئەوۋە ي زانىارىيەكى بەنرخيان ھەبىت لە ناو
عەقلى لاشعورىاندا، ئەگەرنا، تەنھا كارىكى پۆتىنى شۆفىرى دەكەن.
لە بىرت بىت، زۆرىنە ي كات ئەستەمە بە شىوۋە يەكى كردارى بىرۆكە ي

گهوره بخه يته مېشكته وه به بې ئه وهى ئه و بېرؤكانه ت له جيهانى
 بهرجه سته دا خستبېته پوو. زياتر له وهش، ده شېت ته نها يه ك بېرؤكه ت
 پېويست بېت بؤ ئه وهى جياوازى له ژيانندا دروست بكات.
 رابمېنه له م پونكردنه وه يه، له پېگه ي ته نها جولانى په له پيتكه يه كه وه
 پارچه ئينجېك، كه سيك ئه توانيت پارچه يه ك كانزاي سارد بگورپت بؤ
 چه كېكى بكوژ. يان، به ئاسانى له پېگه ي هاواركردنى وشه ي "بېته قينه"
 كه سيك ئه توانيت ژورېكى پر له خه لكى دلخوش بگورپت بؤ هاوار و قيژه،
 ترس و توقين. به ئاشكرايى، ئه م دوانه دوو نمونه ي نه رينى بوون.
 سه ره پاي ئه وهش، ئه و دوو نمونه يه زور به جوانى راستيه گرنگه كه پوون
 ده كه نه وه، كه "ده مى گويزان ئه توانيت هه ردوو پېگا كه بېرپت"، به
 مانايه كى تر، له وكاته ي ياساى پېچه وانه له هه موو شيوه كانى ژياندا له
 كاردايه، به شيوازه ي كه گه ر هه ستيارانه خه بات نه كه يت بؤ تپه پاندى
 ئه و هيله باشه بؤ چاككردنى جوړى ژيانت، له وانه يه بى ئاگايانه له سه ر
 پېگايه ك بېرپت كه پېگه ي تايبه ت له ژياندا به راستى به ره و خراپ بوون
 نه چپت.

پېم بده دريژه ي بده مى. دوو هه فته له مه وپيش، له بهرنامه يه كى راديويدا
 قسم ده كرد. خانمېك ته له فونى كرد وه له چوارچيوه يه كى زور نه رينى
 مېشكدا بوو له بهر هه قيقه تى ژيانى، كه هه ستى پى ده كرد، زور جياوازتر
 بوو له وهى كه خه ونى پيوه ده بينى ئه وه كاتي ك بوو كه هيشتا
 خوئندكارى زانكو بوو. وادياره، له وكاته دا، خه ونى ئه وه بووه كه
 پيشه يه كى كاريگه رى هه بېت وه ك نوسه ريكي به ناوبانگ. هه رچه نده، ئه و
 هه ستى به وه كردبوو كه پلانه كه ي تيك شكاهه له بهرئه وهى به ماوه يه كى

که م پاش ته واوکردنی زانکو شوی کرد وه ئیستا دوو مندالی گه وره ی
هه یه که له گه لی ده ژین. منداله کان، نه و پونی کرده وه، که هیشتا زۆر
مندال بوون وه ک باسی ده کرد، "له ژیر پیمدا بوون، زۆرینه ی پۆژه که"
نه وه ی ووت به هۆی هه لکه وته ی ژبانی، نه یده توانی بنوسی و وه نه م
هه ستیکی زۆر بیزاری بداتی سه بارهت به خیزانه که ی وه سه بارت به
ژیانیش به شیوه یه کی گشتی.

من پیشنیارم بو کرد، سه رباری نه وه ی، نه وه پیویست نه بوو بپروات بو
نوسینی کتیبه که ی، ته نانهت نه گه رچی نه وه زۆر پاسته که زۆرێک له
نوسه ره کان ده چنه دورگه ی باشوری ده ریا ته نها بو نوسین. به لام من
دلنیام کرده وه، نه و نوسه رانه که مینه یه کن، وه نه وان له راستیدا، زۆر
نوسه رانیکی که من که هه موو کاتی خو یان ته رخان ده که ن بو نوسین (یان
که ته نانهت زۆرینه ی به شی داها ته که یان له ریگه ی چالاکی نوسینه وه
به ده ست ده هی نن). له به ره نه وه، من به رده وام بووم، به بی گومان هه یچ
شتیک ریگری نه ده کرد له وه ی که پۆژانه به لای که مه وه ته نها په ره یه ک
بنوسی ت، وه گه ر شوین نه م خشته یه بکه ویت به ئیمان وه، له سائیکدا
کتیبیک به قه باره ی ۳۶۵ په ره ته واو ده کات، یان پی تی ده چیت دوو
یان سی کتیبی بچوو کتر. به لی، ته نها هاتنه ده ره وه له جیگه ی خه ر
کاترمی ریک زووتر له به یانیا ندا له وان ه یه بیته جیاوازی ده می گو یزان که
پی ده دا به و خانمه خه ونه که ی به دی بهینیت. زیاتر له وه ش، سو دیک
زیاتریشی ده ست که وت به وه ی که خیزانه که ی له نزیکه خوی نه ژبان بو
نه وه ی بینه پالپشتیک بو ی.

یہ کہ مین دلئی دەستکرد

لە کاتیک من ئەم بەشە تایبەتە ئەنوسم، میدیا بە کۆمەلێک چیرۆک
دەریارە "یە کہ مین دلئی دەستکرد" رای مالیوین کہ لە سنگی
نەخۆشە که دا دادەنریت. پۆژنامە ی تۆرنتۆ دەیلی ستار، بۆ نمونە،
چیرۆکیکی چاپ کردبوو چەند پۆژیک لەمەوپییش، کہ وەری گرتبوو لە
سەرۆکی نەشتەرگەرەکان لەسەر نەشتەرگەرە که دکتۆر و لیام دی
فرايس. بە پیتی لیدوانی پۆژنامە که، ئەو وتبوی کہ ئیمانە که ی، ئەو ی
پە یوہندی بە نەشتەرگەرە وە هە یە، هە موو ئەوہ بووہ کہ "مە شق بکە
... خۆت رابھیتە ... ئینجا کہ میک زیاتر مە شق و رابھینانی تر بکە!
چونکہ گەر پە یوہست بیت بە م پتسایە وە، ئەو بەردەوام بوو، "کاتیک
دیتە سەر جیبە جی کردنی راستە قینە ی نەشتەرگەرە ییە کہ، کردارە کہ
دەبیتە کاریکی پۆتینی بۆ تو"

دکتۆر دیفرايس حالە تیکی نمونە یی تاکیک بوو کہ زیاتری بە خشی. کہ
پتویستی بە کات و ئەرک بوو بۆ مە شق کردن لەسەر نەشتەرگەرە که ی
لەسەر شاشە ی میشکی خۆی، پییش ئەوہ ی بە راستی جیبە جیبی بکات لە
ژۆدی نەشتەرگەری خەستە خانە کہ دا. (هەر بە سوتفە، ئەو جیاوازی
دەمی گوێزانە وای لە دکتۆر دی فرايس کرد ببیت بە یە کیک لە
نەشتەرگەرە بە ناویانگە جیہانیەکان، کہ بوو بە یە کیک لەو دکتۆرانە ی
ناوی چووہ میژووی سالانە ی پزیشکیە وە، ئەو راستیە باس مە کہ کہ وای
لی کرد درێژە بە هە مان پتپەوی دکتۆر بارنی کلارک بدات)

پونکردنە وە یە کی تری نایاب لە "پۆیشتنی میلیکی تر" لە پتگە ی
هە وڵدانیکی ترە وە، کہ پیشکەش دە کریت لە هە مان پوداوی میژوویدا. بۆ

دكتور پۆبەرت جارفيك - تەنھا ۳۶ سال تەمەنى بوو - وە ئەو پياوھى
كە يەكەمىن دلى دەستكردى ديزاين كرد، يەككىكى تر بوو لە كانديدەكانى
دەمى گويزان. دكتور جارفيك ھەروھە پياويك بوو كە بەلای كەمەوھ سى
جار پەسەند نەكرا، لەلایەن زۆرىنەى قوتابخانە پزىشكىەكانەوھ لە
تەواوى ويلايەتە يەكگرتوھەكانى ئەمريكا. لە راستيدا، تەنانەت لەلایەن
يەككە لە مامۇستاكانەوھ ئامۇژگارى كرا، كە لە كۆرسەكەى ئەويشدا
دەرنەچوبوو كە بچىتە قوتابخانەى دان:

بەلام پۆبەرت جارفيك پياويك بوو كە خاوەنى ديدگابوو، نكولى لى
نەدەكرد. وھە پەفتارى دەكرد كە ئەندازيارى چارەنوسى خۆيەتى، وھ
بەشيۆھەكى زگماكى لە بىرۆكەى دەمى گويزان تى گەيشتبوو،
لەبەرئەوھى قبولى شكستى نەدەكرد. لە بەرئەنجامى ئەم كۆلنەدانەيدا،
لە كۆتاييدا لە زانكۆى يوتاي پزىشكى وەرگىرا، لە شارى سالت لەيك، لە
سالى ۱۹۷۲. تەنھا ۱۰ سال دواتر، پۆبەرت جارفيكى گەنج بەشيۆھەيك
بەشى پزىشكى برى كە پيشتر شتى وا نەبينراوھ.

قسەكردن دەربارەى مێردەكەى ، ژنەكەى دكتور جارفيك ئيلان، وتى،
"لېھاتوبى وەھى ھەيە كە زۆر قورسە پيوانە بكرىت - ئەو داھىنەرە، وھ
ئەوھ شتىكە كە تۆ ناتوانى بە تاقى كردنەوھ بىپيوييت"، بە پوونى
دكتور پۆبەرت جارفيكى گەنج چووه پيشبركیەكى سەختەوھ بۆ
كورسيەكى قوتابخانەى پزىشكى ، بەبى بوونى ئسولى تەقلیدی - واتە
نمرەى زۆر بەرز، نمرەى ئەكادىمى زۆر بەرز، وھ نمرەى بەرز لە تاقى
كردنەوھى وەرگرتنى پزىشكى. سەرەپاى ئەوھش كە ئەو ھەموو ھۆكارە

گرنگه مه عنه ویانه ی هه بوو، وهك، كۆل نه دان، وه خواستی به تین بۆ
ئوه ی سه ركه وتوو بیّت.

ئېستا، من به هیچ شیوه یه ك پېشنیاری ئه وه ناکه م که هه ریه ك له ئیمه
پۆزیک له پۆزان میژویه کی پزیشکی تۆمار ده کات. له گه ل ئه وه شدا، له وه
ده چی له دکتۆر جارفیک بچین له وه دا که لیّهاتوی و توانای تاییه تمان
وهك ئه وه، له وانه نیه وه ربگی پیت بۆ توانایه کی ریکخراو. له بهر ئه وه، وهك
پۆبه رت جارفیک له وانه یه ئه وه پئویست بیّت بۆ ئیمه که لیّهاتوی
تاییه تیمان له خو بگرین، له پئی ده ست پئوه گرتنه وه، کۆلنه دانه وه، وه
نازایه تیه وه، وه وهك "گازی سیوه که" له وانه یه هه موو ئه وانه ی پئویسته
بۆ ئیمه بۆ سه ركه وتن.

ناپلیون هیل به شیکی ته وای له کتیبه کلاسیکیه که یدا ته رخان کردوه
له کتیبه که یدا به ناوی بیربکه ره وه وه ده وله مه ند به، به ناو نیشانی
"به رده وامی"، ئه لیت "له وانه یه زیده مانایه کی قاره مانانه له وشه ی
به رده وامیدا نه بیّت، به لام نایابی که سایه تی پیاوه، وهك چۆن کاربۆن
به شیکه له ئستیل"

له شویتنیکی تردا له هه مان به شی ئه و کتیبه، ئه مه ی نوسیه وه،
"دلخۆشم که هه لی ئه وه م هه بوو شی کردنه وه له سه ره رده ووه که سایه تی
به پیز تۆماس ئه دیسۆن وه به پیز هیئری فۆرد بکه م، سال له دوا ی سال،
زیاتر له چه ند سالیکی دورودریژ، وه هه لی ئه وه ی که لیکۆلینه وه م لی
کردون زۆر له نزیکه وه. له بهر ئه وه، من به زانیاریه کی راستیه وه قسه تان
بۆ ده که م کاتیک ئه لیم که هیچ نایابی به کم نه دۆزیه وه، به رده وامیه کی

پاریزراو له هیچ به کیکیاندا، که تهنانهت پیشنیاری سه رچاوهی سه ره کی
به ده ست هینانه کانیانم کرد"

به دلنیا بییه وه تۆش تۆش پازیت به وهی جیاوازییه کی زۆر گه وره هه بوه
له نیوان نه وهی که نه و دوو پیاوه به ده ستیان هیناوه، به به راورد به وهی
که زۆرینهی خه لکی به ده ستیان هیناوه. له گه ل نه وه شدا، له ریگی
دانپیدانانی تاییه تی خویانه وه، هیچ یه ک له م دوو پیاوه زۆر گه شبین
نه بوون، له راستیدا، به پیی بنه مای زیره کی مرۆف، له وانیه له راستیدا
که مترین ئاستی زیره کییان هه بوییت له چاو زۆرینهی خه لکدا. سه ره پای
نه وه ش، له بهر نه وهی نه م دوو پیاوه له و جۆره بوون که
"به رده وامییه کی" زیندووین هه بوو نه نجامه کانیان له ژیاندا هه موو کات
له سه رو ئاستی خه لکیه وه بوو. له بهر نه وه، له وانیه نه وه هۆکاره ی که
نه تبات به ره و "پاله وانیتی گه وره" که داها تی تۆ دوو نه وه نده ده کات
له وهی که هه ته، هه ره ها خالی ده رونی نه م شیوه یه توانای خۆته بۆ
به رده وام بوون. که واته جاری داها توو بچۆره ده ره وه بۆ نه نجام دانی
شتیک، وه پۆیشتنه که قورس ده بییت، ته نها نه وه ت له بیر بییت که
جیاوازیه کانی ده می گوینان بۆ تۆ توانات پیی ده به خشیت بۆ به رده وام
بوون. ته نها جاریکی تریش هه ولّ بده ره وه، به وپه ری په رۆشیه وه، وه
نه توانی سه یری به ده سه ته هینانه کانت بکه یت که له شیوه ی ئاساییه وه
نه پوات به ره وه زۆر نا ئاسایی!

پیم بده چیرۆکیکی کورتتان له نه زمونی خۆمه وه بۆ باس بکه م. بۆ
ته واو کردنی نه م کتیبه، خویه کی تازهم له خۆما به رجه سه ته کرد. هه موو
به یانیه ک پیش هه موو نه ندامانی خیزان له خه وه لده ستام، به خیزایی

خۆم ئەشۆرد وە کوپېك قاوہم بۆ خۆم نامادە دەکرد (کہ بە پېنگای خۆم
 لە نوسینگە کەم قاوہ ئەخۆمەوہ). پېش کاتژمێر ۷ ی بەیانی ئەگەمە
 نوسینگە کە ی خۆم وە ئینجا دەستم ئەکرد بە نوسین. لە وکاتەوہ ی
 بەتەواوی دنیا هێمنە لە و کاتژمێرە ی بەیاناندا، تە لە فۆن جەرەس لی
 نادات، هیچ پئی برینیک بوونی نیە، من توانای ئەوہم هە یە بنوسم بە بی
 ئەوہ ی هیچ شتیکی دەرەکی سەرنج پەرت بکات وە بە راستی خوشیم
 لی ئەبینی. لە گەل پۆشتنی کاتدا کارمەندەکانی تریش ئەهاتن بۆ ئیش،
 کہ پېشتر چەند پەرە یە کم نوسی بوو، بۆ یە ئینجا ئازاد ئەبووم بۆ ئەوہ ی
 بە ئیشیکی ترەوہ سەرقال بم کہ خستومە تە خستە ی کاتەکانی ئەو
 پۆژە مەوہ.

لاسای کردنەوہ

ئێستا هەول بەدە ئەم چیرۆکە بگە یە نیت بە بارودۆخی خۆت، بۆ تەنھا
 ساتیک. بۆ نمونە، گەر تۆ دامە زراویت لە بەشی "فروشتن" دا، پامیتنە لە
 جولە ی فروش کہ تۆ ئەتوانی پئی بگەیت بە مانگیک یان دوو مانگ، گەر
 تۆ شتیکی هاوسەنگی ئاوا هەموو پۆژیک ئەنجام بدەیت. بە مانایەکی تر،
 گەر، لەبری ئەوہ ی بنوسیت وە ک من، هەولی ئەوہ بدەیت بە شتوہ یەکی
 ئەندیشە یی کاری فروشیار ی بگەیت لە گەل یە کیک لە هاوکارە کانتدا. (من
 وشە ی لاسای کردنەوہم بە کارهینا لەبری پۆل گێران، لە بەرئەوہ ی وشە ی
 پۆل گێران عادەتەن وەها دەر دەکەوێت هەمان مەبەستی پېشنیار کردن
 ببینیت، وە پاهینان زۆرینە ی کات ئەگۆرپت بۆ یاری. وشە ی لاسای
 کردنەوہ، لە لاکە ی ترەوہ، لە زمانی گفتوگۆ ی شەعبیەوہ هاتووە کاتیک

ئىمە فېربووين چۆن ئاسمانەوانەكان خۇيان بۆ گەشتە ئاسمانىيەكانيان
 ئامادە دەکرد. كاتىك ئەوان لاساييان دەكرده وه، له راستيدا ئەوان
 پىشتر له ئەزموونى چونه ئاسماندا ئەژيان، وهك ئەوهى به راستى
 پوبدات). له بهرئەوه، پىشنيار دهكەم كه گەر تۆ كارت به خستنه پوى
 فرۆشهكەت به شيويهكى هاسهنگ بكهيت، هه موو پۆژيک، بۆ ماوهى
 كاترميريك يان دوو كاترمير، ئەوا تۆ چاكسازيهكى بپوا پى نه كراو
 ئەبينيت له جيبه جى كردندا، له ماويهكى زۆر كه مدا. به ساليك يان دوو
 سال له تىكۆشان و پهنج له ژير پشتينهى خۆتدا، ئەو كات زۆر لىهاتوو
 دهبيت، زۆر به دهگمەن فرۆشتنيك له دهست ئەدهيت. هه ربويه له بيرت
 بيت، "گەر پىويستيهك هه بيت، وه ئامرازه كانيش هه بيت وه هيشتا
 فرۆشتنت ئەنجام نه دا بيت، ئەوه ده شىت به هوى ئەوه بيت كه هيشتا
 ئەوهنده باش نيت!"

پىگايهكى گرنتى بۆ ئەوهى "زۆر باش" بيت ئەوهيه كه ئەو شته بكهيت
 كه دكتور ديفرايس وه سفى كرووه: وهك "مه شق كردن، مه شق كردن،
 وه مه شق كردن تۆزىكى تر" له سه ر پۆشنايى ئەم باسه، پىگايهكى
 لىهاتووى راسته قينهت دهستگير ده بيت، وه به بى گومان، ئەو بره پاره
 شايستهيهت دهست ده كه وىت كه لىهاتويهكى راسته قينهت دهستگيرى
 ده بيت. وه له گەل ئەوه شدا من ته نها پىشنيارى ئەوه دهكەم كاترميريك
 دا بنى بۆ خو ئاماده كردن بۆ هه ر پۆژيک، وهك ئەكته ره كانى فيلمى زانوك،
 ده شىت چه ندين جار خه لات بكرىت له سه رى.

پامينه له م حسابيه ئىستا، چه ند ساليك له مه و بهر، به ره و ويلايه ته كانى
 باشورى ئەمريكا گه شتم ده كرد له گەل پودى ميچواد، جيگري سه رۆكى

پیشتری یه کیک له گوره ترین کۆمپانیا جیهانیه کانی بیمه . پودی هه ندیک
 وهره قه ی دهرهینا که ئیشی له سه ر بکات، کاتیك ئه فرین له شاریک بۆ
 شاریکی تر، وه ههروه ها سه رقالی ئیش کردن بووم له سه ر پرۆژه یه ک.
 کتوپر پودی پوی وهرچه رخاند به ره و من هه ندیک شیوه ی پیشان دام
 که له سه ر دانه یه کیان نوسی بووی. ئینجا ئیشاره تی بۆ کردم، که چه ندین
 مه ندوبی فروشتن له کۆمپانیا که یدا هه یه، که پاره یه کی زۆر به توانای
 خویان به ده ست ده هینن، زیاتر له داها تی سی چل که س که "کرداری
 فروشتنی ناوچه بیان" دروست کردووه .

له و بره یه دایت ئه و تاکانه سی یان چل جار باشتربوون له
 هاوکاره کانیان؟ بی گومان نه خیر! له به ره ئه وه ی وه ک پیشبرکی
 ئه سه پکان ئارمد، ئه وان له وانیه ته نها سی بۆ چوار له سه د زیاتر
 کاریگه رتر بوون. به لام به پیی زاراوه ی داها تی سالانه، به دلنیا ییه وه هیچ
 به راوردکارییه ک بونی نه بوو. چی جیاوازیه که ی بۆ دروست کردبوون؟
 له وانیه پلانی پرۆژه که یان دانا بییت، له کاتی کدا ئه وان ی تر نه یان کردبوو، یان
 له وانیه ئه وان بۆ یه ک کاتر میتر مه شقیان کرد بییت، له کاتی کدا ئه وان ی تر
 نه یان کردووه . سه ره پای ئه وه ش، هه رچه کیان کرد بییت، ئه توانی له وه
 دلنیا بییت جیاوازییه که بریتی بووه له ده می گو یزان!

ئیسنا واز له خویندنه وه بهینه، دابنیشه، میشتکت ئیسراحت پی بده، وه
 بیربکه ره وه، به راستی بیر بکه ره وه، چ شتی ک له ژیا نندا جیاوازی ده می
 گو یزان بۆ تو دروست ده کات؟ تو ئه زانیت چیه؟

باشه - که واته ئیسنا ئه نجامی بده !

به نۆیەم
به پیچەوانە
بیرمه که ره وه

به خشین

ئەو گوناھە ی دوینی پویدا،
بۆچی ئەمڕۆ بە شدار ی تیا بکەم؟
ئەو شتە ی وتی، ئەو شتە ی کردت،
زۆر دەمیکە تێپەریوه
بۆ دوینی تاقی کردنە وە یەك بوو
ئەمڕۆ سەرکە وتوو ئەبیت تیایدا
وہ لە ھەلەکانی دوینیوہ
کاری خانە دانانە ی لی بەرھەم دیت.

خۆت ببەخشە لە کەمتەرخەمیە کانت،
ناپەزایی دەرمەبەرە بۆ پاربردووت،
کە لە گەل ھەلەکاندا پیکە وە تێپەریون،
بیرە وەر یە کانیاں بەردەوام نابیت
شکست و گوناھە کان لە بیرکە
لە ئەزموونیکی بەھیزە وە
بۆچی پئی ئە دەیت سەرت شوپ بیت؟
چاو و دلّت بەرز بکەرە وە!

بە پىچەوانە ۋە بىر مەكەرە ۋە

"باچى تر بە تورەيى ۋە سەيرى دواۋە نەكەين

ۋە بە ترسە ۋە بۇ پىشە ۋە مەروانە

بەلكو با سەيرى خۆمان بکەين بە ھۆشيارى ۋە"

"لىلاند قال قان دى وال"

ھەرگىز سامانىكى ھەست پىكراوت دەست ناکە ویت گەر سور بیت لەسەر
ئەوشیو ژیانەى كە ۋەك ئەۋەبیت لەناو ئۆتۆمبیلەكە تدا بیت و لە
ئاۋىنەكە ۋە سەيرى دواۋە بکەيت. لەگەل ئەۋەشدا، ئەمە واديارە ئەم
ھەلە زەقە زۆرىنەى خەلكى ۋەرگىپراۋە بەرەو ئەم خوۋە خراپە. ئەمە
پىمان ئەلئیت، زۆرىنەى ئىمە زۆرىنەى ساتەكانى ئىستامان لە "تیکەل و
پىكەلى عەقلیدا" بەسەر دەبەين لە ناۋچەى مردوو ۋە ئەو پابردوو ۋەى كە
دەبیت لەبىرى بکەين.

لى گەپى مردوو بنیژیت

ئەم بەندى پىشىنانە كۆنەت لەبىر بیت كە دەلئیت "لى گەپى مردوو
مردوو بنیژیت". بە مانایەكى تر، ئەۋەى پىۋىستە بىكەيت بوەستە
لەسەير كەردنى پابردوو ژیانت ۋە بوەستە لە پاراپى و دودلى دەربارەى
شنانىك كە پىشتر پویانداۋە ۋە چىتر تۆ توانای گۆرپىنیت نىە. شوپن
كەوتنى ۋەھا چالاكىەكى دەروونى ھەرگىز ناتگەيەنئیت بە ھىچ سوود و
بەدەست ھىنانى ئامانجىك لە ژیانتدا. پىۋىستە تىبگەيت، زياترلەۋەش،
كە ھەموو ئەۋكەسە مەزنانەى كە سەرکەوتنىكى گەرەيان لە پابردوودا

به دست هینا که سانی نمونه یی بوون. که سانیک بوون سهیری ناینده یان
ده کرد هرگیز بیریان لای نه و شتانه نه بوو که له پابردوودا پویداوه.
بیریان له وه ده کرده وه چی ده بیت، نه ک چی بووه یان چی پویدا؟ وه
ئینجا خو یان ده جولان بو کارکردن بو نه وه ی نه و شتانه بهیننه دی.
بیر له و میراتیه نایابه بکه ره وه که نه و نه و به پیزانه بو یان چی هیشتووین
له نه نجامی بیرکردنه وه یان له مپو. به هوی په نجه مه زنه که یانه وه، ئیستا
ئیمه نه توانین چیژ ببینین له خواردنیکی به یانین له پاریس، خواردنیکی
نیوه پو له نیویورک، خواردنیکی ئیواره له تورتو. ئیستا ئیمه نه توانین
ژیانیکی دره وشاوه و پوناک بزین (بیست و چوار کاتژمیر له پوژیکدا گه
ناره زوومان له سه ری بیت). نه توانین له ولاره گوئیستی دهنگی خوشی
ده ریا بین، به ته نها ده ست نان به چه ند دوگمه یه کی ته له فونه که دا. نه م
هه موو توانسته ده رتاسایانه، وه زور زیاتر له وه ش، که بو ئیمه
به رده سته، زور به ئاسانی به هوی که سانی ئاساییه وه بووه، وه ک من و
تو، که وینه ی نائاساییان دروست کردووه له سه ر شاشه کانی میشکیان،
له و شتانه ی که پیشتر هرگیز وجودیان نه بوو.

پوچه پیشه واکانی نه و پیاو و ژنانه له هه موو ناینه کان، په نگ و دهنگه
جیاوازه کان بو شتیکی مه زن به کارخرا. نه م که سه به پیزانه که شایه نی
هه موو پیا هه لدانیکن توانای نه وه یان هه بوو سهیری داها توو بکه ن، بو
بینی نه وه ی ده بیت له داها توودا له بری نه وه ی پیشتر چی پویدا، ئینجا
نه وانه یان ئیهمال کرد که به گالته پیکردنه وه ده یان وت، "نه و شته
نه نجام نادریت" "نه وه نه ستمه بکریت". هه روه ها له وه تیگه که که سه
مه زنه کان هه میشه پیشبینی کردنی شتی مه زن ده که ن، فریو مه خو به

هۆکاره ههستیەکانی خۆت، ئێمه هه مان ئامیڤری دهروونی و عهقلیمان پێ
به خشراوه که رایت و ئه دیسۆن و گراهان بیل هه یانبوو، وه هه موومان
توانایهکی باشمان له لایه ن خواوه پێ به خشراوه بۆ به کارهینان، وه ک
ئوهی چۆن ئه وان کردیان. هه موومان ئه و توانا عهقلیه مان پێ
به خشراوه بۆ سه یر کردنی داها توو وه بۆ بینینی ژیا نمان به ده وله مهن دی
و تیربوون.

له بهر ئه وه، بێ گویدانه بارودۆخی ئیستا که خۆتی تیا ئه بین، به روونی
تبیگه له وهی که گهر بتوانی وینه ی شتیکی تازه له میشتکتا دروست
بکهیت، شتیك که له سه روی هه مووشتی که وه بویت که تا ئیستا
پویدا بیت، توانای ئه وه ت ده بیت بزانی ت که ئه نجامه له جیهانی
به رجه سته دا به دی بهینیت. له زیاتر پوونتر نابیت، که هه موومان به
"ده وله مهن دی له دایک بووین" له پێگهی ئه و توانایه ی که خوا پێی
به خشیوین که قه رزاری خۆمانین ئه و توانایه له خۆماندا په روه رده
بکهین.

با سه یری پسپۆره کان بکهین. دکتۆر ئه لیکسانده ر پیچ، پرۆفیسۆری
فیزیای زینده وه ر له (M.I.T)، کۆئه ندامی ده ماری ناوه ندی ئیمه ی
خه ملاندوو به ۱۰ بۆ ۱۰۰ ملیۆن خانه، هه ریه ک له وانه توانای خه زن کردنی
یه کسانه به کۆمپیوته ریکی گه وره. گه ر خه ملاندنه که ی ئه و ته نانه ت نزیک
بیت له وهی که راست بیت، ئه مه واده گه یه نیت که میشتکی مرۆف توانای
خه زن کردنی هه موو زانیاریه زانراوه کانی جیهانی هه یه له گه ل ژوریک
زیاده ش وه ک یه ده گ!

پسپوره کانی تر له بواری به هرهداری مرؤفدا به هه مان شیوه قایلن به وهی
که هه موو که سیک خه زانی نادیاریان هه یه له توانای شاروه و
به کارنه هیئراو، که له سنوری میشکه نایابه که یاندا قفلیان کردووه. بۆ
نمونه، دکتۆر ده بلیو رۆس ئادی، له تاقیگهی زانستی زینده وه رزانی
فه زانی له په یمانگای تووژینه وهی میشک له زانکۆی کالیفورنیا له لۆس
ئه نجلس وتی که "په نگه توانای داهینانی میشکت، بۆ مه بهستی
کرداریانه، بی کوتایی بیټ" گهر مرؤف زیاتر بچیته ناو توانا شاره وه کانی
خۆیه وه ده گاته ئه و به ره نه نجامه ی که بزانیټ له راستیدا چ جوره
توانایه کی هه یه، وه زیاتر تی ده گات له توانا شاره وه کانی خۆی که
خاوه نیه تی، زۆر ئاسانتر ده بیټ بۆی بیروکه و وینه دروست بکات که
هه رگیز به بیردا نه هاتووه تا کو کاتی ئیستا.

ئیستا، بۆ ساتیک بوسته وه بیر له به کارهینانی ئه م هیزه بکه ره وه بۆ
چاککردنی ژبانی خۆت، وه ژبانی هه موو ئه وانه ی که له چوارده وه ری
تۆن. گهر بزانی، له راستیدا، ناتوانی ئه م خه زانه گه ورانه ی توانا و
لپه اتووپی به کاربخه یټ، ئه وه ده بیټ زۆر به راستگۆیانه ئه و پرسیاره له
خۆت بکه یټ که بۆچی ناتوانی. له به ره نه وه ی گهر ئه مه ت کرد، له وانه یه
ئه وکات ئه مه ت بۆ ده رکه ویت که به خۆت بلپیت بۆ ماوه یه کی زۆر
ناتوانیت شتی به نرخ ئه نجام بده یټ، که به راستی قالبیکی عه قلی
راسته قینه ت دروستکردووه بۆ میشکی ئاگای خۆت.

به لام پیویسته له سه رت ئه و قالبه عه قلیانه لابه ریت له رپگهی خۆ خسته
حاله تی حه وانده وه ی ته واوه وه، وه ئینجا به وپه ری هۆشه وه ئه وه
بزانیټ که تۆ ئه توانیت ئه و شتانه بکه یټ که ئه ته ویت بیانکه یټ، ده شیټ

ئەو نەزانىت چۆن ئەوانە بىكەيت. گەر ئەمە ئەو پېگەيەيە كە كە تازە خۇنت تيا دۆزىوۋەتەو، ئىنجا پېويستە جۆش و خرۆشت بۆدروست بېت، بۆ ئەو بېرۆكانەي كە دىن بۆت لەم پەرانەي ئەم كىتېبەدا كە بە تەواوى پېشانىت دەدات چۆن ئەو شتانه بىكەيت كە زياتر خواستت لەسەريانە بىيانكەيت.

مەرۇهە، تىكايە ئەم ئامۆزگارىيەت لە ياد بېت كە پېويست بە ھەستى پەشىمانى و داخ خواردن ناكات كە بۆچى لە پابردوودا سودت لەم ھىزە وەرئەگرتوۋە. لەپاستىدا، تەنھا كەمىك لە خەلكى لەھەر شوپىنىك بن تى دەگەن لە ماناي پاستەقىنەي "سەرچاۋە شارەوۋەكان" ي خۆيان. ئەم ئەو ھۆكارەيە كە بۆچى كەمىنەيەكى خەلكى ژيانىكى خۆشتر ئەژىن وە نۆرىنەي خەلكى سەرىشىۋاوانە دەژىن، بى كەلك و بى بەرھەمانە دەژىن. زياتر لەوھش، بەپىيى بنچىنەي ئەوھى كە خويىندتەوۋە تاكو ئەم خالە، نۆرىنەي ئەو خەلكانەت تىپەپاندوۋە بە تىگەيشتنت لەم توانا شاراۋە گرنگە.

با دەردەكەويت ئەمە حالەتەكە بېت، كە نۆرىنەي خەلكى ھەمىشە لە ئىيانى پابردوودا دەژىن. ئەمە پىمان دەلېت، لە پىگەي دەست گرتن بە يىنە كۆنەكانەو، خۆيان سنوردار كردوۋە بە تەنھا "نىۋ ژيانەو"، پاستىدا، تەنانەت ئەگەپىنەوۋە بۆ قەرنى پىشوووتر، ولىام جەيمس (۱۸۴۲-۱۹۱۰) - يەكىك لە بەناوبانگىرىن دەرون ناسەكان - گەيشتە ئەو بەرئەنجامەي، كە تىكپراي ئەو كەسانەي كە تواناي شاراۋەي مېشكىيان ئۆد بە كەمى بەكاردەھىنن لەوانەيە بگاتە پىژەي لە ۱۰% كەمترىش. ئەو ايدانا كە ئەمە يەكىكە لە گرنگىرىن دۆزىنەوۋە دەرونەكانى، وە لەسەر

ئەم بابەتە نوسى "زۆرىنەي خەلگى دەژىن، بە جەستەيى يان فەكرى و ئەخلاقى، لە بازىنەيەكى داخراوى توانا شاراوە كانىاندا. ئەوان بە شىكى زۆر كەم لە وشيارىيان بە كازدە هەينن، وە هەروەها سەرچاوە كانى پۆحيان بە شىوەكى گشتى، زياتر لە كەسك دەچن كە لە تەواوى جەستەيان دەرچوون، ئەو خوەيان هەيە كە تەنھا پەنجە بچوكيان بچولەينن.

يەككە لەوانەيە پيشبىنى ئەوئى كەردبەت، كە لەم سەردەمەي ئىستا كە ئىمەي تىدا دەژىن، جەيمس ئەوئى بۆ دەركە وتوو كە لەگەل مېژووى ئىستادا نەگونجاو. بەلام بەداخەو، ئەمە هېچ راست نىە. راستى ناخۆش ئەوئى كە زۆرىنەي ئىمە بەردەوام ئەبين لە ژيان و ئەو جۆرە ژيانە دەژىن كە باپىرە و داپىرەمان ژياون. هۆكارى ئەوئى كە وادەكەين، گرنگە بەلاتەو كە بزائىت، ئەوئى كە زۆرىنەي ئىمە هەركىز مەشقى ئەوئى نەكردوو كە "توانا راستەقىنەكان" بە راستى پىوانە بكات.

لە راستىدا، بە درىژاى سالاى دروست كەردنى كە ساىە تىمان، وەها فېركراوین بەو باوئەپەي كە ئەنجامە كانمان لە قوتابخانەدا هۆكارىكە بۆ بىراردان لەوئى كە ئايا ئىمە براو دەبين يان دۆراو دەبين لە ژياندا. ئەم چەمكە بەرەو پومان تەقىنراو لە هەموو گوشەيەكى كە پيشبىنى دەكەيت، تاكو لە كۆتايىدا، زۆرىنەي ئىمە بە تەنھا بە شىوەيەكى فەكرى قبولى ناكات، بەلكو بەتەواوى بە شىوەيەكى عاتقى تىكەل دەبين لەگەل بىرۆكە كەشدا. ئەنجامە كە برىتى دەبەت لە، ژيانى ژمارەيەكى زۆر لە خەلگى دەبەتتە قوربانى لە بەردەم مىحرابى شكستدا.

وا هەست دەكەم كاتى ئەو هاتبەت بۆمان كە خۆمان ئازاد بكەين لەو كە لەپچە دەرونىەي پابردوو. لەبەرئەو بە پروسەي چاك بوونەو دەست

پي بکين له ريځگي په يوه ندي کردن له گڼ کومه ليکي فراوان له وينه ي جوان که توانامان هه يه شکل ليکي بو دروست بکين له سر شاشه ي ميشکمان. نينجا، با به راستي دست بکين به چاوه پوانی وه رگرتني خستنه پويه کي به رجه سته له هر يه ک له و وينانه، له ژياني خومان.

له بيرت بيت، گه ر نيمه بتوانين خومان ببينين نه و کاره ده کين، نه بين يان شتيکمان هه يه، له سر شاشه ي ميشکي ناگامان، نينجا نيمه نه توانين نه نجامي بده ين، ببين، يان هه مان بيت، له ژياني هه ست پيکراوماندا. نه بيني که نه م په ندي پيشينانه راست ده بيت "نه وه ي نه بيني، نه وه ت دست ده که وي ت" له به رنه وه، هه ميشه سه يري پيشه وه بکه، ديوه روشنه که ي داهاتوو ببينه که که له پيش نه و شوينه ي پي بگيت نيستا بوني هه يه و خوي بو تو ناماده کردوه.

پيم بده نه مه به ته واوي پونبکه مه وه که من له سر نه م باسه نامازه بو نه و شتانه ناکه م که تو به راستي به چاو نه بيني (نه وه ي که سه يري شتيک نه که يت و نه لي ي نه وه چي بوو، نه مه چيه). له بري نه وه، من نامازه چاوي داهينه ري ناخ ت ده که م که تواناي نه وه ت پي نه دات نه وه ي نه بيت ببيني. چاوي داهينه ري ناخ نه و به شه نايابه يه له که سایه تيت که ريځگت پي نه دات بجي ته ناو "جيهاني داهينه ري نه بينراو" ي فراوانه وه. (نه مه نه و پوه ره يه که هه موو ژياني بونه وه راني بو ده گه ري ته وه).

پا بردوو، به پيچه وانه وه، نه و شوينه يه که هه موو ژياننيک تيايدا کوتايي ديت. به لام به داخه وه، نه و شوينه شه که له ۹۵% ي خه لکي له ۹۵% کاتي خويان له وي به سه رده بن (که به داخه وه هه روه ها ژيانيشيانه). بو نمونه، ريوره سمپکي قبولکراوه له کلتوري نيمه دا، بو هاوري کونه کان که

چەندىن كاترۇمىر لە گىرپانە وەى شتى كۆندا بەسەر بەرن "بۆرە
خۆشەكانى زو" ھى پارسال. كاترۇمىر لەسەر كاترۇمىرى بەنرخى ئىستا
بەفیرۆ دەدرىت، "ژيانى ئىستات" بەفیرۆ دەچىت، گفتوگو لەسەر
كەسانىك دەكەن كە مردون يان پۆيشتوون، يان بە باسىكە وە خۆيان
سەرقال دەكەن كە ئە و شتە زۆر دەمىكە بەسەرچو وە، كاتىك كە ئىستا
تېيدا ئەژىت بۆ بە پابردو وەكە وە سەرفى دەكەيت كە ئىستا بەشىك نىت
لى. لە پاستىدا، كۆمەللىكى زۆر لە خەلكى ھەن كە پۆژانى خۆيان خەرج
دەكەن لە كۆكردنە وەى "شتەكانى پابردو"، يان توحفە و شتى ئەسەرى،
ئەوانە ھەندىك جار پىيان دەوترىت "ئە و خەلكانەى ھەموو شتىك
كۆدەكەنە وە لە قاوغە شقارتە يەكى كۆنە وە بۆ مۆبىلياتى كۆن.

ئىنجا، پۆلىكى گەرەى تر لە خەلكى ھەيە، كە زۆرىنەى كاترۇمىرە بە
ئاگاكانى ژيانىان لەناودەبەن بە دووبارە ژيانە وەى پودا وە نەرىنە
پابردو وەكان لە مىشكىاندا كە لە ئەم پودا وەنە لە ژيانىاندا پودا وە كاتى
خۆى. ئەوان يان زۆرىنەى كاترۇمىرە بە نرخەكانى ژيانىان بىر لە ھەندى
پودا وى نادادپەرەرانە دەكەنە وە كە كەسىك بەرامبەرى كردوون، يان
پى تى دەچىت بىر كۆردنە وەكە يان دەربارەى تېبىنىيەكى رەق بىت كە
كەسىك جارلىكان پاستە و خۆ ئاپاستەى ئەمى كردو وە. ئەوان بەردە وام
سكالادەكەن و دەنالىنن بە دەست پابردو وى شكست خواردو وە، يان
بە دەست لە دەستدانى ئە و ھەلانەى كە ھەرچۆنىك بىت "لە ژىر
دەستيانە وە خلىسكا". بە داخە وە بۆ ئەوان، ئەوانە بەردە وام لەرىنە وەى
نەرىنى درىژە پى دەدەن، كە تەنانەت ھىچ ئىحتىمالىكى دورىش نىە كە
ئەندىشەى ئەرىنى بچىتە ناو ئاستى وشياريانە وە.

له پراستی دا، ته نها شت كه ئەم جۆره بپرکردنه وه یه دروستی بکات وه پرس
 بپوون یان ههست کردنه به تاوان، ههردوکیان له حاله ته سۆزداریه
 بکوژه کانن. به لام تاكو ئەم فه قیرانه خۆیان له گه ل ئەو پراستی هه دا پاده هینن
 كه خۆیان ئەم موسیبه ته یان بۆ خۆیان دروست کردوه، وه تاكو ئەزانن
 ئەوه تایبه ته به خۆیان كه خولی ژیانی خۆیان بگۆپن، ئەوا هه رده بیته
 شکسته کانی پابردوو یان دوباره و سی باره بکه نه وه. هه تاكو به رده وام بن
 له سه ر ئەو بروایه ی كه خه لکانی تر هۆکاری کیشه که یانن، ناتوانن
 سه رکه وتوو بن (له به رنه وه ی بی گومان، له به رنه وه ی هه رگیز ناتوانیت به
 سه رکه وتویی که سیک بگۆریت جگه له خۆت له پێشدا). له به رنه وه، تاكو
 ئەو مه ودایه ی ئەو خه لکانه ده ست بگرن به پروا هه له کانیانه وه، به رده وام
 به "پێچه وانه وه بپرده که نه وه" وه ئەمه ئەپوات به بی وتنی، ناتوانی
 هه نگاوێک بۆ پێشه وه برۆیت له کاتی که عه قلت به ئاراسته ی پێچه وانه وه
 گه شت ده کات.

سه یریکی باشی خۆت بکه. ده توانی ببیته یه کی که له وانه ی که ئیستا
 وینه که یم بۆ کیشایت؟

گه ر ئەتوانیت، ئەمه ویت به به هیزی پێشنیاری ئەوه ت بۆ بکه م که میشکت
 والیکه "بوه ستی له هاوار کردن". ئینجا پیگه ی ئیستات
 هه لسه نگینه ره وه وه ئامانجه کانی داها توت بپشکنه ره وه. به سه ریکی
 به رزه وه سه یری پێشه وه بکه وه هۆشیاریت پر بکه له ئەندیشه ی مه زن و
 گه رره له وه ی که ئەتوانی له کۆتاییدا چی بکه یت وه له ئەنجامدا ئەتوانی
 ببیته چی. نۆر به باشی ناگاداری ئەو ئاراسته یه به که میشکت له سه ری

گهشت دهکات، له بهر نه وهی له کوتاییدا، نه وه نه و پرتگایه یه که ژبانتي
له سهر دپروات.

گهشتی به له می پاتی

پاتی مؤیر یه که م جار که هات بو سیمیناره که م، له گه ل دایک و باوکیدا،
کاتیک ته مه نی ته نها حه وت سال بوو. له ته مه نی پانزه سالیدا له
سیمیناره که دا قسه ی له گه ل به شداریوان ده کرد به شداری له گه ل ده کردن
که بیرو که یه ک له سیمیناره که دا نه وی گوری له سهر نه که وتن له زمانی
فه پره نسیدا له قوتابخانه بو نمره ی شهره ف (وه له ماوه یه کی زور
که مدا).

پینج سال دواتر نه و له گه ل مندا نیشی ده کرد له سیمیناریکی بازگانیدا.
پوژیک تیبینی نه وه م کرد هه لویستی وا دیاره زور به خراپ بیته خواره وه
وه نه مه وه ها ده رکه وت بو من که خوشحال نیه له گه ل نایوتا (تیبینی
نه وه بکه نه مه یه که م نیشانه ی نه خوشیه بو نه و که سانه ی که هیچ
نامانجیکی نیه). بویه پرسیارم لی کرد به راستی که چی ده ویت وه
وه لایمی راسته وخوی نه وه بوو، "مه به ست چیه له وه؟" بوم شی کرده وه،
که له وکاته وه ی که به ره وه هیچ شتیک کار ناکات، هیچ شتیکی وه های نیه
که بیه ویت به دهستی بهینیت، وه نه مه وا دهکات ژیان نه وپه ری قورس و
ناخوش بیته، که مترین وته یه ک بیلین. ئینجا نه و وتی، "به لام من هیچ
پاره یه کم نیه، بویه ناتوانم هیچ شتیک بکه م". من بیریم خسته وه،
هه رچه نده، که ته نانه ت یه ک پنسیشی تی ناچیت که خه ونیکت هه بیته.
خه نده یه کی تیشکده ر کتوپر هاته سهر ده موچاوی پاتی، وه پیی وتم که

ئەو دەبويست لە ھەموو كەسێك زياتر كە گەشتێكى باشورى دەريا بكات.
 منيش پيم ووت، "دەشتێت ئەو زۆر دلخۆشت بكات". پيم وت كە منيش
 چەند جارێك بۆخۆم ئەو ھەم كردووە، وە بۆم باسكرد كە چەند جوان
 بوو. وە ھەر ھە پيشبيني خۆشم بۆ دەربەرى، كە بە راستى كاتێكى
 سەرسۆرھيتەرى ھەيە بۆ ئەو. ئاماژەم بەو ھەدا كە ئەو يادەو ھەريانە
 دەپارێزێت كە لەو گەشتە بەسەرى دەبات بە درێژايى تەمەنى وە
 دەتوانى بيان ژينيتەو، بەردەوام و بەردەوام، ھەركاتێك ئارەزووى كرد.
 لەم ھێلە يەكتر بپرەدا، پرسيارم لى كرد چ شتێك ليرە پاي گرتووە.
 دوبارە، ھەمان وەلام لە پاتىو ھاتەو كە، "ھيچ پارە يەكم پى نى؟"
 ئەم جۆرە بىركردنەو ھەرتىيە ئەوى پەكخستبوو، لەرێگەى
 قەدەغەكردنى بەكردنى شتێك لە ژيانيدا كە ھەستى دەكرد زۆر گرنگە
 بۆى.

بەلام ھۆكارى راستەقینەى ئەو ھى كە ئەم چىرۆكە ليرەدا باس دەكەم بۆ
 ئەو ھى كە پونى بگەم ھەو كە تەنانەت ئەگەر چى پاتى كە سێك پى
 گەشتووە، ھيچ پەيوەندى كى خۆشەويستى نەبوو، ھيچ ھۆكارى
 راستەقینەى نەبوو كە نەچىت بۆ ئەم سەفەرە، تەنھا بىركردنەو ھى خۆى
 رێگرى لى دەكرد ئەم كارە بكات. بە پونى، كچىكى گەنج بوو كە بە
 پيشەوانەو بىرى دەكرد ھەو. بە شىو ھەكى تەواو ھى خۆى بەو قایل
 كردبوو نەبوونى پارە ئارەزو ھەكى پوچ كردبوو، بەلام بى گومان، ئەو
 كيشەكە نەبوو. لەگەل ئەو ھەشدا، سەرچاوى ناھومىدە پاستەكەى
 ھەرچىەك بویت، بە دلنياييەو رێگرى لى دەكات لەو ھى خەونەكەى
 بەدى بەيتت.

تیبگه له وهی که، ژماره یه کی زۆر له خه لکی هه مان هه له ی پاتی
ئه که نه وه، پۆژانه، وه ئه مه ناخۆشیه کی گه وره یه. له وانیه تۆش هه مان
هه له ت له ژبانی خۆتدا کردبیتته وه. گه ر کردبیتت، هیوادارم "چیرۆکی
پاتی" بیهته سروشیکه پیویست بۆتۆ بۆ ئه وه ی به و ئاراسته یه
بتگوێزیتته وه که هیواخوازیت به سه ریدا برۆیت.

له هه ر حاله تیکدا، پۆژیک من و پاتی پۆشیتین بۆ خواردنی نانی نیوه پۆ
پیکه وه وه گفتوگۆیه کی زۆر جدیمان کرد. من وتم، "گوی بگره پاتی،
گه ر تۆ به راستی ده ته ویت برۆیت بۆ ئه و گه شته، پیویسته وازبهینی له
سه یرکردنی دواوه یان سه یرکردنی "ئه وه چیه؟" له به رئه وه ی
سه یرکردنی ئه نجامه کانی ئیستا شکله جوانه که یه تاکو پیچه وانه بیر
بکه یته وه. پیویسته ده ست بکه یت به سه یرکردنی پیشه وه وه پیویسته
ده ست بکه یت به جی به جی کردنی ئه وه ی په یره ومان کرد له
سیمیناره کاندا. بۆیه به رده وام به و برۆ گه شته که ت حیجز بکه، پلانیکه
دلتیا دابریژه، ریمه ده هه یچ شتیک به هه له بروات. ئه وه بزانه هه رچه که ت
پیویست بیت بۆ ئه وه ی ئامانجه که ت بیتته دی، به ره و پروت دیت،
هه رکاتیک بیروکه که ت قبول کرد که تۆ ئه برۆیت، وه پلانیکه زۆر باشی بۆ
دابریژی بۆ ئه نجام دانی. گه ر ئه وشته ی پیویسته پاره یه، تۆ ده تبیت.
له وه ناچیت هه موو شتیک له شوینی خۆیدا بیت تاکو کۆتا سات. به لام
گه ر بینیت، وه بروات پیی هه بوو، وه پیشبینیت کرد، به دلتیاییه وه
به ده ستی ده هی نیت.

نامه ویت به دورودریژی باسی بکه م که چون هه موو شته کان پیکه وه دین،
به لام ئه وه ت پیی ده لیم که ئه وان پیکه وه دین به سه رسورپهینه رانه و

پنگا به کی چاوه پنه کراو. له نه جامدا، پاتی له راستیدا پاره یه کی زیاتری
 بۆ لای خۆی راکیشا له و بره ی که پیویستی بوو بۆ سه فه ره که ی. به
 نزیکه بی کاتر میتر ۶ ی به یانی من له فرۆکه خانه بووم له گه ل دایک و باوکی
 پاتی له و به یانیه ی که رۆیشت بۆ گه شته که ی، وه نه وه نه زمونیکی زۆر
 دلخۆشکه ره بوو بۆ من، بۆ بینینی پوخساری به شهوقی پاتی به و
 شیوه یه. نه وه نده به سه بلیم، بۆ گه شته که ی خۆی رۆیشت. نه وه نده
 نازیاتی هه بوو که به ته نها گه شت بکات وه خۆشی له گه شته که ی ببینیت
 که به دنیاییه وه نه و پۆژانه ی ژیا نی له بیر ده بییت. به لام نه وه ی زۆر گرنگتر
 بوو له خودی گه شته که نه و هۆشیاریه بوو که پاتی به دهستی هینا له
 نه زمونه وه. که ئیستا که نه زانییت، له پێی نه زمونی که سی خۆیه وه، که
 گه ر پیچه وانه بیر بکه یته وه، تۆ ته نها نه و هۆکارانه ده بینی که بۆچی
 ناتوانیت. هه رچه نده، گه ر بتوانی به لام سه ییری دا هاتوو بکه ییت
 به شیوه یه کی نه ری نی، ته نانه ت هه لویستیکی چاوه پوانکراو، نه وه نه بینی
 که تۆ "نه توانی"، پاتی نه توانی نه م هۆشیاریه جیبه جی بکات پوه و
 به ده ست هینانی هه موو نه و خوا ستانه ی که بۆ دا هاتوو هه یه تی.

ئایا تۆ خه ونت به گه شتی که وه بینیه وه؟ گه ر به لێ، بچۆره ده ره وه و
 هیچزی گه شته که ت بکه. نه وه کیشه نیه که هیچزه که ت بۆ ۶ مانگه یان
 بۆ سالتیکه له ئیستا وه، یه کسه ر نه نجامی به ده وه ئینجا خۆشی لێ ببینه
 پێشبینی کردن پیش پوداوی راسته قینه ده که وی. من به راستی بروام وایه
 که حال ته تاییه ته که ی پاتی، نه و جۆشه ی که ئا راسته ی کرد پوه و
 گه شته که ی یه کسان بوو به خۆشی و شادی گه شته که به راستی (باسی

ئەو خۆشپەس مەكە كە لە يادەوهرى گەشتەكەو دەستى دەكەوى، كە
 لەگەل خۆيدا هەلى دەگرى بە درىژايى ژيانى)
 ھۆكارى شياو كە زۆر كەم لە خەلكى پلان دادەرىژن يان ئامانج ديارى
 دەكەن، پىك لەو دەچىت كە لەسەرەو گەفتوگۆمان لەسەر كرد، ئەو يە
 كە زۆرىنەى خەلكى ناتوانن بە مېشكى خويان ئەو وئىنەى دەروست بكن
 چۆن ھەموو شتىكى پىويست پىكەو بەستەو. بەلام پىويستە لەو
 تىبگەيت، پىويست ناكات ئەو بزانيت چۆن ھەموو شتەكان پىكەو دەين.
 ھەموو ئەو پىويستە لى تى بگەيت ئەو يە رىسا بنچىنەىيەكان
 بزانيت، كە لەرىگايەو خۆشپەسكانت بۆ دىت، مەبەست لى، ھەموو شتىك
 كە لە ژياندا وهرى دەگرىت لەرىگەى ياسايەكەو دەيت كە "ياساى
 پاكىشانە" (ياساى جازبىت - وەرگىر).

چىرۆكى پاول ھەتسى، لە بەشى سى، نمونەىيەكى نايابە لە ژىرى،
 زىرەكى، كەسىكى زۆر ئىشكەر، كە ھەول ئەدات شتىك ئەنجام بدات كە
 ھاوشان بوو بە كەسىك كە لەبەر ھەيوانى مالەكەىو بەز دەدات، وە
 پاشان پىشبينى دەكات بەجۆرىك، كە بچىتە سەر شەقى سەربانەكەى،
 ئەو دەزانى كە ئەمە ھەرگىز پونادات. پاش ئەو پاول بىست سالى
 بەسەبردووە:

۱. رى دان بە لىستى فرۆشەكانى لە ئۆفيسەكەيدا كۆنترۆلى ئەو وئىنەى
 بكات كە لە چالاكىەكەى خۆيدا ھەلى گرتوو، وە
۲. ھەولدان بۆ چاك كردنى ئەو ئەنجامانەى كە بەدەستى دەھىنى لە
 رىگەى ھىزى ئىرادەو، سوربوونى يەكلا كەرەو وە كاترۇمىرىكى
 نۆدى درىژو قورس لە ئىش و ئازار و پەنج دان.

هه موو كه سيك له پيگه ي نه نجامداني نه م هه موو شتانه وه، به دنيايي وه
 بهر نه نجامه كانيان چاك ده كات و ده يگه به نيته نمره يه كي باش، به لام
 هه رگيز چاك كر دنيكي گرنگ له بهر نه نجامه كانياندا نابيين، تاوه كو يه كه م
 جار وينه كه ده گوږن، كه له چاوي ميشكياندا هه لئانگرتووه. پاول
 هه تسي يه كه مين وينه ي كه سيكه كه به ته واوي برواي وابوو بو پيشه وه
 ده پروانييت، له كاتيكد له راستيدا، نه و تاوانباربوو به ودي كه
 "بیرکردنه وه ي به ته واوي پيچه وانه بوو". له بهر نه وه ي زورينه ي كاتي
 به نرخی خوی له وه دا سهرف كرد كه هه ستيارانه ته ركيز بكات له سه ر
 بهر نه نجامي نيستا، نه ندیشه ي نيستا وه وينه ي نيستا.

گه ر تاوانبار بویت به لیستی فرۆشه پيگاپيډراوه كانت، حساب بانكيت،
 يان تيشكي سيني كه دكتور بو جه سته تي گرتووه، كو نترول ي نه و
 پيگايه ي هه ستي پي نه كه يت، بير كردنه وه، يان بينيني فرۆشه كه ت،
 پيگه ي دارايي يان ته ندروستي، نه توانم دنياي بكه مه وه له وه ي كه -
 سه رباري نه وه ي كه شه ويكي تاريك و ناخوش نه بيت بو ت - هيج
 چاكسازييه كي هه ستيپيكر او له ژيانتا له هيج يه ك له و بو ارانه دا پونادات. له
 لاکه ي تره وه، گه ر پيگا بده يت كه نيستا، نه نجامي به رجه سته ته نها وه ك
 ناماز هيه ك خزمه تي نه و وينانه ده كات كه له پابردوودا هه لتگرتووه، وه
 پاشان به رده وام ده بيت له سه ير كردني داها تويه كي گه ش وه دروست
 كردني وينه يه ك له و شته باشانه ي كه ئاره زوويان ده كه يت (هه ر وه ك
 چون پاتي و پول كرديان)، نه و كات ده بيني وينه كه ت به رجه سته ده بيت.
 به لام دوباره، تاوه كو به رده وام بيت له وه ي كه پي بده يت بهر نه نجامي

ئىستا يا رابدووت كۆنترۆلى پرۆسەسى بىر كىردنە وەت بىكەن، ھەرگىز
ئە وەندە نازىت كە خە و نە كانت بەيئىتە دى.

لە بەرئە وە، سەيرى سەرە وە بىكە، سەيرى پىشە وە بىكە، وە وىنە كەت بىكە
بە و شىوہ ژيانەى كە دە تە وىت بژىت، پاشان ھە موو ئە و شتانەى كە
دە ستى لى ئە دە يت يان پە يوہ ندى لە گەل ئە بە ستى گە شە دە كات و
فراوان دە بيئت وە بە شىوہ يە كى مە زن و مە زنتىر خۆى دە ر دە خات.

ئە و كە سانەى كە بە شىوہى پىچە وانە بىر دە كە نە وە، زۆر بە دە گمەن، گەر
ھە شبيئت، بىرۆكە يە ك بە ر ھە م دە ھىنن كە دە يانبات بە ر ھە وە دا بىن كرنى
خزمە تى پىر مانا بۆ ئە وانى تر نە ك بۆ خۆيان. ھۆكارى ئە مە ئە وە يە كە
ئە وان تە نھا دە تۈانن ئە وە بىينن كە كە سىكى تر ئە تۈانىت ئە نجامى بدات
و پىشتر كر دويە تى. وە لە ئە نجامى سنوردارى بىر كىردنە وە يان، ئە و
خە لاتانەى كە لە كۆتايىدا وەرى دە گرن دىسانە وە زۆر سنوردار دە بيئت.

چىرۆكى ۳۳۳

سىمىنارىكە مە بوو، كە لە شە وى پىنج شە ممە وە بۆ يە ك شە ممە
بە ر دە وام دە بوو، لە دىر ھە رست لۆج، كە ھاوینە ھە وارىك بوو بە نزيكە يى
۱۰۰ ميل باكورى تۆرنتۆوہ دور بوو. لە شە وى ھە ينىدا، گە ر دە لولنىك لە
بارى دا، لە ئۇنتارىو، شارۆچكە يە ك كە ۴۰ ميلنىك لە باشورى دىر ھە رست.
گە ر دە لولە كە دە رزە نىك خە لكى كوشت وە مليۇنان دۆلار زىانى گە ياند. لە
شە وى يە ك شە ممە دا، لە كاتىك بە ر ھە وە مالا وە ئە ر پۇيشتمە وە،
ئۆتۆمبىلە كە م وە ستاند كاتىك گە يشتمە بارى. لە لايە كى رىگا خىرا كە وە

دابەزىم ۋە سەيرىكى دەۋر بەرم كىرد. فەوزايەك بوو. ھەر شوئىنىكى
سەيرىم دەكرد، خانوى پارچە پارچە بوو ۋە ئۆتۈمبىلى ھەلگە راۋە.
ھەمان ئەۋ شەۋە، پىاۋىكى تىرى بەرپىز، بۆب تىمپىلتۆن، لەسەر ھەمان
پىنگاى خىرا شۆفىزى دەكرد. من ۋ ئەۋ ھەرگىز يەكترمان نەدىبوو،
كەچى، بىرۆكە يەك لە سىمىنارەكەمدا خەرىكە وامان لى دەكات بىينە
ھاۋرپىيەكى بەردەوام. ئەۋىش ۋەستا بۆ ئەۋەى سەيرى كارەساتەكە
بكات، ۋەك من، تەنھا ئەندىشەكانى جىاۋازتر بوۋ لەۋەى من. بۆب
جىگرى سەرۆكى پەيوەندىەكانى تىلى مىدىا بوو، ئەۋ كۆمپانىايەى كە
خاۋەنى زىچىرەيەك ئىستگەى رادىۋ بوو لە ئۆنتارىۋ ۋ كىيك. كاتىك كە
ۋەستابوو سەيرى كارەساتەكەى دەكرد، بىرى كىردەۋە كە پىۋىستە
شتىك كە دەتوانىت بىكات بۆ ئەۋ خەلكە (لە پىگەى ئىستگەى
رادىۋكانەۋە كە ھەيان بوو). ئەۋ ئەندىشەيە بەردەوام دەھاتەۋە مىشكى
ئەۋ شەۋە ۋە تەۋاۋى پۆزى دواترىش.

شەۋانى دواتر، سىمىنارىكى تىرم ھەبوو لە تۆرتتۆ. بۆب تىمپىلتۆن ۋ بۆب
جۆنسۆن جىگرى سەرۆكى كۆمپانىاي تىلى مىدىا، ھاتن ۋە لە داۋەى
ئۆرەكە ۋەستان. ھەلسەنگاندنىان بۆ سىمىنارەكەم دەكرد، ھەۋلى
ئەۋەيان دەدا بىرپار بەن گەر ئايا بتوانم يارمەتى كۆمپانىياكەيان بەدم
بكات بە ئامانجەكانى، كە لە كۆتايىدا كىردم. لەبەر كارىگەرى دانان
لەسەر بۆب تىمپىلتۆن، داۋبەداۋى سىمىنارەكە بۆ تەۋاۋى پىشەسازى
پاگەياندەنەكەيان لە تەۋاۋى كەنەدا كارم بۆ كىردن. زۆرىيان ھەزبە
سىمىنارەكانم بوو لەبەرئەۋەى ھاۋجوت بوو لەگەل پىنگاى بىر كىردنەۋەى.
ياساكانى گەردون سەرنجى بۆب تىمپىلتۆنىيان پاكىشا بوو، بە تايبەت

"ياسای جه مسهرگری" یان زۆرینه ی کات ئاماژهی بۆ ده کریت به
"ياسای پیچه وانه". ئەم یاسایه به پونی پیمان ده لیت که هه موو شتیك
پیچه وانه که ی هه یه. تۆ ناتوانیت بچیته سه ره وه به بی بونی خواره وه،
گهرم به بی سارد یان چونه ناوه وه به بی چونه ده ره وه. له ریگه ی هه مان
نیشانه وه، گهر ئه وه ت بۆ ده رکه وت بۆچی شتیك که تۆ ده ته ویت
ئه نجامی بده یت ناتوانیت ئه نجامی بده ی، به پیی یاسا، تۆ ده بییت
بتوانیت ئه وه ت بۆ ده ریکه ویت چون ئه توانی ئه نجامی بده ی. ئه و
خه لکانه ی که شتانیکه ی مه زنیان به ده ست هیناوه لایه نه نه ریینه کان
به باشی ئه زانن، له گه ل ئه وه شدا، هه موو ووزه ی ده رو نیان ده که نه
ئه ریئی. پاش سیمیناره که، بۆب تیمپل تۆن پۆشته وه بۆ نوسینگه که ی
خۆی. پیی وتم درهنگ بوو به لام ئه و بیرو که یه ی هه لبارد که جۆش و
خرۆشی پی به خشی. وه هه روه ها واشی لی کرد له بیرو که ی کۆکردنه وی
پاره ملیۆنیک دۆلار به شداری بکات بۆ ئه و خه لکانه ی که زیانیان لی که وت
له گه رده لوله که دا، وه ئه ی یکسه ر پۆیشت بۆ کۆکردنه وه پاره که!
پۆژی هه یینی هه موو به ریوه به ره کانی بانگ کرد بۆ تیلی میدیا بۆ
نوسینگه که ی خۆی. له سه ره وه ی له وحه یه کی سپی به خه تی تۆخ و
گه وره، ژماره ۳ ی نوسی. به به ریوه به ره کانی ووت "چۆن ئه ته ویت ۳
ملیۆن دۆلار کۆبکه یته وه، پاش ۳ پۆژ له ئیستاوه، له ماوه ی ۳ کاتر میردا
بیبه خشیته به خه لکانی باری؟" هیچ شتیك جگه له بیدهنگی له
ژوره که دا نه بوو.

له كۆناییدا كەسك ووتى، "تیمپلٹون، تۆ شیتى. به دلتیاییه وه هیچ
 پنگه یه كه كه بتوانین ۳ ملیون دۆلار كۆبكهینه وه به ماوهی ۳ پۆژوه
 له ۳ كاترۆمیردا دابهشی بکهین"
 بۆب وتی، "خوله كك بۆسته. من پرسىارى ئەوهم لى نه کردی گەر
 بتوانین یان تەنانەت گەر دەمانبوو. من تەنها پرسیم گەر تۆ حەز
 ئەکەیت." بۆب تیمپلٹون ژیر بوو، ئەو لایەنه خیرخوازیەكەى ئەوانى بانگ
 دەکرد. ئەو گرنگ بوو به نىسبەت ئەوانەى بانگیشت كرابوون به
 كراوهیى دان بنین به وەدا كه ئەمە شتیک بوو ئەوان ئەنجامى بدەن. بۆب
 تیمپلٹون ئەوەى دەزانى كه ئەم بیروكەیه ئەتوانى پیشانى هەرکه سیکى
 بدات بۆ ئەوەى هەرچیه کیان دەویت به دەستی بهینن له پنگه ی کارکردن
 به یاساوه.

هەموویان وتیان، "به دلتیاییه وه، پیمان خوشه". پاشان بۆب، وشه یه کی
 (A) به گەرەیی له سەر له وحه كه نوسی له ژیر ۳۳۳ كه وه. له سەر لایه ك
 نوسی، (بۆچی ناتوانین؟). له سەر لاکه ی تر نوسی (چۆن بتوانین؟). له
 ژیر وشه كانى (بۆچی ناتوانین؟) بۆب تیمپلٹون پیتی (X) به گەرەیی
 نوسی. هەرکه پیتی X له سەر له وحه كه دانا، وتى، "ئىستا هیچ شوینیک
 نیه بۆ ئەوەى ئەو بیروكانه ی تیا تۆمار بکهین كه بۆچی ناتوانین ۳ ملیون
 دۆلار كۆبكهینه وه له ماوهی ۳ پۆژدا وه به ۳ كاترۆمیر دابهشی بکهین، بى
 گویدانه ئەوەى تاكو چەند پى تى ئەچیت". ئەو بەردەوام بوو له پنگه ی
 پونکردنه وهی "كاتیک هەرکه سیک بیروكەیهك دەخاته پروو كه پیشنارى
 ئەوەى تىدایه بۆچی ناتوانین؟ هەموو كه سیکى تر پىویسته هاوار بکهت
 چەندى ئەتوانن بلین داهاوو (NEXT). ئەو دەبیّت فەرماندەرى ئیمه

بۇ ئەوۋەى بېرۆين بۇ بېرۆكەى داھاتوو. بېرۆكەكان وەك فارگۆنەكانى قىتار
وہان، يەككە ھەمىشە شوين ئەوى تر دەكە ویت. ئیمە بەردەوام دەلیین
داھاتوو (NEXT) تاكو بېرۆكە يەكى ئەرىنى ئەگات".
بۆب زەردەخەنە يەكى كرىو وە بەردەوام بوو بۇ پونكردنە وەى ئەوۋەى كە
"پېچە وانەى X لە لاکەى تر لەسەر لە وچەكە، پاستە و خۇ لە ژیر وشەكانى،
(چۆن بتوانين؟) ھەموو ئەو بېرۆكانە دەنوسم كە چۆن بتوانين ۳ ملیون
دۆلار لە ماوۋەى ۳ پۆژدا و لە ۳ كاترژمیردا دابەشى بكەين"، وە ھەر وھا
ئەو پېشنیاریەشى بە دەنگیگى زۆر جدیەو ە خستە پوو كە، ھەموو
كەسك لە ژورەكەدا دەمىنیتەو ە تاكو بە تەواوى دەگەینە ئەنجام. ئیمە
تەنھا بېر لەو ە ناكەینەو ە كە چۆن بتوانين ۳ ملیون دۆلار یەكسەرى
كۆبەینەو ە، پاش ئەوۋەى بېرۆكەكان پك دەخەینەو ە دەست بە جى
بەجى كرىنیاں دەكەين! دیسانەو ە بیدەنگى بالى بەسەر ژورەكەدا
كىشایەو ە.

لە كۆتاییدا كەسكیان وتى "ئیمە ئەتوانين بە رادیو بانگەوازك لە ھەموو
كەنەدا بكەين"

بۆب وتى، "ئەو ە بېرۆكە يەكى مەزنە" وە لە ژیر (چۆن ئیمە ئەتوانين)دا
نوسى.

پېش ئەوۋەى لەسەر لای پاستى لە وچەكە بېنوسیت، كەسكى تروتى،
"تۆ ناتوانى بەرنامە يەكى رادیویى لە ھەموو كەنەدا ئەو كارە بكەين.
ویستگەى رادیویمان لە ھەموو كەنەدا نیە!" لە وکاتەو ەى تیلی میدیا
تەنھا ویستگەى لە ئونتاریو و كىبک ھەیە، پېویستە دان بەو ەدا بىنیت كا

ئەمە نارەزايەتتەكى جوانە . ھەرچەندە ، كەسىك لە داۋەى ژورەكە ، بە دەنگىكى زۆر نەرم وتى داھاتوو (NEXT).

بۆب تېمپلېتون ۋە لامى داىە ۋە ، "بانگە ۋازىكى رادىيۆى برىتتە لە (چۆن بتوانىن). ئەو بىرۆكە يە دەمىتتە ۋە " بە لام ئەمە ۋادىارە بىرۆكە يەكى پىكە نىناۋى بىت ، لە بەرئە ۋەى ئىستگەى رادىيۆى زۆر پىشېركى كارن . ئەوان بە گشتى پىكە ۋە كارناكەن ۋە بۆ ئە ۋەى پىكە ۋە كارىكەن لە ۋە دەچىت ئەستەم بىت بە پىپى رېگاكانى بىر كەردنە ۋە يان .

بە شىۋە يەكى كتوپر كەسىك پىشنىارى كەرد ، "ئەتوانى ھارشى كىرك ۋ لۆيد رۆبەرتسۆن رابىسپىرى ، گە ۋرە ترىن ناۋى بوارى راگە ياندنى كەنەدى ، بۆ پالپشتى كەردنى بانگە ۋازە كە " . ئەو پىاۋە بە رېزانە خاۋەنى پىگە يەكى تايبەتن لە پىشەسازى تە لە فزىۋنى كەنەدى . كەسىك بە پونى قسەنى كەرد وتى ، "ئەو ناىەن بەرنامە يەك پىشكەش بكەن لە رادىيۆ " بە لام ، لەم خالە دا گروپە كە بە تىكرا ھاۋارىيانكەرد داھاتوو (NEXT) . بۆب وتى ، ئە ۋە كاتىك ۋوزە دەگۆرپىت ھەموۋى بە شدارى كەرد بە تە ۋاۋى شتىكى سەرسورپىنەر بوو چەندە خىرا بىرۆكەى داھىنە رانە دەستى بە ھەلقولېن كەرد .

لە پۆزى ھەينى دا بوو . سى شەممەى دواتر بانگە ۋازە رادىيۆى كە يان دەست پى كەرد ، كە ۵۰ ئىستگەى رادىيۆى ، لە تە ۋاۋى ۋلاتدا ، پازى بوون كارىكەن بۆ بۆ كەسىكى ۋە ھا باش . ئەوان بە لايانە ۋە گىرنگ نە بوو كى پارەكە ۋە رەدە گىرى ، گىرنگ ئە ۋە يە كە پارەكە خەلكى بارى ۋەرى بگىرىت . ھارشى كىرك ۋە لۆيد رۆبەرتسۆن پالپشتى بانگە ۋازە كە يان كەرد ۋە

سەرکەوتتو بون له کۆکردنه وهی ۳ ملیۆن دۆلاردا له ماوهی ۳ پۆژدا وه
 دابهش کردنی به ماوهی ۳ کاتژمێر!
 ئەبینی، تۆ ئەتوانی ئەوهی ئەتەویت بە دەستی بهیئنی، هه موو ئەو شتە
 شیاوانە کاتیگ تۆ تەرکیزی خۆتی دەخەیتە سەر چۆن بتوانی وه
 داهاوو هه موو بیروکه یه ک پیت دەلێت بۆچی ناتوانیت.
 ئەم بیروکه یه له سەرتادا مەشقیکی قورس بوو، هەرچەندە، کاتیگ
 بەردەوام دەبیت هەرچیه ک وه هه موو بیروکه نەریئیه کان دەتوانیت
 بگۆریت، هەلقولینی بیروکه ی ئەریئنی له میشکه نایابە که تەوه دەبیته
 هۆی ئەوهی بەرەستە کان بپریت.
 ئالفرید ئادلەر، دەرون ناسی بە ناوبانگ، دەستەواژە یه کی نائاسایی هه یه
 که دەلێت "من سوپاسگوزارم بۆ ئەو بیروکه یه کی که منی به کارخست"
 هیچ گومانیک له وه دا نیه که بیروکه ی داھینەرانه و بیرکردنه وه له داهاوو
 هه ناسه یه کی تازە ی ژیان دەھینیتە ناو هه موو پيشالیکی بوونت. بە شیک
 له تۆ خەبەر دەکەنە وه که هەرگیز تەنانەت نەتزانیه که خەوتوو بووه.
 بۆب تیمپلۆن هەرگیز پینج سەنتی وەر نەگرت بۆ ئەو پۆلە ی که وه ک
 سەرکردە ی بانگەوازه که گێرای، له پێ نیشانسانی ۵۰ ئیستگە ی رادیوییدا
 له هه موو که نە دا، بۆ کۆکردنه وه ی ۳ ملیۆن دۆلار بۆ هاوالاتیانی باری.
 هەرچەندە، پیویستە ئەو وت له بیر بیت که ئەمە بە پراستی گەردونیک ی ریک
 و پیکە، ریکای خوا بۆ بە پێوه بردنی ئەم بانگەوازه بە تەواوی، کاتیگ تۆ
 بەرنامە یه کی باش دادە پێژیت بە باشی بۆت دەگەریتە وه.

به شى ده يه م
ياساي بوژانه وه
له كاتى فه راغدا

به خشين

بو به ده ست هينان هه ولى دا
به لام هيشتا عه نباره كه ي له پولوازه
بو پياويكى ژير كه گريا
به ده نكيكى تيز و هوگرانه
نويز پيى وتوم چون بتوانم به سه ركه وتوانه بژيم؟
وه پياوه ژيره كه وه لامى دا يه وه
"بو به ده ست هينان پيوسته ببه خشيت"

بو به خشين وتى

"چيم هه يه بيبه خشم؟"

ئه وه نده بژيوه كي ده گمه نم هه يه

به بي گوماني ده مرئينى

به لام ئه مه وييت به شدارى پي بكه م له م عه نباره به خشنده يه

وه لامى پياوه ژيره كه ئه وه بوو

"كه واته پيوسته زياتر ببه خشيت"

ئەوانەيەي فېرى بوو
بۇ بەدەست ھېنانى ئەوھى لەبىرکرا بوو،
رەو مرقاھى تى سورايە وھ
لەگەل خۆشەويستى بۇ تازە لەدايك بووھکان
رەك چۆن لەم ژيانە بەسودە ئەوھى بەخۆى بەخشى
پاشان شادى تاجى خستە سەر پۆژەکانى
بۇ بەخشندەيىيە دەولەمەندەكەي

"ئارسەر وليام بىر"

ياساى بوژانەوھ لەكاتى فەرغدا
(پېشكەشە بە خالۆژنە مارگ)

سروشت بەتەواوى رقى لە فەرغە

مارگ كارىكى كرد پوبدات

پېويستە ئەم بەشە تەرخان بكام بۇ خالۆژنە مارگ، بە پېزانين بۇ ئەو
بېوا منداليەي، وھ تىگەيشتىنى قولى بۇ ئەو ياسا جوانەي كە ھۆشيارى
تاك بەرپۆھدەبات. تەنانەت ئەمپۆ، زۆر بە دەگمەن سەردانى ئەكەم،
بەبى دەربېنى ھەلوئىستى ناودلى بۇ من، كە ئەم پاستىيە مەزنەي فېرکرد
دەربارەي "ياساى بوژانەوھ لەكاتى فەرغدا". وھ لە ئەنجامى دەست
كەوتنى ئەم زانيارىيە، مارگ و تەواوى خېزانەكەي خۆشيان ئەبىنى لە
نۆدېنەي ھۆكارەکانى خۆشچالى مرقۇ لە ژياندا كە ئەوان پېشتر نەيان
دەتوانى ئەو ئەزمونە تاقي بکەنەوھ. زياتر لەوھش، پاستى سادە

ئەو بوو كە ھېشتا خۆشپىيان لەو شتانەى ژيان نە دەبىنى گەر ئەم
ھۆشيارىيە تازەيان بە دەست نە ھېنايە .

لەگەل ئەو ھى مارگ رویدا بوو كە خالۆژنم بىت، تەنھا چەند سالتىك لە من
گەرەتر بوو ۋە ئىمە دوو ھاوپىنى زۆر باشى يەكتىرى بووین بە درىژايى
پۆژانى مندالىمان . زۆر بە قولى مارگ و تەواوى خىزانە كەيم خۆش ئەو بىت .
لە بەرئەو ھىچ سەرسوپمانىكى تيا نىە كە بە ئاستىكى زۆر بەرز لە
پەزەمەندىەو ۋە ئەو بىرۆكانەى لەم بەشەدا ھەيە بۆتان دەخەمە پوو،
لەگەل مارگ و خىزانە كەى، بە درىژايى چەندىن سال . شادىەكى تايبەت
بوو بۆ من ئەو ھەلەم ھەبىت سەبىريان بكم ئەم زانىارىيە تازانە جىبەجى
بكن، بە شىۋەيەك، كە ئەمپۆكە بەرپۆگەيەكى تەواو تازە ژيانىان دەژىن .

يەكەمىن ناسىنى ئەم ياسا دىنامىكىە لەلایەن مارگەو ۋە بە نزيكەيى
ئەگەر پىتەو ۋە بۆ دە سال لەمەو پىش، بۆ ئەو كاتەى كە خۆى و
خىزانە كەى بە شدارىيان دەكرد لە زنجىرە سىمىنارىيەكدا، كە من ئامادەم
كرد بوو لە سەر بابەتى "بوزانەو ۋە" . ھەر زوو پاش ئەو ھى زنجىرە
سىمىنارەكە تەواو بوو، سەردانى مارگم كرد بۆ مالەكەى خۆى . خۆى و
مىردەكەى دۆن ۋە منىش گفتوگۆى كۆمەلىك بىرۆكەمان دەكرد ھەموويان
پەيوەندىيان ھەبوو بە بابەتى بوزانەو ۋە . لە ھەندىك خالدا، بە درىژايى
خولى گفتوگۆكەمان، پرسى مالەكەيان خرايە پوو . مارگ سەبىرى ھۆلەكەى
كرد، ژورەكەيان زۆر شلەژاۋو نارپىك و پىك بوو، ۋە بە رقەو ۋە ئەو ھى
دەرخست كە "نەخۆش بوو ۋە ھىلاك بوو لەو ژيانەى كە دەژىن" .
پاشان ئاماژەى بۆ پەردەى ھۆلەكەيان كرد ۋە وتى، "شتىكت پى بلىم،
زۆر رقم لەو پەردە كۆنانەيە" منىش زەردەخەنەيەكم بۆ كردو ۋە لامم

دایهوه "نه خیر مارگ، وانیه، تو خوشت دهوین. نه گه رنا ناوا له نزیکه
خزت پاریزگاریت لی نه ده کردن" به رده وام بووم، "بۆ نه و شتانه ی که
هه مانه له زیانماندا، نه و شتانه ی خوشمان دهوین یان هاوجوتین
له گه لیان" مارگ نه وه ی پی ووتم که کاتیکی قورسی هه بووه نه و
بیرۆکه یه قبول بکات که به راستی بتوانی "له خوشه ویستیدا بیته" له گه ل
شتیک که به ته وای بیژداوو توپه ی ده کات.

له م خاله دا، به ته واره تی قایل بوو به وه ی که ئیمه هه ر دوکمان "فیسه کی
خزمان ته قاندوه"، مارگ هه ولی نه دا له پونکردنه وه که ی من تی بگات،
وه من، بۆ نه وه ی به راستی برپوای پی بکه م! به رده وام بووم له سه ر
پونکردنه وه که م وه ناگادارم کردنه وه که گه ر که سیك نزیک بیته له شتیکی
دیاریکراو - گه ر که سیکی تر یان شتیك بیته - نه وه ته نها له به رنه وه یه
که نه و که سه هاوجوته له گه ل له رینه وه یاندا. نه و هۆکاره ی که وای له
من کردوه وا بلیم له به رنه وه بوو که "خوشه ویستی" وشه یه که بۆ
له رینه وه یان هاوجوت بونی له رینه وه. له کۆتاییدا پیم وتن، نه وه ی که
ئینستا من بۆم پونکردنه وه بریتی بوو له یاسای گه ردوون. (نه وان گه ر به
ته وای لینی تی گه یشتبن یان نا، یان ته نانه ت گه ر برپوایان پی بیته، هیچ
جیاوازییه ک دروست ناکات هه رچییه ک بیته)

نه رده بۆ مارگ پونکردنه وه گه ر به راستی رقی له په رده کان بیته - وه ک
ونی که رقی لیه تی - نه و ده بوو په رده کانی لی کردایه ته وه، پاکه
کردایه ته وه و بیدایه به که سانی نه بوو یان بیکردایه به خیر بۆ که سانیک
که بیان توانیایه سودی لی ببینن. دۆن سه یری منی ده کرد له حاله تی واق
په ماندا. پاشان به متمانه به خۆبونه وه وتی که "نه و په ردانه لی"

ناکاتو، له بهر نه ودهی شتیکی وه هاما نیه له بری دایبنین، وه
 ناشتوانین په ردهی تازهی بؤ بکړین. "نه توانم نه ودهم بیر بیتو وه که
 وه لامیم دایه وه "دؤن، تکایه تیبگه، هه رگیز په ردهی تازه هه لئاواسی،
 تاکو بؤشاییه ک بؤ تازه کان ته رخان نه که بیت "به رده وام بووم، "نهینسی
 راسته قینه له پشته یاسای بوژانه وه له کاتی فهاغدا له گه ل نه و راستیه دا
 به ک ده گرتو وه که، په رده کونه کان لابه ریت، پاشان ئوتوماتیکی
 ژووره که ناماده ده که بیت بؤ په ردهی تازه ". به مانایه کی تر، ناتوانیت
 شتیکی به ده ست بهینیت تاکو به که م جار قایل نه بیت به ودهی شتیکی له
 باتی له ده ست نه ده بیت.

(نه وه بخره میشکته وه، نه و "به خشینه "مانای به ته واوه تی ده ست لی
 هه لگرتنی شتیکی، بؤ شتیکی تر.) به پونی، نه مه بیروکه یه کی زور قورسه
 بؤ که سیک که به ته نها په یوه ست بووه به جیهانی ماده وه، ته نانه ت
 تینگه یشتن له ودهی به ته نیا مه شقی له سه ر بکات.

گفتوگوی ئم زانیاریانهی سه ره وه مان پوخت کرده وه بؤ ماوه یه ک زیاتر
 وه پاشان مارگ خوی جولاند بؤ نه نجام دانی کرده وه. به هینانه
 خواره ودهی په رده کانی ژووری هؤله که دهستی پی کرد که به رقه وه بؤ
 ماوهی چندین سال سهیری ده کرد. له نه نجامی کردنی نه مه وه، یه کسه ر
 خوی پزگار کرد له و سه رچاوه یه ی که چند ساله مایه ی نائومی دی
 کردنیه تی. بؤ هه موو نه و کاتانهی که سهیری ده کرد، یان ته نانه ت بیری
 نه کرده وه ده ربارهی نه و په ردانه، وینه یه کی زور نه ریئی یه کسه ر له
 شاهی میشکیدا دروست ده بوو. پاشان نه جولاً بؤ له رینه ودهی نه ریئی،
 ه به وجوره دهستی ده کرد به پراکیشانی زیاتری نه و شتانهی که له

ژیانییدا نەیدەویست. کاتیك دەستی کرد بە لابردنی پەردەکان بە
قولاپەکەو، دۆن نزیك بوو لەوێ بەتەقیتهو لە تورپیدا. سەرپای
ئەوێش، مارگ پەشیمان نەبوو، تەنانەت سەرباری پوخساری نەیارە
هاوسەرەکی، بەردەوام لەسەر جیبەجی کردنی ئەو بیروکە یەکی مە لە
میشکیا هەلم کەندبوو.

دۆن لەم خالەدا وەلامی دایەو بەوێ وتی، "باشە لەو برۆیەدام دەبیت
پەردە تازە بکەین ئیستا، بە دلم بیت یان نا". پاشان ئەو
پونکردهو کە ئەوان پئویست ناکات پارا بن دەربارە ی چون پەردە
تازەیان دەست بکەویت، لەم خالی یەکتەر برینەدا. گرنگترین شت ئەو بوو
کە بەم زوانە ئەوێ دەیانویست هەیانبیت. ئەو هۆکارە ی کە ئەو
خواستیان بوو، پونکردهو، لە پاستیدا ئەوێندە قورس نیە بو ئەوێ
لێ تێ نەگەین، کەمی دەکەینەو بو ئاستیکی زۆر ئاسان، ئەتوانین
ئەو بلیین، "خەلک زۆر بە زویی لەو بیزار دەبن کە ژیانیک بزین وەک
ژیانی ناو حەوزی ماسی وەها بیت."

بۆ ماوێەکی کەم، دۆن و مارگ بەبێ ئەوێ پەردە بە ژوری
هۆلەکەیانەو هەبیت ژیان. بەلام پاش چەند پۆژیک سەردانم کردن، مارگ
ئەو پەردە یەکی کە حەزی پئی بوو هەلیواسی بوو! وردە وردە، زانیاری
دەربارە ی ئەم پاستیە مەزنە دەستی کردبوو بە جولە بۆ ناو هۆشیاری
مارگ.

ماوێەکی زۆر پاش ئەمە نەبوو کە هیچ مۆبیلیاتیک لە ژوری هۆلەکەیاندا
نەما بوو. مارگ هیلاک بوو لە ژیان لەگەڵ ئەو مۆبیلیاتانەدا بۆ چەند
سالیکی زۆر، هەر بۆیە زۆر بە ئاسانی هەموویانی لەخۆی دورخستەو. لە

پښگه ی نه جامدانی نه مه وه، به شیوه یه کی نوتوماتیکی بوشاییه کی پیوستی دروست کرد بۆ نهو شتانه ی که نارزه زوی ده کرد له ژوره که پیدا هه بن. پاش ماوه یه کی که م ته واوی ماله که ی دیکوره که ی گوپی و موبیلیاتی تازه ی بۆ دانایه وه، وه نیستا به و پښگایه ی که ده یوست هه موو شته کانی گوپی و شتی تازه ی له جیگای دانا.

چهند پوژیک پیش نیستا، من و خیزانم سهردانی دۆن و مارگمان کرد له ماله که ی خویان. له کاتی که ده پویشینه وه بۆ ماله وه، لیندای خیزانم وتی "ماله که یان زۆر جوان ده رده که ویت، وانیه؟" هیچم نهوت ته نها زه رده خه نه یه کم کرد، به زانینی پشتی مه سه له که که پاش چه ندین شه پ و ده مه بۆله له نیوان دۆن و مارگ دا که پویدا، که هه موو کاتیک پارچه یه ک شت فری نه درایه ده ره وه. کوتا جار که به ته له فۆن قسم له گه ل مارگ کرد وتی، "شتیکی سه رسوپهینه ر نیه؟ چ جیاوازییه کی گوره له زانیارییه کی که مه وه نه توانی ژیانته بگوپیت. ته نها پیوست ده کات که میک فیتر بیت، بۆ نه وه ی زۆر وه ربگریت." نه و ناگادارییه زۆر راسته. بۆ که میک هوشیاری، جیاوازییه کی زۆر دروست ده کات له نه جامدا. له بهر نه وه پرسیار له خۆت بکه، خاوه نی چ شتیکی له ده وروبه رت که به راستی هه ز ناکه یته چی تر هه تبن؟ پاشان پرسیار له خۆت بکه بۆچی کویان ناکه یته وه، له خۆتیان دوربخه یته وه، بوشاییه ک بۆ خۆت دروست بکه یته بۆ نه و شته باشانه ی که به راستی نارزه زویان ده که یته. له بیرت بیت، نه م "یاسایه" که من گفتوگۆم ده کرد جی به جی هبیت به سه ره موو شیوه کانی ژیانته دا.

لهچه ندين دهر فهدا به دريژاي خولي سيميناره كانم، گفتوگوي ئه م
 ياسايه م كرده وه. بؤ به شدابوه كانم پونكر دؤته وه، كه ئه گه رچي نزيكه ي
 هه موو كه سيك هه ز دهكات جل و به رگي تازه ي هه بيت، زورينه ي خه لكي
 ههچ شوينيكي به تالايان له گه نجينه ي جل و به رگيان نه ماوه كه جلي
 تازه ي تييدا هه لبواسن. له پاستيدا، كاتيگ تو جلي تازه له ناو
 گه نجينه كه تدا هه لده واسي پيويست دهكات پال به جله كانى تره وه بمييت
 بؤ ناوه وه، بؤئه وه ي جله تازه كان جيگاي بيته وه. توانجه كه ئه وه يه، كه
 سه ره پاي ئه وه ي زورينه ي جله كان كه له گه نجينه كه تدا هه لتواسيوه،
 له وانه يه هه ر له به ريان نه كه يت!

له وتنى ئه مه دا، زور باش ده زانم كه هه نديك له جل و به رگه كانت له وانه يه
 گرانبه ها بن، بؤيه رهنگه دودل بيت له وه ي له كؤل خوتيان بكه يته وه.
 هه رچه نده، منيش و توش ئه زانين، هه نديك له و جلانه ي به دؤلابه كه ته وه
 هه لتواسيوه، بؤيه له ويذا هه لتواسيوه له به رئه وه ي هه ست به خوشحالي
 ناكه يتكاتيگ ده يانكه يته به رت (شتيگ هه يه ده رياره يان كه تو چيتر
 هه زت پييان نيه.) له به رئه وه، زور به به هه يزي پيشنياري ئه وه ت بؤ
 ده كه م، به ئاساني له كؤل خوتيان بكه ره وه. له ئه نجامي كردنى ئه مه وه،
 به شيوه يه كي ئوتوماتيكي ژوره كه ت ته نها ئه و جل و به رگه تازانه ي لى
 ده بيت له به ريان بكه يت.

ئه م پرؤژه يه بوخوت ناماده بكه وه پاشان جي به جي بكه، هه رئيستا.
 ندر به وردى گه نجينه ي جل و به رگه كه ت بپشكنه - وهك چؤن دانت به
 فلجه پاك ده كه يته وه - وه پاشان هه موو ئه و جل و به رگانه ي كه چي تر
 ناته ويت له به ريان بكه يت دوريان بخه ره وه له خوت. هه ركات له مه ته واو

بويت، پاشان به ئاسانى له كۆل خۆتيان بکه ره وه. له ريگه ي کردنى
ئەمە وه، به وجۆره پاك کردنه وه يه ك يان بۆشاييه كت بۆ خۆت دروست
کرد. زياتر له وهش، له وکاته وه ي "سروشته پقى له فه راغه"، ته نها
کاتيکى که مى پيوسته بۆ ئە وه ي گه نجينه که ت جاريکى تر پر بيته وه له
جل و به رگ. به لام ئەم جاره، ته نها پره له و جلانه ي که ده ته ويته
له به ريان بکه يت.

ئەم پرۆسه يه که من باسم کرد بریتيه له پرۆسه ي هه رگيز کۆتايى نايه ت.
له به رئه وه ي، ئەمە شتيکه که پيوسته هه موو پۆژه کانى ژيانته
موماره سه ي بکه يت. به مانايه کى تر، پيوسته به به رده وامى "بۆشايته
هه بيت" بۆ ئە و شتانه ي که ئاره زويان ده که يت. ئەم زانياره به
شيوه يه کى نه گۆر بخه ره ميشکته وه، ئەندامىکى گرنگ له ياساى فه راغدا
ئە وه يه که پيوسته تۆ له پيشدا شته کۆنه کانت له کۆل خۆت بکه يته وه
پيش ئە وه ي شتى تازه ي بۆ به ينيته.

وشه يه کى تر وهك ئاگادارى، هه رگيز ئە و شتانه ي که ناته ويته
مه يانفرۆشه، ته نها له خۆتيان دور بخه ره وه. ئە زانم ئەم ئامۆژگاريه
له وانه يه پيچه وانه ي ئە و ريگايه بيت که تۆ له گه ليا راهاتويته بژيته، به لام
پيوسته تى بگه يت، که "له به خشيندا، هه ميشه تۆش وه رى ده گرى."
له لاکه ي تره وه، گه ر ئە و که ل و په لانه بفرۆشيت، ئە و پاره يه ي که وه رى
ده گريت له بريان هه ر ئە وه نده يه که وه رى ده گريت له و سه وداگه ريه دا.
له وانه يه ئەمە شتيکى سه ير بيت، به لام له گه ل ئە وه شدا گونجاوه.

تکايه تيگه، ناتوانى له هيج شتيک زۆر ببه خشيت. سه ره پاي ئە وه،
کاتيک به خشيت، به ته واوى پيشبيني وه رگرتنى شتيک بکه ره وه له برى.

بەدەگمەن لە ھەمان سەرچاوەی کە پیت بەخشیووە وەردەگریتهووە (واتە ھەمان کەسی کە شتەکەت پێ بەخشیووە مەرج نیە ھەمان کەس شتیکت لەبری پێ بداتەووە، چونکە ئەو دەبیته ئالوگۆر- وەرگیپر). بەلام بە دانیاییەووە وەردەگریتهووە، وەك چۆن باران دەباریت کاتیک دوو ھەور بەریەك دەکەون.

لەبەرئەووە، بەدەست ھینانی شتانیکى باش بەم یاسا جیھانیە دەبیته قازانجیکى مەزنى کەسى بۆ تۆ. وە ئەمەشت لەبیر بیئت، تۆ لەگەل کەسانیکى دیاریکراو کار ناکەیت یان شتانیکى دیاریکراو، بەلکو، تۆ مامەلە لەگەل ھیزیکی ناکۆتا دەکەیت کە بەپێگایەکی تەواو بەرپۆھ دەبریت. وە لە ئەنجامی ئەمەدا، ھەركات بمانەویت ھەرشتیکی تازە بێننە ناو ژیانمانەووە، پێویستە پرۆسەکەى بۆ بخەینە کار و ژوریکى یۆ نامادە بکەین!

ئەم یاسای بە تەنھا بۆ جیھانی بەرجەستەمان جی بەجی نابیئت، بەلکو بۆ جیھانی دەرونیشمان جی بەجی دەبیئت. کەواتە تیگیگە، لەوہی کە ھەركاتیک بمانەویت میوانداری بیروکەى تازە بکەین، یەکەم جار پێویستە ئیمە نامادەبین ھەندیکی لە کۆل خۆمان بکەینەووە، یان بەرەنگاری ھەندیك لە بیروکە کۆنەکانمان ببینەووە.

بەداخەووە، بەشیکی زۆر لە خەلکی ھەیە کە زۆر قورسە بۆیان ئەم کارە بکەن. لەبەرئەوہی ئەم کەسانە، زۆرینەى کات بیروکەى پیچەوانە جی بەجی دەکەن لە ھەمان کاتدا. ئەوان تەواوی ژیانیان لە دودلی و پاراپیدا دەژین، بێر ئەکەنەووە لەوہی کە بەخۆیان دەلین "بیکە، مەیکە، بیکە، مەیکە، ... بەوجۆرە" ئەم حالەتە دەرونیه بە گشتی پێی دەوتریت

"دودلی (ئەو كەسەى كە بېرىارى پى نادرىت - وەرگىپ) . وە ئەمە
سەردە كىشى بۇ ئەشكەنجە و شلەژانىكى دەرونى زۆر گەرە . ئەو بەزانە
كە "دودلى" يان "شلەژانى دەرونى" ئەكرىت يەكك بىت لە گەرەترىن
- گەر گەرەترىن نەبىت - ھۆكارەكان، كە زۆرىنەى خەلكى لە دواوہ
پادەگرىت بۇ بە دەست نەھىنانى ئەو شتانەى كە لە ژياندا دەيانەوئىت يان
حەزىان پى يەتى .

بۆچى لەسەر بىرۆكە كۆنەكان ئەمىننەوہ

بۆچى وە ھايە ئەمىننەوہ، زۆر بە بەھىزى، لەسەر بىرۆكە كۆنەكان يان
لەسەر شتە كۆنەكان؟ ھىچ گومانم نىە لەوہى كە تۆش پازىت، ئەمە
پرسىارىكى فىلاوہ . لە پاستىدا زۆر فىلاوہ، كە گەر كاتىك ھەمان ئەم
پرسىارە لە ھەزار كەسى جىاواز بكەيت، ئەو ھەندە وەلامت دەست
دەكەوئىتەوہ كە كىتیبكى پى پىر بكەيتەوہ . بەداخەوہ، ھەرچەندە
نزىكەى ھەموو ئەو وەلامانەى كە وەرى دەگرىتەوہ، مامەلە كردنە لەگەل
ھۆكارى دووہمدا، نەك ھۆكارى يەكەم، لەم كىشە ترسناكەدا .
بەلام گەر بتەوئىت پاستەوخۆ بپۆيت بۇ ھۆكارى يەكەم لە كىشەكە، بە
زوىى ئەوہت بۇ دەردەكەوئىت كە سەربارى ئەوہى كە بە قولى لەناو
ناخى ھەرىەك لەو كەسانەدايە ئەوہ ھەمان شتە بۇ ھەموو كەسىك . با وا
نەكەم چى تر لە دودلىدا بتەيلىمەوہ، وەلامى پرسىارەكە بەم شىوہ يە
دەبىت: ئىمە لەسەر بىرۆكەى كۆن و شتە كۆنەكان دەمىننەوہ لەبەر
نەبونى باوہر بە تواناى خۆمان بۇ بە دەست ھىنانى بىرۆكەى تازە و شتى
تازە . ئەمە بى گومان ئەمانگە يەئىت بە مەرجى نائاسايشى، كە چلىكە لە

رەگەكە پەو، لە نەتوانىنى تىگەيشتنى كە تۆ كىيىت و چىت، وە نە بونى
مۆشيارى لە پەيوەندى راستەقىنەت لەگەل ھىزى ناكۆتا كە ھەمىشە بە
شىواوى بەجىت دەھىلىت لەگەل وىنەى خۆتدا.

لەبەرئەو، پىويستە بگەيتە خالىك كە تۆ بزانىت "تۆى راستى" ھىچ
سنوردارىەك ناناسىت، كە لە راستىدا، تۆ ئەوئەندە توانات دەبىت لە
ھەبوون، يان ئەنجام دانى ھەر شتىك كە ئارەزوى دەكەيت. بەلام كاتىك
كە سانىك قەدرى ئەم راستىە بنچىنەبىيە ناگرن، كاتىك ئەوان بە راستى
قايل بوون بەوھى سەرچاوەكانيان سنوردارە وە ئاسايشى راستەقىنەيان
لەسەر پارەيە يان شتە، ئەترسن لەوھى كە شتى تازە تاقي بگەنەو. لە
راستىدا، ژىرەكى زۆرى پىويست نىە بۆ تىگەيشتنى ئەوھى كە ئەوان
دەيانەوئىت بىمىننەوە لەسەر ئەوھى كە پىشتر ھەيانبوو، وە پاشان
ھەول ئەدەن تەنانەت زۆرتەر لە ھەمان شت كۆبگەنەو.

گەر پىت خۆش بىت، دەتوانى ئەم ياساى بوژانەوھى فەراغە زۆر بە
ئاسانى وە بە كردارى ھەلسەنگاندنى خۆتى پى بگەيت. كوپىكى ئاساى
نامادە بگە لەسەر مېزىك يان لەسەر مېزى نوسىنگەكەت. پاشان پرسىار
لەخۆت بگە ئايا ئەتوانى ھىچ شتىكى تر بخەيتە شوئىنى كوپەكە تاكو
كوپەكە لەوئىدا بىت؟ وەلامەكە، بى گومان ناتوانىت؟ بەلاى كەمەو
ناتوانىت تاكو كوپەكە لانەبەيت. ھەمان پىسا راستە بۆ پارچە
مۇبىلپاتىكىش. لەبەرئەو، ھەتاكو تاقمە قەنەفەكەت لە شوئىنى خۆيدا
بىت، ناتوانىت قەنەفەى تازە بخەيتە شوئىنى. بەھەمان شىو، تاوھكو
جلەكانت بە دۆلابەكەتەو ھەلئاسراپىت، ناتوانىت جل و بەرگى تازە
بخەيتە شوئىنى.

هه مان پيسا جى به جى ده بيت له بواری بیروکه شدا. بو نمونه، گهر
بیروکه یهک له میشتکتدا هه بیت پیشنیاری نه ووت بو بکات به ره و
پوژهلان گه شت بکهیت، وه پاشان به شیوه یهکی کتوپر بیروکه یهکی تر
بیته میشتکته وه پیشنیاری نه ووت بو بکات که پیویسته به ره و پوژئاوا
گه شت بکهیت، به م شیوازه تو نه خریتته پیکه وه به ستنیکه وه. که
به ته واوی ریگایهک نیه بتوانی گه شتی پی بکهیت به دوو ئاراسته ی جیاواز
له هه مان کاتدا. به پونی، کاری بنچینه یی نه وه یه که واز له بیروکه یهک
بهینیت پیش نه وه ی کار به بیروکه یهکی تر بکهیت. هوکاری نه مه وهک
پیشتر باسمان کرد نه وه یه که "سروشته به راستی رقی له بو شاییه".

له بهر نه وه، گهر به دلسۆزی ئاره زووی وه رگرتنی شتیك ده که یه که
تازه یه، پیویسته سه ره تا ژوره که ت پزگار بکهیت له و شتانه ی که کوئن.
نه مه یاسایهکی ئاسنینه له ژیاندا، وه هیشتا پیویسته به ره و پوی که سیك
له هه زار که س ببیته وه که به راستی تیده گات. له گه ل نه وه شدا، کاتیك
پوبه پوی نه و که سه له و هه زار که سه ده بیته وه، که سیك که به ته نها
له و په ری ئاسوده ییدا نیه نه مپو، به لکو که سیك که هه موو پوژیک له ژیاندا
نه گوړیت، به ریژه یهکی زور خیرای خیرایی.

بویه یاساکه بکه به تاقی کردنه وه یهک له ژیانندا. نه و بیروکانه ی که له م
به شاننه ی کتیبه که دا هه یه به کاریان بهینه نه ووت بو دهرده که ویت که
یاساکه هه موو کاتیك ئیشی خو ی ده کات، هه رگیز شکست ناهینیت.

گریکه له میشتکت دهر بکه

خوا هه همیشه خو ی به شیوه یهکی نمونه یی پیشان ده دات. له بهر نه وه،
هه رچی ناته واوی و عیب که بونی هه یه هه همیشه له بهر نه نجامی ئیمه وه

بووه يان بارودوڅى بېرکردنه وه مان بووه. له وکاته وهى که نه مه راسته،
پېويست ناکات خوټ بگريت به هيچ شتيکه وه "له ترسى له دهست
دانى". له راستيدا، راستيه که نه وه يه که، هرگيز خوښى له هيچ شتيک
ناپينى که پېويست بيت دهستى پيوه بگريت، له بهر نه وهى نازادى له
همو روپه ره نه رينيه کاني ژيانت به ته واوه تى بنچينه يه گهر به راستى
بته ویت گه شه بکه يت بو ټه و که سه مه زنه ي که پوژيک هيواخوازيت
بتوانيت بييت. گهر به شيوه يه کى جياوازتر بيلين، نه توانين بلين که
روزه پيوسته به نازادانه له تووه هه لقوليت به بى هيچ ريگره ک، گهر
ناره زوى به دهست هينانى ټه و شته بکه يت که ده ته ویت.

له م خاله دا له وانه يه بپرسيت، "نه و ريگره يه چين؟" که پيوسته بيزانم.
پيم بده چند دانه يه کيانت پى بناسينم. نه وانه وه کو گومان، ههست به
تاوان، وه رس بوون، وه هر نه نديشه يه ک له نه بوونى يان سنوردارى. وه
هر بيروکه يه کى نه رينيه يه که خواستى به لاي ريگرى کردنى هه لقوليني
روزه ي دا هينه رانه وه هه بيت له ناختدا. بو نمونه، له وانه يه بيت باش بيت
هولى به دهست هينانى وينه يه کى جوان بده يت که له ميشکتا کيشاوته،
که ده بيته هوى نه وهى هه ستىکى دلرفينت هه بيت، وه هيشتا به هوى نه و
"کوسپانه وه" وه هه نديک جار پى ده وتريت، ته نها به نانو ميدي
کوتاي پى ديت.

کيشه ي تو - گهر پى بزانيت يان نا - نه وه يه که تو بوشايت دروست
نه کردوه بو نه وينه جوانانه ي که ده ته ویت دروستيان بکه يت.
له بهر نه وه، پيوسته چاره سهرى خوټ بکه يت بو نه وهى هه موو نه و

كۆسپ و پىگريانه نەمىنن، بۇ ئەوھى وات لى بىكات كە بۆشايى دروست
بىكەيت بۇ ئەو شتانەى كە ئارەزوويان دەكەيت.

پىويستە لاشەى خۆت بەيىنيتە بەرچاوت وەك ئەوھى بوبىت بە ئامپىرىكى
نا بەرجەستە كە ووزەى داھىنەرانەى لىوھ ھەلدەقولىت. پىويستە
لىكچواندىكى بۆبىكەيت وەك ئەوھى باخچەى مالىكى ئاسايى بىت، كە
پىويست دەكات ئاو بەكاربەيىنيت بۇ ئەوھى دواوھى باخچەكەى پى ئاو
بەدەيت. بۇ ساتىك وای دابنى، كە تۆ بىريار ئەدەيت ئاوى گولدانەكان
بەدەيت لە پىشەوھى باخچەى مالەكەت. بۇ ئەوھى ئەم كارە جى بەجى
بىكەيت، پىويستە بۆرى ئاوەكە بەيىنيتە ناوہراستى مالەكەوہ. بەلام كاتىك
تۆ بۆرىكە دەھىنيت بۇناوہراست، وای دابنى شكلى گرىيەك لە
بۆرىكەدا دروست دەكەيت وە كاتىك پاي دەكىشىت - بەبى ئەوھى تۆ
پى بزانيت - گرىيەك دروست دەبىت.

سەربارى بونى ئاويكى زۆر لە سەرچاوەكەوہ، ئاو بەشىوھى دلۆپە لە
بۆرىكەوہ دىتە دەرەوہ، ھەر جارىك و دلۆپىك ئاو، بۆسەر گولدانەكە.
ھۆكارى ئەمە ئەوھى كە گرىكە پىگىرى دەكات لە ھەلقولىنى ئاو، كە
دەكرىت، گەر بە ئازادانە ئاو بىت، لە پاستىدا ژيانىكى تازە بۇ باخچەكە
دروست دەبىت.

بەھەمان پىگە، ئەم بىرۆكە نەرىنيانە كە لە مىشكتا ھەلتگرتووە
پىدەگرىت لە ھەلقولىنى ووزە، گەر ھەلىكى پى بدرىت، ژيانىكى تازە بۇ
تۆ دەھىنيت بۇ ئەنجامەكانى ژيانت.

لە حالەتى بۆرى باخچەكەدا، يەكسەرى پشكنين دەكەيت بۇ دۆزىنەوھى
ھۆكارى نارىكى و پىچپىچى ئاوەكە. ھەركات گرىكەت دۆزىنەوہ، پاشان

دەست دەكەيت بە چاكردنى، ئەو كاتە ئاۋەكە بە باشى بە بۆرىەكەدا
 دىت و باخچەكە بە جوانى ئاۋ دەدات.
 ئىستا ئەمە بزانه - ئەو پرۆسەيەيە كە باسەم كەرد بۆ بۆرى باخچەكە،
 بەتەۋاۋى ھەمان پرۆسەيە كە پىۋىستە بۆخۆت بىگىرتە ئەستۆ، ئەۋەي
 كە پەيۋەستە بە مېشكە نايابەكەي خۆتەۋە. ئەمە ماناى ئەۋە
 دەگەيەنەت، پىۋىستە ھەموو ئەۋ پىگىرمانەي كە بونەتە كۆسپ
 لەبەردەمتا تىيان پەرىنەت - ۋەك گىرى دەرونەكان - ۋە تۆيەكسەر
 ئەۋەت بۆ دەردەكەۋىت كە ھىچ كەمىەك لە ۋوزەي داھىنەرانەي
 سەرچاۋەكەۋە نىە. گىرى دەرونەكان كە بەبى گۆپىدان - كە زۆر جار -
 بى ھۆشانە دروست دەبىت (ۋاتە مروڧ خۆي بۆ خۆي دروست دەكات -
 ۋەرگىن)، لە راستىدا دەبىتە ھۆي سنورداركردنى ھەلقولنى ئەۋ ھىزەي
 كە بە ھەركەسىكمان بەخىراۋە كە لەكۆتايىدا ئەنجامەكانت لە ژياندا
 دەگۆرىت. ھەرىەك لەم بەشانەي ئەم كىتەبە كۆمەلىك بىرۆكەي زۆر باشى
 تىدا باس كراۋە، كە پىۋىستە دەست بەكەيت بە بەكارھىنانىان، گەر
 بەۋىت خۆشى ببىنەت لەۋ قازانجانەي كە لەۋانەيە بەشىۋەيەكى ئاسان
 داپىزىبىت رىگە ئەدات ئەم ھىزە بە ئازادى بەناۋ تۆدا بىت و بچىت.
 ئىستا تۆتەۋاۋى كىتەبەكەت خويىندەۋە. ئەمەۋىت پىشنىارى ئەۋەت بۆ
 بەكەم كە بەگەرىتەۋە بۆ سەرەتاي كىتەبەكە، بۆ بەراۋرد كىردنى ئەۋ
 ئەنجامانەي كە لە ئىستادا بەدەستىان دەھىنى لە ژياندا، لەگەل ئەۋ
 ئەنجامانەي كە دەتوانى بەدەستىان بەھىنى، كاتىك زۆر بە رىك و پىكى
 ھەر بىرۆكەيەك لەم بىرۆكانە بەكاردەھىنى. زۆر بە جدى لىكۆلنەۋە لە
 ھەر بەشىك لەم بەشانەي كىتەبەكە بەكە - بەلام لە حالەتلىكى تەۋاۋ

ئىسراھەتدا - ۋە كرده ۋە بە ھەر بىرۆكە يەكيان بكة تاكو دەبىتە
بە شىكى توند لە پىك ھاتەى كە ساپە تىت.
لە بىرت بىت، بى گويدانە ئە ۋەى كە ئە نجامە كانى ژيانت چۆنن ۋە ئىستادا
چۆن دەرئەكەون بۆ تۆ، تۆ بە راستى بە "دەولە مەندى لە دايك" بوويت.

خوا زۆر توانا و لىھاتويى پى بە خشىويت
ئە ۋەندە كە بتوانىت لە ژيانىكى ترىشدا بە كارىانبھىت
ديارى تۆ بۆ خوا ئە ۋەى
گەشە بە ۋ توانا و لىھاتويانە بەدەيت ھەرچەند دەتوانى
ۋە بە كارىان بەئىنى لە م ژيانەدا

"ستىف بۆ"

BOB PROCTOR YOU WERE BORN RICH

پاره گرنگه:

یه کیک له هه له تیگه یشتنه بهربلاوه کان له سهر پاره، په یوه سته به گرنگیه که یه وه. بو نمونه، چند جار گویت له خه لک بووه له گفتوگو دا دهوتریت "پاره هه موو شتیک نیه". یان "پاره گرنگی نیه" یان "گرنگی به پاره نادهم". زور باشه، نهو خه لکانه ی که وا ده لاین رهنگه گرنگی به پاره نه دهن، به لام گرهویان له گه لدا ده که م که ده لالی سه یاره کانیاں گرنگی به پاره نه دهن، سه وزه ومیوه فروشه کانیاں گرنگی پی نه دات، وه نهو که سه ی که خاوه نی خانوه کانیا نه گرنگی پی نه دات.

له راستیدا، نابیت نکولی له و راستیه بکریت که پاره گرنگه به لای هه ر که سیکه وه که له کومه لگایه کی پیشکه وتوودا بژی. له بهرئه وه، مشتومر کردنی نه وه ی بوتریت نه مه نه وه نده ی نه وه گرنگ نیه، قسه یه کی نابه جییه. هیچ شتیک ناتوانیت جیگای پاره بگریته وه له و شوینه ی که به کارده هینریت!